

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Lukovská škola

Obsah:

1. Identifikační údaje	. 4
2. Charakteristika školy	5
Úplnost a velikost školy Historie školy aneb Jak to všechno začalo Vybavení školy Charakteristika pedagogického sboru Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery Charakteristika žáků Projekty	
3. Charakteristika ŠVP	. 8
3.1 Zaměření školy 3.1.1 Cíl vzdělávání	9
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie 3.2.1 Kompetence k učení 3.2.2 Kompetence k řešení problémů 3.2.3 Kompetence komunikativní 3.2.4 Kompetence sociální a personální 3.2.5 Kompetence občanské 3.2.6 Kompetence pracovní 3.2.7 Kompetence digitální	.10
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	
3.5 Začlenění průřezových témat 3.5.1 Osobnostní a sociální výchova 3.5.1.1 Tématický okruh Osobnostní rozvoj 3.5.1.2 Tématický okruh Sociální rozvoj 3.5.1.3 Tématický okruh Morální rozvoj 3.5.2 Výchova demokratického občana VDO 3.5.2.1 Tématický okruh Občanská společnost a škola 3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VGS 3.5.3.1 Tématický okruh Evropa a svět nás zajímá 3.5.4. Multikulturní výchova MKV 3.5.4.1 Tématický okruh Lidské vztahy 3.5.4.2 Tématický okruh Multikulturalita 3.5.5 Environmentální výchova EVV 3.5.5.1 Tématický okruh Ekosystémy 3.5.5.2 Tématický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí	23
3.5.5.4 Tématický okruh Vztah člověka k prostředí 3.5.6 Mediální výchova MDV 3.5.6.1 Tématické okruhy receptivních činností 3.5.6.2 Tématické okruhy produktivních činností	
4. Učební plán	31

5. Učební osnovy	35
5.1 Vyučovací předmět Český jazyk 5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 5.1.2 Časové a organizační vymezení 5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetenc 5.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	
5.2 Vyučovací předmět Anglický jazyk	57 62
Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace 5.6 Vyučovací předmět Matematika	75
Vzdělávací oblast Informatika 5.7 Vyučovací předmět Informatika	88
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět 5.8 Vyučovací předmět Prvouka 5.9 Vyučovací předmět Vlastivěda 5.10 Vyučovací předmět Přírodověda	103
Vzdělávací oblast Umění a kultura 5.11 Vyučovací předmět Hudební výchova	
Vzdělávací oblast Člověk a společnost 5.13 Vyučovací předmět Občanská výchova 5.14 Vyučovací předmět Dějepis	
Vzdělávací oblast Člověk a příroda 5.15 Vyučovací předmět Fyzika 5.16 Vyučovací předmět Chemie 5.17 Vyučovací předmět Biologie 5.18 Vyučovací předmět Zeměpis	150 154
Vzdělávací oblast Člověk a svět práce 5.19 Vyučovací předmět Pracovní činnosti	165
Vzdělávací oblast Člověk a zdraví 5.20 Vyučovací předmět Tělesná výchova	
Nepovinné předměty 5.22 Vyučovací předmět Křesťanská výchova	.195
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	. 197
7. Přílohy Příloha č.1 - Strategie tvorby školního preventivního programu ZŠ Lukov	207

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Lukovská škola

1.2 Údaje o škole:

Název: Základní škola Lukov, příspěvková organizace

Adresa: Pod Kaštany 32, 763 17 Lukov

IČO: 70990301

Ředitel: PaedDr.Jolana Vlková

Kontakty: www.zslukov.cz tel: 608 302 456

E - mail: skola@zslukov.com

ID datové schránky: c4nmfac

1.3 Zřizovatel:

Název: Obec Lukov

Adresa: K Lůčkám 350, 763 17 Lukov

IČO: 00284173

Starosta: Michal Teplý

Kontakty: www.lukov.cz tel: 577 113 610

E-mail: obecniurad@lukov.cz

ID datové schránky: 2vpbg25

1.4 Platnost dokumentu:

verze 10

č.j.: Lš 160/2023

1.9.2023

2.Charakteristika školy

Základní myšlenkou vzdělávacího programu Lukovská škola je propojení života školy se životem obce a její otevřenost vůči všem dětem, rodičům i ostatní veřejnosti. Nabízíme výchovu a vzdělávání v duchu tradičních hodnot v souladu s krásnou přírodou na úpatí Hostýnských vrchů. Klidné prostředí s malými třídními kolektivy umožňuje individuální přístup ke všem žákům, nadstandardní vybavení školy dotváří motivující podmínky pro vzdělávání.

Úplnost a velikost školy

Škola zabezpečuje vzdělávání žáků prvního i druhého stupně ZŠ a jako určená škola k poskytování bezplatné jazykové přípravy žáků – cizinců. Součástí školy je i školní družina.

Historie školy aneb Jak to všechno začalo

Počátky lukovské školy sahají do konce 18.století. Do té doby docházeli žáci do Fryštáku, později chodily děti i do školy ve Štípě.

Kde byla umístěna vůbec první lukovská škola již dnes stěží zjistíme. Dle historických pramenů byla lukovská školní budova zřízena roku 1787, k otevření školy došlo až v letech 1789 – 1791. Rok 1789 můžeme tedy považovat za rok založení školy u nás v Lukově. Nejstarší písemností uloženou v Moravském zemském archivu na Klečůvce je inventární kniha z let 1804 - 1890. Na počátku 19 století byla škola přestěhována do budovy lokální kapelánie (dnešní fara). Učebna byla umístěna po pravé straně chodby, takže pokud se nezměnilo půdorysné uspořádání, dnes jsou zde školáci vyučováni v náboženství. Místnosti, které měla škola na faře, byly vlastně prvními vyhovujícími prostory pro výuku. Vzrůst počtu obyvatel obce byl patrný i ve vzrůstu počtu žáků. Tato situace vedla k hledání vhodné budovy pro školu.

Hrabě Seilern, majitel panství, zapůjčil pro školu budovu č.32, kde se dříve nacházely panské stáje. V roce 1815 byla tato budova přestavěna pro účely školy vyzdvižením starého zdiva na původních základech a pronajata obci. Roku 1866 byla budova předána do užívání obci a jako škola slouží dodnes. V roce 1914 bylo ke škole přistavěno jedno křídlo tak, že půdorys budovy nabyl tvar písmene L. V letech 1967 a 1993 byl objekt rozšířen dalšími dvěma přístavbami.

V dlouhé řadě učitelů, působících na této škole, vystupuje do popředí nadučitel František Kratochvíl. Je zakladatelem učitelské knihovny, zakreslil plán hradu Lukova a mimo jiné zachytil na svém obraze i typy krojů lidu na lukovském panství z roku 1893, který byl podkladem pro jeho rekonstrukci v roce 2000. Nezapomenutelným učitelem byl i Rudolf Matouš, dlouholetý ředitel školy, kronikář obce a milovník historie kraje a zejména hradu Lukov. Na jeho počest byla při příležitosti 100.výročí jeho narození umístěna na budově školy pamětní deska.

Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Budova základní školy se nachází 11 km od krajského města Zlína v centru obce Lukov. Dětem a jejich rodičům nabízíme otevřené vzdělávání v dobře vybaveném prostředí.

Každá třída má nadstandardně vybavenou kmenovou učebnu s pracovní a relaxační částí. Mimo to je ve škole speciální prostor pro školní družinu, tělocvična, počítačová učebna, žákovská knihovna, dílna a kuchyňka. Součástí školy je odpovídající hygienické zázemí a šatny pro žáky i personál, prostory pro pedagogické a nepedagogické pracovníky (sborovna, ředitelna, spisovna, úklidová místnost, dílna, kotelna). Škola dále disponuje ohrazeným pozemkem, který je využíván jako venkovní učebna, malé školní arboretum, relaxační a shromažďovací prostor. Mimo tyto prostory využívá škola obecní tělocvičnu a venkovní sportoviště.

Materiálové vybavení školy je na velmi dobré úrovni. Každá učebna má polohovací lavice a židle pro žáky i učitele, počítačovou sestavu a dotykovou tabuli se zabudovaným PC s připojením na školní servery a internet. Učitelům je k dispozici pedagogická knihovna a velké množství didaktických pomůcek.

Charakteristika pedagogického sboru

Personál školy je plně kvalifikovaný s profesionálním vztahem k dětem, s vysokou mírou osobní zodpovědnosti a tvořivým přístupem k práci. Samozřejmostí je využívání osobního zájmu a dovedností učitelů v didaktice vyučovaných předmětů.

Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Škola má zájem udržovat dobré vztahy s rodičovskou veřejností. Organizuje řadu akcí, pravidelná setkání se zákonnými zástupci na třídních schůzkách a konzultacích, v době letních prázdnin organizuje příškolní tábory, otevřeně komunikuje a informuje o školním dění.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání úzce navazuje na Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Mateřské školy Lukov. Obě školská zařízení spolu úzce spolupracují:

- schůzka zákonných zástupců předškoláků s učitelkou 1. třídy
- společná pedagogická rada učitelů obou škol
- Miniškolička seznámení předškoláků s prostředím školy
- účast učitelek mateřské školy při zápisu do 1.třídy
- vzájemná návštěva předškoláků v 1.třídě a naopak
- společné akce v průběhu školního roku.

Rovněž spolupráce s místními občanskými organizacemi je tradičně bohatá (Domov seniorů , Spolek přátel hradu Lukova, Český červený kříž, Hasičský záchranný sbor, Skaut, Fara Lukov, SK Lukov a další).

Školská rada má 6 členů, kteří se zajímají o dění školy a spolupracují s jejím

vedením, rodiči i zřizovatelem.

V rámci regionu škola spolupracuje se školami okolních obcí. Dochází k pravidelným schůzkám vedení škol a koordinátorů školních vzdělávacích programů za účelem zajištění návaznosti vzdělávání dětí. Školy pořádají společné soutěže a setkání pro svoje žáky, spolupodílejí se na nákladech na dopravu při mimoškolních aktivitách.

Škola využívá služeb poskytovaných pedagogicko psychologickými poradnami Zlín a Kroměříž a Speciálním pedagogickým centrem Zlín.

Charakteristika žáků

Škola se dlouhodobě nepotýká s výraznými výchovnými problémy. Tento pozitivní aspekt má několik důvodů :

- třídní kolektivy jsou malé, v průměru 19 žáků na třídu
- většina žáků je z Lukova nebo přilehlé obce Vlčková, kde je v rodinách kladen důraz na tradiční výchovu
- rodinné klima školy vytváří otevřené vztahy mezi vedením školy, pedagogy,žáky, zákonnými zástupci a veřejností obce.

Projekty

V rámci vyučování i mimoškolních aktivit pořádá Lukovská škola řadu projektů, z nichž některé mají mnoholetou tradici a účastní se jich nejen žáci školy, ale i rodiče, bývalí žáci, žáci okolních škol a široká veřejnost:

projekty z oblasti environmentální výchovy

projekty z oblasti prevence rizikového chování, bezpečnosti v silničním provozu a požární výchovy

projekty z oblasti estetické výchovy

projekty na podporu čtenářské gramotnosti

projekty na podporu finanční gramotnosti

projekty podporující výchovu k zdravému životnímu stylu

projekty na podporu počítačové gramotnosti

projekty související s dodržováním lidových tradic

projekty multimediální výchovy

projekty na podporu spolupráce v rámci komunity obce

projekty podporující spolupráci s okolními školami.

Škola se účastní mezinárodních projektů Globe a Ekoškola.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Lukovská škola (§ 5 zákona č.561/2004Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání) je živým dokumentem.Poskytuje obor vzdělávání 79–01–C/01 Základní škola. Vychází z osvědčených učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola 16 847/96-2, z regionálních podmínek a didaktických zkušeností učitelského sboru. Jedná se o koncepci, která vznikala několikaletou snahou o inovaci naší pedagogické práce a života školy, analýzou vlastních možností a výsledků vzdělávání našich žáků. Vzdělávací program je postupně aktualizován podle platných právních úprav Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání .

3.1 Zaměření školy

Vzdělávání je orientováno na formování pevných základů celoživotního učení s ohledem na individualitu každého žáka.

Zaměření naší školy je soustředěno na všestranný rozvoj žákových kompetencí.

Klademe důraz na rozvoj čtenářské gramotnosti v mateřském i cizích jazycích za silné podpory práce s informačními technologiemi.

Snažíme se žákům vštípit pozitivní vztah k okolnímu světu, přírodnímu prostředí i ostatním lidem. Environmentální a etická výchova prolíná celým vzdělávacím procesem.

Bohatou nabídkou mimoškolních, zájmových, sportovních a kulturních aktivit chce škola umožnit žákům a jejich rodičům poznání, jak lze smysluplně a aktivně trávit volný čas.

Naší snahou je poskytovat prostory školy k realizaci zájmových aktivit pro obyvatele celé obce, o naplňování myšlenek komunitní školy.

3.1.1 Cíl vzdělávání

Cílem našeho úsilí je dále vzdělavatelný kultivovaný žák a spokojený rodič.

Dílčí cíle:

Být žákům i rodičům partnery ve vzdělávání.

Utvářet v žácích vědomí osobní odpovědnosti za své jednání.

Seznamovat žáky s řádem a pravidly funkční společnosti prostřednictvím malých sociálních skupin – skupina, třída, škola.

Pomáhat žákům rozvíjet základy, prohlubovat a kultivovat orientaci v základních mravních hodnotách – úctě k veškerému životu, úctě k člověku a výsledkům jeho práce, k poctivosti a toleranci, ke schopnosti respektovat a být respektován.

Poskytovat žákům základy všeobecného vzdělání s ohledem na jejich individuální potřeby a předpoklady.

Všestranně kultivovat osobnost žáků, podporovat kreativitu a samostatnost.

Podporovat u žáků snahu a zájem o učení coby nástroj celoživotního vzdělávání.

Vést děti k osvojování zdravého životního stylu, být jim příkladem, učit je správně jednat ve prospěch zdraví svého i zdraví jiných.

Vytvářet a rozvíjet v dětech odpovědnost za životní prostředí, vést je ke schopnosti uvažovat v globálních souvislostech.

Podporovat estetické cítění dětí, pěstovat v žácích pocit zodpovědnosti za vzhled své třídy, svěřené učebnice a pomůcky a své osobní věci.

V celém výchovně vzdělávacím procesu se snažit vytvářet přátelskou a tvořivou atmosféru, předcházet stresovým situacím, vyvarovat se ukvapenosti v jednání.

Rozvíjet spolupráci s ostatními školami především v oblasti výměny zkušeností z výchovně vzdělávacího procesu a koordinace vzdělávacích programů.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vše již bylo řečeno a napsáno:

Správná škola je pro dítě modelem světa, správná škola je pro dítě hrou.

Vědění je věc mysli jakožto pramene, odkud vyvěrají potůčky činů a řečí. Potůčky jsou čiré, je-li pramen čirý, kalné, je-li kalný. Vyučovat tedy tak, aby někdo činil něco dříve, než chápe, co činí, znamená dělat jej ne člověkem, nýbrž zvířátkem: mluvit o věcech bez pochopení, znamená počínat si jako papoušek a ne jako člověk.

Učit znamená vést od věci známé k neznámé a vést znamená činnost mírnou a ne násilnou, plnou lásky a ne nenávisti. Když totiž někoho chci vést, nehoním ho, nestrkám ho, neválím se s ním po zemi a necloumám jím, nýbrž vezmu ho jemně za ruku a jdu s ním, nebo na volné cestě kráčím před ním a lákám ho, aby šel se mnou.

Škola bez kázně je jako mlýn bez vody.

Žáku náleží práce, učiteli její řízení.

J.A.Komenský

Jedná se o společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků pro osobní rozvoj a uplatnění ve společnosti.

O rozvoji klíčových kompetencí žáka rozhoduje v první řadě způsob učení, nikoli obsah.

Na následujících stránkách je stručný přehled metod a forem, které jsou užívané z pohledu celé školy a všech zaměstnanců pro výchovu našich žáků.

Strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

3.2.1 Kompetence k učení rozvíjíme na naší škole tak, že :

žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

- vedeme žáky k různým formám sebehodnocení
- učíme žáky pravidla denního režimu ve škole i při domácí přípravě
- koncepce domácí přípravy pravidelné zadávání domácích úkolů, důsledná kontrola v další hodině, spolupráci s rodiči konzultace, mailová pošta, kontrola zápisů v deníčku

žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a utřídění je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- zadáváme žákům úlohy na vyhledávání informací z různých zdrojů, klademe důraz na rozvoj čtenářské gramotnosti, čtení textu s porozuměním
- samostatná domácí příprava vytváření studijních návyků formou příspěvků do
   časopisů, vyhledáváním informací a přípravou referátů,vyplňováním návodných pracovních listů

žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- zařazujeme do výuky mezipředmětové projekty
- uplatňujeme ve výuce mezipředmětové vztahy

žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- ve výuce převažuje činnostní učení, teorii spojujeme s praxí
- zařazujeme do výuky metodu pokus-omyl-poučení

žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

- umožňujeme všem žákům bez ohledu na nadání zažít úspěch ve školní práci
- podpora přiměřeného sebevědomí znát hranice svých možností
- využíváme formativní hodnocení

3.2.2 Kompetence k řešení problémů rozvíjíme na naší škole tak, že:

žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

- ve třídách pracujeme v komunitních kruzích
- dramatizace modelových situací

žák vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

- zařazujeme do výuky problémové úlohy, vedeme žáky k tomu, aby si sami pokládali otázky a hledali na ně odpovědi, podporujeme kooperativní učení
- rozlišování pojmů realita fikce, podstatné nepodstatné
- heuristický rozhovor (objevování neznámého prostřednictvím dialogu učitel-žák s využitím návodných otázek)

žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

- zařazujeme do výuky modelová řešení problémových úloh, tvoříme myšlenkové mapy
- postupujeme od jednoduchého ke složitému, od známého k neznámému
- stavíme na zkušenostech získaných v mš a nižších třídách zš

žák ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

- zapojujeme žáky do organizace soutěží, projektů
- žáci se účastní oblastních a dalších kol soutěží mezi školami
- starší děti připravují soutěže pro mladší

kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

- zapojujeme žáky do problémů školního a obecního života
- tvorba třídních pravidel
- metoda kritického myšlení
- práce s pojmy, čtení textu s porozuměním

3.2.3 Kompetence komunikativní rozvíjíme na naší škole tak, že:

žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- komunitní kruhy ve třídách
- diskuze, debaty
- volné psaní
- projekty

žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

- dáváme žákům maximum příležitostí k vzájemné formální i neformální komunikaci: relaxační a hrací koutky ve třídách a společných prostorách školy
- v rámci zájmové činnosti pořádáme vycházky, soutěže, neformální setkání

žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- rozvíjíme u žáků komunikační schopnosti ve všech oblastech verbální, nonverbální, mluvené, psané, vizuální, kontaktní
- čtení a poslech s porozuměním
- návštěvy koncertů, divadel, výstav

žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

běžně ve výuce využíváme ICT technologie ve všech ročnících: počítačová učebna,
 interaktivní tabule, tablety, sociální sítě,školní servery a Google Apps Education

žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

- zařazujeme do výuky projektové a kooperativní vyučování
- formy společenského styku: podání ruky, pozdravy, blahopřání, žádost o pomoc,prosba, poděkování, omluva,...

3.2.4 Kompetence sociální a personální rozvíjíme na naší škole tak, že:

žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- zařazujeme do výuky práce ve skupinách
- tvorba vlastních třídních pravidel

žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- žáci si ve skupinách mění role
- modelové situace, dramatizace
- základy mravního vědomí: rozlišování dobro zlo, empatie, respekt, schopnost naslouchat,pokora, odměna za dobrou práci, přirozený trest za chybu z nepozornosti, neposlušnosti či neznalosti

žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- kooperace jednotlivců, skupin i tříd
- řízená diskuse
- pravidla komunikace

žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

- umožňujeme žákům zažít úspěch ve skupině, u prospěchově slabších se osvědčuje skupinová práce s mladšími žáky
- nácvik sebehodnocení a sebekritiky zpočátku ústně, ve vyšších třídách písemně
- domácí příprava dobrovolné úkoly, testy s domácí přípravou

3.2.5 Kompetence občanské rozvíjíme na naší škole tak, že :

žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- zařazujeme do výuky metodu hraní rolí děti učí děti, děti učí učitele
- vytváříme při celoškolních projektech pracovní skupiny žáků z různých ročníků
- výukové filmy s tématikou prevence sociálně patologických jevů s následným rozborem modelové situace

žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

- důsledně dbáme na dodržovaní školního řádu a dohodnutých pravidel v rámci školy
   (zdravení, chování o přestávkách) i na veřejnosti, žáci si vytvářejí jednoduchý
   seznam pravidel soužití v každé třídě
- dopravní výchova
- preventivní program

žák se zodpovědně rozhoduje podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

zařazujeme do výuky poskytování první pomoci, požární cvičení, pořádáme
 fyzicky i psychicky náročné celoškolní projekty za účasti rodičů (stezky odvahy, cyklovýlety, turistické vycházky,...)

žák respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

 vedeme žáky ke sportování, tvořivosti a umělecké činnosti, pořádáme naučné exkurze, projekty, spolupracujeme s místní farou, sportovními a kulturními spolky

žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

- výuka často probíhá v terénu nebo alternativní přírodní učebně
- celoškolní projekty environmentální výchovy

3.2.6 Kompetence pracovní rozvíjíme na naší škole tak, že:

žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

- s využitím odborných učeben a školní zahrady vedeme žáky k pracovitosti a k dodržování bezpečnosti práce
- sebeobslužné činnosti, pobytové projekty
- zacházení s pomůckami a vybavením školy
- domácí příprava od 2.třídy samostatné zápisy úkolů do deníčku
  - zapomínací karty úkoly, pomůcky
  - od 5.třídy elektronické a internetové nástroje (kalendář, cloud,...)

žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- pomocí audiovizuální techniky a modelováním situací vedeme žáky k zohledňování
   možných dopadů výsledků pracovní činnosti
- výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu

žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

- tvorbou různých materiálů, přípravou vystoupení, účastí v soutěžích vedeme žáky k
  poznávání jejich schopností, rozvíjíme je a porovnáváme je s dovednostmi
  potřebnými v různých profesích
- využíváme spolupráci s nepedagogickými zaměstnanci školy
- zajišťujeme ve spolupráci s jinými vzdělávacími institucemi, firmami, rodiči apod.
   exkurze a workshopy

žák se orientuje v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

- hraním didaktických her a modelových situací
- účastí v různých projektech a na exkurzích

3.2.7 Kompetence digitální rozvíjíme na naší škole tak, že:

žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- vedeme žáky k vhodnému výběru používané technologie či komunikačního kanálu s využitím odborných počítačových učeben stacionárních i mobilních, interaktivních tabulí a vlastních mobilních zařízení
- zařazujeme práci s digitálními technologiemi napříč všemi vzdělávacími oblastmi
- zařazujeme dynamicky se měnící formy distančního vzdělávání

žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- domácí příprava od 1.třídy elektronické a internetové nástroje (kalendář, cloud,...)
- učíme žáky pracovat v různých virtuálních prostředích a platformách
- učíme žáky používat dostupné a jejich věku přiměřené softwarové nástroje (programy, aplikace)
- tvorbou různých elektronických materiálů, přípravou vystoupení, účastí v soutěžích vedeme žáky k poznávání jejich schopností, rozvíjíme je a porovnáváme je s digitálními dovednostmi potřebnými v různých profesích

žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- vytváříme v žácích dynamické stereotypy cyklickým opakováním naučených praktických postupů v různých vzdělávacích oblastech
- volíme formativní způsoby učení práce s digitálními nástroji i formativní hodnocení výstupů žákovských prací s důrazem na poskytování zpětné vazby včetně sebehodnocení

žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- vedeme žáky ke kritickému posuzování nových poznatků a dovedností v oblasti digitálního světa včetně trendových směrů virtuální reality a sociálních sítí
- na praktických příkladech, v rámci exkurzí a odborných prací seznamujeme žáky

s pozitivním využitím inovativních technologií v různých oblastech lidského života

- zajišťujeme ve spolupráci s jinými vzdělávacími institucemi, firmami, rodiči apod. exkurze, workshopy, účast v různých projektech a soutěžích

žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

- pomocí audiovizuální techniky, modelováním situací a hraním didaktických her vedeme žáky k předcházení možných negativních dopadů na jejich fyzické i psychické zdraví
- vedeme žáky k péči o hardwarové zařízení a manipulaci s ním, k efektivní organizaci pracovního prostředí
- seznamujeme žáky s nutností využívání antivirových a bezpečnostních softwarových nástrojů a postupů pro sdílení i uchovávání dat
- etická výchova, výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu je nedílnou součástí celého našeho školního vzdělávacího procesu včetně oblasti rozvoje žákovských digitálních kompetencí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciální vzdělávacími potřebami (SVP)

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je školní vzdělávací program v případě potřeby podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro případnou tvorbu individuálního vzdělávacího plánu.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP):

- sestavuje třídní učitel ve spolupráci se speciálním pedagogem a pedagogickou radou
- před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími za účelem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly a hodnocení
- forma elektronická i písemná
- třídní učitel stanoví termíny úpravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem
- vyhodnocení probíhá podle individuálních potřeb žáka nejpozději do 3 měsíců.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

- vychází z obsahu IVP stanoveného vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění
- sestavuje třídní učitel ve spolupráci se speciálním pedagogem a pedagogickou radou
- před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími za účelem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly a hodnocení
- je využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodické podpory na Metodickém portále RVP.CZ
- doporučení školského poradenského zařízení jsou rozpracována pro konkrétní ročník s přiznaným podpůrným opatřením
- obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně o úpravě výstupů ze vzdělávání žáka

- pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením,
- obdobné opatření lze provést i u jiných žáků, pokud jejich znevýhodnění objektivně neumožňuje dosažení výstupů a vyplývá to z Doporučení školského poradenského zařízení
- forma elektronická i písemná
- může být během roku upravován podle potřeb žáka
- třídní učitel stanoví termíny a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem
- vyhodnocení probíhá každé pololetí školního roku
- IVP je sestavován a realizován ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka na základě informovaného souhlasu
- ředitel školy rozhoduje o IVP žáka dle §165 zákona č.561/2004 Sb. v aktuálním znění

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola využívá služeb poskytovaných Krajskou pedagogicko psychologickou poradnou Zlín, Speciálním pedagogickým centrem Zlín a dalšími školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ).

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno školními speciálními pedagogy, pedagogickou radou, výchovným poradcem, metodikem prevence a ředitelkou školy, která je pověřena spoluprací se ŠPZ.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávání žáků se SVP:

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně zejména:

v oblasti organizace výuky:

- uzpůsobení zařízení třídy a organizace zasedacího pořádku
- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky s postupným přechodem ke kooperativní výuce
- vkládání motivačních a relaxačních aktivit do vyučovacích jednotek
- využívání relaxační místnosti a odborných učeben
- podpora asistenta pedagoga

v oblasti metod výuky:

- návaznost vzdělávacího obsahu
- metody a formy práce vhodné pro společné vzdělávání
- zařazování různých stylů učení (audio-vizuální, pohybové, smyslové,...)
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- využívání metod a forem práce osvědčených pedagogických systémů vzdělávání
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování více času k zvládnutí úkolů
- častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

- pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV, případně náhrada části či celé ho obsahu vzdělávacího oboru jiným oborem, který lépe vyhovuje možnostem žáka
- obdobné opatření lze provést i u jiných žáků, pokud jejich znevýhodnění objektivně neumožňuje zvládnutí obsahu a vyplývá to z Doporučení školského poradenského zařízení

v oblasti hodnocení:

- formativní hodnocení
- kritéria hodnocení viz Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- kombinace klasifikace a slovního hodnocení

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

- vychází z obsahu PLPP stanoveného vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění
- sestavuje třídní učitel ve spolupráci s jednotlivými vyučujícími předmětů, ve kterých žák projevuje mimořádné nadání
- forma elektronická i písemná
- třídní učitel stanoví termíny úpravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem
- vyhodnocení probíhá podle individuálních potřeb žáka nejpozději do 3 měsíců.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

- vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění
- sestavuje třídní učitel ve spolupráci se speciálním pedagogem a pedagogickou radou
- před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími předmětů, ve kterých žák projevuje mimořádné nadání
- forma elektronická i písemná
- třídní učitel stanoví termín vyhodnocení i průběžného hodnocení IVP
- může být zpracován i pro kratší období než je školní rok
- může být doplňován a upravován v průběhu školního roku
- IVP je sestavován a realizován ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka na základě informovaného souhlasu
- ředitel školy rozhoduje o IVP žáka dle §165 zákona č.561/2004 Sb. v aktuálním znění.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola využívá služeb poskytovaných Krajskou pedagogicko psychologickou poradnou Zlín, Speciálním pedagogickým centrem Zlín a dalšími školskými poradenskými zařízeními.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno školními speciálními pedagogy, pedagogickou radou, výchovným poradcem, metodikem prevence a ředitelkou školy, která je pověřena spoluprací se ŠPZ.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu:

Pro vzdělávání žáků mimořádně nadaných se snažíme zabezpečit následující podmínky:

předčasný nástup dítěte ke školní docházce:

 umožnit všestranně nadanému a fyzicky zdatnému dítěti po poradě s mateřskou školou, zákonnými zástupci, ošetřujícím lékařem a na základě doporučení školského poradenského zařízení předčasné zahájení povinné školní docházky

• chápat nerovnoměrný vývoj nadaných dětí mezi osobními normami a rozvojovými schopnostmi, mezi fyzickým zráním a sportovní zručností

účast žáka na výuce ve vyšších ročnících školy:

 v případě zjištění školským poradenským zařízením mimořádné úrovně nadání ve všech vzdělávacích oblastech umožnit po komisionálním přezkoušení přeřazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího

vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka:

• zařadit žáka do skupin a kontaktovat se s ostatními nadanými dětmi po dobu některých částí vyučování, aby mohl být pochopen, podporován a podněcován

obohacování vzdělávacího obsahu:

- učit žáka poznatkům, které ještě neovládá, namísto toho, aby bylo znova učeno názorům, pojmům, nebo koncepcím, které již zvládl
- podporovat žáka prostřednictvím adekvátních zkušeností pro vyučování dokonce i
  tehdy, když ostatní děti stejného věku či ročníku nejsou schopné z těchto zkušeností profitovat
- předkládat nové myšlenky a koncepce bez ohledu na možnosti dětí stejného věku, myslet alternativně, vnášet intuici a inovaci do vyučovacího procesu
- klást diferencovaný důraz na vysoké výkony jen v příslušných oblastech učebního plánu

zadávání specifických úkolů, projektů:

- vyučovat, a ne využívat žáka jako učitelova pomocníka
- učit se tempem, které mu vyhovuje, a tedy i rychleji, než jeho vrstevníci
- dávat žákovi příležitost vyjádřit svoje názory
- vytvářet prostor pro pochybnosti a nabídku alternativních řešení
- tolerovat smysl pro humor, který je neobvyklý, hravý a často komplikovaný

příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol:

- učit žáka mít vysoké požadavky na sebe i na ostatní a být citlivý na nesoulad mezi ideály a skutečností
- podporovat u žáka intenzivní, vytrvalé a cílevědomé úsilí při získávání vědomostí

nabídka volitelných a nepovinných předmětů a zájmových aktivit:

 pomáhat žákovi uskutečňovat zájmy, které stojí nad schopnostmi jeho vrstevníků a které jsou mimo učební plán

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata pomáhají žákům pochopit souvislosti mezi společenskými jevy, zorientovat se v aktuálních problémech současného světa. V podmínkách naší školy jsou stejně jako v reálném životě průřezová témata integrovanou součástí vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a školních projektů, začleňujeme je do života školy jako jeho přirozenou součást. Tematické okruhy procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují tak efektivní propojení vzdělávacích obsahů a vytváření mezipředmětových vazeb.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova OSV

Charakteristika: Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákovi utvářet praktické každodenní životní dovednosti s přihlédnutím k jeho individuálním potřebám a možnostem za účelem hledání vlastní cesty životem založené na zdravém vztahu k sobě, okolí a společnosti.

Tematický okruh Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Vymezení obsahu: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, mechanické i logické paměti

Začlenění do ročníků: 1.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: všechny s důrazem na Matematiku a její aplikace

Sebepoznání a sebepojetí

Vymezení obsahu: vědomé poznávání fyzických i duševních schopností, vztah k sobě i ke druhým

Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a příroda a Člověk a jeho zdraví

Seberegulace sebeorganizace

Vymezení obsahu : cvičení sebekontroly, sebeovládání psychických i biologických potřeb, organizace vlastního času a osobních věcí, osvojování základních pravidel soužití, plánování učení, cílů a kroků k jejich dosažení

Začlenění do ročníků: 1.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí : všechny

Psychohygiena

Vymezení obsahu: vnímání a regulace psychosomatických aspektů života, pozitivní myšlení, předcházení stresu a konfliktům v mezilidských vztazích

Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: všechny s důrazem na Člověk a jeho zdraví

Kreativita

Vymezení obsahu : cvičení citlivosti, schopnosti vidět věci jinak, chuti přemýšlet, dotahovat nápady do konce, komunikativnost a tvořivost v mezilidských vztazích

Začlenění do ročníků: 1.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí : Umění a kultura, Člověk a svět práce

Tematický okruh Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Vymezení obsahu: vzájemné poznávání se ve třídě,ve škole, v komunitě obce, při mimoškolních aktivitách, respektování odlišností

Začlenění do ročníků: 1.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: všechny

Mezilidské vztahy

Vymezení obsahu: empatie, lidská práva, vzájemný respekt, pomoc, dynamika society třídy Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: všechny

Komunikace

Vymezení obsahu: řeč i řeč těla, pozorování a naslouchání, rétorika, dialog, řešení konfliktů, manipulace a agrese, reakce útěk – útok, otevřená a pozitivní komunikace

Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: všechny

Kooperace a kompetice

Vymezení obsahu: zvládání situací v mezilidských vztazích, přijímání rolí podřízení, organizace i vedení, etické aspekty spolupráce, soutěže a konkurence

Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: všechny

Tematický okruh Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vymezení obsahu : problémy v seberegulaci i mezilidských vztazích a jejich řešení

Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: všechny

Hodnoty, postoje, praktická etika

Vymezení obsahu : získání základních návyků chování k vrstevníkům a dospělým, učení přijímání odpovědnosti za svoje jednání (hodnocení, odměny, tresty), pomáhající a prosociální chování

Začlenění do ročníků: 1.- 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí : všechny

3.5.2 Výchova demokratického občana VDO

Charakteristika: Průřezové téma má v žákovi položit základy občanské gramotnosti. Existuji

nejen já jako plnohodnotná osobnost a moje sociální okolí (rodina, třída), do kterého patřím. Lidská společnost je mnohovrstevná, multikulturní a mnoho názorová. Smysl výchovy demokratického občana vidíme v modelovém učení se principům fungování demokratické společnosti s vazbou na vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a společnost. *Tematické okruhy*

Občanská společnost a škola

Vymezení obsahu: škola jako model světa – dodržování školního řádu, pravidel, povinností, obhájení vlastních práv (hlasování, tvorba třídních pravidel, učení se schopnosti říct svůj názor pomocí schránky důvěry, diskuse), participace žáků na životě komunity obce Začlenění do ročníků: 1.- 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a jeho svět a Člověk a společnost

Občan, občanská společnost a stát

Vymezení obsahu: občanská práva a povinnosti, angažovanost, zájmy celku, Listina základních práv a svobod, vzájemná komunikace a spolupráce, zdroje konfliktů Začlenění do ročníků: 6.- 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a společnost

Formy participace občanů v politickém životě

Vymezení obsahu: volby a politika, obecní samospráva, společenské organizace a hnutí Začlenění do ročníků: 6.- 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a společnost

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Vymezení obsahu: demokracie, diktatura a anarchie, spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka, ústava, demokratické způsoby řešení konfliktů Začlenění do ročníků: 6.- 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a společnost

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VGS

Charakteristika: Dítě poznává svět především pomocí smyslů a emocí, teprve získáním určitého stupně vědomostí a zapojením druhé signální soustavy si začíná uvědomovat prostorové a časové souvislosti a následně globálnost našeho světa. Digitální technologie zprostředkovávají žákovi informace o zemích Evropy a světa, jejich sdílení, komunikaci, navazování kontaktů a především usnadnění orientace v nabídce vzdělávacích a následných pracovních příležitostí.

Tematické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

Vymezení obsahu: rodinné zážitky z cestování, historické souvislosti vývoje v našich zemích, v Evropě a ve světě, život dětí v jiných zemích, tradice, zvyky

Začlenění do ročníků: 5.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a jeho svět, Jazyk a jazyková komunikace, Umění

a kultura, Člověk a společnost, Člověk a příroda

Objevujeme Evropu a svět

Vymezení obsahu: evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly, životní styl a vzdělávání

Začlenění do ročníků: 5.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a jeho svět, Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a příroda

Jsme Evropané

Vymezení obsahu: evropská civilizace, historie, integrace; instituce Evropské unie, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Začlenění do ročníků: 6.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a příroda

3.5.4 Multikulturní výchova MKV

Charakteristika: V podmínkách naší školy se zaměřujeme na nutný předpoklad seznamování se s různými světovými kulturami a následnou zpětnou vazbu multikulturní výchovy, poznávání vlastních kulturních kořenů a hodnot. V této oblasti výrazně využíváme digitální technologie, které umožňují žákům nejen získávat, ale i vyhodnocovat a sdílet informace, přemýšlení o aktuálních tématech a způsobech jejich řešení.

Tematické okruhy

Kulturní diference

Vymezení obsahu: člověk jako jednota duše a těla, součást kulturního etnika a jeho respektování jiných etnik v České republice a v Evropě

Začlenění do ročníků: 6.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a příroda

Lidské vztahy

Vymezení obsahu : rodinné vztahy, vztahy ve třídě, s kamarády, školní klima, životní role (dítě, syn, sourozenec,kamarád, učitel , rodič, kolega, zloděj,...), mezilidské vztahy, integrace Začlenění do ročníků: 1. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: všechny

Etnický původ

Vymezení obsahu: odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, etnické a kulturní skupiny ve společnosti; projevy rasové nesnášenlivosti Začlenění do ročníků: 6.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a příroda

Multikulturalita

Vymezení obsahu: multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, komunikace, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Začlenění do ročníků: 1.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda

Princip sociálního smíru a solidarity

Vymezení obsahu: diskriminace etnických skupin, život v multikulturní společnosti, otázka lidských práv, základní dokumenty

Začlenění do ročníků: 6.-9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a příroda

3.5.5 Environmentální výchova EVV

Charakteristika: Vzhledem k poloze obce v podhůří Hostýnských vrchů je vzdělávání v naší škole orientováno na formování vhodných ekosociálních postojů a jednání. Výchova k pochopení vazby člověka a životního prostředí proto prolíná celým vzdělávacím programem. EVV propojujeme také s digitálními technologiemi, které umožňují žákům získávat a sdílet informace týkající se životního prostředí a ekologických problémů. Žáci mohou přemýšlet nad variantami jejich řešení, komunikovat, sdílet a tvořit teoretické modely dopadů ekologických problémů ve svém okolí lokální i na globální úrovni.

Tematické okruhy

Ekosystémy

Vymezení obsahu: rostliny a živočichové v různých ekosystémech a lidských sídlech

Začlenění do vzdělávacích oblastí : Člověk a jeho svět, Člověk a příroda

Základní podmínky života

Začlenění do ročníků: 1. - 9.

Vymezení obsahu živá a neživá příroda, pokusy a pozorování, koloběh vody, potravní řetězec, energetické a surovinové zdroje

Začlenění do ročníků: 1. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a jeho svět, Člověk a příroda

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vymezení obsahu : odpady a jejich třídění, přírodní suroviny, zemědělství, doprava, globalizace, rekreologie, turismus, masový sport

Začlenění do ročníků: 1. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a jeho svět, Člověk a příroda

Vztah člověka k prostředí

Vymezení obsahu : tematické vycházky po okolí, hospodaření s odpady, energiemi a zdroji v obci, životní styl a vliv na životní prostředí a zdraví, provázanost člověka s přírodou

Začlenění do ročníků: 1. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Člověk a jeho svět, Člověk a příroda

3.5.6 Mediální výchova MDV

Charakteristika: Média slouží jako prostředek k získávání informací, vzdělávání a naplňování volného času. Děti ovládají obsluhu mediálních prostředků v raném věku, sdílejí, komunikují, chybí jim však schopnost třídit a posuzovat získané informace. Naším úkolem je položit základy mediální gramotnosti ruku v ruce s digitální gramotností.

Tematické okruhy receptivních činností

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vymezení obsahu: čtení textu s porozuměním,poslech a rozbor různých mediálních sdělení Začlenění do ročníků: 5. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Informatika

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vymezení obsahu: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; reklama, zpráva, fakta a fikce,předsudky a představy, identifikace zjednodušení sdělení Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Informatika

Stavba mediálních sdělení

Vymezení obsahu: zpravodajství, význam a užitečnost), zezábavňující principy, uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení

Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Informatika

Vnímání autora mediálních sdělení

Vymezení obsahu: identifikování postojů a názorů autora, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro manipulaci

Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Informatika

Fungování a vliv médií ve společnosti

Vymezení obsahu: postavení médií ve společnosti, financování, dopady, vliv médií na každodenní život jedince i společnosti, vliv na postoje a chování; politiku, kulturu Začlenění do ročníků: 6. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Informatika

Tematické okruhy produktivních činností

Tvorba mediálního sdělení

Vymezení obsahu: tvorba mediálního sdělení – modelové situace (školní představení, uvádění, předvádění televizních reklam, příspěvky do školního časopisu a Lukovského zpravodaje)

Začlenění do ročníků: 1. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura

Práce v realizačním týmu

Vymezení obsahu: redakce školního časopisu, blogu, utváření týmu, věkově smíšené tým, komunikace, role a spolupráce ,stanovení si cíle, časový harmonogram, delegování úkolů a zodpovědnosti, příprava představení

Začlenění do ročníků: 1. - 9.

Začlenění do vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura

4. Učební plán

Učební plán zohledňuje zaměření školy na položení pevných základů celoživotního vzdělávání žáků s ohledem na individualitu každého žáka.

Vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* je vyučována ve třech předmětech:

Český jazyk – ČJ je posílen velkou částí disponibilních hodin z několika důvodů :

- rozvoj čtenářské gramotnosti a komunikačních kompetencí žáků
- začlenění tematických okruhů průřezových témat
- souvislost se všemi oblastmi vzdělávání.

Anglický jazyk – AJ je vyučován od 1.ročníku v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci se naučí přirozeně vnímat cizí jazyk a vytvoří si slovní zásobu pro souvislou výuku od 3.ročníku. Ve 4. až 6. ročníku se seznamují se základy gramatiky a psanou formou cizího jazyka. Od 7. ročníku klademe důraz na konverzační a komunikační dovednosti. Výstupem výuky anglického jazyka je dosažení úrovně A2.

Druhý cizí jazyk - CJ zařazujeme v 7. až 9. ročníku. Žáci dostanou na výběr z několika jazyků (slovenský, ruský, německý, španělský) a podle nejvyššího zájmu bude jeden jazyk vybrán. Výstupem druhého cizího jazyka je dosažení úrovně A1.

Témata vzdělávací oblasti *Informatika* jsou využívány od 1.ročníku ve výuce ostatních vyučovacích předmětů jako prostředek k názorné prezentaci učiva, vyhledávání informací a upevňování učiva pomocí výukových her.

Systematická výuka předmětu **Informatika – INF** je zařazena ve 4. až 9.ročníku, zahrnuje i programování a tvorbu vlastních mediálních sdělení.

Oblast *Matematika a její aplikace* je v předmětu

Matematika – MA je výrazně posílena z disponibilních hodin vzhledem k náročnému obsahu učiva a souvislosti s přírodovědnými vědními obory. Svým aplikačním pojetím podporuje rozvoj Finanční gramotnosti žáků.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je ve svých předmětech

Prvouka - PRV, **Přírodověda - PŘ** a **Vlastivěda - VL** posílena 3 disponibilními hodinami. V osnovách jsou zařazena i témata Ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Dopravní výchovy a Výchovy k vlastenectví. Ve výuce těchto

předmětů jsou intenzivně zapojována průřezová témata a rozvíjeny klíčové kompetence.

V 6. - 9. ročníku je tato vzdělávací oblast rozdělena na oblast **Člověk a společnost** posílenou 1 disponibilní hodinou s vyučovacími předměty

Dějepis – DĚ a **Výchova k občanství – VO** a oblast **Člověk a příroda**, která je v předmětech

Fyzika – FY, Chemie – CHE, Biologie - BIO a Zeměpis – ZE posílena třemi disponibilními hodinami.

Podobně jako na 1.stupni jsou v osnovách zařazena i témata Ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Dopravní výchovy a Výchovy k vlastenectví. Ve výuce těchto předmětů jsou intenzivně zapojována průřezová témata a rozvíjeny klíčové kompetence. Na 2.stupni zařazujeme v těchto předmětech témata vzdělávacího oboru Audiovizuální výchova a ve zvýšené míře dbáme na mezipředmětovou provázanost.

Vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a *Člověk a svět práce* vyučujeme ve třech předmětech:

Hudební výchova – HV je samostatně vyučována 1 hodinu týdně, ve skutečnosti je nedílnou součástí výuky ve všech oblastech vzdělávání.

Výtvarná výchova – VV je v 1.- 3.ročníku vyučována ve dvouhodinových blocích společně s **Pracovními činnostmi – PČ**, ve 4.-9.ročníku samostatně. Vzhledem k převážně činnostnímu pojetí výuky na naší škole a vzájemnému propojování teorie s praxí prolínají aktivity těchto předmětů celým vzdělávacím procesem a napomáhají kariérovému poradenství.

V oblasti **Člověk a zdraví** je předmět

Tělesná výchova - TV je posílena disponibilními hodinami na 1.stupni vzhledem ke vzrůstající potřebě vyrovnávat úbytek přirozeného pohybu žáků. Ve školním věku je pro zdravý vývoj žáka důležitá rovnováha mezi psychickým a fyzickým vývojem, kterou si odnáší i do dospělého života. Obsahová náplň tělesné výchovy opět prostupuje celým vzdělávacím programem v podobě relaxačních pohybových minutovek a přestávek, soutěží a projektů. Součástí TV je výuka plavání a témata oboru Taneční a pohybová výchova.

V 8 . a 9.ročníku je zařazena **Výchova ke zdraví – VKZ**, v rámci které se výrazně uplatní mezipředmětové vztahy a průřezová témata.

Etická výchova – zařazením témat tohoto doplňujícího vzdělávacího oboru do RVP ZV se vzdělávání vrátil jeho tradiční výchovně vzdělávací charakter. Naše škola zůstala výchovně vzdělávacímu pojetí vzdělávání žáků věrná. Základní i aplikační témata etické výchovy (viz

RVP ZV) prolínají všemi vzdělávacími oblastmi ŠVP a navazují i na vzdělávací obsah průřezových témat. Sexuální výchovu chápeme jako nedílnou součást etické výchovy.

4.1. Tabulace učebního plánu

1.stupeň		ročník	1.	2.	3.	4.	5.	RUP
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	předmět						
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7	8	9	7	7	33+5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	9+1
Matematika a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	5	20+5
Informatika		Informatika				1	1	2
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	3			11+3
		Přírodověda				1	2	
		Vlastivěda				2	2	
Umění a kultura		Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
		Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10+2
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Průřezová témata								

		ročník	6.	7.	8.	9.	RUP
2.stupeň		TOOTIK	0.	<i>'</i> .	0.	9.	101
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	předmět					
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	5	5	5	5	15 + 5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	4	4	4	4	12 + 4
	Další cizí jazyk	Cizí jazyk		2	2	2	6
Matematika a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	15 + 5
Informatika		Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost		Dějepis	2	2	2	2	10+1
		Výchova k občanství	1	1		1	
		Fyzika	2	2	2	2	20+3
Člověk a příroda	Chemie			2	2		
Člověk a příroda		Biologie	2	1	1	1	
		Zeměpis	2	1	2	1	
Umění a kultura		Hudební výchova	1	1	1	1	9
		Výtvarná výchova	2	1	1	1	
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	2	2	2	2	10
		Výchova ke zdraví			1	1	
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti		1	1	1	3
Průřezová témata							

Týdenní časová dotace	29	29	32	32	104+18

5. Učební osnovy

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je základním kamenem celého vzdělávacího systému. Při většině činností je potřeba komunikovat, číst, psát. Žáci si ve výuce osvojují správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka, učí se vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků s probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj vnímání mluveného i psaného slova, vyjadřovacích schopností a výslovnosti, čtení s porozuměním, práci s literárním textem, psaní a komunikaci v českém i cizích jazycích.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace realizujeme v předmětech Český jazyk, Anglický jazyk a Druhý cizí jazyk.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání
- srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému i cizímu jazyku
- osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
- získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu
- zvládání orientace v textech různého zaměření
- k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a zájmu o literaturu
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích
- komunikaci v rámci integrované Evropy i celého světa
- překonávání jazykových bariér při cestách do zahraničí
- přípravě k praktickému užívání jazyka

- zlepšení postavení při přestupu do dalších stupňů vzdělávání
- uplatnění na trhu práce

5.1 Vyučovací předmět **Český jazyk**

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk má mezi vyučovacími předměty významné postavení, protože dovednosti a znalosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jim umožňují získávat poznatky ve všech dalších oborech. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i psané podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností. Vede k využívání různých zdrojů informací – slovníky, encyklopedie, internet apod. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, divadel a jiných kulturních zařízení.

Učivo je probíráno v ročníkových cyklech, které vždy obsahují následující tematické okruhy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná:

Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení, číst s porozuměním, rozumět informacím, pracovat s různými zdroji informací (odborná literatura, slovníky, encyklopedie, internet) a v neposlední řadě na vytvoření vztahu žáků k mateřskému jazyku a slovesnému umění vůbec.

Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

5.1.2 Časové a organizační vymezení :

Českému jazyku je v každém ročníku věnována minimálně jedna hodina denně. Výuka probíhá v kmenových učebnách, jazykovo počítačové učebně a knihovně. Získané vědomosti a dovednosti žáci uplatňují více či méně ve všech oblastech vzdělávání. Především umění komunikace a správného vyjadřování lze procvičovat ve všech předmětech, to znamená, že úroveň jazykové kultury může být tím vyšší, pokud se stane předmětem zájmu i v ostatních oblastech vzdělávání.

1.ročník - 8 hodin týdně

2. a 3. ročník - 9 hodin týdně

4. a 5.ročník - 7 hodin týdně

6.- 9.ročník - 5 hodin týdně

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9.ročník a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vedeme žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vedeme žáky k používání získaných vědomostí a dovedností v jiných předmětech
- motivujeme žáky k individuálnímu získávání informací potřebných k práci

Kompetence k řešení problémů

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- žáci navrhují řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry (samostatnost)
- žáci řeší problém ve skupině, vzájemně si radí a pomáhají (spolupráce)
- žáci vyhledávají chyby a odůvodňují správné řešení

Kompetence komunikativní

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- žáci prezentují své myšlenky a názory
- žáci si rozšiřují slovní zásobu pomocí literárního i gramatického učiva
- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel organizuje práci ve skupinách spolupráce při řešení problémů
- učitel vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k vzájemnému respektování názorů
- žáci se učí vhodně požádat o pomoc
- žáci respektují pokyny učitele

Kompetence občanské

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel využívá všech druhů literatury k vytváření správných životních postojů žáků
- učitel podporuje v žácích potřebu četby
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k dodržování hygienických pravidel čtení a psaní
- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- žáci dodržují dohodnuté postupy a termíny práce

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení

- žáci dodržují a uplatňují gramatická a stylistická pravidla v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

5.1.4. Integrace témat etické výchovy

Základní komunikační dovednosti

V rámci jazykové výchovy se žáci učí základní verbální a nonverbální komunikaci mezi vrstevníky, mladšími i staršími dětmi, dospělými v rodině i na veřejnosti.

Pozitivní hodnocení sebe a druhých

Učí se slovnímu i písemnému sebehodnocení a hodnocení práce druhých.

5.1.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1.období – 1.-.3.ročník základní školy:

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
		Průřezová témata
Dílčí školní výstupy	Projekty	Prurezova temata
1.ročník		
Rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky·	Jazykové učivo:	HV - rozdělování slov
	Rozlišení velkých, malých, psacích	na slabiky- rytmizace,
Srozumitelně mluví a čte, spisovně se vyjadřuje	a tiskacích písmen	poslech hudby-
	Věta – slovo – slabika – hláska	vyjadřování pocitů
Píše správné tvary písmen a číslic, umí spojovat písmena v slabiky a slova, dodržuje správné	Začátek a konec věty (velké písmeno, znaménko na konci)	Prvouka – tvorba vět.
pořadí písmen a úplnost slova, dbá na čitelnost a	Používání znamének: tečky, čárky,	vypravování vlastních
úhlednost písma	háčky, otazník, vykřičník	zážitků podle témat
amounost piema	Orientace v textu (řádek, nadpis)	(domov, hygiena,
Rozlišuje psací a tiskací podobu písma při čtení a	Comenia Script	zvířata, roční
psaní	Komunikační a slohová výchova:	období)
	Vzhledem k tomu, že si žáci teprve	,
Plynule čte jednoduchý text, dokáže odpovědět na	osvojují dovednost psaní, jsou v 1.	Vv - možnost vyjádřit
jednoduché otázky k textu, orientuje se v	třídě rozvíjeny především	své dojmy a pocity
jednoduchém textu	komunikační dovednosti (zatím jen	kresbou
Decitorio krastić bija o vije a vijetnić lidavani	ústní)	Daylada aat ¥taní a
Recituje kratší báseň, pracuje s ústní lidovou slovesností	Čtení :Osvojování techniky čtení, úvod do čtení s porozuměním	Dovednost čtení a psaní se postupně
Siovesilosti	(formou odpovědí na otázky,	stává nejdůležitější ve
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného	kresbou), správné hygienické	všech předmětech.
rozsahu a náročnosti	návyky při čtení	
	Psaní:Základní hygienické návyky	osv
Porozumí písemným nebo mluveným	při psaní (sezení, úchop pera),	Seberegulace,
pokynům přiměřené složitosti	osvojení techniky psaní klasického i	sebeorganizace
	Comenia Script (správné tvary	cvičení sebeovládání
Respektuje základní komunikační pravidla v	písmen a číslic, správné napojování	biologických
rozhovoru	písmen a slabik)	potřeb,organizace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou	Mluvený projev: pečlivá výslovnost, volba vhodných	osobních věcí,
nebo nedbalou výslovnost	komunikačních prostředků řeči v	základní pravidla
ness neasured vyerovnest	běžných školních i mimoškolních	soužití Poznávání lidí
V krátkých mluvených projevech správně	situacích	vzájemné poznávání
dýchá a volí vhodné tempo řeči	Formy společenského styku	se ve třídě,ve škole
	(prosba, poděkování, omluva,	včetně přestávek,
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký	komunikace s dospělými – tykání,	oběda, pobytu ve
mluvený projev	vykání, zdvořilé vystupování,	školní družině, cesty
Total de	zdravení, oslovení, otázka)	do školy i ze školy
Zvládá základní hygienické návyky spojené s	Tvorba vět, rozvíjení schopností	Morální rozvoj -
psaním	používat řeč jako nástroj sdělování vlastních zážitků, správné řazení	Hodnoty, postoje,
	viasunion zazitku, spravne razem	praktická etika

Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev

Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

Vyjadřuje své pocity z přečteného textu

Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání,dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, příměřenou gestikulaci.

Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel.

Projekty:

Betlém – vánoční představení Rýmařík – recitační soutěž Babi, dědo- představení v Domově seniorů Školní akademie – představení celoroční práce, pásmo maminkám Písařík – soutěž v krasopisu slov do vět

Naslouchání:Rozvoj vnímavosti při poslechu, četbě učitele, komunikace s druhým člověkem(neskákat si do řeči, nekřičet...)

Literární výchova:

Jednoduchá reprodukce textu (odpovědi na otázky, kresba)
Poslech přiměřených literárních textů (umělecký přednes, četba učitele), vyjadřují své dojmy z četby či poslechu (vyprávění, kresba)
Práce s ústní lidovou slovesností - říkadla, hádanky, rozpočítadla)
Přednes krátké básně
Pohádka (známé pohádkové postavy, vítězství dobra nad zlem).
Komunikace citů.

Pojmy: spisovatel, kniha, časopis, hádanka, říkadlo, báseň, článek, scénka získání základních návyků chování k vrstevníkům a dospělým,učení přijímat odpovědnost za svoje jednání (hodnocení, odměny, tresty)

MKV

Lidské vztahy rodinné vztahy, vztahy ve třídě, s kamarády, školní klima, životní role(sourozenec,kama rád, učitel, rodič, zloděj,...) návštěva mateřské školy a naopak

MDV

příprava představení návštěva divadla výchovný koncert

přivítání předškoláků

Etická výchova-Základní komunikační dovednosti Rodinný život

2.ročník

Rozlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku a písmeno, orientuje se v rozdělení hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky a jejich další třídění)

Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, používá nejběžnější spojky ke spojování vět do souvětí

Dodržuje pořádek slov ve větě a vět v krátkém textu

Rozeznává věty podle postoje mluvčího, používá správná znaménka na koncích vět

Dodržuje správnou výslovnost, srozumitelně mluví a čte, spisovně se vyjadřuje a pracuje s významy

Rozlišuje podstatná jména a slovesa, jména obecná a vlastní

Zná abecedu a zvládne jednoduché řazení podle abecedy

Dodržuje správné psaní slabik s ě, slabik di-, ti-, ni

Dodržuje pravopis psaní i, y po měkkých a tvrdých souhláskách

Rozlišuje znělé a neznělé hlásky na konci slov

Píše čitelně a tvarově správně písmena a číslice, zná a píše všechna písmena abecedy (x X,Y, q Q,w W)

Při psaní používá správně diakritická znaménka a

Jazykové učivo:

Věta, slovo, slabika, hláska, písmeno (využití při dělení slov na konci řádku)

Věta jednoduchá – souvětí, spojování vět do souvětí pomocí běžných spojek

Druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací), psaní znamének za větami Pořádek slov ve větě a vět v krátkém textu

Hlásky a jejich třídění(samohlásky krátké - dlouhé, správné psaní čárek, pravopis ú –ů (odůvodnění), souhlásky tvrdé, měkké a obojetné – psaní i po měkkých, y po tvrdých souhláskách odůvodnění), slabikotvorná hláska r, l, dvojhlásky a jejich užívání při psaní Abeceda - jednoduché řazení Úvod do psaní vlastních jmen (rozlišování jmen obecných a vlastních)

Poznávání podstatných jmen, sloves, předložek a spojek v textu Správné psaní znělých a neznělých hlásek na konci slov (odůvodnění)

Komunikační a slohová výchova:

Přestože ve 2. třídě již děti zvládly základy psaní, pokračujeme v rozvíjení a zdokonalování komunikačních dovedností (ústních) Čtení: zdokonalení techniky čtení –

HV-rytmizace,poslech

PRV - členové rodina a jejich jména, názvy okolních vesnic a měst

MA - psaní příkladů, odpovědi na slovní úlohy

Vv - ilustrace a ilustrátoři

ICT – výukový software, didaktické hry

cvičení sebeovládání

OSV Seberegulace, sebeorganizace

psychických
potřeb,organizace
vlastního času
Poznávání lidí
vzájemné poznávání
se ve třídě,ve škole
včetně přestávek,
oběda, pobytu ve
školní družině, cesty
do školy i ze školy,
ostatních škol na
soutěžích

Morální rozvoj -Hodnoty, postoje,

velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen

Plynule a srozumitelně čte, ústně reprodukuje přiměřený text, tvoří rozvité věty, líčí své zážitky, vypravuje podle obrázkové osnovy, popisuje obrázek

Recituje přiměřenou báseň, všímá si spojitosti textu s ilustrací, pracuje s ústní lidovou slovesností

Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost

Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

Osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým

Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých

Vyjadřuje city v jednoduchých situacích

především větší plynulost a porozumění textu, zdokonalení čtení delších slov, slov s předložkami, intonace při čtení různých druhů vět **Psaní:** zdokonalování techniky

Psaní: zdokonalování techniky psaní – zrychlení a zautomatizování spojů písmen, zvládnutí čtení a psaní všech písmen abecedy Mluvený projev: pečlivá výslovnost, volba vhodných

komunikačních prostředků řeči v běžných školních i mimoškolních situacích, rozvíjení slovní zásoby práce s významy slov: slova spisovná- nespisovná, nadřazenápodřazená, slova opačného významu)

formy společenského styku (prosba, poděkování, omluva, komunikace s dospělými, spolužáky, zdvořilé vystupování)

rozvíjení schopnosti vypravovat své zážitky – tvorba různých druhů vět, vět rozvitých, jednoduchých souvětí, vypravování podle obrázkové osnovy, popis podle obrázku či modelu

Naslouchání: uvědomělý poslech uměleckého přednesu, umění naslouchat – komunikace s druhým člověkem a v kolektivu – komunikační pravidla, zdvořilost, otevřená komunikace

Literární výchova:

jednoduchá reprodukce textu, zjišťování úrovně porozumění (odpovědi na otázky, kresba) poslech přiměřených literárních textů, poezie, próza (umělecký přednes, učitel) spojování textů s ilustrací, pokus o ilustrace přednes krátké básně pohádka, příběh ze života dětí, sledování linie děje, podstatné momenty práce s ústní lidovou slovesností

Pojmy: poezie, próza, spisovatel, básník, pohádka, příběh, ilustrace, ilustrátor, divadlo – jeviště, herci

jednoduchá dramatizace pohádky,

praktická etika učení přijímat odpovědnost za svoje jednání (hodnocení, odměny, tresty)

MKV

Lidské vztahy rodinné vztahy, vztahy ve třídě, s kamarády, školní klima

MDV

příprava představení návštěva divadla výchovný koncert

Etická výchova-Základní pravidla komunikace

Pozitivní hodnocení sebe a druhých

Komunikace citů

Projekty:
Betlém
Rýmařík
Babi, dědo
Školní akademie
Písařík – soutěž v
úpravě psacího
projevu nebo
slohové práci na
dané celoškolní téma
Školní knihovna

3.ročník

Rozlišuje a správně používá jednotlivé hlásky, slabiky a slova

Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, větu holou a rozvitou, tvoří souvětí spojováním vět jednoduchých pomocí běžných spojek a spojovacích výrazů, píše čárky v souvětí o dvou větách

Zvládne přehled a užívání vyjmenovaných slov a pravopis po obojetných souhláskách (rozlišuje slova příbuzná, správně odůvodňuje)

Jazykové učivo:

scénka

Správné psaní znělých a neznělých souhlásek na konci i uprostřed slov (odůvodnění)
Správní psaní i,y po obojetných souhláskách (řady vyjmenovaných slov) odůvodnění
Základní rozdělení slovních druhů na ohebné a neohebné, rozlišování a zařazování běžných slov v základním tvaru
Rozlišování mluvnických kategorií podstatných jmen(rod, číslo, pád-

PRV -

učivo o obci , krajině – názvy ,hledání v rejstříku,encyklopedii seznamu podle abecedy,internetu čtení přiměřených naučných textů k jednotlivým tématům

MA -

zápis slovních úloh – výběr důležitých údajů

Správně píše znělé a neznělé hlásky na konci i uprostřed slov (správné odůvodnění)

Pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen a sloves (rod, číslo, pád- pádové otázky, osoba, číslo, čas)

Rozlišuje slovní druhy u slov v základním tvaru (rozlišuje slova ohebná a neohebná)

Pracuje s významy slov a užívá je správně v mluvených i psaných projevech

Zná abecedu, seřadí slova podle abecedy, užívá abecedního řazení při vyhledávání v obsahu, pravidlech

Souvisle se vyjadřuje, dokáže klást otázky

Plynule a srozumitelně čte, dokáže ústně i písemně stručně reprodukovat text, chápe četbu jako zdroj informací o sobě i o světě Píše čitelně, úhledně a přiměřeně rychle, zvládá opis i přepis, dokáže si po sobě práci kontrolovat

Vypravuje a popisuje ústně i písemně, zná svou adresu, dokáže napsat jednoduchý dopis

Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

Odůvodňuje a píše správně:

i/y po tvrďých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;

dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev:

velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenován

Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky

Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů

Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc

úvod.pádové otázky) Rozlišování mluvnických kategorií u sloves (osoba, číslo, čas) Věta jednoduchá – souvětí, tvorba větného vzorce, psaní čárky v souvětí, spojování vět do souvětí pomocí běžných spojek Psaní vlastních jmen(názvy osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek, států) Abeceda, řazení slov podle abecedy i obtížnější, využití abecedního řazení při vyhledávání (slovníky) Komunikační a slohová výchova: Čtení: upevňování techniky čtení, zařazování tichého čtení, čtení s porozuměním (vyhledávací úkoly k

zařazování tichého čtení, čtení s porozuměním (vyhledávací úkoly k textu), ústní, později stručná písemná reprodukce textu, nácvik čtení delších souvětí, členění věty při čtení – čárky, intonace vět **Psaní:** čitelný a přehledný rukopis, psaní adresy, pozvánky na akce, vypravování vlastních zážitků nebo podle fantazie (vhodné zpočátku ve

podle fantazie (vhodné zpočátku ve dvojicích či skupinách), popis věci, osoby, zvířete, dopis (části dopisu) **Mluvený projev:**

formy společenského styku, zdvořilé vystupování, výběr vhodných výrazových prostředků, rozvíjení slovní zásoby (významy slov – spisovná- nespisovná, nadřazená-podřazená, citově zabarvená, opozita, synonyma, slova příbuzná, tvary slov – skloňování a časování)

Základy neverbální komunikace: postoje, mimika, gesta Naslouchání: rozvíjení schopnosti naslouchat, úcta k projevu druhého

naslouchat, úcta k projevu druhého (koncert, divadlo), pravidla komunikace mezi dětmi i dospělými Literární výchova:

Začíná využívat své čtenářské dovednosti při získávání informací (čtení jako zdroj zábavy i poučení) Poslech– poezie, próza Práce s ústní lidovou slovesností (pranostika,jazykolamy,rébusy) Přednes básně, předčítání Pověst, bajka

Reprodukce textu, práce s textem –, dokončení jednoduchého příběhu **Dramatizace**, líčení zážitků z četby, spojení textu s ilustrací, návštěva knihovny

Tvořivost a spolupráce: scénky, soutěže (vytváření prožitků pro druhé, společné plnění úkolů, vzájemná pomoc)

Další zdroje zábavy a informací:

Další zdroje zábavy a informací: TV,PC, mobil (klady a zápory) **Pojmy:** hlavní a vedlejší postavy a jejich stručná charakteristika, báseň – verš, rým, vyhledávání a tvorba rýmů, encyklopedie, fantasy literatura· úprava písma v sešitě důležitost úpravy při písemném počítání , přehlednost

HV - poslech hudby, vyprávění o pocitech

ICT – výukový software, didaktické hrv

osv

Poznávání lidí formy společenského styku

Morální rozvoj -Hodnoty, postoje, praktická etika učení přijímat odpovědnost za svoje jednání (hodnocení, odměny, tresty)

MKV Lidské vztahv

vztahy mimo rodinu, školu a obec – divadlo, exkurze, soutěže

Multikulturalita jazyk jako nástroj k dorozumívání

MDV

příprava představení návštěva divadla výchovný koncert výběr pořadů ke sledování – jejich hodnota

Etická výchova-Řešení problémů a úkolů. rozhodování

Prosociální chování ve třídě (pomoc, dar, spolupráce, dělení)

Projekty : Betlém

Betlém Rýmařík Babi, dědo Školní akademie Písařík Školní knihovna Škola v přírodě – 5denní pobyt , praktické rozvíjení témat etické výchovy

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich

bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

2.období – 4.-5.ročník základní školy:

2.období – 45.ročník základní školy:		
		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
	1 Tojokty	T TOTOZOVO TOTTIOLO
4.ročník		
Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí (tvoří	Jazyková výchova:	PŘ, VL – vyhledávání
souvětí, správně píše čárky v souvětích o dvou	Stavba slova (kořen – předpona,	v encyklopediích
větách, užívá souvětí v mluvených i psaných	přípona, pokročilejší dělení slov na	ýběr podstatného –
projevech), rozlišuje větu holou a rozvitou (pozná, dokáže sám vytvořit a užívá v	konci řádku, koncovka), pravopis psaní předponových skupin: roz-,	tvorba zápisků
mluveném i psaném projevu), má povědomí o	bez-, vz-, nad-, pod-, před-, od-	AJ - práce se
větě přímé a uvozovací	·Slabiky s –ě-, úvod do psaní –ě-, -	slovníkem
	je- (psaní –je- po předponách ob-, v-	
Vyhledá ve větě základní skladební dvojici,	). "	MA- výběr
užívá pojmy podmět a přísudek, má povědomí	Určování slovních druhů, rozlišování	podstatného – zápis
o koncovkách příčestí minulého	slov ohebných a neohebných·	slovní úlohy,
	Podstatná jména a určování jejich	formulace odpovědí,
Pracuje s tvary slov a jejich významy, ví, jak jsou	mluvnických kategorií (pád,	přesnost vyjádření
slova utvořena, rozezná a sám vytvoří slova	životnost, vzor, orientačně koncovky podstatných jmen)·	Všechny předměty –
příbuzná	Slovesa a určování jejich	čitelné a úhledné
Uvědoměle používá i, y, po obojetných	mluvnických kategorií (osoba, číslo,	psaní (zápisy v
souhláskách (ve vyjmenovaných i příbuzných	čas), infinitiv, slovesa zvratná,	sešitech slouží i k
slovech, rozezná rozdíl mezi slovem příbuzným a	záporná, jednoduché a složené	domácí přípravě)
tvarem téhož slova)	slovesné tvary, časování sloves v	Snaha o kultivovaný
	jednotlivých časech·	projev nejen ve škole,
Určuje slovní druhy (rozliší slova ohebná,	Abeceda a řazení slov podle	ale i doma
neohebná)	abecedy, složitější případy,	ICT versioner
Pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných	vyhledávání ve slovnících, pravidlech, rejstříku podle abecedy·	ICT – výukový software, didaktické
jmen a sloves, určuje vzory podstatných jmen,	Skladba (věta holá – rozvitá, věta	hry
časuje slovesa v jednotlivých časech	jednoduchá – souvětí, psaní čárek v	,
, , ,	souvětích), základ věty – základní	HV - koncerty,
Čte plynule, srozumitelně a správně intonačně (i	skladební dvojice (podmět a	divadlo, komunikace s
delší a obtížnější slova, souvětí)	přísudek)·	druhými
	Shoda přísudku s holým podmětem	VV ilustrátsři dětaká
Recituje přiměřenou báseň, zná příklady ústní lidové slovesnosti	– úvodní seznámení	VV - ilustrátoři dětské literatury
lidove slovesilosti	Komunikační a slohová výchova:	literatury
Prokáže, že rozumí přečtenému	Čtení: upevňování techniky čtení,	osv
, ronazo, zo rozami prodienoma	rozvíjení schopnosti čtení s	Poznávání lidí
Využívá poznatků z četby v dalších školních	porozuměním, výběr podstatného –	respektování
předmětech, vyhledává informace v naučné	tvorba osnovy, práce s textem, čtení	odlišností – náročný
literatuře, na internetu	jako zdroj informací, práce s	vzdělávací obsah
1/1-t ¥ :/ ¥ -1-1-(¥	naučnými texty, pravidly českého	začíná výrazně třídit
Ústně i písemně dokáže vyjádřit své pocity z četby, divadelního či televizního představení	pravopisu, encyklopediemi, výrazné čtení přímé řeči (uvozovky, věta	žáky podle dosahovaných
cerby, divadentino di televizitino predstaveni	uvozovací)	výsledků
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty	Psaní: čitelný a přehledný rukopis,	Vyolodiku
potichu i nahlas	adresa, pozvánka, dopis,	MKV
	vypravování, popis pracovního	Lidské vztahy
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v	postupu, vyplňování jednoduchých	vztahy mimo rodinu,
textu vhodném pro daný věk, podstatné	tiskopisů, provádí kontrolu vlastního	školu a obec –
informace zaznamenává	i jiného písemného projevu	divadlo, exkurze,
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého	Mluvený projev: formy společenského styku, rozvíjení	soutěže Multikulturalita
sdělení	slovní zásoby – významy slov a	jazyk jako nástroj k
	jejich používání, slova jednoznačná	dorozumívání
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého	– mnohoznačná, tvorba slov pomocí	seznamování se
sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	předpon a přípon, skládáním, slova	zahraničními autory
	příbuzná a tvary téhož slova, vzkaz	knih pro děti (rozdíly v

Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku stručnost a výstižnost, zpráva o akci, pozdrav z výletu

Literární výchova:

Využívá čtenářských dovedností při získávání informací, četba rozšiřuje slovní zásobu a zkvalitňuje mluvní i písemný projev dětí, výběr podstatného, tvorba osnovy Samostatná reprodukce textu (i písemná)

Vyjádří svůj pocit z četby, poslechu, divadelního či televizního představení

Recitace básní (práce s hlasem a jeho výrazovými možnostmi, vcítění, důraz)

Práce s ústní lidovou slovesností – pranostiky, přísloví Práce s ilustrací, ilustrátoři Proč čteme a o čem (hlavní a vedlejší postavy a jejich charakteristika, hrdinové dětských knížek, filmů) Návštěva knihovny, vlastní

knihovnička (čtu, co mě baví), dětské časopisy, komiksy Divadelní, filmová představení, PC hry, mobilní telefony (klady a zápory)

Dramatizace: mimika, scénky. Pojmy: poezie- próza, verše, rýmy, povídka, pověst, literatura umělecká, encyklopedie, zvířecí hrdina, bajky pohádkách, příbězích, četbou těchto knih se dozvídají také o životě dětí jinde, jejich zálibách a starostech)

MDV

příprava představení návštěva divadla výchovný koncert výběr pořadů ke sledování – jejich hodnota tvorba mediálního sdělení – žákovské slohové práce – pozvánky, články do časopisu

Projekty:
Betlém
Rýmařík
Babi, dědo
Školní akademie
Písařík
Pálí vám to –
vědomostní soutěž
Školní knihovna
Škola v přírodě

Etická výchova-

Etické hodnoty Duchovní rozměr člověka Reálné a zobrazené vzory

5.ročník

Rozlišuje věty jednoduché, souvětí, věty holé, rozvité, užívá je v mluvených i psaných projevech, rozezná větu přímou a uvozovací

Vyhledá ve větném celku podmět a přísudek, rozezná podmět holý, rozvitý a nevyjádřený, přísudek holý a rozvitý, správně užívá koncovky ve shodě přísudku s holým podmětem

Správně užívá předpony a předložky

Pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen, správně užívá koncovky podstatných jmen.

Pracuje s mluvnickými kategoriemi sloves, určuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací přítomný, časuje slovesa v těchto způsobech

Pracuje s mluvnickými kategoriemi přídavných jmen tvrdých a měkkých, správně užívá koncovky podle vzorů

Využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání jak ve škole, tak v běžném životě

Uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu, zvládá diktát a autodiktát, provádí kontrolu napsaného

Jazyková výchova:

Stavba slova (procvičování kořen. předpona, přípona, koncovka), tvoření slov pomocí předpon a přípon, skládání slov Psaní -ě-, -je-, -mě-, mně-, zdvojené souhlásky při styku kořene a předpony Psaní předpon s-, z-, vz-, předložek s, z (základní pravidla pro psaní těchto předpon a předložek) Určování slovních druhů Určování mluvnických kategorií sloves (osoba, číslo, čas, časování, vyhledávání a určování složených slovesných tvarů), slovesný způsob (oznamovací, rozkazovací - tvarv sloves v těchto způsobech. podmiňovací – seznámení s tvary podmiňovacího způsobu přítomného) Určování mluvnických kategorií podstatných jmen (rod, číslo, pád,

vzor – psaní koncovek podle vzorů, skloňování podstatných jmen podle vzorů), vzory mužské – předseda, soudce (koncovky, skloňování podle vzorů)

Mluvnické kategorie přídavných jmen (rod, číslo, pád, druhy –

Používání rozvitých vět při vlastních mluvních projevech ve škole i mimo ni. Čtení a psaní je potřeba ve všech předmětech, porozumění textu,zápis slovních úloh, tvorba vlastních zápisků do sešitu, výběr podstatného, úprava sešitů v naukových předmětech, čitelné a přehledné zápisky v sešitech umožní lepší domácí přípravu.Použití nejen ve škole, ale také doma a po celý život

ICT – výukový software, didaktické hry

HV – opera, opereta, muzikál - způsob umění mluvit s druhým člověkem

Dokáže hovořit souvisle o přečteném textu, vyjádří své názory a pocity

Dokáže vyhledat informace ve slovnících a dalších různých textech, orientuje se v nabídce dětské literatury

Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí

Jednoduchými skutky a sděleními realizuje tvořivost v mezilidských vztazích v rodině, škole i komunitě obce

měkké, tvrdé, vzorv mladý, jarní, koncovky, skloňování podle vzorů) Skladba (věta holá – rozvitá, věta jednoduchá – souvětí, čárky v souvětích)

Základ věty – podmět a přísudek (základní skladební dvojice), podmět holý, rozvitý a nevyjádřený, přísudek holý a rozvitý Shoda přísudku s holým podmětem (psaní koncovek, odůvodnění) Vlastní jména – psaní velkých písmen ve dvouslovných názvech měst, příslušníci národů

Komunikační a slohová výchova: Čtení: čtení jako zdroj informací, čtení s porozuměním (výběr podstatného – tvorba osnovy), čtení vyhledávací, ústní i písemná reprodukce textu, práce s pravidly, odkazy, encyklopediemi Psaní: čitelný a přehledný rukopis, schopnost autokontroly, členění textu na odstavce, psaní adresy, pozvánka, dopis, vypravování skutečné i vymyšlené události, popis osoby, zvířete, věci, popis pracovního postupu Mluvený projev:formy

společenského styku, významy slov a jejich užití v mluvním i písemném projevu: slova mnohoznačná, slova cizího původu, přejatá, slova spisovná, synonyma, opozita Dramatizace:

Základy asertivního chování a iniciativy vůči druhým

Literární výchova:

vvužívá čtenářské dovednosti při získávání informací (práce s naučnou literaturou. encvklopediemi, PC – internet) reprodukce textu, hlavní a vedlejší postavy a jejich charakteristika, výběr podstatného – osnova vyjadřuje své názory k přečtenému (s čím se ztotožňuje a proč, jaké postavy jsou mu blízké a proč, jak by řešil situace hrdinů v ukázkách) recitace básní většího rozsahu, umění přednesu, vcítění do nálady či příběhu básně, kultivovaný přednes prózy práce s ústní lidovou slovesností (pranostiky, přísloví, hádanky) časopisy pro děti, televizní pořady (vhodnost sledování), reklama, PC

hry, mobilní telefony návštěva obecní knihovny, vlastní knihovnička (doporučí přečtenou knihu ostatním)

pojmy:přirovnání, zosobnění, asociace, bajka, drama, tragédie, komedie, činohra, opera, balet, muzikál, film, televizní inscenace · časopisy pro děti,

VV - komiksy . plakáty, ilustrace vlastních slohových prací

osv Seberegulace, sebeorganizace cvičení sebekontroly Kreativita cvičení chuti přemýšlet, dotahovat nápady ko konce Morální rozvoj

učení přijímání odpovědnosti za svoje jednání nejen pod nátlakem hodnocení

VDO

tvorba třídních pravidel, učení se schopnosti říct svůj názor, diskuse

MKV Multikulturalita jazyk - dorozumívání,

způsob komunikace MDV Receptivní činnosti

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – čtení textu s porozuměním, poslech a rozbor různých mediálních sdělení Produktivní činnosti tvorba mediálního sdělení – modelové situace (školní představení, uvádění. předvádění televizních reklam, příspěvky do školního časopisu a Lukovského zpravodaje, inzerát, pozvánka) práce v realizačním týmu - tvorba školního časopisu v písemné i elektronické podobě, příprava představení

Projekty : Betlém, Rýmařík Babi, dědo Školní akademie Písařík.Pálí vám to Školní knihovna Kufr - soutěž Školní časopis Škola v přírodě Praha

Etická výchova-

televizní pořady,reklama, PC hry, mobilní telefony· Kreativita a iniciativa Prosociální chování ve veřejném životě

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

2.stupeň – 6 9.ročník základní školy:	T	I
		Mezipředmětové vazby
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Dílčí školní výstupy	Projekty	
6.ročník		
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češti-	Jazyková výchova	
nu a zdůvodní jejich užití	Jazyk spisovný a nespisovný	LV – ukázky regionálních auto-
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu	Obecná čeština Stručná mluvnice česká	rů
a dalšími jazyk. příručkami	Pravidla českého pravopisu	HV – folk
	Slovník spisovné češtiny	CJ – slovníky Hv – vznik melodie, rytmu
Správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí	Zvuková stránka jazyka	VV – obrázkové písmo, šifra
slova	hláskosloví, výslovnost	Využití ve slohu
Dovede správně vyjadřovat své myšlenky	zvuková stránka slova zvuková stránka věty	CJ - znalost terminologie, po-
Dovede spravne vyjadrovat sve myslenky	tempo a pauzy	rovnávání
Rozlišuje řeč přímou a nepřímou	Nauka o slově	CJ - porovnání CJ – užívání mezinárodních
	tvoření slova a jeho stavba	názvů: prézens, imperativ
Pozná ohebné slovní druhy i v jiných tvarech	Tvarosloví	D – křesťanství, Židé,starověké
Dozná základní nachohná alovní druhy	Ohebné slovní druhy a	Řecko a Řím
Pozná základní neohebné slovní druhy	mluvnické kategorie Pravopis	VV – řecké a římské umění
Správně třídí slovní druhy	shoda podmětu s přísudkem	OSV – poznávání lidí podle příběhů,
	základy interpunkce	MDV – výběr literatury
Tvoří spisovné tvary a slov a vědomě jich používá	velká písmena	EGS – Evropa a svět nás zají-
ve vhodné komunikační situaci	Skladba	má
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální,	věta jednoduchá,větné členy shoda podmětu s přísudkem	OSV – projekt pohádka
slovotvorný, morfologický a syntaktický	souvětí	Hv – lidové písně, lidová slo-
	řeč přímá a nepřímá	vesnost, hudební pojmy a ná- stroje
Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, část pod-		EV – lidová slovesnost
mětovou a přísudkovou a zákonitosti mezi nimi	Literární výchova	VV – tvoří ilustrace
Čte s porozuměním	Reprodukce textu Literární postavy	OSV (poznávání vlastního
ote a porozumenim	Eposy, báje a pověsti	chování)
Zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Pohádka	HV – zpěv lidových koled
•	Lidová slovesnost	EGS – život dětí v jiných ze-
Vyjádří své pocity z přečteného textu	Bajky, balady, romance,	mích
Přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku	Próza , poezie Umělecko-naučná literatura,	Mediální výchova - kritické čtení
Fredriasi zpameti ilteranni texty primerene veku	Příběhy dobrodružné	a vnímání
Rozlišuje základní literární druhy a žánry a uvede	Triberry debredrazine	mediálních sdělení Ve všech předmětech
jejich výrazné představitele	Komunikační a slohová	OSV – sociální rozvoj – komu-
O 11:3	výchova	nikace, verbální a neverbální
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem	Vypravování přímá řeč	
pouzíva spisovne jazykové prostředky vzniedem ke svému komunikačnímu záměru	Zpráva a oznámení	
V mluveném projevu vhodně využívá verbálních,	Popis	
nonverbálních a paralingválních prostředků	Korespondence	
Využívá základů studijního čtení, vyhledává klíčo-	Inzerát	
vá slova, formuluje hlavní myšlenky textu, uspořádá dá informace v textu s ohledem na jeho účel	Práce s informacemi výpisky, výtah	
Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel	reklamní a propagační texty	
mezivětného navazování	- Free Sacritions	
Osvojuje si základní normy písemného vyjadřová-		
ní Llanařádá informaca v taytu a abladam na jaho		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel a využije ve slohových útvarech		

Dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity

Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích

7.ročník

Správně třídí ohebné i neohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov

Obohacuje si poznatky v oblasti tvarosloví

Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

Ovládá pravopisné jevy morfologické

Zvládá pravopis základních pravidel psaní velkých písmen

Používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov.

Rozlišuje základní a rozvíjející větné členy.

Ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché

Určuje druhy vět vedlejších.

Formuluje vlastní názory na přečtený text

Orientuje se v základních literárních pojmech

Výrazově čte

Aktivně pracuje s literárním textem, vyjadřuje obsah přečteného, rozlišuje žánry

Orientuje se v knihovně, má přehled o nejdůležitějších literárních dílech

Dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby

Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady

Vhodně užívá jazyk. prostředky, vzhledem ke sloh. útvaru

Vyhledává základní informace a třídí

Formuluje hlavní myšlenky

S ohledem na účel textu, tvoří písemné poznámky

Tvoří výpisky nebo výtah z textu

Odlišuje fakta od různých názorů, ověřuje si je a srovnává

Jazyková výchova

Tvarosloví Ohebné slovní druhy Neohebné slovní druhy **Pravopis** psaní velkých písmen doplňování i-y vyjmenovaná slova, předpony s, z Nauka o slově slovo, věcný význam slov, sousloví slova jednoznačná, mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma Tvoření slov Skladba věta jednoduchá druhy podmětu a přísudku větné členy rozvíjející věty jednočlenné a dvojčlenné souvětí a druhy vedlejších vět

Literární výchova

Poezie- milostní a přírodní lyrika, balady Próza - povídky, romány, kroniky, pověsti, životopisná a cestopisná literatura Drama – divadlo, film – scénář

Komunikační a slohová výchova

Vypravování stavba textu, osnova Popis umělecký, popis osoby, popis prac. postupu Životopis strukturovaný životopis

Práce s informacemi

klíčová slova, grafy, schémata

D – vývoj národa a literatury
CJ – srovnání používání předložek v cizích jazycích
D – starověk, Bible
OSV – mezilidské vztahy
MKV – charakter člověka
D - velkomoravské období,
středověká vzdělanost a literární památky
HV – chorál
VV, HV – románské, gotické
umění
Odborný text z různých naukových předmětů

D -

CJ – žek

D - i

OSV

MK∖

D - v

dově

pam

HV -

VV.

umě

Odb

vých

8.ročník JAZYKOVÁ VÝCHOVA HV, TVarQhileyécké směry D – his Ohekle slyvejothy podstat-MK/ná jegépa, přídavná jména, zá-LV - Mena Áldový slovej druhy dří Zvládá základní skloňování slov cizího původu Jazyková výchova Jazyky slovanské a jiné, Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova vývoj jazyka do současnosti Nauka o slově Správně třídí slovní druhy Tvarosloví postavy Phelandielavi druby - Pří-Skloňování obecných jmen a texty Viffelecké literatuře VDO – občanská odpovědnost, osobní aktorá odpovědnost, osobní aktorá odpovědnost, osobní aktorá odpovednost odpovědnost, osobní aktorá odpovenost venímaní autora medialních svědennovkách evypodst. jmen, vyjmenovaná slova, přednostva, z vědnostva, z vědnost vením z vědnostva, z vědnostva, z vědnost vením z vením z vědnost vením z vědnost vením z vědnost vením z vědnost vením z vením z vením z vědnost vením z vením z vědnost vením z vením z vením z vením z vením z vením z vením Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá cizích imen vlastních ve vhodné komunikační situaci Slova přejatá Neohebná slova Chápe rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím Skladba Věta jednočlenná a dvojčlenná Rozlišuje významové vztahy gramatických jednohledan Phony black v přítek ve větě a souvětí Věta jednoduchá rodovědných disciplínách Nauka o slově Rozvíjející větné členy Ovládá pravopis věty jednoduché a souvětí pod-Souvětí podřadné a souřadné □ slovo, věcný význam slov, řadného Stavba souvětí sousloví Složitá souvětí □ slova jednoznačná, mnoho Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtiznačná nu a zdůvodní jejich užití Literární výchova □ synonyma, antonyma, homo-Vývoi literatury nvma Dovede svými slovy charakterizovat jednotlivá Nejstarší pís. památky □ odborné názvy Husitské písemnictví - Jan Hus období středověké literatury Humanismus a renesance Tvoření slov Používá pojem NO, rozlišuje základní etapy NO □ obohacování slovní zásob Václav Hájek z Libočan Užívá pojem romantismus J.A.Komenský □ odvozování, skládání slov W. Shakespeare, Cervantes zkratky a zkratková slova Má přehled o významných představitelích české Baroko Ústní lidová slovesnost literatury NO Klasicismus Orientuje se v literárních pojmech dramatická Národní obrození tvorba, lyricko-epická tvorba, povídka, pohádka, Dobrovský, Klicpera, epigram, poezie, historická próza, román, drama. F. L. Čelakovský Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literár-J. K. Tyl, K. H. Mácha, ním, dramatickém i filmovém zpracování. K. J. Erben, K.H. Borovský, B. Němcová Má orientační přehled o významných představite-Generace májovců J.Neruda, V. Hájek, K.Světlá, lích světové literatury E.Krásnohorská, Používá jazykové prostředky pro dané slohové L.Stroupežnický útvary Ruchovci a lumírovci J. V. Sládek, S. Čech, Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i J. Vrchlický věcně správnému projevu a k tvořivé práci s tex-Realistická próza tem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě A. Jirásek, K. V. Rais, V. + A. svých dispozic a osobních zájmů. Mrštíkové Ze světové literatury Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, Moliere, F. Schiller, V. Hugo, I N. Tolstoj, Ch. Dickens, H. Ch. dokáže popsat své city, pocity, nálady. Andersen, M. Twain Rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení. Komunikační a slohová Ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní výchova myšlenky textu. Charakteristika postav Výklad

Referát a recenze

pozvánka, žádost

Úvaha-řečnická otázka Diskuze, přihláška, objednávka,

komunikačnímu záměru.

Vhodně využívá jazykové prostředky ke svému

9.ročník

Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.

Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.

Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami.

Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova.

V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický.

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.

Orientuje se v základních literárních směrech 20. století

Má přehled o významných představitelích české a světové literatury.

Projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení.

Formuluje vlastní názor na umělecké dílo.

Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.

Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

Orientuje se v různých postupech a útvarech.

Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.

Přiměřeně reaguje na danou komunikační situaci.

Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoje.

Jazyková výchova

Jazyky slovanské Vývoj jazyka Norma a kodifikace Kultura jazyka a řeči Zvuková stránka jazyka Spodoba znělosti Melodie větv Pravopis Opakování všech pravopisných jevů Význam slov Tvarosloví Skladba Věta jednoduchá - zvláštnosti (vsuvka) Souhrnné rozbory souvětí Složitá souvětí

Literární výchova

Mezivětné vazby

Literatura 1. pol. 20. stol. P. Bezruč, S. K. Neumann, F. Šrámek, J. Wolker, K. Biebel. J. Werich, V. Vančura, J. Hašek, I. Olbracht, K. Poláček Meziválečné období V. Nezval, J. Seifert, F. Halas, V. Závada. V. Holan. F. Hrubín, J. Kainar, E. Bass, J. Drda Divadelní tvorba J. Voskovec, J. Werich -Osvobozené divadlo, K. Čapek, divadlo Semafor, Divadlo Járy Cimrmana, V. Havel Literatura 2. pol. 20. stol. B. Hrabal, J. Otčenášek, P. Kohout, M. Kundera, O. Pavel, M. Viewegh, J. Tomeček, J. Žáček, J. Zahradníček Ze světové literatury E. M. Remarque, A. Franková, Antoine de Saint-Exupéry, E. Hemingway, R. Bradbury, J. Orwel, D. Keves G. B. Shaw - Pygmalion, My Fair Lady Komunikační a slohová

výchova

vání Funkční styly

Slohotvorní činitelé Mluvené a psané texty Oficiální a formální vyjadřo-

rozhovor, reklama

Publicistické útvary-úvodník, komentář, reportáž, fejeton, CJ – srovnání s výslovností a členění věty v cizích jazycích. VV, HV – umění 20. století OV – problémy lidské snášenlivosti

D – dějiny 20. století VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů

Výchova k myšlení v evropských souvislostech.

Multikulturní výchova.

Mediální výchova Akce školy

Mediální výchova vnímání autora mediálních sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.2 Vyučovací předmět Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět naplňuje očekávané výstupy učebního oboru Cizí jazyk a související průřezová témata.

Obecným cílem je poskytnout žákům nástroj pro komunikaci s lidmi z odlišného jazykového prostředí, pro práci s počítači, internetem atp. Konkrétním cílem je poskytnout žákovi základní slovní zásobu a konverzační témata, která bude schopen využít v konkrétní situaci při setkání s člověkem hovořícím anglickým jazykem nebo při práci s počítačovými programy, internetovými stránkami a jednoduchými nápisy v anglickém jazyce.

V počátku je kladen důraz na osvojení si základních jazykových dovedností bez zbytečného vysvětlování gramatických jevů se snahou o to, aby žák sám intuitivně využíval již naučené v nových situacích. V pozdější době, kdy žák zná gramatické pojmy z mateřského jazyka, začínáme gramatických pouček využívat i při výuce anglického jazyka. Důraz je kladen na praktické využití jazyka v denním životě – tj. na rozvíjení komunikačních schopností a slovní zásobu potřebnou k vyjádření základních potřeb a k navázání kontaktu.

5.2.2 Časové a organizační vymezení :

1. ročník – celkem 1 hodina týdně

2.ročník – 2 hodiny týdně

3.ročník – 3 hodiny týdně

4. -5.ročník - 3 hodiny týdně

6. -9.ročník - 4 hodiny týdně

V 1..ročníku je vyučován ve dvou půlhodinových blocích týdně v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka je postavena na specifické schopnosti této věkové kategorie rozvíjet svoje znalosti ve spojení pohybu a gestikulace. Žáci se naučí přirozeně vnímat cizí jazyk a vytvoří si slovní zásobu pro souvislou výuku od 3.ročníku.

Ve 2.ročníku jsou samostatné výuce věnovány 2 hodiny týdně, od 3.ročníku 3 hodiny týdně. Zároveň probíhá výuka integrací do všech předmětů rozšiřováním slovní zásoby a používáním běžných pokynů a frází.

Ve 4. až 6. ročníku se seznamují se základy gramatiky a psanou formou cizího jazyka. Od 7. ročníku klademe důraz na konverzační a komunikační dovednosti. Výstupem výuky anglického jazyka je dosažení úrovně A2.

Výuka probíhá v kmenových učebnách tříd, v jazykovo počítačové učebně, v tělocvičně, na hřišti i v přírodě.

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9.ročník a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

žáci vyhledávají a třídí informace pracují se slovníkem učebnice a tvoří si svůj vlastní slovník vedou si záznamy o své práci

Kompetence k řešení problémů

žáci jsou konfrontováni s běžnou situací ze svého okolí individuálně nebo ve skupinách řeší problémové úkoly doplňují informace v textu dle vlastní úvahy, na základě svých znalostí doplňují text na základě porozumění slyšenému projevu rodilého mluvčího řeší úkoly vyžadující znalosti i z jiných oborů

Kompetence komunikativní

žáci jsou různými cvičeními vedeni k ústní a písemné formulaci jednoduchých vět jednoduchým způsobem vyjadřují své názory a naslouchají názorům ostatních žáci adekvátně reagují na dotazy a formulují vlastní otázky žáci používají komunikační technologie k dorozumění

Kompetence sociální a personální

žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se spolupracovat žáci jsou si vědomi své zodpovědnosti za výsledek společné práce žáci prožívají příběhy různých skupin lidí a učí se tak vcítit do rolí jiných žáci se prezentují před ostatními svou individuální prací metoda "děti učí děti" - žáci vyšších ročníků učí v nižších ročnících a v mateřské škole

Kompetence občanské

žáci si vzájemně pomáhají žáci akceptují hodnocení spolužáků a výsledek společné hry žáci respektují kulturní tradice v jiných zemích, porovnávají je s našimi žáci jsou vedeni k zdravému životními stylu, k zapojování se do kulturního a sportovního dění ve svém okolí názornými ukázkami jednotlivých cvičení a příběhů

Kompetence pracovní

žáci akceptují pravidla práce s učebnicí a zadaných aktivit žáci si plní své povinnosti, pracují na úkolech s jistým zadáním žáci se adaptují na různé formy činností a způsoby práce žáci pracují systematicky a v daném časovém rozpětí žáci překládají návody k použití potravin, léků, nářadí apod.

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení
- žáci dodržují a uplatňují gramatická a stylistická pravidla v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

5.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1.období – 1.- 3.ročník

1.období – 1 3.ročník		
		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
	. rejerty	Transcova terriata
1.ročník		
Řečové dovednosti:	Témata slovní zásoby:	MA – počítání
Pojmenuje barvy, Počítá od 1 do 12 Vyjmenuje členy své rodiny	čísla 1-12	PRV – rodina, zvířata
Pojmenuje cierry sve rodiny Pojmenuje známá zvířata	barvy domácí zvířata (mazlíčci)	FRV - Toullia, Zviiata
Pojmenuj věci v pouzdře	rodina	ICT - výukový soft-
, sje.i.aj veel v peallare	hračky	ware, didaktické hry
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám	věci v pouzdře	
učitele, které jsou sdělovány pomalu a	Komunikační situace:	Vv, Pč – výtvarné
s pečivou výslovností, a reaguje na ně	pozdravy	projekty na dané téma
verbálně i neverbálně	pokyny ve škole	
Zanakuja a naužija alava a alavní anajaní sa	říkanky, básničky, písničky	Hv – zpěv písní
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		TV – pokyny, povely, hry
		Tilly
2.ročník		
Řečové dovednosti:	Témata slovní zásoby:	Prv – popis základních
Pozdraví kamaráda a představí se Počítá od 13 do 20	čísla 13-20 zvířata na dvorku	částí lidského těla
Zadá a plní základní pokyny užívané při hře	věci ve škole	MA – počítání
Pojmenuje základní části lidského těla	ovoce, zelenina	ma poonam
Pojmenuje ovoce a zeleninu ze zahrady	části těla	ICT – výukový soft-
Pojmenuje věci ve třídě	pocity, přídavná jména	ware, didaktické hry
Pojmenuje pocity a přídavná jména	Komunikační situace:	
Tvorba vět	pozdravy	Hv – zpěv písní
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého	pokyny ve škole příkazy	TV – pokyny, povely,
mluveného textu, který je pronášen pomalu,	říkanky, básničky, písničky	didaktické hry
zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má	Tindriny, businery, pioritory	aldaktione my
k dispozici vizuální oporu		
3.ročník		
Řečové dovednosti:	Komunikační situace:	PRV – formy
Klade a plní jednoduché příkazy	Pozdravy, pokyny	společenského styku
Zeptá se a odpoví na dotaz na věk	říkanky, básničky, písničky	- čas
Podá základní informace o sobě	obrázkové knihy, komiksy	
Klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti	Témata slovní zásoby:	Vv, Pč – výtvarné
svého odhadu	abeceda	projekty na dané téma
Rozumí obsahu a smyslu krátkého komiksového	čísla 21-1 000 000 nábytek, pokoj, byt, dům	TV – pokyny, povely,
příběhu a zdramatizuje ho	jídlo a nápoje	didaktické hry
Používá zdvořilostní fráze a pozdravy	tělo, obličej, pocity	diddittione my
Jednoduchým způsobem popíše vzhled osoby	zvířata v lese a ZOO	ICT – výukový soft-
Vyhledá konkrétní informace v textu pomocí	zájmena	ware, didaktické hry
nápovědy	dny v týdnu, měsíce	
Podá základní informace o své rodině	Gramatika:	Hv – zpěv písní
Vyhledá určité informace v krátkém textu	člen neurčitý rozkazovací způsob	osv
odpověďmi na "ano/ne" otázky	osobní zájmena	Rozvoj schopností
Popíše dům či byt	sloveso "to be"	poznávání cvičení mechanické
Pojmenuje dny v týdnu a měsíce v roce	kladná a negativní odpověď	paměti
. sps.iajo arij v tjaria a mooroo v 1000	přídavná jména	Pamou
Pozumí obcoby jednoduchého krátkáho	sloveso "have got"	MKV
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální	sloveso "like"	Multikulturalita
podobu	množné číslo podstatných jmen předložky místa	jazyk jako základní
	prediozky mista základní přídavná jména	nástroj k dorozumívání
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož	Reálie:	mezi lidmi,písně
slova či slovního spojení	•	î .

Píše slova a krátké věty na základě vizuální a dny v týdnu, měsíce, Vánoce, textové předlohy dny v týdnu, měsíce, Vánoce, Velikonoce, základní místní

informace

2.období – 4. - 5.ročník

2.období – 4 5.ročník Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo Projekty	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
4.ročník		
Pojmenuje základní oblečení Čte a předvede dialogy hry	Komunikační situace: mluvení o tom, co má a nemá rád	ČJ – pořádek slov v anglické a české větě
Vyjádří libost a nelibost k jídlům Popíše jednoduchý obrázek Získá hledané informace ze slyšeného textu Popíše umístění předmětů	získání informace z textu a poslechu krátké odpovědi jednoduchý dotaz pozdravení a představení se popis bytu a domu a četba o něm	Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma ICT – výukový software, didaktické
Odpoví na "ano/ne" otázky k popisu místnosti Čte a vyslovuje foneticky správně Užívá výrazy spojené se svátky vánoce Pozdraví a odpoví na pozdrav	pozitivní a negativní příkazy říkanky, básničky, písničky obrázkové knihy, komiksy popis cesty Nová témata slovní zásoby: Oblečení	hry Hv – zpěv písní,nástroje PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy
Klade zjišťovací otázky Vede rozhovor o sportovních dovednostech Vyhledá určitou informaci v čteném textu Popíše dům a byt	hudební nástroje město, vesnice počasí čas: hodiny sport a volný čas	TV – pokyny, povely, didaktické hry OSV cvičení paměti poznávání a
Pojmenuje běžné nemoci Porozumí obsahu a smyslu krátkého komiksového příběhu	základní geometrické tvary školní třída, škola, rozvrh hodin místnosti v domě zdraví a nemoci	respektování odlišností MKV lidské vztahy
Popíše místa ve městě Popíše školu a pojmenuje vyučovací předměty Poslech s porozuměním	potraviny prohlubování stávající slovní zásoby Gramatika: člen určitý a neurčitý	multikulturalita EVV ekosystémy a jejich obyvatelé
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	tázací a přivlastňovací zájmena vazba "there is/there are" otázka na množství "much/many" slovesa "can", "have got", "like", to	MDV tvorba mediálního sdělení-školní
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Mluvení:	be" předložky ve spojení s umístěním předmětů kladné a záporné příkazy přítomný čas prostý slovosled věty, otázky základní fonetické znaky	představení Projekty: Lukov – brána Hostýnských vrchů - anglický okruh Škola v přírodě
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Reálie: určování času, otázky na čas oslavy narozenin a vybraných svátků děti v anglicky mluvících zemích základní místní informace	Soutěž ve spellingu
Čtení a produktivní řečové dovednosti: Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Zaniaum misum miomide	
Psaní: Vyplní své základní osobní údaje do		

formuláře 5.ročník Popíše, jak se někam dostat Př – podnebí, počasí, Komunikační situace: Rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu popis cesty, jednoduché návody roční období, příroda, psaní pohlednice, dopisu, zvířata, rostliny a zdramatizuje ho blahopřání Napíše pohlednici z prázdnin popis počasí podle mapy počasí VI – evropské státy a Čte krátký, jednoduchý text o aktuálních dotaz na čas, rozhovory o škole a jejich hlavní města, VB, činnostech vyučovacích hodinách kontinenty Čte jednoduchou báseň s porozuměním říkanky, básničky, písničky Zeptá se a odpoví na údaje o čase obrázkové knihy, komiksy MA- číslovky, nákupy, Popíše a zeptá se na počasí Témata slovní zásoby: plánek bytu, domu Vede rozhovor o škole Obchody a místa ve městě Porozumí čtenému i slvšenému textu o zálibách Činnosti o dovolené JČ - adresa. blahopřání, omluva, Napíše krátký dopis o svých oblíbených Názvy povolání Roční období a počasí žádost, svátky činnostech Čas - hodiny, dny, měsíce Pojmenuje prostředí, ve kterém divoká zvířata Záliby, Volný čas ICT – výukový softžijí,co zvířata jedí a stručně popíše, jak žijí ware, didaktické hry Další zvířata a části těla zvířat Vede interaktivní rozhovor v divadelním Prohlubování stávající slovní zásoby představení Gramatika: Hv – zpěv písní, umím Nakupuje v eurech základní a řadové číslovky hrát na hudební nástroj Vyjádří správně datum přídavná jména Pojmenuje části uk, sousední země čr sloveso "to be", "have got" – plné a Vv, Pč- výtvarné Zná anglickou abecedu, hláskuje projekty na dané téma zkrácené tvary plnovýznamová slovesa předložky času a místa TV – pokyny, povely, Poslech s porozuměním: přítomný čas průběhový didaktické hry Rozumí jednoduchému poslechovému textu, určování času, otázky na čas osv pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má přítomný čas prostý, kladná věta, cvičení paměti k dispozici vizuální oporu otázka a zápor ve 3. os.j.č. respektování odlišností otázky s "who, what, when, where, how, whv" MKV Zapojí se do jednoduchých rozhovorů základní pravidla výslovnosti slov multikulturalita pořádek slov ve větě Odpovídá na jednoduché otázky týkající se pravopis osvojených slov a tvarů VGS Reálie: jeho samotného, rodiny, školy, volného času Evropa a svět nás Vánoce, sv. Valentýn, Halloween, a dalších osvojovaných témat a podobné zajímá Velikonoce otázky pokládá rodinné zážitky z mapa Spojeného království Velké cestování, život dětí v Británie a Severního Walesu jiných zemích, zvyky Čtení s porozuměním: mapa Evropy a světa Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém Projekty: textu, který se vztahuje k osvojovaným Lukov - brána Hostýnských vrchů ekosystémy, zdraví, tématům -anglický okruh podnebí Produktivní řečové dovednosti: Škola v přírodě MDV Rozumí jednoduchým krátkým textům z kritické čtení a vnímání běžného života, zejména pokud má k Soutěž ve spellingu mediálních sdělení dispozici vizuální oporu čtení textu s Evropské jazykové portfolio porozuměním, poslech jednoduchých mediálních sdělení S použitím jednoduchých vět a slovních tvorba mediálního spojení o sobě, rodině, činnostech a sdělení- školní událostech z oblasti svých zájmů a představení každodenního života

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu

2.stupeň - 6. - 9.ročník

2.stupen – 6 9.rocnik		Mozinřodmětová
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
	Flojekty	Fiulezova temata
6.ročník		I X Y/ I I I
Čtení s porozuměním: Čte nahlas plynule a foneticky správně texty	Jednoduchá sdělení: oslovení a reakce na oslovení	JČ – pořádek slov v anglické a české větě
přiměřeného obsahu	pozdrav a rozloučení představování	Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma
Poslech s porozuměním: Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů	Základní vztahy: umístění, kdo je kdo, kdy – čas na hodinách včetně minut, dny v týdnu,	ICT – výukový software, didaktické hry
Mluvení:	měsíce s odpovídajícími předložka-	11 ¥
Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	mi kolik – otázka na cenu zboží	Hv – zpěv písní,nástroje
Vyžádá si jednoduchou informaci	Tematické okruhy: Rodina, domov, škola	PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy
Sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy,	volný čas a zájmová činnost nákupy a služby	TV – pokyny, povely, didaktické hry
používá dvojjazyčný slovník Psaní: gramaticky správně tvoří a obměňuje a píše jednoduché věty z probíraných témat	Gramatika: slovosled věty oznamovací a tázací se slovesy "to be", "have got" a "can", záporné věty s týmiž slovesy minulý čas průběhový a prostý ve větě oznamovací pravidelných sloves a seznámení s nepravidelnými slovesy osobní zájmena, řadové číslovky, určování času, data, vyjádření budoucnosti pomocí fráze going to + sloveso, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, stupňování přídavných jmen.	OSV rozvoj schopnosti po- znávání: používání slovníku, internetu, časopisu sebepoznání a sebepo- jetí umět se představit seberegulace a sebe- organizace rozvržení práce podle času kreativita dramatická tvorba SOCIÁLNÍ ROZVOJ mezilidské vztahy škola, rodina komunikace situační rozhovory, společenské a zdvoři- lostní fráze VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOU- VISLOSTECH objevujeme Evropu a svět Projekty: Lukov – brána Hostýnských vrchů - anglický okruh Škola v přírodě
		Soutěž ve spellingu

7 vo ×níle		
7.ročník		
Vyžádá si jednoduchou informaci V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a reaguje na ně Sestaví jednoduché ústní sdělení týkající se situací souvisejících s životem a probíranými tematickými okruhy Čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného obsahu Používá dvojjazyčný slovník Gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty Rozumí obsahu jednoduchých textu v učebnicích a autentických materiálů Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	Jednoduchá sdělení: přivítán setkání žádost o radu, dotáže se na směr a cestu žádání a poskytování osobních informací Tematické okruhy: Bydlení Televize, hudba, internet, svátky ve Velké Británii – Vánoce historie město, cestování, doprava příroda, počasí móda, oblečení Gramatika: Vazba there is/there are Pořádek slov ve větě Příslovce, předložky času a místa, neurčitá zájmena vyjádření budoucnosti (will), vedlejší věty časové složeniny (some-, any-, no- + thing, - where, - body) ukazovací zájmena, zástupné zá- jmeno one, ones vyjádření žádosti, svolení, zákazu vedlejší věty účelové zeměpisné názvy dotaz na směr a cestu slovesa pojící se s –ing formou počitatelná a nepočitatelná podstatná jmen	JČ – pořádek slov v anglické a české větě Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma ICT – výukový software, didaktické hry Hv – zpěv písní,nástroje PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy TV – pokyny, povely, didaktické hry VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOU-VISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět rozdílnost pozdravů lidí ve společnosti MULTIKULTURNÍ VÝ-CHOVA kulturní diference životní styly u jednotlivých národů OSOBNOSTNÍ A SO-CIÁLNÍ VÝCHOVA SOCIÁLNÍ VÝCHOVA SOCIÁLNÍ ROZVOJ poznávání lidí MORÁLNÍ ROZVOJ hodnoty, postoje, vyjádření různých pocitů MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením Projekty: Lukov – brána Hostýnských vrchů - anglický okruh Škola v přírodě Soutěž ve spellingu

Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích Pokouší se sestavit jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem a probíranými tematickými okruhy Čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci Používá dvojjazyčný slovník Gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a autentických materiálech Slovní zásoba a tvoření slov: přítomný čas prostý a průběhový spojování vět pomocí "when, while" dovětky vět vyjádření názoru vyjádření souhlasu, nesouhlasu trpný rod v přítomném a minulém čase	JČ – pořádek slov v anglické a české větě Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma ICT – výukový software, didaktické hry Hv – zpěv písní,nástroje PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy TV – pokyny, povely,
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích Pokouší se sestavit jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem a probíranými tematickými okruhy Čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci Používá dvojjazyčný slovník Gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a autentických materiálech Slovní zásoba a tvoření slov: přítomný čas prostý a průběhový spojování vět pomocí "when, while" dovětky vět vyjádření souhlasu, nesouhlasu trpný rod v přítomném a minulém čase	anglické a české větě Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma ICT – výukový software, didaktické hry Hv – zpěv písní,nástroje PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy TV – pokyny, povely,
vyjádření "god to, important to" vyjádření spekulace pomocí modál- ních sloves použití příslovcí zájmena (přehled) předpřítomný čas slova končící na -ing Komunikační situace a typy textů získání informace	OSOBNOSTNÍ A SO- CIÁLNÍ VÝCHOVA SOCIÁLNÍ VÝCHOVA SOCIÁLNÍ ROZVOJ poznávání lidí mezilidské vztahy boj proti lidské agresivitě, nesnášenlivosti, předsudkům, rasismu MORÁLNÍ ROZVOJ hodnoty, postoje, praktická etika rozlišování kvantity a kvality, VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOU- VISLOSTECH objevujeme Evropu a svět řešení problémů a rozhodovací dovednosti komunikativní schopnosti-vyjádření žádosti, povinnosti, možnosti, nezbytnosti zákazu Projekty: Lukov – brána Hostýnských vrchů - anglický okruh Škola v přírodě Soutěž ve spellingu
9.ročník	
	JČ – pořádek slov v
	anglické a české větě

Sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem a probíranými tematickými okruhy

Čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci

V textech vyhledá znamé výrazy, fráze a odpovědi na otázky

Používá dvojjazyčný slovník

Vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku

Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu

Gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty

Základní vztahy: kvalitativní

Tematické okruhy:

Filmy

Popis osob, pocity Hudba, hudební nástroje Knihy, čtení Vynálezy, věda Zvířata

Gramatické struktury:

předpovědi za použití modálních sloves a "be going to" slovesa, která mají více částí použití "although, however" předpřítomný čas a čas minulý prostý

podmiňovací způsob v budoucím čase

čase
vyjádření s "make, do"
určující vztažné věty
přípony přídavných jmen
vyjádření "either- or, neither- nor"
určení času (opakování)
podstatná a přídavná jména
nařízení, žádosti a rady v nepřímé
řeči

vazba přídavných jmen a předložek, vztažné věty slovesa s infinitivem

podmiňovací věty přípony podstatných jmen vyjádření "much, a lot, even, a bit" vyjádření "much/ many, a little/ little, a few/ few ICT – výukový software, didaktické hry

Hv – zpěv písní,nástroje

PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy

TV – pokyny, povely, didaktické hry

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA SOCIÁLNÍ ROZVOJ poznávání lidí

ICT

mezilidské vztahy konfliktní situace dospívajících, vhodné a nevhodné reakce osob

VÝCHOVA K MYŠLE-NÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOU-VISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá přírodní krásy a historické

Projekty: Lukov – brána Hostýnských vrchů -

anglický okruh Škola v přírodě

památky

Soutěž ve spellingu

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

5.3 Vyučovací předmět Ruský jazyk

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Důraz je kladen na rozvoj schopnosti komunikace s cílem dosažení interaktivní řečové dovednosti.

Formy a metody práce závisí na stanovených cílech podle charakteru učiva a schopnostech žáků.

Výuka je vedena prožitkovou metodou – základem je dialog vztažený k realitě žáka a metodou multikulturního pohledu na území jazykem mluvících zemí. Střídá se skupinová práce, individuální práce a frontální výuka. Práce s učebnicí, pracovními texty a audio na-

hrávkami. Využití obrazového materiálu: přehledy, tabulky, časopisy, video. Práce s výukovými programy na interaktivní tabuli. Práce s autentickými materiály – letáky, informace cestovních kanceláří, mapy. Fonetické pomůcky – písně, verše, jazykolamy, hry. Tematické projektové úkoly a jejich prezentace.

Při výuce předmětu motivujeme zvláště nadané žáky individuálními úkoly, jako je práce na referátech a projektech, reáliím či vlastní prezentaci splněných úkolů. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami respektujeme doporučené přístupy a vytváříme jim individuální vzdělávací plány.

5.3.2 Časové a organizační vymezení:

Ruský jazyk je vyučován jako samostatný předmět v 7. až 9. ročníku s časovou dotací:

7. - 9.ročník - 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v kmenových učebnách tříd a v jazykovo-počítačové učebně.

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

žáci vyhledávají a třídí informace pracují se slovníkem učebnice a tvoří si svůj vlastní slovník vedou si záznamy o své práci

Kompetence k řešení problémů

žáci jsou konfrontováni s běžnou situací ze svého okolí individuálně nebo ve skupinách řeší problémové úkoly doplňují informace v textu dle vlastní úvahy, na základě svých znalostí doplňují text na základě porozumění slyšenému projevu rodilého mluvčího řeší úkoly vyžadující znalosti i z jiných oborů

Kompetence komunikativní

žáci jsou různými textovými a poslechovými cvičeními vedeni k souvislé a logické formulaci jednoduchých vět, a to ústně i písemně jednoduchým způsobem vyjadřují své názory a naslouchají názorům ostatních žáci adekvátně reagují na dotazy a formulují vlastní otázky žáci používají komunikační technologie k dorozumění

Kompetence sociální a personální

žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se spolupracovat žáci jsou si vědomi své zodpovědnosti za výsledek společné práce žáci prožívají příběhy různých skupin lidí a učí se tak vcítit do rolí jiných žáci se prezentují před ostatními svou individuální prací metoda "děti učí děti" - žáci vyšších ročníků učí v nižších ročnících a v mateřské škole

Kompetence občanské

žáci si vzájemně pomáhají žáci akceptují hodnocení spolužáků a výsledek společné hry žáci respektují kulturní tradice v jiných zemích, porovnávají je s našimi žáci jsou vedeni k zdravému životními stylu, k zapojování se do kulturního a sportovního dění ve svém okolí názornými ukázkami jednotlivých cvičení a příběhů

Kompetence pracovní

žáci akceptují pravidla práce s učebnicí a zadaných aktivit žáci si plní své povinnosti, pracují na úkolech s jistým zadáním žáci se adaptují na různé formy činností a způsoby práce žáci pracují systematicky a v daném časovém rozpětí žáci překládají návody k použití potravin, léků, nářadí apod.

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení
- žáci dodržují a uplatňují gramatická a stylistická pravidla v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

5.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

2.stupeň - 7. - 9.ročník

·		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
7.ročník		
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky	Ruský jazyk – jazyk Evropské	JČ – pořádek slov v
správně jednoduché texty složené ze známé	unie	ruské a české větě
slovní zásoby	první kontakt s ruským jazykem	
	rusky mluvící země	Vv, Pč – výtvarné
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela		projekty na dané téma
základním frázím a jednoduchým větám	Zvuková stránka jazyka	
	pravidla výslovnosti – artikulace	ICT – výukový
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na	jednotlivých hlásek, větná intonace,	software, didaktické hry
ně reaguje	přízvuk	
	rozdíl mezi zvukovou a grafickou	Hv – zpěv

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku

Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty ze známé slovní zásoby

Umí hláskovat ruská slova

Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám

Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci

Sdělí písemně i ústně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích

Vyplní základní údaje do formulářů

Zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů

Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, jednoduché konverzace za použití základních gramatických struktur

podobou jazyka seznámení s ruskou abecedou

Slovní zásoba

osvojení základních pojmů slovní zásoby k daným tematickým okruhům – představení sebe a kamarádů, moje rodina, škola, dny v týdnu otázky spojené s vyučovacím procesem

slovní zásoba pro porozumění jednoduchým textům, poslechová cvičení, orientace v textu pozdravy, poděkování, oficiální a neoficiální oslovení, čas, datum, vyjádření věku, adresa

Mluvnice Stavba větv

slovosled věty oznamovací a tázací **Tvarosloví**

rod podstatných jmen tvoření plurálu některých podstatných jmen časování některých sloves v přítomném čase osobní zájmena a zájmena přivlastňovací, zápor číslovky písní,nástroje

PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy

TV – pokyny, povely, didaktické hry

Výchova a myšlení v evropských globálních souvislostech Evropa a svět nás za-

jímá
- rodinné příběhy, zážitky z cest
Objevujeme Evropu
Naše vlast a Evropa
Z – zeměpisná poloha,
základní informace o
rusky mluvících zemích
Osobnostní a sociální

výchova Osobnostní rozvoj –poznávání lidí, mezilidské vztahy, komuni-

kace

Multikulturní výchova

– mezilidské vztahy

HV – nácvik písní
Osobnostní a sociální
výchova

Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy Výchova k myšlení v evropských souvis-

lostech Objevujeme Evropu – styl života v evropských rodinách, vzdělávání mladých Evropanů.

Projekty: Škola v přírodě Soutěž ve zpěvu

8.ročník

Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby

Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám

Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaquje

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpověď na otázku

Zapojí se do jednoduché konverzace prostřednictvím

Zvuková stránka jazyka

větná intonace, pohyblivý přízvuk, intonace zvolacích vět čtení tiché i hlasité

Slovní zásoba, konverzace

dialogy s postupně a přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů pokyny a otázky spojené s vyučovacím procesem vedení telefonického rozhovoru sestavení textu jednoduchého dopisu i odpovědi na něj osvojení slovní zásoby k daným tematickým okruhům – škola, rodina, profese, volný čas, záliby, přátelé,

JČ – pořádek slov v ruské a české větě

Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma

ICT – výukový software, didaktické hry

Hv – zpěv písní,nástroje

PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy

TV – pokyny, povely, didaktické hry

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě

Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

Zná základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti

Reprodukuje písemně i ústně obsah přiměřeně obtížného textu

Napíše jednoduchá sdělení za použití základních gramatických struktur

Písemně i ústně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty

informace o činnostech, vyjádřit názor, vyjádřit libost a nelibost

Práce se slovníkem Zeměpisné údaje o rusky mluvících zemích Práce s internetem Mluvnice Skladba věty

slovosled věty oznamovací a tázací

Tvarosloví

časování některých sloves v přítomném čase, zápor u sloves, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj – komunikace Výchova a myšlení v

evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé v Evropě, život v jiných zemích Objevujeme Evropu a

Osobnostní a sociálních výchova – informace o sobě i druhých Sociální rozvoj – komunikace, poznávání lidí, dovednost navazovat na druhé, rozvoj kooperaci

svět

Multikulturní výchova
–užívání druhého cizího
jazyka jako nástroje
dorozumívání a celoživotního vzdělávání
Z – základní informace
o rusky mluvících zemích

Osobnostní a sociální výchova – cvičení schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení VDO – Občanská společnost a škola Projekty:
Lukov – brána Hostýnských vrchů - ruský okruh Škola v přírodě Soutěž ve zpěvu

9.ročník

Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby

Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám.

Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci.

Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět

Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím

Zvuková stránka jazyka

výslovnost nepřízvučných samohlásek, tvrdé a měkké souhlásky, intonace otázek a odpovědí, změny intonace podle smyslu otázky, výslovnost zakončení zvratných sloves, tiché a hlasité čtení textu

Slovní zásoba, konverzace dialogy s rostoucí náročností jazykových projevů pokyny a otázky, denní program, koníčky a zájmy, návštěva, pozvání, dopisování s přáteli, seznamovací inzerát

Mluvnice – Skladba věty slovosled věty oznamovací, tázací a rozkazovací JČ – pořádek slov v ruské a české větě

Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma

ICT – výukový software, didaktické hry

Hv – zpěv písní,nástroje

PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy

TV – pokyny, povely, didaktické hry

Osobnostní a sociální

běžných výrazů, poskytne požadované informace

Používá dvojjazyčný slovník

Seznamuje se nejdůležitějšími údaji o rusky mluvících zemích

Tvarosloví

časování sloves, zvratná slovesa, slovesné vazby, skloňování osobních zájmen

Rusky mluvící země

Nejdůležitější zeměpisné údaje a jiné zajímavosti o Rusku

Práce s internetem

Vyhledávání informací o ruských reáliích

Práce se slovníkem

vyhledává ve dvojjazyčných slovnících potřebné údaje výchova – osobnostní rozvoj, sebeovládání Sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy, kooperace Morální rozvoj – řešení nečekaných situací, pomoc druhým, volba povolání

Výchova demokratického občana – občanská

společnost a škola Výchova k myšlení v evropských souvislostech: Evropa a svět nás zajímá HV – nácvik písní

Multikulturní výchova

– lidské vztahy, kulturní
rozdíly: odlišnost a
práva jiných lidí, názory, schopnosti, tolerance

Multikulturalita:

vzájemné obohacování **Z** – geografické informace o rusky mluvících zemích

EGS – objevujeme Evropu a svět

Projekty: Lukov – brána Hostýnských vrchů ruský okruh Škola v přírodě Soutěž ve zpěvu

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

5.4 Vyučovací předmět Německý jazyk

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Důraz je kladen na rozvoj schopnosti komunikace s cílem dosažení interaktivní řečové dovednosti.

Formy a metody práce závisí na stanovených cílech podle charakteru učiva a schopnostech žáků.

Výuka je vedena prožitkovou metodou – základem je dialog vztažený k realitě žáka a metodou multikulturního pohledu na území jazykem mluvících zemí. Střídá se skupinová práce, individuální práce a frontální výuka. Práce s učebnicí, pracovními texty a audio nahrávkami. Využití obrazového materiálu: přehledy, tabulky, časopisy, video. Práce s výuko-

vými programy na interaktivní tabuli. Práce s autentickými materiály – letáky, informace cestovních kanceláří, mapy. Fonetické pomůcky – písně, verše, jazykolamy, hry. Tematické projektové úkoly a jejich prezentace.

Při výuce předmětu motivujeme zvláště nadané žáky individuálními úkoly, jako je práce na referátech a projektech, reáliím či vlastní prezentaci splněných úkolů. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami respektujeme doporučené přístupy a vytváříme jim individuální vzdělávací plány.

5.4.2 Časové a organizační vymezení:

Německý jazyk je vyučován jako samostatný předmět v 7. až 9. ročníku s časovou dotací:

7. - 9.ročník - 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v kmenových učebnách tříd a v jazykovo-počítačové učebně.

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

žáci vyhledávají a třídí informace pracují se slovníkem učebnice a tvoří si svůj vlastní slovník vedou si záznamy o své práci

Kompetence k řešení problémů

žáci jsou konfrontováni s běžnou situací ze svého okolí individuálně nebo ve skupinách řeší problémové úkoly doplňují informace v textu dle vlastní úvahy, na základě svých znalostí doplňují text na základě porozumění slyšenému projevu rodilého mluvčího řeší úkoly vyžadující znalosti i z jiných oborů

Kompetence komunikativní

žáci jsou různými textovými a poslechovými cvičeními vedeni k souvislé a logické formulaci jednoduchých vět, a to ústně i písemně jednoduchým způsobem vyjadřují své názory a naslouchají názorům ostatních žáci adekvátně reagují na dotazy a formulují vlastní otázky žáci používají komunikační technologie k dorozumění

Kompetence sociální a personální

žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se spolupracovat žáci jsou si vědomi své zodpovědnosti za výsledek společné práce žáci prožívají příběhy různých skupin lidí a učí se tak vcítit do rolí jiných žáci se prezentují před ostatními svou individuální prací metoda "děti učí děti" - žáci vyšších ročníků učí v nižších ročnících a v mateřské škole

Kompetence občanské

žáci si vzájemně pomáhají žáci akceptují hodnocení spolužáků a výsledek společné hry žáci respektují kulturní tradice v jiných zemích, porovnávají je s našimi žáci jsou vedeni k zdravému životními stylu, k zapojování se do kulturního a sportovního dění ve svém okolí názornými ukázkami jednotlivých cvičení a příběhů

Kompetence pracovní

žáci akceptují pravidla práce s učebnicí a zadaných aktivit žáci si plní své povinnosti, pracují na úkolech s jistým zadáním žáci se adaptují na různé formy činností a způsoby práce žáci pracují systematicky a v daném časovém rozpětí žáci překládají návody k použití potravin, léků, nářadí apod.

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení
- žáci dodržují a uplatňují gramatická a stylistická pravidla v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

5.4.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

2.stupeň - 7. - 9.ročník

•		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
7.ročník		
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky	Německý jazyk – jazyk Evropské unie	JČ – počeštělé výrazy z němčiny
správně jednoduché texty složené ze známé	první kontakt s německým jazykem	,
slovní zásoby	rusky mluvící země	Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela	Zvuková stránka jazyka	
základním frázím a jednoduchým větám	pravidla výslovnosti – artikulace	ICT – výukový
	jednotlivých hlásek, větná intonace,	software, didaktické hry
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na	přízvuk	
ně reaguje	rozdíl mezi zvukovou a grafickou	Hv – zpěv
	podobou jazyka	písní,nástroje
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v	seznámení s německou abecedou	

textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku

Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty ze známé slovní zásoby

Umí hláskovat ruská slova

Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám

Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci

Sdělí písemně i ústně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích

Vyplní základní údaje do formulářů

Zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů

Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, jednoduché konverzace za použití základních gramatických struktur

Slovní zásoba

osvojení základních pojmů slovní zásoby k daným tematickým okruhům – představení sebe a kamarádů, moje rodina, škola, dny v týdnu otázky spojené s vyučovacím procesem

slovní zásoba pro porozumění jednoduchým textům, poslechová cvičení, orientace v textu pozdravy, poděkování, oficiální a neoficiální oslovení, čas, datum, vyjádření věku, adresa

Mluvnice Stavba věty

Stavba věty

Slovosled věty oznamovací a tázací – otázky s W na začátku – wer, was, wie, wohin... přídavné jméno v přísudku

Tvarosloví

člen určitý, neurčitý a nulový základní pravidlo užití členů rod podstatných jmen tvoření plurálu některých podst. jmen časování prav.sloves v přít.čase

časování pravisloves v priticase časování pomocných sloves haben a sein v přít. čase osobní zájmena a zájmena přivlastňovací, zápor PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy

TV – pokyny, povely, didaktické hry

Výchova a myšlení v evropských globálních souvislostech Evropa a svět nás za-

jímá
- rodinné příběhy, zážitky z cest
Objevujeme Evropu
Naše vlast a Evropa
Z – zeměpisná poloha,
základní informace o
rusky mluvících zemích
Osobnostní a sociální
výchova

Osobnostní rozvoj

–poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace

Multikulturní výchova

– mezilidské vztahy

HV – nácvik písní
Osobnostní a sociální
výchova

Osobnostní rozvoj
Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy
Výchova k myšlení v
evropských souvislostech

Objevujeme Evropu – styl života v evropských rodinách, vzdělávání mladých Evropanů.

Projekty:

Škola v přírodě Soutěž ve zpěvu

8.ročník

Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby

Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám

Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpověď na otázku

Zapojí se do jednoduché konverzace prostřednictvím

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě

Zvuková stránka jazyka

větná intonace, důraz na jevy odlišné od mateřského jazyka (zaokrouhlené ö,ä,ü, diftongy ei/ai, redukované "e")

čtení tiché i hlasité

Slovní zásoba, konverzace

dialogy s postupně a přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů pokyny a otázky spojené s vyučovacím procesem

vedení telefonického rozhovoru sestavení textu jednoduchého dopisu i odpovědi na něj osvojení slovní zásoby k daným

osvojení slovní zásoby k daným tematickým okruhům – škola, rodina, profese, volný čas, záliby, přátelé, JČ – pořádek slov v německé a české větě

Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma

ICT – výukový software, didaktické hry

Hv – zpěv písní,nástroje

PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy

TV – pokyny, povely, didaktické hry

Osobnostní a sociální výchova

Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

Zná základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti

Reprodukuje písemně i ústně obsah přiměřeně obtížného textu

Napíše jednoduchá sdělení za použití základních gramatických struktur

Písemně i ústně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty

informace o činnostech, vyjádřit názor, vyjádřit libost a nelibost

Práce se slovníkem Zeměpisné údaje o německy mluvících zemích Práce s internetem Mluvnice Skladba věty

slovosled věty oznamovací a tázací rámcová konstrukce s modálními slovesv

Tvarosloví

časování pravidelných sloves a frekventovaných nepravidelných sloves v přítomném čase rozkazovací způsob pravidelných sloves réteritum sloves haben a sein kloňování podst. jmen v 1., 3. a 4. pádě používání předložky in

Sociální rozvoj – komunikace

Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé v Evropě, život v jiných zemích Objevujeme Evropu a svět

Osobnostní a sociálních výchova – informace o sobě i druhých Sociální rozvoj – komunikace, poznávání lidí, dovednost navazovat na druhé, rozvoj kooperaci

Multikulturní výchova

–užívání druhého cizího
jazyka jako nástroje
dorozumívání a celoživotního vzdělávání

Z – základní informace
o rusky mluvících zemích

Osobnostní a sociální výchova – cvičení schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení VDO – Občanská společnost a škola

Projekty:

Lukov – brána Hostýnských vrchů německý okruh Škola v přírodě Soutěž ve zpěvu

9.ročník

Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby

Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám.

Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci.

Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět

Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace

Zvuková stránka jazyka

větná intonace, důraz na jevy odlišné od mateřského jazyka (ö,ä, ü, diftongy ei/ai, nosovka –ng – lange), akcent dlouhý a krátký, složená slova, tiché a hlasité čtení textu

Slovní zásoba, konverzace dialogy s rostoucí náročností jazykových projevů pokyny a otázky roční doby, měsíce, denní program, koníčky a zájmy, narozeniny, hlavní svátky v roce (Vánoce, Velikonoce), nakupování, objednat jídlo v res.

Mluvnice - Skladba věty

slovosled věty oznamovací, tázací a rozkazovací, rámcová konstrukce s modálními slovesy a sloves s odlučitelnou předponou JČ – pořádek slov v německé a české větě

Vv, Pč – výtvarné projekty na dané téma

ICT – výukový software, didaktické hry

Hv – zpěv písní,nástroje

PŘ – zvířata, zdraví, ekosystémy

TV – pokyny, povely, didaktické hry

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sebeovládání

Používá dvojjazyčný slovník

Seznamuje se nejdůležitějšími údaji o německymluvících zemích

Tvarosloví

časování frekventovaných nepravidelných sloves, časování pomocných sloves, časování modálních sloves v přítomném čase, skloňování podstatných jmen a osobních zájmen v 1., 3. a 4. pádu předložky k vyjádření časových údajů, k vyjádření místa (in, auf, an...)

neurčité zájm. man, tázací zájm.

Německy mluvící země

Nejdůležitější zeměpisné údaje a jiné zajímavosti o Německu, Rakousku a Švýcarsku

Práce s internetem

Vyhl. Inf. na něm. webech

Práce se slovníkem

vyhledává v dvojjazyčných slovnících potřebné údaje Sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy, kooperace Morální rozvoj – řešení nečekaných situací, pomoc druhým, volba povolání

Výchova demokratického občana – občanská

společnost a škola Výchova k myšlení v evropských souvislostech: Evropa a svět

lostech: Evropa a svět nás zajímá HV – nácvik písní

Multikulturní výchova

– lidské vztahy, kulturní
rozdíly: odlišnost a
práva jiných lidí, názory, schopnosti, toleran-

Multikulturalita:

vzájemné obohacování **Z –** geografické informace o rusky mluvících zemích

EGS – objevujeme Evropu a svět

Projekty: Lukov – brána Hostýnských vrchů anglický okruh Škola v přírodě Soutěž ve zpěvu

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

5.5 Vyučovací předmět Český jazyk jako druhý cizí jazyk

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je v případě vzdělávání cizinců v českém jazyce závislá na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

5.5.2 Časové a organizační vymezení:

Výuka žáků – cizinců probíhá v kmenových učebnách tříd a v jazykovo-počítačové učebně podle platného rozvrhu jednotlivých tříd.

5.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

žáci vyhledávají a třídí informace pracují se slovníkem učebnice a tvoří si svůj vlastní slovník vedou si záznamy o své práci

Kompetence k řešení problémů

žáci jsou konfrontováni s běžnou situací ze svého okolí individuálně nebo ve skupinách řeší problémové úkoly doplňují informace v textu dle vlastní úvahy, na základě svých znalostí doplňují text na základě porozumění slyšenému projevu rodilého mluvčího řeší úkoly vyžadující znalosti i z jiných oborů

Kompetence komunikativní

žáci jsou různými textovými a poslechovými cvičeními vedeni k souvislé a logické formulaci jednoduchých vět, a to ústně i písemně jednoduchým způsobem vyjadřují své názory a naslouchají názorům ostatních žáci adekvátně reagují na dotazy a formulují vlastní otázky žáci používají komunikační technologie k dorozumění

Kompetence sociální a personální

žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se spolupracovat žáci jsou si vědomi své zodpovědnosti za výsledek společné práce žáci prožívají příběhy různých skupin lidí a učí se tak vcítit do rolí jiných žáci se prezentují před ostatními svou individuální prací metoda "děti učí děti" - žáci vyšších ročníků učí v nižších ročnících a v mateřské škole

Kompetence občanské

žáci si vzájemně pomáhají žáci akceptují hodnocení spolužáků a výsledek společné hry

žáci respektují kulturní tradice v jiných zemích, porovnávají je s našimi žáci jsou vedeni k zdravému životnímu stylu, k zapojování se do kulturního a sportovního dění ve svém okolí názornými ukázkami jednotlivých cvičení a příběhů

Kompetence pracovní

žáci akceptují pravidla práce s učebnicí a zadaných aktivit žáci si plní své povinnosti, pracují na úkolech s jistým zadáním žáci se adaptují na různé formy činností a způsoby práce žáci pracují systematicky a v daném časovém rozpětí žáci překládají návody k použití potravin, léků, nářadí apod.

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení
- žáci dodržují a uplatňují gramatická a stylistická pravidla v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

5.5.4 Výstupy učení a úrovně vzdělávání

První stupeň:

Žáci:

- Čtou slova.
- Čtou izolované věty.
- Odpovídají na otázky k textu pokládané pouze ústně, porozumění textu tedy ověřujeme ústně nebo pomocí obrázků (ad čtení s porozuměním nepožadujeme, aby žáci uměli přečíst napsané otázky a porozumět jim).
- 1. a 2. ročník učitel/ka upevňuje čtení, jen pokud se to žáci učí v kmenové třídě; výuka čtení není primárně učivem češtiny jako druhého jazyka.
- 1. a 2. ročník čtou v závislosti na individuální schopnosti číst a čtení s porozuměním je závislé na vizuální opoře (použití obrázků či reálných předmětů) a pomoci učitele/učitelky.
- 1. a 2. ročník učitel/ka upevňuje psaní, jen pokud se to žáci učí v kmenové třídě.
- 1. a 2. ročník píšou v závislosti na individuální schopnosti psát, jedná se primárně o přepis či opis známých slov s vizuální oporou (např. obrázky, předměty).
- · Přepisují slova a věty.
- Doplňují vždy s nápovědou obrázek a např. první písmeno a/nebo výběr slov z tzv. slovní banky.
- Učitel/ka nepožaduje, aby sami tvořili věty ani v mluvení ani v psaní. Pokud sami píšou (jedná se vždy o 2. úroveň), píšou věty, které se předtím přesně naučili.

2. stupeň:

Žáci[·]

- Orientují se v textu, protože už mají s texty zkušenost ve svém jazyce (orientují se i v nesouvislém textu typu mapa, graf, pozvánka apod.).
- Čtou delší texty.
- Čtou otázky k textům, porozumění textu učitel ověřuje pomocí obrázků (ad čtení s porozuměním).
- Podle individuálních schopností mohou na 2. úrovni pracovat s autentickými texty z internetu, které je zajímají jsou motivovaní ke čtení a učí se slovní zásobu k tomu, aby o svých zájmech mohli mluvit a číst.
- Píšou primárně slova a slovní spojení s vizuální oporou (obrázky, fotky, mapky, plánky apod.), mohou ale podle individuální zralosti psát i krátké věty, které se týkají osvojovaného tématu a situací, které se jich bezprostředně týkají.
- Píšou více vět/slov.
- · Píšou delší větv.
- Souvislý text píšou a čtou pouze starší žáci na 2. úrovni. Žáci na 1. úrovni:
- Při mluvení užívají naučená slova a slovní spojení, podle individuálních schopností.
- Mohou mluvit i v krátkých větách.
- · Mohou samostatně sdělovat naučené informace.
- · Mohou samostatně klást naučené otázky.
- Píšou primárně slova a slovní spojení s vizuální oporou, může ale podle individuální zralosti psát i krátké věty, které se týkají osvojovaného tématu a situací, které se jich bezprostředně týkají. Žáci na 2. úrovni:
- Mohou pracovat s krátkými texty ze sociálních sítí, s esemeskami a dalšími komunikačními kanály, které používají s vrstevníky.
- Podle aktuálních možností a zájmu napíšou jednoduchý souvislý text, který souvisí s jejich zájmy (např. vyprávění, popis).
- Písemně komunikují s kamarády digitální cestou (chat, Messenger).
- Zformulují a napíšou dotaz do internetového vyhledávače. Orientují se v pravidlech bezpečnosti ve virtuálním prostředí.
- Primárně užívají naučené věty, mohou jimi podle individuálních dispozic i reprodukovat to, co slyšeli nebo si přečetli.
- Většinou předpokládáme větší aktivitu v zahajování komunikace kladou otázky, samostatně něco sdělují, např. upozorňují na problém.

Úroveň 0

Žák/žákyně nedokáže odpovědět na otázky týkající se jeho/její osoby a rodiny, i když mu partner v komunikaci aktivně napomáhá. Nerozumí běžně užívaným frázím. Nedisponuje v mluveném a písemném projevu slovní zásobou užívanou v nejčastějších komunikačních situacích. Neovládá dokonale českou abecedu.

Úroveň 1

Žák/žákyně se zapojuje do rozhovoru za předpokladu, že partner v komunikaci mluví pomalu, zřetelně a komunikaci přizpůsobuje řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního

žáka/žákyně, volí vhodný kód a žákovi/žákyni dopomáhá s formulací. Dokáže správně reagovat na jednoduché otázky (Kdo..., Co..., Kdy..., Kam...) a orientuje se v situacích, které vycházejí z jeho bezprostřední zkušenosti (škola a školní třída, rodina). Projev je velice jednoduchý, jednoslovný nebo dvouslovný, žák/žákyně užívá jednoduché věty. Výslovnost je nedokonalá se známkami jinojazyčného akcentu. Projev je z velké části gramaticky chybný. Žák/žákyně dokáže pojmenovat známé předměty a rozpoznat známé výrazy v mluveném i psaném jazyce. Žák/žákyně rozumí stručným instrukcím a známým tématům v pomalém a v případě nutnosti opakovaném mluveném projevu. Žák/žákyně nerozumí parafrázím. S ohledem na školní jazyk a jazyk učebnic rozumí žák/žákyně tématům s pomocí obrázků a dobře vybraných klíčových slov. Žák/žákyně umí napsat známá slova a krátké věty. Žák/žákyně potřebuje rozsáhlou podporu ve formě připravených lexikálních i gramatických modelů, aby dokázal/a produkovat krátký mluvený nebo psaný text. Komunikační dovednosti žáka/žákyně korespondují s mírou znalostí o okolním světě, která je ovlivněna stupněm jeho/jejího kognitivního vývoje (věk, pokročilost v mateřském jazyce) a okolním prostředím (včetně školního). Úroveň schopnosti mechanického čtení a psaní ovlivňuje rozsah a charakter textů, kterým je žák/žákyně na dané úrovni schopen/schopna porozumět a které dokáže produkovat.

Úroveň 2

Žák/žákyně se dokáže dorozumět v běžných komunikačních situacích ve škole i v osobním životě, výrazně se zvyšuje schopnost jeho/jejího samostatného projevu, pokud je předem připraven. V mluveném i psaném projevu se stále objevuje velké množství chyb. Slovní zásoba se rozšiřuje, stále je ale velice limitovaná, nebrání ale globálnímu porozumění. Ve škole se žák/žákyně cítí komfortně v běžných komunikačních situacích spojených s jeho/její osobou, akademický jazyk ještě není ovládnutý. Práce s učebnicemi, schopnost čtení s porozuměním a porozumění výkladu učitele jsou stále nedostatečné, z důvodu málo rozvinuté slovní zásoby a neznalosti komplexní větné stavby. Žák/žákyně se dokáže vyrovnat se situacemi spojenými s každodenní školní rutinou. Umí použít nejobvyklejší fráze, rozumí opakujícím se situacím a úkolům. Žák/žákyně umí psát a 5 mluvit o známých a kontextových tématech. Porozumění vyžaduje pomalou a jasnou řeč nebo známé téma. Žák/žákyně dokáže porozumět tématu a vybraným informacím v oblasti naučného diskurzu, může-li se opřít o ilustrace. Žák/žákyně rozumí útržkům informací z učebnic založených na titulcích a obrázcích. Učení se novým věcem stále vyžaduje mnoho podpory. Žák/žákyně umí vyjádřit, zda rozumí psané nebo mluvené interakci, a pokud je to nutné, umí položit k tématu další otázky. Žák/žákyně při mluvení a psaní vychází z připravených modelů a vyžaduje systematickou podporu. Jazyková úroveň žáka/žákyně limituje výběr témat a textů. Žák/žákyně potřebuje podporu v tom, na co se má během poslechu nebo čtení zaměřit. Žák/žákyně může mít potíže s porozuměním, pokud se v nestrukturovaných interakcích nemůže opřít o konkrétní situační nápovědu a dostatečný kontext. Učivo se zaměřuje jak na osvojování systému češtiny, tak na práci s psaným jazykem, nácvik práce s textem a na podporu rozvoje čtenářských strategií. Prostředkem k dosažení této úrovně je primárně spisovná čeština, s ohledem na prostředí, ve které je jazyk osvojován, se objevují také prvky běžně mluveného jazyka.

Úroveň 1 Úroveň 2 Zachytí známá slova, která se týkají tématu Zachytí klíčové informace, mluví-li někdo o tématu Krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky spoje-Reaguje na otázky a instrukce spojené s tématem a na jejich jednoduché varianty né s tématem Reaguje neverbálně i verbálně na větší množství otázek, Reaguje na otázky a instrukce týkající se tématu Samostatně pojmenuje předměty, osoby, jevy spojené s které se týkají tématu Vviádří, že nerozumí, a v některých případech jednodutématem Jednoduchým způsobem vyjádří, že něčemu nerozumí, še vyjádří, čemu nerozumí Jednoduše se omluví, že něco nemá, zapomněl omluví se Čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova spojená s Čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnitématem, krátké jednoduché věty a ustálené pokyny a ce) instrukce a krátké jednoduché věty, které se týkají instrukce tématu

Vyhledá informace v krátkém zjednodušeném textu vztahujícím se k tématu

Opíše slova a fráze spojená s tématem podle předlohy doplní slova spojená s tématem do textu

Rozumí režimu a pravidlům školy, třídy a respektuje je Je seznámen/a s kulturními a společenskými tradicemi v České republice, které se týkají jeho/její osoby a osvojovaných témat a situací

Rozumí základním informacím o životě v české společnosti, které se bezprostředně dotýkají jeho/její osoby a osvojovaných situací

Vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu spojeném s tématem

Doplní do textu fráze spojené s tématem

Napíše několik jednoduchých vět spojených s tématem Rozumí režimu a pravidlům školy, třídy a respektuje je Je seznámen/a s kulturními a společenskými tradicemi v České republice, které se týkají jeho/její osoby a osvojovaných témat a situací

Rozumí základním informacím o životě v české společnosti, které se bezprostředně dotýkají jeho/její osoby a osvojovaných situací

5.5.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Téma	Mezipředmětové vztahy	Učivo
Seznamování	Člověk a jeho svět Vlastivěda (názvy ulic, adresy, případně měst- ské části) Zeměpis (pokud jde o skupinu dětí z různých zemí) Český jazyk Matematika	Slovní zásoba: informace o sobě, pozdravy a rozloučení, poděkování, prosba, sdělení, že nerozumí nebo že rozumí, souhlas/nesouhlas ano/ne, oslovení, otázky na jméno, příjmení, věk, místo bydliště, telefonní číslo, název třídy, číslovky pro vyjádření věku žáka, ukazovací zájmeno to, číslovky 1–20 Gramatika: osobní zájmena (já, ty, on/ona, my, vy, oni), ukazovací zájmeno to, sloveso být ve všech osobách, osobní zájmena v souvislosti s časováním
Třída	Člověk a jeho svět	Slovní zásoba: školní pomůcky, barvy, orientace v prostoru, slovesa – činnosti při výuce školní pomůcky a věci ve třídě v 1. pádě j. č., popř. v pomnožném tvaru , u vybraných slov i v mn. č. Gramatika: rozdělování podstatných přídavných jmen podle gramatického rodu, ukazovací zájmena (ten, ta, to, ty) , 4. pád známých podstatných a přídavných jmen (která se objevují ve frázích spojených s tématem, sloveso být, mít (v kladu a záporu) ve všech osobách
Škola	Matematika Člověk a jeho svět Český jazyk	Slovní zásoba: osoby ve škole, předměty ve škole, místnosti ve škole, orientace × směry, slovesa, dny v týdnu, odpoledka, čísla, číslovky základní, řadové číslovky k určení vyučovací hodiny a k určení poschodí Gramatika: přirozený rod u osob, školní předměty, osoby atd. v 1. pádě j. č., 4. pád vybraných podstatných a přídavných jmen, Mám matematiku, 1. osoba j. č. přítomného času sloves můžu, mám, časování slovesa být, mít (v kladu a záporu) ve všech osobách, ostatní slovesa v infinitivu, modální slovesa v 1. osobě j. č. + infinitiv (správné tvary v různých větách, správný tvar přivlastňovacích zájmen můj, tvůj ve spojení s pomůckami, sloveso "můžu" ve správném tvaru v souvislosti s prosbou, otázky a odpovědi týkající se věcí ve třídě, barev, místa určení nebo času (např. Co? Kde? Kdy? Jaký? Jakou?)
Rodina	Člověk a jeho svět Český jazyk – popis, charakteristika	Slovní zásoba: členové rodiny + jejich varianty, širší rodina a příbuzenské vztahy, domácí mazlíčci, přivlastňovací zájmena, osobní údaje a přídavná jména jako ženatý/vdaná, rozvedený/ rozvedená, svobodný/svobodná; starší, mladší apod., povolání důležitých členů rodiny, sloveso pracovat, pracuje jako, místa, instituce spojené s prací, slovesa k popisu rodinného života (pracovat, bydlet, rád/a dělat, uklízet, vařit, odpočívat, pomáhat), přídavná jména pro popis, části lidského těla, vlastnosti a vyjádření osobního vztahu, slova spojená s narozeninami a oslavou Gramatika: konstrukce To je, přirozený rod slov členů rodiny, smysl přechylování (např. doktor × doktorka), rozlišuje j. č. i mn. č. slova, rod přivlastňovacích zájmen (např. To je náš pes.), 4. pád podstatných jmen i mužských životných, 4. pád mn. č. podstatných jmen ve vztahu k rodině, tázací zájmena ve správném rodě (jaký? jaká? jaké?), 6. pád

		podstatných jmen v odpovědi na otázku Kde pracuje?
Co rád/a dělám		Slovní zásoba: pohybová slovesa (jít, jet, chodit, jezdit), slovesa se sporty (tancovat, hrát fotbal, jezdit na bruslích), slovesa pro volnočasové aktivity (poslouchat, kreslit, hrát na klavír), slovesa související s elektronickou a virtuální komunikací (chatovat, být na počítači, hrát hry, pařit), slovesa označující vztah a schopnost (rád/a, nerad/a, umět, bavit, chtít), příslovce označující frekvenci prováděných činností (někdy, často, vždycky, nikdy, každý den, jednou týdně), slovní zásoba vztahující se ke kroužkům ve škole (jít na florbal) Gramatika: 5. pád jmen spolužáků, 4 skupiny sloves (podle dělení češtiny pro cizince), algoritmus koncovek pro jednotlivé slovesné osoby, systém slovesných osob, umístění zvratného se na 2. pozici ve větě, slovosled
Čas	Člověk a jeho svět	Slovní zásoba: slova označující časové úseky (den, týden, víkend, hodina, hodiny, minuta, sekunda), části dne (ráno, večer, dopoledne, odpoledne, noc), dny v týdnu (pondělí, úterý, středa, čtvrtek, pátek, sobota, neděle), měsíce (leden–prosinec), roční období (jaro, léto, podzim, zima), slova, která se týkají provozu školy v souvislosti s časem (začátek, konec, začínat, končit, přijít, odcházet, musíte mít, musíte dát), předložky časové (v/na, od, do, za 5 minut), čísla a číslovky k hodinám a datu (stačí pasivně), hodiny (1 hodina, dvanáct patnáct), svátky – Vánoce, Velikonoce, Nový rok, silvestr, časové otázky (Kolik je hodin? V kolik hodin? Kdy?), časový harmonogram školy (začátek vyučování, vyučování/hodina, přestávka, konec vyučování), časová osa – minulost, přítomnost, budoucnost, frekvence – každý den, každou středu, délka – celý den, celou středu, jak často, často, obvykle, někdy, nikdy, jednou, dvakrát za týden dlouho, kdy – o přestávce, o prázdninách Gramatika: tvary slova hodina/minuta s danou číslovkou, správné tvary dnů v týdnu ve spojení, rozumí významu předložek, tvary měsíců, otázka se slovy Kdy je…? V kolik hodin začíná…?, často používané tvary sloves končit a začínat
Stravování	Matematika Člověk a jeho svět (Člověk a jeho zdraví) • Výchova k občanství	Slovní zásoba: názvy základních potravin a jídel, kategorie v jídelníčku, klasifikace jídel, nadřazená slova, základní fráze spojené s konzumací jídla, slovesa ne/chutnat, mít rád, potřebovat, snídat, svačit, obědvat, večeřet, jíst, pít, příslovce hodně, málo, míň, víc, slovotvorná souvislost mezi slovy typu jahoda – jahodový, čokoláda – čokoládový Gramatika: potraviny v 1. pádě j. č. i mn. č., množné číslo potravin s čísly 2–4, fráze ne/chutná mi, ne/chutnají mi a ne/mám rád/a, pokročilejší časují a tvoří otázku, 4. pád j. č. i mn. č. ve frázi (Mám/Nemám rád/a), 2. pád j. č., popř. mn. č. pro vyjádření množství (popis pracovního postupu), 1. osoba j. č. u modálních sloves a jíst, pít (nesmím jíst), otázka typu Je tam mléko? Je tam mouka?
Příroda	Člověk a jeho svět Vlastivěda Přírodověda Zeměpis Přírodopis	Slovní zásoba: roční období, počasí, předpověď počasí – symboly + popis, události spojené s ročními obdobími, obvyklé proměny v přírodě, obvyklé činnosti a zvyklosti jednotlivých ročních období Gramatika: spojení – na jaře, v létě, na podzim, v zimě, sloveso být ve všech časech, slovesa, která se týkají počasí, ve všech časech, věty bez podmětu, všechny časy – být hezky, pršet, sněžit, časování sloves, která se týkají činností spojených s daným obdobím, použití přídavných jmen a příslovcí, 1. a 4. p. j. č. i mn. č. u vybraných podstatných a přídavných jmen
Lidské tělo	Člověk a jeho svět (Člověk a zdraví, Lidské tělo) - Přírodopis Český jazyk – sloh (např. popis, charakteristika) Výchova k občanství Tělesná výchova (Výchova ke zdraví)	Slovní zásoba: popis obličeje, těla + orgány, slovní zásoba z prvouky, přírodovědy a přírodopisu individuálně podle zařazení žáka do ročníku (ledviny, žíly, stolička), popis člověka – postava, nemoc a příznaky nemoci, nehoda/ úraz, návštěva lékaře, lékárnička, integrovaný záchranný systém – hasiči, zdravotní záchranná služba, policie a telefonní čísla, slovesa bolet, být špatně, být nemocný/nemocná, být zdravý/ zdravá, osobní hygiena, oblečení + doplňky, slovesa spojená s oblékáním, slovesa spojená s vyjádřením pocitů, přídavná jména – lepší, horší, stejné, rada, povinnost, doporučení – modální slovesa, otázky Co je ti? Jak se cítíš? Co se stalo? Bolí tě? Jak je ti? Gramatika: sloveso být, mít a věty – bolí mě/ tě, je mi/ti, jsem + jaký/jaká v přítomném, minulém i budoucím čase , rody a číslo, zájmeno ten, ta, to,

		ty, rod a čísla u přídavných jmen, přídavné jméno nebo příslovce při vyjadřování emocí, 4. pád j. č. i mn. č. ve spojení s mít na sobě, oblékat si, svlékat si + něco, případně nosit, 4. pád j. č. i mn. č. podstatných a přídavných jmen, 3. a 4. pád vybraných osobních zájmen, předložky s 2., 6., 3. pádem ve správném významu
Místo	Člověk a jeho svět Vlastivěda Zeměpis Matematika Český jazyk	Slovní zásoba: dopravní prostředky, slovní zásoba spojená s dopravou, slovesa spojená s dopravou, číslice a písmena – čísla tramvají, autobusů, linky metra apod., otázky na čas, osoby spojené s dopravou, fráze spojené s pohybem, dopravní značky a značení, označení budov, vnitřek budov, slovesa zamknout, odemknout, zavřít, otevřít, zazvonit, místnosti bytu, zařízení bytu, nábytek, nádobí Gramatika: 1. osoba jednotného čísla a 2. osoba jednotného čísla a množného čísla u modálních sloves, sloves jít a jet, rozkazovací způsob, 6. pád podstatných jmen ve spojení s tématem jako odpověď na otázku, rozlišuje použití předložek v × ve × na (v bance, ve škole, na letišti), seznámí se s 2. pádem podstatných jmen j. č. v odpovědi na otázku Kam? (do parku, do školy, do nemocnice, do kina), rozdíl otázek Kde to je? a Kam jdeš?, předložky pojící se s 6. pádem, se 4. pádem a s 2. pádem, místnosti v domě/bytě, zařízení, řadové číslovky k vyjádření patra, 7. pád ve spojení s dopravou – v kontextu tvary sloves být, jít, mít

Požadavky na vzdělávání v ČJ jako v druhém cizím jazyku formulované v RVP ZV jsou zpracovány podle *Kurikula češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání*.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je založena na činnostním vyučování, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulátoru a matematických výukových programů. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životě. Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení rýsovacích technik, které žáci využijí při dalším studiu.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků v tématech – způsoby placení, příjmy a výdaje domácnosti, úspory a půjčky.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy, které jsme zařadili do jednoho předmětu. Jedná se o okruhy:

Čísla a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a prostoru Aplikační úlohy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů a schopnosti zpracování poznatků
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací

- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozboru problému, stanovení postupu jeho řešení, odhadu výsledku a vyhodnocení správnosti výsledku
- řešení základních matematických operací, přesné a jasné formulace úkolu a jeho výsledku
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- rozvíjení samostatnosti, systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích technik
- rozvíjení finanční gramotnosti

5.6 Vyučovací předmět Matematika

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obecným cílem je vytvořit v žákovi představu o číselných vztazích, na nichž je náš svět postaven a dát mu nástroje k pochopení a využívání těchto vztahů. V rámci tohoto vyučovacího předmětu vedeme žáka k vytváření představ o číslech, pochopení a využívání základních početních operací v číselných oborech.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy :

Čísla a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a prostoru Aplikační úlohy.

V tematickém okruhu **Čísla a početní operace** se žáci postupně seznamují s čísly, vytváří si konkrétní představu o číslech a číselné ose, osvojují si postupy matematických operací, jejich důležitost a užití. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení a dělení, měření, odhadování a zaokrouhlování.

V tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** se žáci učí uvědomovat si, jaký má význam třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, vzájemné souvislosti a závislosti mezi nimi. Získávají číselné údaje různými způsoby, například měřením. Osvojují si převody jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času. Sestavují jednoduché tabulky a grafy.

V tematickém okruhu **Geometrie** v rovině a prostoru žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás a popisují vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru. Učí se porovnávat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.

V tematickém okruhu Aplikační úlohy žáci hledají řešení úloh, které může být nezávislé na

matematických znalostech a dovednostech. Žáci si rozvíjejí logické myšlení a podle míry rozumové vyspělosti se snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života a hledat více možných řešení. Řeší různé zábavné úlohy, kvizy, rébusy, doplňovačky a učí se samostatně pracovat při využívání prostředků výpočetní techniky a používání některých dalších pomůcek.

5.6.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku. Ve 3.třídě je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, na 2.stupni o 5 hodin:

1.až 9..ročník - 5 hodin týdně

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9.ročník a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.6.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Zejména v prvním období se ve výuce uplatňuje činnostní učení. V něm nové učivo vyplývá z předcházejícího a zároveň je základem a oporou pro učivo následující. Když se snažíme toto pravidlo dodržovat, často se stane, že žáci nové učivo objeví sami, což podporuje jejich zvídavost a zájem. V druhém období je výuka více zaměřena na rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení, rozvíjení přesného vyjadřování a řešení aplikačních úloh.

Kompetence k učení

žáci si osvojí a správně používají obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů, vyhledávají hlavní a podstatné údaje v zadání slovních a logických úloh poznávají význam osvojovaných postupů v běžném životě prostřednictvím vhodně zvolených zadání si vytvoří komplexní pohled na matematické a přírodní vědy.

Kompetence k řešení problémů

žáci chápou význam kontroly dosažených výsledků, jsou srozuměni s faktem, že úloha může mít více nebo žádné řešení

hledají vlastní postupy při řešení problémů

získávají samostatně informace potřebné k dosažení cíle,

vyjadřují závěry na základě ověřených výsledků a obhájí je

Kompetence komunikativní

žáci se správně orientují a dokážou sestrojovat různé typy grafů sestavují znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu spolupracují při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici a skupině při společné práci komunikují způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a dosažení vytýčeného cíle.

Kompetence sociální a personální

žáci dosahují pocitů sebeuspokojení a sebeúcty prostřednictvím úspěšného samostatného řešení přiměřeně náročných úkolů stanovují pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržují je

Kompetence občanské

žáci si uvědomují své školní povinnosti a zodpovědnost za svou domácí přípravu

Kompetence pracovní

žáci bezpečně používají rýsovací a další potřeby a udržují je v pořádku a ve funkčním stavu přistupují kriticky k výsledkům, kterých dosáhli stanovují si kritéria hodnocení vlastní práce dodržují pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k využívání matematických nástrojů v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů
- žáci dodržují a uplatňují matematická a grafická pravidla v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

5.5.4 Integrace témat rozvoje finanční gramotnosti žáků

Nedílnou součástí aplikace matematiky do běžných životních situací je i **rozvoj finanční gramotnosti žáků**. Prostřednictvím inscenačních metod a projektů ukazujeme žákům, jak nakládat s finančními prostředky, k čemu slouží a čeho se vyvarovat.

5.6.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1.období – 1.- 3.ročník

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
1.ročník		
Číslo a početní operace:	Číselná řada. Číslice	JČ – nácvik psaní
Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20 Umí vytvořit konkrétní soubor s daným počtem	Vztahy menší, větší, rovno.	číslic a čísel,průpravná a
prvků do 20	Znaménka >, <, =, +, -	uvolňovací
Dokáže porovnávat čísla a soubory prvků s	Pojmy před, za , vlevo, vpravo, hned	grafomotorická cvičení
počtem prvků do 20	před, hned za.	PRV – Lidé a čas
Dovede přečíst a zapsat čísla 0 až 20 Přečte, zapíše a užívá znaky >, <, =, +, -	Počítání předmětů v daném souboru.	ICT – výukový
Ovládá pamětné sčítání a odčítání čísel v oboru 0	Modelování souborů o daném počtu	software, didaktické
- 10, v oboru 10 - 20 bez přechodu přes desítku	prvků.	hry
Uvědoměle používá osvojené pojmy	Zavedení nuly.	VV-linie, kresba
Závislosti, vztahy a práce s daty:	Sčítání a odčítání v oboru do dvaceti	osv
Orientuje se v časové posloupnosti dne, týdne,	bez přechodu přes desítku –	Rozvoj schopností
roku	pamětné i písemné.	poznávání cvičení smyslového
Geometrie v rovině a prostoru:	Záměna sčítanců	vnímání, pozornosti,
Rozeznává geometrické útvary - trojúhelník,	Hodina, den, týden, měsíc, rok	soustředění,
čtverec, obdélník, kruh, schematická i reálná	Ráno, poledne, večer, noc,	mechanické i logické paměti
tělesa - krychle, koule, válec Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo,)	včerejšek, zítřek	VDO
(	Kreslení geometrických tvarů.	dodržování řádu a
Aplikační úlohy a problémy:		pravidel

Dokáže používat sčítání a odčítání při řešení jednoduchých praktických situací.

Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Finanční gramotnost-

Pozná české peníze Používá šek k placení mléčných výrobků Modelování staveb z krychlí. Jednotky metr, litr, kilogram. Kreslení čar, čára tenká a silná, čára přímá a lomená

Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel – východiskem jsou praktické modelové i skutečné situace ve třídě.Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání.Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n - více a o n - méně.

Projekty:

Den plný her – piškvorky, deskové hry,Kimova hra, Sudoku

Cvrček – mezinárodní soutěž

Školní mléko- šek

2.ročník

Číslo a početní operace:

Orientuje se na číselné ose.

Porovná čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapíše pomocí matematických symbolů.

Čte a dokáže zapsat dvojciferná čísla.

Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku.

Umí zaokrouhlit dané číslo na desítky.

Ovládá spoje násobilek 2, 3, 4, 5. Dělí v oboru násobilek 2, 3, 4, 5.

Užívá závorky v jednoduchých případech.

Provádí elementární kontrolu svého výpočtu záměnou početního výkonu.

Uvědoměle užívá osvojené pojmy.

Závislosti, vztahy a práce s daty:

Dokáže přečíst časové údaje v analogovém i digitálním zobrazení.

Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

Geometrie v rovině a prostoru:

Kreslí křivé a rovné čáry.

Odhadne a změří délky úsečky - na centimetry, metry.

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

Aplikační úlohy a problémy:

V činnostech na vycházkách aktivně užívá dovednosti a vědomosti z probraného učiva.Používá běžné početní operace při řešení Číselná řada, číselný obor do 100. Porovnávání čísel, matematická symbolika a její upevnění.Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku.Pamětné i písemné sčítání a odčítání v oboru do 100.Odhady množství prvků.Zaokrouhlování čísel na desítky. Násobení a dělení zavedení na souborech prvků.Násobení jako opakované sčítání. Násobilky 2, 3, 4, 5 a jejich automatizace.Záměna činitelů prvotní vhled.Názorné zavedení dělení na souborech prvků. Dělení v oboru probraných násobilek, jeho automatizace.Vztahy mezi násobením a dělením v oboru násobilek.Pořadí početních výkonů, užití závorek.

Pojmy k osvojení:Činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl,menšenec, menšitel, násobek, záměna činitelů,polovina, čtvrtina, třetina.

Časové jednotky:hodina, minuta, sekunda.Sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty během dne; příchod a odchod do školy; délka vyučovací hodiny; délka přestávky; doba snídaně, oběda, večeře; délka spánku.Závislost různých činností na průběhu času během dne, grafické

JČ – osnova, pracovní postupy

ICT – výukový software, didaktické hry

TV - měření a třídění sportovních výkonů

PRV – Lidé a čas - Místo, kde žijeme

VV - linie, modelování

OSV Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, mechanické i logické paměti

Sociální rozvoj

spolupráce při řešení činnostních úloh

VDO

dodržování řádu a pravidel

<u>Projekty:</u> Den plný her

Školní mlékoprodávání

Cvrček – mezinárodní soutěž

praktických úloh. znázornění. Finanční gramotnost: Kreslení křivých a rovných odečte útratu ze šeku čar.Lomená čára.Úsečka a její pozná platební kartu, ví, k čemu slouží délka.Označení bodů a úseček, zápis.Rýsování úseček pomocí pravítka- první pokusy. Měření délky úsečky pravítkem.Přímka.Strana rovinného obrazce, měření délky stran, obvod obrazce.Hrana tělesa. měření délky hrany tělesa. Užití různých stavebnic ke stavbám podle obrázků. Slovní úlohy v oboru přirozených čísel do 100 – sčítání,odčítání,s užitím vztahů o n - více (méně), násobení a dělení. 3.ročník Číselná řada. Číselná osa.Zápis a PRV – mapa, měřítko Číslo a početní operace: porovnávání čísel. užívání Zaokrouhlování čísel na stovky, Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do VV ,PČ - stavebnice, desítky. 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a modelování z krabiček Odhad a kontrola výsledku. nerovnosti Rozklad čísla v desítkové soustavě. ČJ – čtení textu s Počítání po stovkách, desítkách a Písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla, jednotkách. porozuměním Čtení a zápisy trojciferných čísel. ovládá algoritmus. Provádí jednoduchou kontrolu svého výpočtu. Sčítání a odčítání čísel s přechodem ICT – výukový software, didaktické Dokáže odhad výsledku řešení. násobků sta. Určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých Písemné sčítání dvou sčítanců, hry kontrola výsledku záměnou sčítanců. případech. Čte a umí sestavit tabulky násobků. TV - měření a třídění Algoritmizace.Písemné odčítání, Užívá spoje všech násobilek. kontrola výsledku sčítáním. sportovních výkonů, Násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v Násobilky 6, 7, 8, 9.Dělení v oboru tabulky jednoduchých případech. těchto násobilek. Ovládá násobení a dělení dvouciferných čísel Násobení deseti. osv Násobení a dělení dvouciferných jednociferným. Rozvoj schopností Násobí pamětně dvouciferná čísla jednocifernými čísel jednociferným. poznávání mimo obor násobilek. Dělení se zbytkem. cvičení smyslového Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor Pojmy:součin,podíl,zbytek. vnímání, pozornosti, násobilek. Pamětné násobení dvouciferného soustředění, čísla jednociferným mimo obor Ovládá algoritmus dělení se zbytkem. mechanické i logické násobilek. Užívá pojmy součin, podíl, zbytek a rozumí jim. paměti Násobení a dělení součtu nebo Sociální rozvoj

rozdílu dvou čísel.

Závislosti, vztahy a práce s daty:

spolupráce při řešení

Používá početní výkony v daném oboru při řešení Užití závorek. praktických úloh.

Geometrie v rovině a prostoru:

Umí označit bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek.

Rozumí rozdílu mezi přímkou a úsečkou. Změří délku úsečky s přesností na milimetry. Umí narýsovat úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr.

Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10.

Odhadne délku, vzdálenosti.

Určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek stran.

Aplikační úlohy a problémy:

Užívá tabulkové zápisy.

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

Popisuje jednoduché závislosti z praktického života

Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Finanční gramotnost:

Zná peníze, platební karty, banky, způsoby placení Spočítá cenu nákupu Kontroluje vrácené peníze

Rozlišování sudých a lichých čísel v jednoduchých případech. Pojmy k osvojení:neúplný podíl,

zbytek, sudá a lichá čísla, řád čísla

Závislosti, vztahy a práce s daty: Používá početní výkony v daném oboru při řešení praktických úloh. Tabulkové zápisy v praxi - ceny zboží, vzdálenost...Zápis hodnot do tabulek, čtení tabulek Jednotky času a jejich převody v jednoduchých případech.

Geometrie v rovině a prostoru: Vzájemná poloha dvou přímek. Rovnoběžky, různoběžky, mimoběžky.

Průsečík dvou různoběžek, svmbolika záznamu.

Čtvercová síť.

Rovinné obrazce - trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník. Jednotky délky : milimetr, kilometr.

Převody jednotek.

Rýsování přímek a polopřímek, značení.

Rýsování úsečky dané délky Kreslení rovinných obrazců ve čtvercové síti.

Výpočet obvodu rovinných obrazců sečtením délek jejich stran. Provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností.

Měření délek hran tělesa. Modelování staveb tvaru kvádru, krychle, apod. podle daného plánu .

Aplikační úlohy a problémy: Užívá tabulkové zápisy. Řešení slovní úlohy na porovnávání dvou trojciferných čísel, aplikace základních početních úkonů.

činnostních úloh, kde se berou peníze, proč člověk pracuje **VDO** dodržování řádu a

Projekty:

pravidel

Den plný her Školní mléko-

prodávání

Cvrček – mezinárodní soutěž

Škola v přírodě Velikonoční jarmark

Řešení a vytváření slovních úloh se	1
dvěma různými početními	
výkony.Řešení složitějších slovních	
úloh.	

Poznámka: *Očekávané výstupy* jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

2.období – 4. - 5.ročník

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
4.ročník		
Číslo a početní operace: Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících. Čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose. Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky. Umí rozložit čísla v desítkové soustavě. Ovládá písemné sčítání a odčítání Písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem. Ovládá algoritmus násobení a dělení. Respektuje pořadí výpočtů. Písemně dělí jednociferným dělitelem. Ovládá a rozlišuje mezi pojmy čitatel, jmenovatel, zlomková čára	Numerace a posloupnost přirozených čísel do100000.Porovnávání čísel.Rozklad čísla v desítkové soustavě. Zápis čísel v desítkové soustavě. Číselná osa. Zaokrouhlování až do třídy milionů. Vyznačování intervalů na číselné ose.Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky.Sčítání, odčítání, násobení a dělení čísel v daném oboru.Odhad výsledku.Kontrola výpočtu.Vlastnosti násobení.Pořadí početních výkonů.Řešení jednoduchých nerovnic i rovnic s užitím číselné	VL – mapa, měřítko užívání VV ,PČ - stavebnice, modely 3D ČJ – čtení textu s porozuměním ICT – výukový software, didaktické hry AJ - jednoduché početní úkony
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	osy.Početní operace a jejich procvičování v oboru do miliónu.Pamětní sčítání a odčítání přirozených čísel .Pamětné násobení	TV - měření a třídění sportovních výkonů, tabulky
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	a dělení jednociferným číslem.Písemné násobení jedno- a dvouciferným činitelem.Písemné	OSV Rozvoj schopností
Závislosti, vztahy a práce s daty:	dělení jednociferným dělitelem.Užívání závorek.	poznávání cvičení smyslového
Dokáže číst data v jednoduchých tabulkách.	Pojmy: celek, část, zlomek.Čitatel, jmenovatel, zlomková čára.	vnímání, pozornosti, soustředění,
Geometrie v rovině a prostoru:	Tabulky grafy, diagramy.Záznam teplot během dne.Tabulace	mechanické i logické paměti
Určí vzájemnou polohu dvou přímek.	výsledků, čtení grafů, konstrukce grafu.	Sociální rozvoj
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky	spolupráce při řešení činnostních úloh
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici);	kolmice. Kružnice, kruh. Kreslení a rýsování rovnoběžek a	VDO dodržování řádu a

Užívá jednoduché konstrukce

Pozná souměrný útvar.

Aplikační úlohy a problémy:

Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony. Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu.

Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

Finanční gramotnost:

Zvládá hospodaření s kapesným

různoběžek.Vyznačování průsečíku. Souměrnost – zavedení.
Osa souměrnosti.Souměrné útvary.Určování os souměrnosti překládáním papíru .Určování roviny souměrnosti na modelech.Souměrné útvary ve čtvercové síti.Konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti.Modelování souměrných útvarů. Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník.

Obvod a obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti. Jednotky obsahu. Slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně). Slovní úlohy k určování 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10 daného celku.

pravidel

Projekty:
Den plný her
Školní mléko
Velikonoční jarmark
Klokánek –
mezinárodní
matematická soutěž
Škola v přírodě

5.ročník

Číslo a početní operace:

Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

Porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí dvojciferných dělitelem přirozená čísla.

Pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech.

Závislosti, vztahy a práce s daty:

Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Geometrie v rovině a prostoru:

Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Zvládne konstrukci obdélníku, čtverce.

Orientuje se v jednotkách obsahu

Čtení a zápis čísel větších než milión.

Zaokrouhlování přirozených čísel na milióny, statisíce, tisíce, sta, desítky. Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti. Odhady výsledků.Kontrola výpočtu. Římské číslice Pamětné sčítání,odčítání, násobení a dělení přirozených čísel.Užití písemných algoritmů. Rovnice. algoritmus řešení v

Vyjádření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny. Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech . Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem. Desetinná čárka.Desetina, setina. Pojmy.Praktické modely desetinných čísel - peníze, hmotnosti,

jednoduchých případech.

délky.Psaní a čtení desetinných čísel (desetina, setina).Zobrazování desetinných čísel řádu desetin a setin na číselné ose.Porovnávání těchto desetinných čísel.Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin.Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin

Kladná a záporná čísla na číselné ose.

a setin deseti a stem.

Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná. Dosazování za proměnou.Soustava souřadnic. Grafy.Čtení a sestavování tabulek různých závislostí.Čtení a sestavování sloupcových diagramů.Zakreslování

VL – mapa, měřítko užívání

VV ,PČ - stavebnice, modely 3D

ČJ – čtení textu s porozuměním

ICT – výukový software, didaktické hry

AJ - jednoduché početní úkony, geometrické tvary

TV - měření a třídění sportovních výkonů, tabulky

OSV Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, mechanické i logické paměti

Sociální rozvoj

spolupráce při řešení činnostních úloh hospodaření domácnosti

VDO

dodržování řádu a pravidel

jednoduchých grafů závislostí např. Projekty: Chápe pojem objem tělesa. průběh jízdy autem, změna teploty Den plný her Školní mléko během (teploměr, model) Velikonoční jarmark Rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem. Řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony. Klokánek -Narýsuje pravoúhlý, rovnostranný a Užití vlastností početních výkonů mezinárodní rovnoramenný trojúhelník. (komutativnost, asociativnost, matematická soutěž distributivnost). Škola v přírodě Praha Výpočte obvod a obsah obdélníka a čtverce. Jízdní řády. Pojmy k osvojení:Proměnná, Aplikační úlohy a problémy: souřadnice bodu, úhel ostrý, tupý, Finanční gramotnost: -zná pojmy úspory a Modeluje tělesa Obvod a obsah obdélníku a čtverce. půjčky Objem názorně – jednotková krychle. -sestaví jednoduchý Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a Různé stavby z krychlí. rozpočet problémy, jejichž řešení je do značné míry Slovní úlohy . -zná rodinné výdaje nezávislé na obvyklých postupech a Užití kapesního kalkulátoru. algoritmech školské matematiky

2.stupeň – 6.- 9.ročník základní školy:

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
6.ročník		
Modeluje a řeší situace s využitím oboru	Přirozená čísla: přirozená čísla,	VL – mapa, měřítko
přirozených čísel	početní operace v oboru přirozených	užívání
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	čísel	
Rozeznává základní rovinné útvary, načrtne a	Rovinné útvary: rovinné obrazce	VV ,PČ - stavebnice,
sestrojí rovinné útvary	(bod, přímka, úsečka, polopřímka,	modely 3D
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v	rovina), trojúhelník, čtverec, obdél-	
oboru N-čísel, užívá charakteristické znaky	ník, kružnice a kruh	ČJ – čtení textu s
dělitelnosti	Dělitelnost přirozených čísel:	porozuměním
Rozloží číslo na součin prvočísel	prvočíslo, číslo složené, číslo 1,	
Určuje násobek a dělitel	násobek, dělitel, kritéria dělitelnosti,	ICT – výukový
Hledá nejmenší společný násobek a největší	nejmenší společný násobek, největší	software, didaktické hry
společný dělitel	společný dělitel, slovní úlohy	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočty	Úhel: přímý, pravý, osa úhlů, shod-	AJ - jednoduché
Rozeznává druhy úhlů úhel pravý, přímý, plný,	nost úhlů, velikost úhlů, třídění úhlů,	početní úkony,
ostrý, tupý	sčítání, odčítání, násobení, dělení	geometrické tvary
Sestrojí osu úhlu	úhlů, úhly vedlejší a vrcholové	
Pracuje s úhloměrem	Osová souměrnost: shodnost geome-	TV - měření a třídění
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v	trických útvarů, vlastnosti osové sou-	sportovních výkonů,
osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	měrnosti osově souměrné obrazce	tabulky
Orientuje se ve vlastnostech osové souměrnosti	Desetinná čísla: porovnávání,	
Provádí početní operace v oboru racionálních	zaokrouhlování, sčítání, odčítání,	OSV
čísel - desetinná čísla, porovnává, zaokrouhluje	násobení a dělení 10, 100, 1000,	kreativita
desetinná čísla – sčítá, odčítá, násobí, dělí	písemné násobení a dělení,	Osobnostní a sociální
desetinná čísla 10,100,1000, pís. násobí a dělí.	praktické využití výpočtu ve slovních	výchova □ kreativita,

Načrtne a sestrojí rovinné útvary Orientuje se v základních pojmech o trojúhelníku

Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles, načrtne a sestrojí sítě základních těles, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

úlohách

Trojúhelník: základní pojmy, vnitřní, vnější úhly, konstrukce trojúhelníku (SSS), rovnoramenný, rovnostranný, výšky, těžnice trojúhelníku, kružnice vepsaná, opsaná

Kvádr a krychle: síť těchto těles, objem a povrch, jednotky a jejich převody

Vv, Pv

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Vv, Pv

Osobnostní a sociální výchova - kreativita, Vv, Pv

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

7.ročník

procenta

Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar

Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků

Provádí početní operace v oboru celých čísel Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem)

Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem, procentem) Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů

Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti, vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Řeší aplikační úlohy na procenta Zvládá pojem procento, řeší tři typy úloh na

Vyčte zadané údaje v diagramech
Řeší jednoduché slovní úlohy týkající se
rodinného rozpočtu a cen produktů
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické
vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení
úloh a jednoduchých praktických problémů
Využívá potřebnou matematickou symboliku
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
Odhaduje a vypočítává obsah a obvod
základních rovinných útvarů
Odhaduje a vypočítává objem a povrch
složitějších těles

Shodnost

Středová souměrnost: obraz úsečky, trojúhelníku, čtverce, obdélníku, shodnost trojúhelníků, trojúhelníková nerovnost

Celá čísla: počítání s celými čísly: porovnávání, sčítání, násobení, odčítání, dělení

Zlomky: pojem zlomek, zlomky na číselné ose, krácení, rozšiřování, porovnávání zlomků, smíšená čísla, sčítání, odčítání, násobení, dělení zlomků, složený zlomek, slovní úlohy

Racionální čísla: číselná osa, porovnávání racionálních čísel, sčítání, odčítání, násobení, dělení racionálních čísel

Poměr: převrácený poměr, postupný poměr, měřítko plánu a mapy, změna v daném poměru, přímá a nepřímá úměrnost- tabulky, grafy, slovní úlohy, úměra, trojčlenka

Procenta: procenta v diagramech, úrok, tři typy úloh - procentová část, základ a počet procent

Finanční matematika – finanční gramotnost: promile, procenta, slovní úlohy na téma: hospodaření s financemi VL – mapa, měřítko užívání

VV ,PČ - stavebnice, modely 3D

ČJ – čtení textu s porozuměním

ICT – výukový software, didaktické hry

AJ - jednoduché početní úkony, geometrické tvary

TV - měření a třídění sportovních výkonů, tabulky

OSV Kreativita, Vv, Pv

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova: dějepis, fyzika, chemie, domácnost, přírodopis

Osobnostní a sociální výchova: řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Čtyřúhelníky: rovnoběžníky, lichoběžníky, různoběžníky a jejich obsah a obvod, slovní úlohy, jednoduché konstrukce kosočtverce, kosodélníku a lichoběžníku

Hranoly: kolmé, pravidelné, 3 – boký hranol, povrch a objem

Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: zeměpis, fyzika, chemie, přírodopis, občanská výchova, rodinná výchova

Osobnostní a sociální výchova: kreativita, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Vv, Pv, F

8.ročník

Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Ovládá Pythagorovou větu, orientuje se v jejím významu a použití

Řeší příklady s využitím P. v.

Seznámí se s pojmem iracionální čísla a reálná čísla

Umocňuje součin, zlomek a mocninu Sčítá a odčítá mocniny se stejným základem a mocnitelem

Násobí a dělí mocnin se stejným základem Odhaduje a vypočítává obsah a obvod kruhu, objem a povrch válce

Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Odhaduje a vypočítává objem a povrch válce Načrtne a sestrojí síť válce

Řeší slovní úlohy o válci

Orientuje se v pojmech proměnná, číselný výraz a výraz s proměnnou

Rozezná jednočlen od mnohočlenu, určuje hodnotu výrazu

Sčítá a odčítá jednočleny

Přičítá a odčítá mnohočleny

Násobí jednočlen jednočlenem

Násobí mnohočlen jednočlenem

Násobí mnohočlen mnohočlenem

Řeší příklad s využitím vzorců: (a+b)2, (a-b)2, a2-b2

Dělí mnohočlen a jednočlen jednočlenem

Druhá mocnina a odmocnina:

určování pomocí tabulek a na kalkulačce, řešení slovních úloh z praxe

Pythagorova věta: Pythagorova věta a její algebraický a geometrický význam, výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku, užití Pythagorovy věty – úlohy z praxe

Iracionální a reálná čísla:
Mocniny s přirozeným mocnitelem: mocnina součinu, zlomku,
mocniny, rozvinutý zápis čísel v
desítkové soustavě pomocí mocnin
čísla deset

Kružnice a kruh: vzájemná poloha kružnice a přímky a dvou kružnic

Thaletova věta: číslo π, délka kružnice, obsah kruhu, slovní úlohy

Konstrukční úlohy v rovině: jednoduché konstrukce, množiny všech bodů dané vlastnosti

Válec: povrch, objem, síť, slovní úlohy

Výrazy: proměnná a číselný výraz, výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, sčítání, odčítání jednočlenů, přičítání, odčítání mnohočlenů, násobení jednočlenu jednočlenem, mnohočlenem, násobení mnohočlenu mnohočlenem

Druhá mocnina dvojčlenu: (a-b)2, (a+b)2, rozdíl druhých mocnin a2-b2, dělení jednočlenu a mnohočlenu

VL – mapa, měřítko užívání

VV ,PČ - stavebnice, modely 3D

ČJ – čtení textu s porozuměním

ICT – výukový software, didaktické hry

AJ - jednoduché početní úkony, geometrické tvary

TV - měření a třídění sportovních výkonů, tabulky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti , fyzika

Osobnostní a sociální výchova: kreativita, výtvarná výchova, pracovní výchova, fyzika

Řeší příklad na rozklad mnohočlenů na součin jednočlenem, úpravy mnohočlenu na součin Osobnostní a sociální Řeší lineární rovnice s jednou neznámou včetně výchova slovních úloh Lineární rovnice: rovnost. lineární Vyjádří neznámou ze vzorce rovnice s iednou neznámou, ekviva-Výchova k mvšlení v Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data evropských a lentní úpravy lineárních rovnic, slov-Rozumí základním statistickým pojmům ní úlohy, výpočet neznámé ze vzorglobálních Matematizuje jednoduché reálné situace s souvislostech vvužitím proměnných – určí hodnotu výrazu. Základy statistiky: základní statis-Mediální výchova: sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad tické pojmy, základní charakteristiky kritické myšlení, mnohočlenu na součin pomocí vzorců a statistického souboru, diagramy, chemie, fyzika vytýkáním grafy, četnost znaku, aritmetický Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic průměr Enviromentální Porovnává soubory dat výchova: vztah člověka Řeší slovní úlohy týkající se rodinného rozpočtu Finanční matematika – finanční k prostředí gramotnost: promile, procenta, slova cen produktů ní úlohy na téma: hospodaření s financemi 9.ročník Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a Lomený výraz: krácení a rozšiřová-VL - mapa, měřítko jejich soustav. ní lom. výrazů, podmínky lom. výraužívání matematizuje jednoduché reálné situace zů, operace s lom. výrazy VV .PČ - stavebnice. s využitím funkčních vztahů, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, Lineární rovnice: se zlomky, s modely 3D porovnává soubory dat, neznámou ve jmenovateli ČJ – čtení textu s užívá k argumentaci a při výpočtech věty o Soustavy dvou lineárních rovnic porozuměním podobnosti trojúhelníků, se dvěma neznámými určuje a charakterizuje základní prostorové ICT – výukový útvary (tělesa), Řešení slovních úloh rovnicí: software, didaktické hry analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a úlohy o pohybu, úlohy o směsích, vypočítává objem a povrch těles, úlohy o společné práci, řešení úloh AJ - početní úkony, pomocí soustav načrtne a sestrojí sítě těles, geometrické tvary TV - měření a třídění řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování, Funkce: definiční obor funkce, tasportovních výkonů, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti bulka, graf, funkce lineární, přímá a tabulky z různých tematických a vzdělávacích oblastí, nepřímá úměrnost OSV: mezilidské Podobnost: poměr podobnosti, věty řeší slovní úlohy týkající se rodinného rozpočtu vztahy, komunikace, a cen produktů o podobnosti, goniometrické funkce kooperace, řešení problémů, kótuje jednoduché útvary, Prostorová tělesa: jehlany, rotační zhodnocování sestrojí obraz základních těles v rovině kužel, koule dovedností Finanční matematika – finanční používá logickou úvahu a kombinační úsudek VMEGS: výtvarná při řešení úloh a problémů a nalézá různá gramotnost: promile, procenta, slov-

řešení předkládaných nebo zkoumaných situací,	ní úlohy na téma: hospodaření	výchova, pracovní
	s financemi, základní pojmy finanční	výchova, fyzika,
řeší úlohy na prostorovou představivost	matematiky, jednoduché úrokování	zeměpis
	Základy rýsování: základní pojmy,	MV: tvorba mediálního
	typy čar, technické písmo, pravoúhlé	sdělení, práce v
	promítání	realizačním týmu,
		kritické myšlení
	Číselné a logické řady	
	Logické a netradiční geometrické	
	úlohy	

Poznámka: Očekávané výstupy jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny tučnou kurzívou. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

Vzdělávací oblast Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Trendy dnešní společnosti jsou zaměřeny na využívání moderních digitálních médií. Je nezbytné, aby žáci byli seznámeni s tímto fenomenem tak, aby byli schopni výpočetní techniku využívat efektivně a smysluplně, vč. rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií. Poté mohou realizovat metodu "učení kdekoliv a kdykoliv" s žádoucím odlehčením paměti a s využitím mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie má umožnit všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Vzhledem k mimořádnému rozvoji této oblasti v předchozích letech a běžné dostupnosti těchto technologií od raného dětství a k častým nevhodným návykům dětí (trávení volného času u počítače a dalších herních konzol, málo fyzického pohybu, pasivní přijímání informací a sledování zábavných pořadů u televize a videa, nízká čtenářská gramotnost dětí a s ní související pokles kreativity, omezení komunikace s vrstevníky na telefonování, posílání sms a mailových zpráv, chatování, sociální sítě,...) si klademe ve vzdělávání žáků v této oblasti i další neméně důležité cíle:

Snažit se u žáků o omezení role počítače a dalších informačních a komunikačních technologií jako herní konzoly a prostředku jednostranné pasivní zábavy a komunikace.

Učit žáky systematickému a cílevědomému využívání počítače jako efektivního nástroje pro práci s informacemi (vyhledávání, zpracování, uložení) a nástroje pro komunikaci.

Seznámit žáky s dalšími informačními a komunikačními technologiemi z pohledu aktivního uživatele nejen v oblasti zábavy.

K dosahování stanovených cílů nám pomáhají také školní projekty:

ICT včera a dnes - předávání informací v minulosti (lidová slovesnost,písně, tlampač, záznamová a reprodukční zařízení,...), počítačová a čtenářská gramotnost

Praha, Cykloputování, Škola v přírodě – pobytové akce plné pohybu, vzájemné komunikace a hlavně bez počítače, videa, televize, mobilů apod., jako ukázka smysluplného prožívání volného času, poznávání, utužování zdraví a relaxace s omezeným využíváním informačních a komunikačních technologií

5.7 Vyučovací předmět Informatika

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět poskytuje základy práce s informačními a komunikačními technologiemi (telefon, mobil, počítač, televize, rozhlas, audio a videoprojekce), návody k vyhledávání a zpracování informací, komunikační dovednosti.

V hodinách jsou žáci seznámeni s historickým vývojem prostředků komunikace lidí a zaznamenávání informací, s možnostmi práce s různými technologiemi ve školním a domácím prostředí. Seznamují se s počítačem a jeho jednotlivými částmi, jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s dostupným grafickým programem a programem textovým, které jim mají usnadnit vlastní práci. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat také pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Žáci zde získávají také potřebné informace k jejich vlastní bezpečnosti práce s počítačem a k ochraně osobních dat. Získají povědomí o kladném i záporném přínosu práce s internetem, zejména v oblasti vyhledávání informací a komunikace.

5.7.2 Časové a organizační vymezení :

Předmět Informatika je samostatně vyučován ve 4. až 9.ročníku s časovou dotací:

4. - 9.ročník -1 hodina týdně

Navazuje na dovednosti žáků získané během využívání různých informačních a komunikačních technologií ve vzdělávacím programu školy již od 1.ročníku vzdělávání

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

Výuka probíhá:

- v kmenových třídách vybavených interaktivními tabulemi a počítači se zabezpečenými uživatelskými profily pro učitele a žáky
- stacionární počítačové učebně s 20 počítači
- dalších prostorách školy (PC pracoviště v kmenových třídách, školní družině, notebooky s WIFI připojením, tablety)
- na interaktivních tabulích.

Počítače mají napojení na internetovou síť, využívají softwarové materiály uložené na školních serverech (prezentace k učivu, baterie testů, pracovní listy, nástroje k hodnocení, výukové hry, data textová, audio, obrazová a videoprojekce do všech předmětů) a řadu online výukových SW

5.7.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů

Kompetence k řešení problémů

zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení učíme žáky chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více vystupujeme v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

učíme žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty při komunikaci dbáme na dodržování dohodnutých pravidel (forma vhodná pro danou

technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

při práci žáky vedeme ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních při vzájemné komunikaci vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě nadaný a zručný

Kompetence občanské

seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace

použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo) při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

dbáme na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou

žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

vedeme žáky k praktickému používání digitálních zařízení a k jaké činnosti či řešenému problému se používají. Žáci při práci s moderními technologiemi dodržují pod odborným vedením postupy pro jejich bezpečné používání, aby bylo jednak zamezeno poškození zařízení, ale i negativním dopadům na jejich tělesné a duševní zdraví a zdraví ostatních. Žáky vedeme k týmové práci, ale učíme je i samostatnému rozhodování, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, vč. vyjadřování se za pomoci těchto digitálních prostředků. Žáci mohou tyto znalosti využít následně při učení i zapojení se do života školy a do společnosti a jsou schopni tyto poznatky prezentovat dál i s výhledem na další dynamický rozvoj tohoto fenoménu.

5.6.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1.stupeň - 2.období

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
4. ročník		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	- historie vývoje předávání a	
BATA, IN CRIMACE A MODELOVAIN	uchovávání informací, vývoj	Předmět svým
	prostředků sdělování informací a	pojetím zasahuje do
Základy práce s počítačem	komunikace, struktura, funkce a	všech vzdělávacích oblastí a všemi muže
Postupuje podle instrukcí vyučujícího	základní popis počítače a přídavných zařízení	být ovlivňován a
Zná Řád školní PC sítě.	Zarizerii	využíván:
Využívá základní standardní funkce počítače a	-jednoduchá údržba počítače,	např.
jeho nejběžnější periferie	postupy při běžných problémech s	TV - zpracování
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i	hardware a software	výsledků školních
software a dodržuje je		soutěží
	-zásady bezpečnosti práce a	HV – karaoke
-respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i	prevence zdravotních rizik spojených	M-logické úlohy
software a postupuje poučeně v případě závady	s dlouhodobým využíváním	ČJ-porozumění textu,
-využívá základní standardní funkce počítače a	výpočetní techniky	tvorba prezentací VV-grafické
jeho nejběžnější periferie	- základní způsoby komunikace (e-	zpracování
-při vyhledávání informací na internetu používá	mail, chat, telefonování, sociální	PČ-práce
jednoduché a vhodné cesty	sítě)	s elektr.zař.,bezpeč-
-vyhledává informace na portálech, knihovnách, a	- metody a nástroje vyhledávání	nost při práci
databázích	informací	
-komunikuje pomocí internetu či jiných běžných	- formulace požadavku při	výukový software
komunikačních zařízení	vyhledávání na internetu, autorský	výukové hry
-pracuje s textem a obrázkem v textovém a gra- fickém editoru	zákon	interaktivní tabule
nokem cultoru	-data, informace: sběr (pozorování,	osv
Vyhledávání informací a komunikace (portály,	jednoduchý dotazník, průzkum) a	Rozvoj schopností
knihovny, databáze)	záznam dat s využitím textu, čísla,	poznávání cvičení smyslového
	barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodno-	vnímání, pozornosti,
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných	cení získaných dat, vyvozování	soustředění,
komunikačních zařízení, popíše konkrétní situaci,	závěrů	mechanické i logické
určí, co k ní již ví, a znázorní ji	-kódování a přenos dat: využití	paměti

Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty

Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout a vyslovuje odpovědi na základě těchto dat

-respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě závady

-využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie

-při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty

-vyhledává informace na portálech, knihovnách, a databázích

-komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

-pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace

modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

Projekty:

ICT včera a dnes – celoškolní projekt na podporu počítačové i čtenářské gramotnosti"

Školní časopis – elektronická i tištěná podoba

Internetové soutěže – např. Bobřík informatiky, Hour of Code

MKV Multikulturalita nástroje k dorozumívání mezi lidmi

VGS Evropa a svět život dětí v jiných zemích

MDV Receptivní činnosti kritické vnímání mediálních sdělení Produktivní činnosti tvorba mediálního sdělení -příspěvky do školního časopisu v elektronické podobě práce v realizačním týmu – tvorba školního časopisu v elektronické podobě

5.ročník

ALGORITMIZACE A OPAKOVÁNÍ

sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů,

popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení; v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy, ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

-respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě závady

-využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie

-při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty

-vyhledává informace na portálech, knihovnách, a databázích

-komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

-pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru Řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy,

výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

-programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy, sestavení programu

-kontrola řešení: porovnání postupu s jinými a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

-systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi

-práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura;

M- logické úlohy, pojem algoritmus Čj-čtení, porozumění, psaní textu s postupem, porozumění textu, oprava diakritických chyb, výklad textu

OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MKV Multikulturalita nástroje k dorozumívání mezi lidmi

OSV Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, mechanické i logické paměti

M-logické úlohy M-logické úlohy

PV – práce s nářadím a bezpečnost práce –

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná

data

- -respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě závady
- -využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- -při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- -vyhledává informace na portálech, knihovnách, a databázích
- -komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- -pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu,

propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí, dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji, vyčte informace z daného modelu záznam, doplnění a úprava záznamu

hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů

počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat

bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

Projekty:

ICT včera a dnes – celoškolní projekt na podporu počítačové i čtenářské gramotnosti"

Školní časopis – elektronická i tištěná podoba

Internetové soutěže – např. Bobřík informatiky, Hour of Code

(ruční/elektrické) každé má svůj specifický název a funkci

Osobnostní a sociální výchova OSV: kreativita, rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů, zhodnocování dovedností

MDV Receptivní činnosti kritické vnímání mediálních sdělení Produktivní činnosti tvorba mediálního sdělení -příspěvky do školního časopisu v elektronické podobě práce v realizačním týmu – tvorba školního časopisu v elektronické podobě

2.stupeň - 2.období

		Mezipředmětové
	Učivo	vazby
	Projekty	Průřezová témata
6.ročník		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat, navrhuje a porovnává různé způsoby kódo- vání dat s cílem jejich uložení a přenosu, vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely, k řešení stejného problému a vybere vhod- nější, svou volbu zdůvodní, zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	 -data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat -kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity -modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy Školní časopis – elektronická i tištěná podoba 	-seberegulace a sebeorganizace, -sychohygiena, -sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, -mezilidské vztahy, -morální rozvoj- řešení -problémů a rozhodovací dovednosti - Osobnostní rozvoj: - kreativita, týmová - práce, mezilidské - vztahy, komunikace - Čj – práce s textem - v tištěné podobě - Vv – grafické - zpracování

Internetové soutěže – např. Bobřík jů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji -ověřuje věrohodnost informací a informačních informatiky, Hour of Code zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost -používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji -na uživatelské úrovni informace v text. i graf. multimediální formě MDV Receptivní činnosti Projekty: -ovládá práci s textovými a grafickými editory i ICT včera a dnes - celoškolní kritické vnímání tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací projekt na podporu počítačové i mediálních sdělení Produktivní činnosti -uplatňuje základní estetická a typografická pračtenářské gramotnosti" vidla pro práci s textem a obrazem tvorba mediálního -zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni Školní časopis – elektronická i sdělení -příspěvky do informace v textové, grafické a multimediální tištěná podoba školního časopisu v elektronické podobě formě -ověřuje věrohodnost informací a informačních Internetové soutěže – např. Bobřík práce v realizačním zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou informatiky, Hour of Code týmu – tvorba školního časopisu v -při vyhledávání informací na internetu používá elektronické podobě jednoduché a vhodné cesty výukový software výukové hrv interaktivní tabule 7. ročník -algoritmizace: dekompozice úlo-ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ M- logické úlohy, hy, problému; tvorba, zápis a připojem algoritmus Čj-čtení, porozumění, způsobení algoritmu po přečtení jednotlivých kroků algoritmu psaní textu nebo programu vysvětlí celý postup; -programování: nástroje progras postupem, určí problém, který je daným algoritmem movacího prostředí, blokově orienporozumění textu, řešen tovaný programovací jazyk, cykly, oprava diakritických větvení, proměnné chyb, výklad textu umí se vyjadřovat stručně a srozumitelně, rozdělí problém na jednotlivě řešitelné -kontrola: ověření algoritmu, pro-M- logické úlohy, části a navrhne a popíše kroky k jejich gramu (například změnou vstupů, pojem algoritmus kontrolou výstupů, opakovaným řešení spuštěním); nalezení chyby (navýukový software příklad krokováním); úprava algovýukové hrv vybere z více možností vhodný algoritmus ritmu a programu interaktivní tabule pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, -tvorba digitálního obsahu: tvornavrhne různé algoritmy pro řešení probléba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní prov úrovni žáka 7. ročníku programuje pod gramu; autorství a licence prograodborným vedením v programovacím jazy-MDV mu; etika programátora ku Receptivní činnosti kritické vnímání v blokově orientovaném programovacím mediálních sdělení jazyce vytvoří přehledný program Produktivní činnosti Projekty: tvorba mediálního s ohledem na jeho možné důsledky a ICT včera a dnes – celoškolní sdělení -příspěvky do projekt na podporu počítačové i svou odpovědnost za ně; program vyzkouškolního časopisu v ší a opraví v něm případné chyby; čtenářské gramotnosti elektronické podobě používá opakování, větvení programu, práce v realizačním Školní časopis – elektronická i proměnné týmu – tvorba školního tištěná podoba časopisu v Internetové soutěže – např. Bobřík elektronické podobě ověří správnost postupu, najde a opraví informatiky, Hour of Code v něm případnou chybu 8. ročník

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

vyjadřuje se stručně a jasně, představí záměr, řešení a předpokládaný výsledek, vyhodnocuje rizika a hledá možnosti, jak jim předcházet

nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

orientuje se v práci s tabulkovými editory

vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat,

sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu -informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti

-návrh a tvorba evidence dat: fomulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel

-hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat: odhad závislostí

Proiektv:

ICT včera a dnes – celoškolní projekt na podporu počítačové i čtenářské gramotnosti

Školní časopis – elektronická i tištěná podoba

Internetové soutěže – např. Bobřík informatiky, Hour of Code

osv

-seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace

Pč- zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením M-logické úlohy

Čj-čtení a porozumění textu, oprava diakritických chyb, psaní textu, psaná korespondence, rozhovory

MDV

Receptivní činnosti kritické vnímání mediálních sdělení Produktivní činnosti tvorba mediálního sdělení -příspěvky do školního časopisu v elektronické podobě práce v realizačním

9. ročník

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky

poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače

dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení -hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka

-počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva

-řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení

-bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních

Čj – práce s textem v tištěné podobě

Pč- zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením

Čj-čtení a porozumění textu, oprava diakritických chyb, psaní textu, psaná korespondence, rozhovory

Vv- grafické zpracování M-logické úlohy, geometrie – práce s grafy

OSV:
-mezilidské vztahy
komunikacem morální
rozvoj, řešení
problémů

MDV Orientace v digitálním prostoru ve vtahu

zařízení a dat – aktualizace, antivir, k příp. hack.útoku, firewall, bezpečná práce s hesly a obrana, zabezpečení správce hesel, dvoufaktorová autendat, antivirus tizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat -digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) - sledování polohy zařízení. záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat. fungování a algoritmy sociálních sítí

Poznámka: Očekávané výstupy jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny tučnou kurzívou. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jestliže naše škola chce být modelem světa, dílnou, ve které se formuje člověk, pak vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se všemi svými tématy a možnostmi poznávání je jedním z nejdůležitějších nástrojů naší práce. Proto jsme se rozhodli posílit časovou dotaci předmětů této oblasti 3 disponibilními hodinami a s přispěním polohy naší vesnické školy s bohatou přírodní a historickou základnou na úpatí Hostýnských vrchů a zájmová orientace učitelů utvářet v žácích pozitivní vztah k okolnímu světu.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí základní poznatky žáka o životě člověka (zdraví, bezpečnost, rodina), společnosti (vlast, kultura, technika, životní prostředí), o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifik místa, kde žije. Žák se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě, utváří si citový vztah k rodné zemi, ke své obci. Snažíme se v žákovi budovat základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Vedeme jej k chápání a tolerování rozdílů mezi jednotlivci, vzájemné pomoci a spolupráci.

Vzdělávací obor oblasti Člověk a jeho svět je členěn do tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí poznávat své nebližší okolí, orientovat se v něm a cítit se v něm bezpečně (dopravní výchova, ochrana člověka za běžných rizik a

mimořádných událostí). Postupně poznávají nejbližší okolí místa bydliště a školy a dále své znalosti rozšiřují o důležitá místa v obci, regionu, zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** se žáci učí základům společenského chování a jednání. Uvědomují si, že lidé se od sebe navzájem liší a učí se tolerovat odlišnosti mezi lidmi. Při praktických činnostech se žáci učí spolupracovat. Seznamují se se základními právy dítěte. Učí se chování v krizových situacích, jak jim předcházet, jak na ně reagovat.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat se v čase a určovat ho. Poznávají, jak se život a věci v toku času vyvíjejí a mění. Rozlišují přítomnost, minulost a budoucnost. Důležitou složkou je praktické poznávání způsobu života v nejbližším okolí, návštěva významných historických památek v místě bydliště.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** se žáci seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, jak změny v přírodě ovlivňují činnost lidí a jejich život a jaký vliv má činnost lidí na přírodu. Vytvářejí si vztah k přírodě a poznávají, že pro další život lidí je velmi důležitá ochrana životního prostředí.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají sami sebe, seznamují se se svým tělem, učí se poznávat jeho funkce. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a uvědomovat si jejich důležitost pro ochranu zdraví. Poznávají, co jejich zdraví prospívá a co ho poškozuje, jak se dá předcházet škodlivým vlivům. Učí se za své zdraví zodpovídat a pečovat o ně, znát jeho hodnotu. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

S dodržením očekávaných výstupů, s využitím a dalším získáváním různých kompetencí, se zapojením průřezových témat a mezipředmětových vazeb, stává se tento předmět jedním z prvních nástrojů při nápomoci dětem rozeznat dobré od zlého, důležité od nepodstatného, pravdu od lži, poctivost a pomoc od bezohledného sebeprosazování.

Cíle našeho vzdělávání: láska, užitečnost, kreativita, odpovědnost a vědění jsou v dnešní společnosti deformovány až k nepoznání. Malé děti jsou malé radary, které vše vnímají a přijímají. V oblasti vzdělávání Člověk a jeho svět máme možnost s dětmi o mnohém mluvit, nechat děti na mnohé přicházet, pomoci dětem prožívat hodnotný život.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření základních pracovních návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání a vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- -orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- zájmu o dění v místě bydliště, poznávání nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu a k zemi, kde žije, k bezpečnému chování
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí a dějů

- chápání významu věcí a dějů, jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pozorování, pojmenovávání, porovnávání poznatků a zkušeností
- poznávání propojení mezi člověkem a přírodou a jejich vzájemného ovlivňování, vytváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě, ochraně životního prostředí
- upevňování hygienických návyků, zásad zdravého životního stylu, preventivního chování, zásad bezpečnosti a chování při mimořádných situacích
- -samostatnému jednání, bezkonfliktní komunikaci, bezpečné komunikaci prostřednictvím médlí, hledání potřebných informací a jejich užití v běžném životě.

Využíváme široké spektrum metod a forem práce:

vycházky,besedy,exkurze, názorné pomůcky, vytváření modelových situací, práce s atlasy a klíči,encyklopediemi, pozorování, jednoduché pokusy,práce s internetem, PC programy, malé školní arboretum se skleníkem a meteorologickou stanicí ....

1.období - 1. - 3.ročník

5.8 Vyučovací předmět Prvouka

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět obsahuje všechna témata vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

Místo, kde žijeme – místo bydliště a školy, obec a kraj, bezpečnost provozu, ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Lidé kolem nás – vztahy v rodině a společnosti, odlišnosti, význam práce, finanční gramotnost, etická výchova

Lidé a čas – režim dne, roku, minulost a současnost, pověsti

Rozmanitost přírody - změny v ročních obdobích, živočichové, rostliny, ochrana přírody

Člověk a jeho zdraví – hygienické návyky, silniční provoz, stavy ohrožení, zdravý životní styl, sexuální výchova

Výuka probíhá ve třídách, v počítačové učebně, v přírodní učebně, v alternativní učebně na hradě Lukov a v okolní přírodě. Nedílnou součást výuky tvoří školní projekty.

5.8.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 3. ročníku:

- 1. ročník 2 hodiny týdně
- 2. ročník 2 hodiny týdně
- 3. ročník 3 hodiny týdně

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.8.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Tento předmět je veden zejména formou činnostního učení, dále pak formami dialogu, rozhovorů a debat na dané téma, s využitím všemožných znalostí a dovedností dětí – říkej co tě k věci napadne, vyhledávej důležité údaje, vyber a zaznamenej podstatné atd.

V tomto předmětu se využívají a získávají v různých obdobích různé kompetence žáků, nejčastěji jsou právě zde zařazována průřezová témata.

Kompetence k učení

žáci objevují, poznávají a zkoumají orientují se, třídí získané informace učí se chápat význam propojení minulosti a současnosti pro budoucnost jedince i lidstva

Kompetence k řešení problémů

žáci jsou vedeni k účelnému rozhodování v bezpečnostně-krizových situacích,neumím to - zvládnu to

využívají všech možných materiálů (encyklopedie, internet ...)

Kompetence komunikativní

žáci jsou vedeni k rozšiřování slovní a pojmové zásoby v probíraných tématech snaží se o samostatné vystupování a vyjadřování v konfliktních situacích slušně prezentují vlastní názory

Kompetence sociální a personální

žáci efektivně pracují ve skupinách – odlišnost názorů, význam diskuze respektují názory ostatních vhodným způsobem obhajují své názory

Kompetence občanské

žáci si vzájemně pomáhají žáci akceptují hodnocení spolužáků a výsledek společné hry žáci uvědomují si,že nejsme na světě sami snaží se o pomoc druhým lidem,byť i drobným skutkem žáci jsou vedeni k zdravému životními stylu, k zapojování se do kulturního a sportovního dění ve svém okolí názornými ukázkami jednotlivých cvičení a příběhů v rámci projektů pracují metodou "děti učí děti"

Kompetence pracovní

žáci utváří si pracovní i bezpečnostní návyky v samostatné i skupinové činnosti využívají různých dostupných materiálů, nástrojů, nářadí... sledují pokroky v technice

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení
- žáci dodržují a uplatňují zásady bezpečnosti v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

5.8.4. Integrace dalších vzdělávacích oborů:

Vzhledem k převažujícímu činnostnímu charakteru učení a obsahové náplni této vzdělávací oblasti lze přirozeně integrovat témata **etické výchovy:**

Tvořivost a základy spolupráce

Žáci pracují ve skupinách, skupiny vzájemně kooperují, na projektech se často podílí celá třída nebo i skupina žáků z různých tříd.

5.8.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

0.17	l Iv.	Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
1.ročník		
MÍSTO, KDE ŽIJEME	MÍSTO, KDE ŽIJEME	Vazby se všemi předměty
Orientuje se ve své obci tak, že dokáže popsat svou cestu do školy, ví o možných nebezpečích, zejména dopravních	Naše obec, její nejbližší okolí, jednoduchá orientace, cesta do školy. Můj domov, náš dům (byt), naše	ICT - základní počítačový kurz
Pohovoří o svém domově, rozezná blízké příbuzné	rodina. Důležitá místa v obci,ulice (adresy), bydliště kamarádů a spolužáků.	OSV Poznávání lidí
Zná důležitá místa v obci, místo a cestu k nim, zná místa bydliště některých svých spolužáků a kamarádů	Dopravní výchova-chodec. Chodník. Místo pro hru. Silnice. Cesta do školy. Cestování. Základní rozdíly mezi městem a	vzájemné poznávání se ve třídě a ve škole MKV
Je školák, orientuje se ve škole, v rozvrhu i činnostech školy, ve své třídě, ví , že je součástí školního světa	vesnicí. Naše škola. Okolí naší obce-významná a zajímavá místa, lidé Riziková místa a situace	Lidské vztahy rodinné vztahy, vztahy ve třídě EVV
Orientuje se v nejbližším okolí své obce, zná nejvýznačnější místa v nejbližším okolí, ukáže k nim cestu	vycházky, besedy, exkurze,	Ekosystémy rostliny a živočichové – les, pole, rybník, moře,lidská sídla
LIDÉ KOLEM NÁS Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	LIDÉ KOLEM NÁS Moje rodina, role, vztahy, generace. Soužití v rodině, soužití ve třídě, ve škole.	Vztah člověka k prostředí tématické vycházky po okolí
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Povolání,práce a zábava. Chování na veřejnosti, na různých místech a v různých situacích. Styk	Projekty: Lukov-brána Hostýnských vrchů-
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	s cizími lidmi. Odlišnosti mezi lidmi.Pomoc ostatním, i pomoc od ostatních.	naučné okruhy v okolí Lukova
Zná některá povolání		Barevný týden – aktivity EVVO ke Dni Země
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům		Recyklohraní -sběr

Má povědomí o svých právech i povinnostech, o pravidlech slušného chování, chápe jejich důležitost a potřebnost

LIDÉ A ČAS

Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Rozeznává roční období, některé důležité dny a svátky, měsíce ve sledu kalendářního roku, zná měsíc svého narození dny v týdnu, části dne

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Rozeznává proměny přírody v ročních obdobích

Orientuje se v okolní přírodě, rozlišuje různá přírodní prostředí, ve škole i přímo v přírodě poznává některé nejčastěji se vyskytující a nejznámější rostliny a živočichy

V jednotlivých ročních obdobích si dokáže všimnout typického rostlinstva, chování některých živočichů

Chce přírodu chránit, učí se osobní odpovědnosti

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle:

Chová se pokud možno bezpečně ve vztahu k sobě i k ostatním , k druhému pohlaví

Umí pomáhat i nechat si pomoci

Používá základní pravidla na silnici-chodec

Je si vědom toho co jí, co pije, co je zdravé, vhodné i nebezpečné

LIDÉ A ČAS

Den a noc. Části dne-ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc. Celé hodiny v průběhu dne.Minulost, přítomnost, budoucnost.Jaro, léto, podzim, zima. Měsíce v roce. Dny v týdnu. Narozeniny a jmeniny, Vánoce, Velikonoce, prázdniny.

ROZMANITOSTI PŘÍRODY Příroda v jednotlivých ročních obdobích.

Příroda v našem nejbližším okolí, lesy, louky a pole, rybníky a jejich okolí, sady, zahrady a zahrádky.

Soužití člověka a přírody,člověk jako součást přírody, ale i ochránce a pomocník.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo, znaky života, podmínky života, zdravé tělo, úraz, nemoc.

Rozdíly v pohlaví i to co je společné; zrození člověka.

Péče o zdraví, hygiena,výživa, návyky, spánek a odpočinek, trávení volného času..

Duševní zdraví, nebezpečí a jak jim předcházet.

Osobní bezpečí-rizikové situace a prostředí,krizové situace a na koho se obrátit. Tísňová volání-112,150,168,155.

druhotných surovin a elektropřístrojů, třídění odpadů

Dopravní výchovaspolupráce s dopravním hřištěm v Malenovicích

Požární výchova – spolupráce s HZS Lukov

Preventivní programy

Besedy s policií

Globe – mezinárodní program EVVO

Jeden svět, mnoho tradic – české a anglické svátky a reálie

Malé arboretum

2.ročník

Místo, kde žijeme

Orientuje se ve své obci a okolí, zná některé sousední obce a nejbližší velké město -zlín, zná hlavní město, název státu, ví o státních symbolech

Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

Zná místo a alespoň částečně adresu svého bydliště

V budově školy dokáže poradit mladšímu spolužákovi s orientací

lidé kolem nás

Zná různá povolání, uvažuje o svých zájmech, uvažuje o smyslu činností

Mezi spolužáky i lidmi učí se chápat jedinečnost,

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Naše obec, okolní obce, města; hlavní město, ČR-stát, st.symboly, prezident...

Cesta do školy, doprava a dopravní prostředky, bezpečnost v dopravě, nebezpečí. Stezky pro chodce. Dopravní prostředky.

Krajina mého domova, vesnice a města, významná a zajímavá místa(osoby).

Naše škola, školní a životní řád v naší škole.

LIDÉ KOLEM NÁS

Moje rodina a příbuzní, vztahy mezi lidmi, mezi generacemi, mezi spolužáky.
Práce, povolání, zájmy, život mezi lidmi.

Vazby se všemi předměty

osv

Poznávání lidí respektování

odlišností

MKV

Lidské vztahy

školní klima, životní role (dítě,syn,sourozenec,k amarád, učitel, rodič, zloděj,...)

EVV

Ekosystémy

rostliny a živočichové v běžných ekosystémech – les, pole, rybník, moře,lidská sídla Lidské aktivity a

potřebnost a neopakovatelnost každé lidské bytosti, pomáhá, přijímá pomoc

Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí;

Lidé a čas

Orientuje se v denní době, učí se poznávat hodiny, minuty-čtvrt, půl, třičtvrtě, celá, rozeznává bližší a vzdálenější budoucnost a minulost

Dokáže přemýšlet o čase a průběhu lidského života

Rozmanitosti přírody

Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

Orientuje se krajině svého domova, dokáže ji jednoduše popsat, rozeznává některé rozdíly mezi různými prostředími(ekosystémy) Zná některé v místě se vyskytující rostliny, houby a živočichy, pokouší se přicházet na to kde-proč a jak žijí, dokáže některé zařadit do větších celků a druhů, dokáže jednoduše popsat tělo a život těchto stvoření

Ví v základech, jak je třeba pečovat o některé domácí živočichy a rostliny Přírodu se pokouší i aktivně chránit, má povědomí o tom, jak naložit s odpadky

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Přemýšlí o vztahu lidského zdraví ke zdraví života na Zemi

Má už širší znalosti o lidském těle, o jeho částech, má ponětí o hygieně-a to ne pouze fyzické, poznává, že zdraví je i to, jak myslím, co říkám a co dělám

Chová se pokud možno bezpečně ve vztahu k sobě i k ostatním, k druhému pohlaví

Zvládá prosociální chování:pomoc v běžných školních stuacích,dělení se, vyjádření soucitu,zájem o spolužáky

Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

Rozlišuje, to co jí, co pije, co je zdravé, vhodné i nebezpečné

Žít a nechat žít. Jedinečnost člověka, společné a rozdílné

LIDÉ A ČAS

Rok, měsíce, týdny, dny. Části dne,hodiny, minuty, části roku, rok kalendářní a rok školní, roční období. Narozeniny a jmeniny, významné dny, svátky, období.

Člověk a čas jeho života (člověk a smrt, otázky lidského bytí a nebytí, tázání po smyslu).

ROZMANITOSTI PŘÍRODY Příroda v našem nejbližším okolí, lesy, louky a pole, rybníky a jejich okolí, sady, zahrady a zahrádkyzákladní rozdíly.

Rostlinstvo, houby a živočišstvo u nás, stavba těla, některá rozdělení, některé druhy, vztahy.

Vztah člověka a ostatních stvoření. Domácí tvorové.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské zdraví, zdraví života na Zemi.

Lidské tělo, znaky života, podmínky života, zdravé tělo-zdravý duch(a naopak), rozdíly v pohlaví i to co je společné, sexualita; zrození člověka. Péče o zdraví, hygiena, výživa, návyky, spánek a odpočinek, trávení volného času.

Já a druzí lidé-různá nebezpečí ohrožení zdraví.

Duševní zdraví, nebezpečí a jak s nimi zacházet.

Osobní bezpečí-rizikové situace a prostředí,krizové situace a na koho se obrátit.
Dopravní výchova.

Etická výchova -

Tvořivost a základy spolupráce

problémy životního prostředí

odpady a jejich třídění, přírodní suroviny, zemědělství, doprava Vztah člověka k prostředí tématické vycházky po

Projekty:

okolí

Lukov-brána Hostýnských vrchůnaučné okruhy v okolí Lukova

Barevný týden – aktivity EVVO ke Dni Země

Recyklohraní -sběr druhotných surovin a elektropřístrojů, třídění odpadů

Dopravní výchovaspolupráce s dopravním hřištěm v Malenovicích

Požární výchova – spolupráce s HZS Lukov

Preventivní programy

Besedy s policií

Globe – mezinárodní program EVVO

Jeden svět, mnoho tradic – české a anglické svátky a reálie

Malé arboretum

3.ročník

Místo, kde žijeme

Vyzná se ve své obci, zná některé její části, význačná místa, budovy, obecní úřad, zná svou adresu, najde nejen své bydliště na plánku obce, odliší vesnici od města, zhotoví jednoduchý plán obce

Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra čr, pozoruje a

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Lukov-kde ho najdeš, kam patří. Jednoduchý plánek obce. Obec Lukov-Obecní úřad, starosta, zastupitelstvo; služby, obchody, doprava v obci.

Naše obec a ulice v ní, okolní obce, města; hlavní město, ČR-stát, st.symboly, prezident. Morava. Typy Vazby se všemi předměty

VDO Občanská společnost a škola škola jako model světa, který děti

mladšího školního

popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

lidé kolem nás

Přemýšlí o vztazích mezi lidmi, poznává hodnotu přátelství "upřímnosti, pravdomluvnosti,

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná;

Zná různá povolání, uvažuje o svých zájmech, uvažuje o smyslu činností, přemýšlí o svém budoucím povolání.

Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů

LIDÉ A ČAS Na příkladech porovnává minulost

a současnost

Orientuje se v denní době, orientuje se na hodinách, rozeznává bližší a vzdálenější budoucnost a minulost

Vyzná se přiměřeně v kalendářním i školním roce, rozezná roční období a měsíce v nich, dny v týdnu, zná datum, měsíc a roční období svého narození, důležité dny a některé svátky, dozvídá se o jiných děleních času

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Ví o rozdílech v přírodě v minulosti a dnes, o vlivu člověk na přírodu a naopak

Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Orientuje se krajině svého domova, dokáže ji jednoduše popsat, rozeznává některé rozdíly mezi různými prostředími(ekosystémy)

Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

Přírodu se pokouší i aktivně chránit a pomáhat, ví o tom, jak naložit s odpadky

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Má potřebný dostatek znalosti o lidském těle, o jeho částech a orgánech, o hygieně-a to ne pouze fyzické, poznává, že zdraví je i to, jak myslím, co říkám a co dělám

V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i

krajiny.

Světové strany- v naší krajině.
Určování světových stran.
Lidská sídla a výtvory, přírodní prvky.
Cesta do školy, doprava a dopravní
prostředky, bezpečnost v dopravě,
nebezpečí. Dopravní značky.
Krajina mého domova, vesnice a
města, významná a zajímavá
místa(osoby).

LIDÉ KOLEM NÁS

Člověk mezi lidmi-co je důležité... Moje rodina a příbuzní, vztahy mezi lidmi, mezi generacemi, mezi spolužáky.

Práce, povolání, zájmy, život mezi lidmi. Moje budoucí povolání. Žít a nechat žít.

Jedinečnost člověka, společné a rozdílné.

Moje a tvoje starosti, problémy a radosti, co o sobě víme.

LIDÉ A ČAS

Z pověstí místních, moravských, českých. Lukov- minulost, přítomnost, budoucnost-lidé, památky, pověsti, události. Rok, měsíce, týdny, dny. Části dne,hodiny, minuty, vteřiny, části roku, rok kalendářní a rok školní, roční období. Sluneční znamení. Člověk a čas jeho života (člověk a smrt, otázky lidského bytí a nebytí, tázání po smyslu).

ROZMANITOSTI PŘÍRODY Příroda dnes , v minulosti, v možné budoucnosti

Přírodniny a lidské výtvory, měřitelné vlastnosti látek-hmotnost, objem, teplota, čas. Vzduch, voda(různá skupenství,výskyt a podoby,oběh), horniny a nerosty,půda Rostlinstvo, houby a živočišstvo u nás, stavba těla, některá rozdělení, některé druhy, vztahy. Základní rozdělení živočichů. Znaky života živočichů.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Průběh lidského života, běh generací Lidské tělo, znaky života,části těla, povrch těla, kostra a zuby, svaly, vnitřní ústrojí, smyslové ústrojí, věku dokážou - vnímat – dodržování školního řádu, pravidel, povinností, obhájení vlastních práv (hlasování, tvorba třídních pravidel, učení se schopnosti říct svůj názor pomocí schránky důvěry, diskuse)

EVV Ekosystémy

rostliny a živočichové v běžných ekosystémech – les, pole, rybník, moře,lidská sídla Základní podmínky života

živá a neživá příroda, pokusy a pozorování, koloběh vody, potravní řetězec

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

odpady a jejich třídění, přírodní suroviny, zemědělství, doprava Vztah člověka k prostředí tématické vycházky po okolí

Projekty: Lukov-brána Hostýnských vrchů

Barevný týden

Recyklohraní

Dopravní výchova

Požární výchova

Preventivní programy

Besedy s policií

Globe – mezinárodní program EVVO

Jeden svět, mnoho tradic – české a anglické svátky a reálie

Malé arboretum

Škola v přírodě

pro jiné

Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu

Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc

rozdíly v pohlaví i to co je společné, sexualita, sexuální a zdravotní výchova, zrození člověka-plod... Péče o zdraví, hygiena, výživa, návyky, spánek a odpočinek, trávení volného času. Duševní zdraví. Osobní bezpečí-rizikové situace a prostředí,krizové situace a na koho se obrátit

Etická výchova -

Tvořivosť a základy spolupráce

Poznámka: *Očekávané výstupy* jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

2.období - 4. - 5.ročník

5.9 Vyučovací předmět Vlastivěda

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět naplňuje část cílů vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve 2.období 1.stupně naší základní školy.V rámci předmětu se realizují tato témata:

Místo, kde žijeme

- organizace života v obci, státě, světě
- poznávání místních, regionálních skutečností, důraz se klade na dopravní výchovu
- uvědomování si vztahu k vlasti, národu, rasám, ostatním státům na Zemi i Evropě
- světové ekologické problémy
- důsledky chování k přírodě a společnosti

Lidé kolem nás

- postavení ČR v Evropě, státní zřízení demokracie, monarchie, zákony, práva a povinnosti, státní symboly a svátky, obrana vlasti
- vlastnictví, kultura, zvláštnosti, ohleduplnost
- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi (pomoc,solidarita, úcta, snášenlivost)
- seznámení se základními právy a povinnostmi občana ve společnosti i ve světě
- demokracie, monarchie, diktatura
- výchova k občanské zodpovědnosti

Lidé a čas

- orientace v dějinném čase, utváření historie
- vyvolávat zájem o samostatné vyhledávání různých historických dějů, zkoumat a porovnávat se současností

5.9.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět vlastivěda je vyučován jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku.

- 4. ročník 2 hodiny týdně 5. ročník - 2 hodiny týdně
- pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.9.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učíme vyznačit v jednoduchém plánu místo školy, obce... vedeme k užívání správné terminologie, srozumitelně vysvětlit, co má žák znát vysvětlujeme orientaci na mapách

Kompetence k řešení problémů

umožňujeme práce s encyklopediemi, odbornou literaturou a internetem zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích

Kompetence komunikativní

motivujeme vyjádřit různými způsoby různost krajiny, charakteristiky národností... učíme rozlišovat minulost, přítomnost, budoucnost podněcujeme k argumentaci a ověřování výsledků

Kompetence sociální a personální

učíme rozlišovat vztahy mezi lidmi i národy znát význam různých povolání umožňujeme práci v heterogenních skupinách - sebehodnocení vytváříme příležitost k interpretaci různých získaných materiálů

Kompetence občanské

učíme vyhledávat významné rodáky, památky v regionu, ČR i Evropě vedeme k toleranci odlišnosti v lidské společnosti učíme hodnocení činnosti své i ostatních, spravedlnost, charita

Kompetence pracovní

vedeme žáky k plánování úkolů, zvlášť těch, které je učí spolupracovat podněcujeme zájem o názory a zkušenosti žáků učíme porovnávat poznatků o společnosti, soužití a práci

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení
- žáci dodržují a uplatňují zásady bezpečnosti v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

Výuka probíhá ve třídách, speciálních učebnách (ICT,VV,ŠD,tělocvična, přírodní na hradě), ale uplatňujeme další metody a formy práce:

vlastivědné exkurze, výlety, besedy, pozorování v místě bydliště i blízkém okolí, práce s mapou a buzolou v terénu, jednoduché pokusy, práce s internetem, počítačovými programy ...

5.9.4. Integrace dalších vzdělávacích oborů

Vzhledem k převažujícímu činnostnímu charakteru učení a obsahové náplni této vzdělávací oblasti lze přirozeně integrovat témata **etické výchovy:**

Tvořivost a základy spolupráce

Žáci pracují ve skupinách, skupiny vzájemně kooperují, na projektech se často podílí celá třída nebo i skupina žáků z různých tříd.

Základy asertivního chování

Žáci si sami vytvářejí skupiny, hledají partnery ke spolupráci, s pomocí učitele objektivně hodnotí práci vlastní i druhých, vytvářejí vlastní pravidla chování a na jejich základě odmítají některé projevy svých spolužáků.

5.9.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
4.ročník		
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Místo, kde žijeme Lukov-místo v regionu,kde ho najdeš, kam patří. Mapy všeho druhu, různých	Mezipředmětové vztahy se všemi předměty
Bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	zaměření i měřítek.Praktická orientace na mapách, v blízkém	osv
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	okolí i podle map. Naše obec a ulice v ní, okolní obce, města;	Poznávání lidí respektování odlišností z hlediska
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map;	hlavní město, ČR-stát, st.symboly, prezident, republika, státní systémy. Zákony, spravedlnost.	historických souvislostí
Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, evropy a polokoulí	Principy demokracie. Obrana země-armáda ČR. Památná místa, státní svátky. Čechv. Morava. Slezsko.	Občanská společnost a škola škola jako model světa - modelové situace-
Najde na dostupných mapách svou obec a pokusí se v ní určit povrch krajiny	Typy krajiny-na mapách, česká krajina, pohoří,nížiny Řeky a vodstvo ČR, některé přítoky	stát, vláda, parlament,
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Určování světových stran, světové strany na mapách. Místní i celorepubliková doprava a dopravní prostředky, silnice, dálnice,	VGS Evropa a svět nás zajímá rodinné zážitky z
Určí sousední státy čr	železnice-na mapách,bezpečnost v dopravě, nebezpečí.	cestování, historické souvislosti vývoje v
Ví, co je krajina, národ, menšina	Dopravní značky. Křižovatky. Cyklista. Jízdní kolo.Cyklostezky.	našich zemích, v Evropě a ve světě,
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Místní mapy, jejich využití, turismus, cestování. Vliv člověka na krajinu a vliv krajiny	život dětí v jiných zemích, tradice, zvyky

Rozliší zeměp. Pásma a přírodní podmínky života na zemi i v evropě

Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

Vypráví o zážitcích z cest

Chápe postavení jedince v nejužší společnosti, regionu, státu, zemi

Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

Objasní historické důvody zařazení státních svátků a symbolů

Snaží se o ohleduplnost(církev, rasy, pomoc slabším)

Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí při a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení se spolužáky

Snaží se o klidné řešení problémů

Je seznámen s právní ochranou, způsoby vlastnictví, problémy nesnášenlivosti

Uvědomuje si globální problémy , pokouší se najít řešení, ve výše uvedených problémech, ať už na základě zkušeností ze svého okolí, či informací získaných z médií

Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách

Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a kolektivu třídy na člověka

Lidé kolem nás

Já a svět, my a svět-ČR. Evropa-sousední státy, místo ČR v Evropě

Člověk mezi lidmi-co je důležité. Ohleduplnost, emoce, etické zásady. Předcházení konfliktům.

Národ, vlast, co nás odlišuje, co nás spojuje s ostatními.

Práce, povolání, zájmy, život mezi lidmi, dorozumívání, jazyky v Evropě. Člověk a jeho povolání.

Místo člověka mezi lidmi, člověk na Zemi.

Lidé a čas

Z dějin českých, moravských, místních.

Nejstarší osídlení, národy a civilizace na našem území, Slované, Velkomoravská říše, křesťanství, Přemyslovci atd., česká království, osobnosti českých dějin.
Lukov, region, Morava- minulost, přítomnost, budoucnost; lidé, památky, pověsti, události, Hrad Lukov a zámek Lešná.
Měření času, lidské generace, předkové, různé kalendáře a letopočty...

Etická výchova

Tvořivost a základy spolupráce

Projekty:

Lukov-brána Hostýnských vrchů

Barevný týden

Recyklohraní

Dopravní výchova

Požární výchova

Preventivní programy

Besedy s policií

Globe – mezinárodní program EVVO

Jeden svět, mnoho tradic – české a anglické svátky a reálie

Malé školní arboretum

Škola v přírodě

Cykloputování

MKV Lidské vztahy rodinné vztahy, školní klima, životní role Multikulturalita národy, historie, tradice, náboženství, životní podmínky

EVV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MDV Receptivní činnosti kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – čtení textu s porozuměním,poslech a rozbor různých mediálních sdělení Produktivní činnosti tvorba mediálního sdělení – modelové situace práce v realizačním týmu – ankety, školní parlament,...

5.ročník

Ví, co je kontinent a oceán, najde je na mapě i globu

Místo,kde žijeme Turismus. Mezipředmětové vztahy se všemi

Ukáže polokoule a zeměpisná pásma

Ví o nepříznivých zásazích člověka do přírody

Je seznámen se zvláštnostmi osídlení v zemských pásmech včetně rostlinstva a živočichů

Chápe správní, kulturní, historické i přírodní odlišnosti států evropy

Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných

Způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

Chápe historický, kulturní i politický význam hlavního města

Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

Orientuje se na mapě čr (kraje, povrch,hory...)

Poznává důležitost jednotlivých oblastí pro získávání surovin, zemědělství, průmysl, odpočinek

Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Chápe význam CHKO

Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

Rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích;odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze , na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Chápe nutnost spolupráce s evropskými státy

Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti

Je veden k chápání osobností ostatních, solidaritě, pomoci

S využitím regionálních specifik Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro ČR a Evropa.

Evropská Únie-některé členské státy. ČR, Evropa a svět.

Postavení Země ve Vesmíru. Vliv člověka na krajinu a vliv krajiny na člověka

Cestování, sdělování prožitého. Rizikové situace, mimořádné okolnosti.

Cyklista. Pravidla silničního provozu. Techniky jízdy. Bezpečnost. Krizové situace. První pomoc.

Lidé kolem nás

Národy Evropy, rasy. Moje budoucí povolání. Vlastnictví, rozpočet, příjmy a výdaje, půjčky, úspory, formy peněz, banka. Právo a spravedlnost. Korupce, Reklamace. Duševní vlastnictví.

Lidé a čas Habsburkové.

Osvícenství.

Národní obrození.
19.století, věda, technika-kultura, náboženství, víra.
20.století, 1. a 2.světová válka.
Vznik a vývoj ČSR, osobnosti.
Totalitní režimy, potlačování lidských práv.
Osobnosti novodobých dějin u nás.
Odpovědnost a svoboda.
Rozdělení ČR a SR.
ČR-přítomnost a budoucnost.
Lukov, region-nedávná minulost; lidé, památky, pověsti, události.
Hrad Lukov a zámek Lešná.
Vznik některých státních svátků.

Etická výchova

Základy asertivního chování

<u>Projekty:</u>

Lukov-brána Hostýnských vrchů

Barevný týden

Recyklohraní

Dopravní výchova

Požární výchova

Preventivní programy

Besedy s policií

Globe – mezinárodní program EVVO

Jeden svět, mnoho tradic – české a anglické svátky a reálie

Malé školní arboretum

Škola v přírodě

předměty

osv

Poznávání lidí

respektování odlišností z hlediska historických souvislostí

VDO Občan

Občanská společnost a škola

škola jako model světa - modelové situacestát, vláda, parlament,...

VGS Evropa a svět nás zajímá

rodinné zážitky z
cestování, historické
souvislosti vývoje v
našich zemích, v
Evropě a ve světě,
život dětí v jiných
zemích, tradice, zvyky

MKV

Lidské vztahy rodinné vztahy, školní klima, životní role Multikulturalita národy, historie, tradice, náboženství, životní podmínky

EVV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MDV

Receptivní činnosti kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – čtení textu s porozuměním,poslech a rozbor různých mediálních sdělení Produktivní činnosti tvorba mediálního sdělení – modelové situace

práce v realizačním týmu – školní časopis

pochopení minulosti; Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení	Cykloputování Praha – třídenní návštěva hl.města	
Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně	Děti učí děti	

Poznámka: *Očekávané výstupy* jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

5.10 Vyučovací předmět Přírodověda

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

V rámci předmětu jsou realizována tato témata :

Rozmanitost přírody

- Země a sluneční soustava
- rovnováha v přírodě
- voda, vzduch, půda
- proměnlivost a rozmanitost v živé i neživé přírodě, životní podmínky a potřeby, rostliny,živočichové houby, znaky života
- lidská činnost a příroda, ochrana ŽP a přírody, živelní pohromy, ekologické katastrofy,chování a prevence, likvidace odpadů
- základní globální problémy, problémy ŽP v ČR i ve světě, problémy konzumní společnosti
- okolní krajina: zemský povrch, rozšíření půd,rostlinstva a živočichů a jejich třídění, naše vlast, vesmír, svět a Evropa, působení lidí na krajinu a ŽP

Člověk a jeho zdraví

- biologické a fyziologické funkce člověka, jeho potřeby, reprodukce a vývoj jedince
- péče o zdraví a první pomoc, prevence rizik, chování v krizových situacích
- láska, rodičovství, základy sexuální výchovy
- vlivy techniky, nové energie, ochrana životního prostředí
- situace hromadného ohrožení a mimořádných událostí
- orientace v čase kalendář, letopočet, čas a historie, vesmír a náš čas, režim dne

Člověk a technika

- voda, vzduch, půda (orientace ve zkoumání látek)
- jednoduché stroje
- výroba železa, skla, cukru, papíru
- elektrické přístroje, elektrický obvod

- výroba el. energie, nutnost šetření
- první pomoc při úrazu, chování v tísňových situacích
- -integrovaný bezpečnostní systém

5.10.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět přírodověda je vyučován jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku.

- 4. ročník 1 hodina týdně
- 5. ročník 2 hodiny týdně
- pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.10.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Pro rozvoj klíčových kompetencí žáka :

Kompetence k učení

žákům umožňujeme používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu podáváme informace o přírodě

učíme je pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svých pozorování

Kompetence k řešení problémů

zařazujeme metody a pokusy, při kterých mohou žáci sami docházet k objevům, řešením a závěrům

vedeme žáky správně se rozhodovat v různých situacích, řešit zadané úkoly a vyhledávat si k řešení informace

Kompetence komunikativní

vedeme žáky ke správné terminologii

v osvojovaných tématech si žáci rozšiřují slovní zásobu a užívají ji ve vlastních projevech

Kompetence sociální a personální

zadáváme úkoly pro společnou práci

při práci ve skupině se žáci učí spolupracovat, respektovat a hodnotit názory a zkušenosti ostatních

zajímáme se o náměty a názory žáků

Kompetence občanské

budujeme u žáků ohleduplnost k přírodě vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování učíme poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učit k toleranci a bezproblémovému jednání učíme zachování rozvahy v situacích ohrožení umožňujeme žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat vedeme žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení, techniky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení
- žáci dodržují a uplatňují zásady bezpečnosti v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

Výuka probíhá ve třídách, speciálních učebnách (ICT,VV,ŠD,tělocvična, přírodní učebna), ale uplatňujeme i další **metody a formy práce**: návštěva hvězdárny,stanice,besedy,exkurze,pozorování přírody, vycházky do okolí,jednoduché pokusy, práce s internetem,počítačovými programy,atlasy,encyklopediemi, malé školní arboretum se skleníkem a meteorologickou stanicí, ...

5.10.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
4.ročník	. Tojemj	
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Rozmanitosti přírody Příroda nížin, hor…rozdíly. Příroda v ČR.	Mezipředmětové vztahy se všemi předměty.
Je seznámen se základními ekosystémy v čr Pozná a pojmenuje typické živočichy a rostliny (pole, louka, les, voda, lidská obydlí)	Živá a neživá příroda. Měřitelné vlastnosti látek, vzduch, voda(různá skupenství,výskyt a podoby,oběh), horniny a	osv
Jednoduše popíše stavbu těl a způsob života Rozezná rostlinná patra,ví, jak se chovat v lese,uvědomuje si jejich význam	nerosty,půda. Noc a den, roční období, Země a "okolí"-postavení Země ve vesmíru. Příroda u nás, lesy, louky a pole, rybníky a jejich okolí, sady, zahrady	Seberegulace, sebeorganizace ovládání psychických i biologických potřeb
Porovnává základní projevy života na určitých organismech	a zahrádky. Ekosystémy. Rostlinstvo, houby a živočišstvo u	poznávání lidí respektování pohlavních a věkových odlišností
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	nás, stavba těla, některé druhy, vztahy. Znaky života živočichů. Byliny a dřeviny. Obratlovci a bezobratlí, ptáci, savci,	Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika přijímání odpovědnosti
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	plazi, ryby, obojživelníci. Člověk jako součást přírody, možný ochránce a pomocník.	za svoje jednání- zdraví, ekologie MKV
Účelně plánuje svůj čas pro učení,práci,zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Člověk a jeho zdraví Dospívání dítěte, jeho úskalí. Lidské tělo,orgánové soustavy,	Multikulturalita lidské rasy
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích	znaky života,části těla, povrch těla, kostra a zuby, svaly, vnitřní ústrojí,	EVV Ekosystémy rostliny a živočichové v

ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

je seznámen s nebezpečností návykových látek a jejich odmítáním a prevencí

Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Chová se ohleduplně k osobám druhého pohlaví

Je seznámen s druhy mimořádných situací ohrožujících život

Zná varovné signály

Dodržuje pokyny při evakuaci

Zná důležitá telefonní čísla

Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách

Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a kolektivu třídy smyslové ústrojí, různá tajemství života podmínky života, zdravé tělozdravý duch(a naopak), rozdíly v pohlaví i to co je společné, sexualita, sexuální a zdravotní výchova, zrození člověka.

Péče o zdraví, hygiena,výživa, návyky, spánek a odpočinek, trávení volného času.

Ochrana před infekcemi přenosnými krví.

Já a druzí lidé-různá nebezpečí ohrožení zdraví. Zdravá výživa.

Prevence zdraví. Ochrana za mimořádných událostí. Rizika v přírodě.

Etická výchova –

Tvořivost a základy spolupráce

Lukov-brána Hostýnských vrchů

Barevný týden Recyklohraní

Projekty:

Dopravní výchova

Požární výchova

Preventivní programy

Besedy s policií

Globe – mez.program EVVO

Jeden svět, mnoho tradic – české a anglické svátky a reálie

Malé školní arboretum

Škola v přírodě

Cykloputování

běžných ekosystémech – les, pole, rybník, moře,lidská sídla **Základní podmínky života**

živá a neživá příroda, pokusy a pozorování, koloběh vody, potravní řetězec

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

odpady a jejich třídění, přírodní suroviny, zemědělství, doprava Vztah člověka k prostředí

Tematické vycházky po okolí

5.ročník

Zná pojmy vesmír, planeta, družice

Vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

Zná základní podmínky života na zemi v závislosti na vesmírné, živé i neživé přírodě

Zamýšlí se nad zásahy člověka do ekosystémů na zemi, evropě i nejbližších regionech

Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

Zkoumá základní společenstva ve vybraných

Rozmanitosti přírody

Příroda v ČR a v Evropě, na ostatních kontinentech. Rozmanitosti podmínek života na zemi-od pouští přes oceány až po ledové kraie.

Země a vesmír, naše sluneční soustava.

Rostlinstvo, houby a živočišstvo u nás, v Evropě, v různých oblastech planety Země.

Místa výskytu, rozšíření,stavba těla, některá rozdělení, některé druhy, vztahy.

Byliny a dřeviny. Obratlovci a bezobratlí, ptáci, savci,

plazi, ryby, obojživelníci. Soužití člověka a přírody, člověk a Mezipředmětové vztahy se všemi předměty.

OSV Seberegulace, sebeorganizace

ovládání psychických i biologických potřeb poznávání lidí

respektování pohlavních a věkových odlišností

Morální rozvoj -Hodnoty, postoje, praktická etika přijímání odpovědnosti

za svoje jednání-

lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života

Orientuje se v příčinách a prevenci vzniku požárů, povodní a atmosferických poruch, Zásadách první pomoci a solidarity

Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

Zná základy první pomoci

Rozpozná život ohrožující zranění

Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplvající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení

Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně odpadky. Rizika v přírodě. Přírodní katastrofy.

Člověk a jeho zdraví

Dospívání dítěte, jeho úskalí. Průběh lidského života, běh generací.

Lidské tělo – stavba, funkce, projevy, potřeby.

Duševní zdraví, nebezpečí a jak s nimi zacházet.

Osobní bezpečí-rizikové situace a prostředí,krizové situace a na koho se obrátit.

Partnerství, rodičovství, zdravý život dospělých lidí.

Stáří a stárnutí, čas každého z nás. Návykové látky a jiné závislosti. Integrovaný záchranný systém ajeh složky.

Etická výchova –

Základy asertivního chování

Projekty:

Lukov-brána Hostýnských vrchů

Barevný týden

Recyklohraní

Dopravní výchova

Požární výchova

Preventivní programy

Besedy s policií

Globe – mezinárodní program EVVO

Jeden svět, mnoho tradic – české a anglické svátky a reálie

Malé školní arboretum

Škola v přírodě

Cykloputování

Praha – třídenní návštěva hl.města

Děti učí děti

zdraví, ekologie

MKV Multikulturalita

lidské rasv

EVV Ekosystémy

života

rostliny a živočichové v běžných ekosystémech – les, pole, rybník, moře,lidská sídla **Základní podmínky**

živá a neživá příroda, pokusy a pozorování, koloběh vody, potravní řetězec

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

odpady a jejich třídění, přírodní suroviny, zemědělství, doprava Vztah člověka k prostředí

tematické vycházky po okolí

Poznámka: Očekávané výstupy jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny tučnou kurzívou. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání. Získané dovednosti mohou obohatit život v podobě náplně zájmových činností.

Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost, nesoustředěnost a v mnohých případech i agresivita. Veřejná vystoupení podporují růst jejich sebevědomí a přispívají k odolnosti vůči stresu a trémě.

Vzdělávací oblast se realizuje ve vzdělávacích oborech Hudební výchova a Výtvarná výchova:

Vzdělávací obor **Hudební výchova** vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových.

Ve vzdělávacím oboru **Výtvarná výchova** dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzděláváním v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a vědomí ji chránit
- seznámení se s kulturami jiných národů a etnik, jejich akceptování.

5.11 Vyučovací předmět Hudební výchova

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Prostřednictvím předmětu Hudební výchova se snažíme rozvíjet emotivní stránky osobnosti. Ukazujeme žákům, že vše nemusíme jen změřit, vypočítat či jinak určovat, ale že se můžeme vyjádřit hudbou či tancem.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

Vokální činnost – základní pravidla správného zpěvu, hlasová hygiena, kultivace mluveného i pěveckého projevu,rozšiřování hlasového rozsahu

Instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci i produkci

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání hudebních žánrů a stylů

5.11.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět

1. až 9. ročník - 1 hodina týdně

Ve skutečnosti je plně integrován do vzdělávání většiny vyučovaných předmětů.

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách tříd.

Při hudebních činnostech je využívána audiovizuální technika, hudební nástroje (zejména Orffův instrumentální soubor), zpěvníky, učebnice, pracovní listy.

Žáci se také aktivně realizují při hudebních vystoupeních pro rodiče a veřejnost, navštěvují výchovné koncerty a divadelní představení. V rámci projektu Praha shlédnou představení v Národním divadle v Praze.

5.11.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Všechny hudební činnosti se vzájemně prolínají a doplňují. Vedou spolu s ostatními složkami vzdělávacího procesu k formování osobnosti žáka. Především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti (bez ohledu na individuální hudební nadání). Poznatky a především konkrétní dovednosti získané v hodinách hudební výchovy mohou položit základ budoucímu koníčku, náplni volného času či celoživotní lásce.V neposlední řadě je v tomto předmětu dána možnost improvizace – tvořivého vlastního vyjádření (které není v mnohých oblastech vzdělávání možné).

U žáků se rozvíjí klíčové kompetence tím, že:

Kompetence k učení

žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu

znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanské

žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu

učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků a vede je k užívání různých nástrojů a vybavení učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení žáci rozšiřují svoje poznání pomocí internetových zdrojů a digitálních médií učitel využívá internetové hudební a taneční zdroje

žáci prezentují svoje pěvecká a taneční vystoupení pomocí digitálních nástrojů

5.11.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1.období – 1.-3.ročník

Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy 1.ročník	Učivo Projekty	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
1.1 OCITIK		
Pracuje nejméně s 10 písněmi, dodržuje při zpěvu správné držení těla a správné dýchání Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase Rozlišuje tóny a zvuky, hlas mluvený a zpívaný Dokáže jednoduchým způsobem pohybově vyjádřit dojem z poslechu hudby Dokáže rytmicky doprovodit zpěv (hra na tělo, na orfovy nástroje) Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	vokální činnosti (zpívá lidové i umělé písničky v tónovém rozsahu h- c1- a1, učí se správnému dýchání při zpěvu, dbá na zřetelnou výslovnost, rytmizuje jednoduchá slova, slovní spojení i říkadla – se zaměřením např. na roční doby, učí se překonávat trému při sólovém zpěvu) poslechové činnosti (učí se rozlišovat tóny a zvuky kolem sebe,hlas mluvený a zpívaný, učí se poslouchat hudbu, přemýšlí a vyjadřuje své pocity, seznámí se s hymnou České republiky, poslouchá písničky pro děti známých autorů a drobné skladbičky – např. nápodoby zvuků, zvířat) instrumentální činnosti (rytmický doprovod hrou na tělo, používání rytmických nástrojů Orfovy řady) hudebně pohybová činnost (správné držení těla, jednoduché hudební hry, chůze , pochod s hudbou) výchovné koncerty, divadelní představení Projekty: Lukovský slavík – pěvecká soutěž Betlém – vánoční představení Den matek – pásmo písní a básní Babi,dědo – vystoupení v Domově seniorů Zpívánky – školní pěvecký sbor	ČJ - správná výslovnost, rytmizace je vlastně členění slov na slabiky, jednoduché říkanky s pohybem mohou sloužit jako Tv chvilky v hodinách TV- správné držení těla, dýchání, chůze, pochod se zpěvem či hudbou,hudebně pohybové činnosti Zpěv písniček a poslech– zpestření, odlehčení v ostatních vyučovacích předmětech OSV Kreativita-cvičení citlivosti MDV hudba v rozhlase a televizi MKV Lidské vztahy pěvecké či obecně hudební nadání není u všech stejné Multikulturalita nástroj k dorozumívání mezi lidmi
2.ročník		
Pracuje s nejméně 10 dalšími písněmi, dodržuje správné dýchání, výslovnost, v jednoduchých případech zpívá vázaně, zvládne jednoduchý kánon Na základě poslechu rozlišuje hudební kontrasty rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby Zná základy hudební nauky, pozná melodii vzestupnou a sestupnou	vokální činnosti ((zpívá lidové i umělé písničky v tónovém rozsahu h –c1 – h1, procvičuje hospodárné dýchání, zřetelnou výslovnost, správné tvoření samohlásek poslechové činnosti (hudba a její působení na člověka, kontrasty v hudbě – veselá, smutná, rychlá, pomalá, užití hudby – ukolébavka, slavnost, pochod, poslech písniček pro děti a drobných skladbiček) hudební nauka (poznávání vzestupné a sestupné melodie, seznámení s pojmy notová osnova, houslový klíč, noty a pomlky,	ČJ- správná výslovnost, rytmizace- členění slov na slabiky, při rytmizaci je možné využít říkadla k ročním dobám, či různým událostem v roce, činnostem ve třídě, přírodě PRV - spojení člověka s hudbou už od pradávna, význam a užití hudby v různých situacích Tv chvilky – písně s ukazováním, říkadla OSV Kreativita-cvičení citlivosti MDV hudba v rozhlase a televizi

Dokáže rytmicky doprovodit zpěv

Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem seznámení s písní zapsanou v notách)

instrumentální činnosti (rytmické hry – otázka :odpověď, ozvěna, rytmizace říkadel i v kánonu, hra na tělo a na rytmické nástroje) hudebně pohybová činnost (drobné hudebně pohybové hry) výchovné koncerty, divadelní představení

Projekty:

Lukovský slavík – pěvecká soutěž Betlém – vánoční představení Den matek – pásmo písní a básní Babi,dědo – vystoupení v Domově seniorů Zpívánky – školní pěvecký sbor MKV Lidské vztahy

pěvecké či obecně hudební nadání není u všech stejné

Multikulturalita

nástroj k dorozumívání mezi lidmi

3.ročník

Pracuje s nejméně 10 písněmi, zná rozdíl mezi umělou a lidovou písní, zpívá v kánonu, je schopen sólového zpěvu

Na základě poslechu rozlišuje i jemnější hudební kontrasty

Má povědomí o nejznámějších českých hudebních skladatelích

Poznává hudební nástroje podle obrázků

Rozlišuje noty podle délky, je schopen opsat notový zápis

Zvládne rytmický doprovod hrou na tělo a na orfovy nástroje

Pohybově vyjádří náladu písně či skladby

Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální vokální činnosti (zpívají lidové a umělé písničky v tónovém rozsahu h – c1 – h1, rozvíjení činností z minulých ročníků, posílení sólového zpěvu, kombinace sborového a sólového zpěvu, procvičování vázání při zpěvu, zpěv kánonů)

poslechové činnosti (působení hudby – prohlubování, zrychlování, zesilování...., tempo, dynamika, seznámení s nejznámějšími českými hud. Skladateli – B. Smetana, A. Dvořák, rozdělení hudebních nástrojů do skupin, poznávání podle obrázků, poslech) hudební nauka (rozlišování not

podle délky – osminová, čtvrťová, půlová, celá, psaní houslového klíče a not do notové osnovy instrumentální činnosti (zdokonalování hry na rytmické nástroje, čím lze hrát, věci kolem nás a jejich zvuky) hudebně pohybová činnost (pohyb na moderní hudbu – aneb na diskotéce, vyjádření hudební

výchovné koncerty, divadelní představení

Projekty:

nálady)

Lukovský slavík – pěvecká soutěž Betlém – vánoční představení Den matek – pásmo písní a básní Babi,dědo – vystoupení v Domově seniorů

Zpívánky – školní pěvecký sbor

PRV-vlastenectví- postupné seznamování s významnými českými hudebními skladateli a jejich významem a přínosem společnosti.

TV- rytmické formy cvičení

osv

Kreativita-cvičení citlivosti

MKV

Lidské vztahy

pěvecké či obecně hudební nadání není u všech stejné

Multikulturalita

anglické a slovenské písně

VGS

Evropa a svět nás zajímá anglické a slovenské písně

MDV

Receptivní činnosti hudba v televizi a rozhlase Produktivní činnosti školní představení

Poznámka: *Očekávané výstupy* jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

2.období – 4. - 5.ročník

Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo Projekty	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
4.ročník		
Pracuje nejméně s 10 písněmi (alespoň jedna v moll), při zpěvu hospodaří s dechem, zpívá vázaně,	vokální činnosti (zpívají lidové a umělé písně v tónovém rozsahu a – h – c1 –c2 , snaží se o správné	Využití zpěvu písně jako Tv chvilku či oddech
je schopen melodizovat jednoduché říkadlo	frázování i vázání při zpěvu, hospodaří s dechem, zpívá v kánonu, dodržuje pomlky, zpívá	Využití relaxační hudby jako podbarvení(např. při písemkách)
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní	s doprovodem nástroje, zpívá píseň v mollové tónině, melodizuje říkadla, na známou melodii zazpívá jiný text)	TV - polkový krok, pohyb za doprovodu moderní hudby s prvky aerobicu
na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny Zná nejznámější české hudební	poslechové činnosti (nejznámější čeští hud.skladatelé – B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, J. Suk, B. Martinů, poznávání a poslech hudebních nástrojů, kultivovaný	OSV Kreativita-cvičení citlivosti, hudební fantazie
skladatele Rozlišuje 2/4 a ¾ takt, taktuje	poslech, seznámení se stavbou skladeb:forma a – b – a , rondo, menuet, polka, valčík)	MKV Lidské vztahy spolupráce při sborovém zpěvu
jednoduché písně, rozezná polku a valčík	hudební nauka (procvičování not podle délky,procvičování přepisu notového záznamu, práce s takty :	Multikulturalita Iidové písně, folk, styly ze zahraničí, černošské kořeny řady hudebních
Ztvárňuje hudbu pohybem	2/4, ¾ - taktování, polka valčík,	žánrů
s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	doby v taktech) instrumentální činnosti (samostatný rytmický doprovod) hudebně pohybová činnost (pohybové hry s hudbou, moderní	VGS Evropa a svět nás zajímá anglické a slovenské písně
Je seznámen s polkovým a valčíkovým krokem	tanec – aneb na diskotéce, mazurka – jak se tančilo dříve, polkový a valčíkový krok)	MDV Receptivní činnosti hudba v televizi a rozhlase
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase	výchovné koncerty, divadelní představení Projekty:	Produktivní činnosti školní představení
v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Lukovský slavík – pěvecká soutěž Betlém – vánoční představení Den matek – pásmo písní a básní Babi,dědo – vystoupení v Domově seniorů	

2.stupeň – 6.- 9.ročník základní školy:

Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy 6.ročník	Učivo Projekty	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
Žák dokáže podle svých dispozic čistě zpívat v jednohlase a lidovém dvojhlase Vyhledává rytmy a takty Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu Uplatňuje základní principy hlasové hygieny Rytmizuje a melodizuje vlastní nebo cizí tvorbu Intonuje durové řady Intonuje mollovou řadu Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat Rozliší sluchem skladbu Vokální a instrumentální Sluchem rozliší melodram, operu, operetu Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy s využitím hudebních výrazových prostředků Reprodukuje známé písně Orientuje se v zápise písní a jednoduché partituře Doprovodí rytmicky píseň na Orffovy nástroje Vytvoří rytmické motivy, předehry, dohry Pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus Taktuje ve 2/4, ¾ taktu Pohybem dovede vyjádřit obsah písně	Vokální činnosti: intonační cvičení, durové řady mollová stupnice aiolská a melodická intervaly (tercie, sexty) zpěv lidových písní různých oblastí práce s notovým zápisem rytmické vyjádření textu písně vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky Poslechové činnosti: poznání hudebních nástrojů píseň lidová a umělá píseň v proměnách staletí vokální a instrumentální skladby opera, opereta, melodram hudební revue, česká opera, scénická hudba Instrumentální činnosti: hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva, kontrast, gradace) partitura rytmické hádanky, ozvěny hry na tělo Hudebně pohybové činnosti: pochod, valčík, polka, mazurka hra na dirigenta a orchestr dramatizace písní	Vv – ilustrace písní Výtvarný záznam melodie, rytmu EV – citová stránka osobnosti, Láska k přírodě, vnímání krásy VDO – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace Tv – hudebně pohybové činnosti, krok pochodový, valčíkový, polkový OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita OSV – umění jako prostředek komunikace OSV – esteticka mezilidských vztahů
7.ročník		
Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně Zpívá v jednohlasu Zazpívá kánon a jednoduchou polyfonii Orientuje se v notovém zápisu melodie Správně tvoří tón Dodržuje hlasovou hygienu Využívá získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu lidových i umělých písní Při poslechu využívá získané zkušenosti Rozpozná hudební nástroje a jejich výrazové možnosti Rozpozná rozdíly komorní a	Vokální činnosti: lidové písně české a cizích národů práce s lidským hlasem – dynamika, gradace, kontrast, rytmus práce s hlasem při mutaci stupnice mollová harmonická zpěv písní v moll opakování durových řad polyfonní vokální zpěv kánony Poslechové činnosti: polyfonie, kánon, fuga – J. S. Bach koncert – A. Vivaldi, J. S. Bach sonáta, sonátová forma symfonie – Haydn, Mozart, Beethoven symfonická báseň – B. Smetana kantáta a oratorium	Vv, Čj, D MKV – lid. písně jiných národů, poznávání kulturní tradic EV – citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody OSV – hudba jako prostředek EGS – vnímání evropské hudební kultury OSV – obecná kreativita, Rozvoj smyslového vnímání

symfonické hudby Zařadí skladbu do příslušného období Rozpozná některé z tanců různých stvlových období Pohybem reaguje na hudbu s využitím tanečních kroků Dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebnědramatického vystoupení Pohybem reaguje na hudbu s využitím taktovacích gest Reprodukuje rytmická hudební témata na Orffových nástrojích Udrží rytmus pravidelně se opakující v různých rytmických celcích

muzikál balet

Pohybové činnosti:

lidový tanec -taneční kroky polka, valčík, mazurka společenské tance - základní kroky tango, waltz, jive

Instrumentální činnosti:

hra na dirigenta taktovací schémata 2/4, ¾ a 4/4 + tempo ve spojení s charakterem písně střídání taktů v písni, předtaktí, dynamika v gestech

8.ročník

Dodržuje správné pěvecké návyky Zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně

Respektuje dynamiku písně Používá dle individuálních dispozic k doprovodu jednoduché hudební nástroje

Orientuje se v jednoduchých kytarových akordech Rozlišuje durovou a mollovou stupnici

Zpívá v lidovém dvojhlasu Seznámí se s prvky jazzové hudby Zpívá rytmicky přesně Při poslechu rozeznává v proudu

hudby změnu tempa Všímá si ukončenosti melodie Postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu Rozliší melodii vzestupnou a sestupnou

Jmenuje vybrané hudební pojmy Realizuje instrumentální rytmický doprovod dvouhlasé písně ve 2/4, ¾ taktu

Úvědoměle používá při doprovodu písní dynamická znaménka Používá k doprovodu písní Orffův instrumentář a hudební melodické nástroje podle individuálních schopností

Pozná taneční kroky polky, mazurky, valčíku a některých společenských tanců, vytleskává dle individuálních dispozic obtížnější rytmus, pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy

Dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova, doprovází dle individuálních dispozic lidové písně podle kytarových značek

Vokální činnosti:

zpěv vzestupných a sestupných tónů, modální stupnice zpěv kánonů, lidových písní různých národů, country písně, rockové písně 60. let, disko písně, popové písně 70. let, hlasová a rytmická cvičení rytmický výcvik s oporou hudebního

Poslechové činnosti:

nástroje

poslech různých hudebních žánrů, srovnání postihování charakteristických rozdílů (jazz, swing, rock and roll, country and western)

Gotika – gregoriánský chorál, rytířské písně

Renesance – Palestrina, Lasso, polyfonie

Baroko – Monteverdi, Bach, Händel, Vivaldi Opera, kantáta, oratorium, suita, koncert, fuga

Klasicismus - J. Haydn, L. v. Beethoven, W. A. Mozart Symfonie, smyčcové kvarteto, koncert, sonátová forma

Romantismus – F. Chopin, F. Schubert, Ruská hudba – P. I. Čajkovskij

Český romantismus - B. Smetana, J. J. Ryba – Česká mše vánoční

Instrumentální činnosti:

hudební projekty k příležitosti oslav Dne matek: pásmo reprodukované hudby, lidové písně, doprovod na různé hudební nástroje výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem Citlivý přístup k přírodě, láska k místu kde bydlím - EV

Čj

MKV - tradice a rozmanitost kultur

EGS – vnímání evropské a světové kultury

OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů

	Ragtime – synkopický rytmus Swing, boogie woogie, blues Kytarové značky, akordy	
	Hudebně – pohybové činnosti: prolínají se do ostatních hudebních činností v průběhu roku	
9.ročník		
P.ročník Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase Dokáže ocenit vokální projev druhého Podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů a hudebních období Orientuje se v proudu znějící hudby Postihuje hudebně výrazové prostředky Spojuje poslech s pohybovou činností Přistupuje k hudebnímu dílu jako k celku Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami Taktuje složitější složené rytmy, Doprovází na rytmické nástroje dle svých dispozic jednoduché písně pomocí akordů a kytarových značek, Zapisuje jednoduché melodie v notách Rozeznává sluchem odlišné hudební slohy znějící hudby V proudu znějící hudby rozlišuje jednotlivé hudební nástroje a pamatuje si základní hudební motivy nejznámějších českých skladeb V proudu hudby rozliší změnu tempa, kontrast, gradaci Realizuje instrumentální rytmický složitější doprovod dvouhlasé písně	Vokální činnosti: Opakování písní s důrazem na dynamiku, melodii a rytmus Výběr písní období: Středověk: Hospodine pomiluj ny, Ktož sú boží bojovníci, Gregorián Renesance a Baroko: Viva la musica (kánon), Já s nebes výše, Chtíc aby spal Klasicismus: Beethoven – Óda na radost, J. Haydn – Intervaly Romantismus: F. Schubert – Pstruh, Verdi – Nabucco Hudební žánry 20. století: B. Martinů – Otvírání studánek, L. Janáček – Ej mamko Jazz: J. Ježek – Ezop a brabenec, David a Goliáš, G. Gershwin – Summertime Divadla malých forem: Suchý-Šlitr – Pramínek vlasů Country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku Bluegrass: Panenka Česká trempská píseň: Rosa na kolejích, Ascalona Folk: Když mě brali za vojáka Pop a rock: Stín katedrál Poslechové činnosti: starověk – Egypt, Řecko, Řím, středověk – Gregoriál, duchovní hudba, mše, madrigal - G. de Machaut Renesance v Čechách: Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic, Jan Campanus Vodňanský České baroko: Michna z Otradovic, P. J. Vejvanovský Český klasicismu: J. Mysliveček, F. X. Brixi, Stamic, Rejcha, česká hudební emigrace Český romantismus: F. Škroup. A. Dvořák, Z. Fibich, B. Smetana (opakování)	EV – citový vztah k přírodě EGS - vnímání evropské hudební kultury VDO – zásady slušnosti, tolerance a odpovědné chování Samostatné řešení problémů MKV – tradice a rozmanitost kultur
	20. století a česká hudba: L. Janáček, B. Martinů, J. Suk, V.	

Novák	
Instrumentální činnosti: rytmus, metrum, tempo. harmonizace – T, S, D kvintakord, hudba v notách	
Hudebně-pohybové činnosti: hudební výrazové prostředky a nástroje	

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

5.12 Vyučovací předmět Výtvarná výchova

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Prostřednictvím předmětu Výtvarná výchova je obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura realizován v každém ročníku školy. Výtvarná výchova je postavena zejména na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Žák je tvůrčími činnostmi veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity, prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Učivo je probíráno v ročníkových cyklech, které vždy obsahují tematické okruhy: Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků.

5.12.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku.

1.až 3.ročník - 1 hodina týdně 4.až 6.ročník - 2 hodiny týdně 7.až 9.ročník - 1 hodina týdně

Výuka probíhá ve speciální výtvarné dílně, v 1.období je spojována do bloku s pracovními činnostmi.

pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.12.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova:

- · Směřuje k rozvíjení zájmu o výtvarné umění.
- · Vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově.
- · Seznamuje s různými výtvarnými technikami a jejich použitím.
- · Učí výtvarně vyjádřit své poznatky a pocity.
- · Rozvíjí individuální výtvarný vkus.

Rozvoj v jednotlivých oblastech klíčových kompetencí žáka :

Kompetence k učení

učitel vede žáky k pozorování reality a k jejímu výtvarnému vyjádření učitel vede žáky ke schopnosti výtvarně vyjádřit své pocity

Kompetence k řešení problémů

učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů žáci samostatně využívají různých postupů a technik při řešení výtvarných úkolů žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

žáci se zapojují do diskuse žáci respektují názory jiných učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

žáci tvořivě pracují ve skupině žáci respektují různé možnosti výtvarného zpracování daného úkolu učitel vede žáky ke kolegiální pomoci

Kompetence občanské

učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí

Kompetence pracovní

žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla žáci samostatně volí pracovní postup, výtvarnou techniku a vhodné pomůcky učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence digitální

rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení žáci rozšiřují svoje poznání ve výtvarném oboru pomocí internetových zdrojů a digitálních médií

učitel využívá internetové výtvarné zdroje žáci prezentují svoje výtvarná díla pomocí digitálních nástrojů

5.12.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1.období – 1.- 3.ročník

1.050051 - 1 3.10CHR		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
1.ročník		
Využívá základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, chápe výrazové vlastnosti barvy Řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření;	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - hry s barvou (poznávání vlastností barev, jejich výrazové možnosti), míchání barev, malba - poznávání základních vlastností plastických materiálů, vytváření objemu modelováním, poznávání a zkoušení pevnosti, tažnosti a ohebnosti UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	MA-reslení čar, čára tenká a silná, čára přímá a lomená Prv – využití vycházek k objevování zajímavých staveb v okolí všechny předměty – grafická úprava sešitů,činnostní učení
Zvládá přípravu, průběh i úklid svého pracovního místa Dovede zacházet s některými prostředky a materiály, ovládat základní technické dovednosti, využívá přírodní materiály -Má povědomí o pojmech týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností	- poznávání vlastností vyjadřovacích prostředků, získávání základních zkušeností při používání materiálů a nástrojů, jejich rozvoj OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU - péče o pomůcky a materiál, dodržování čistoty, vytvoření pracovního prostředí	OSV Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, Kreativita cvičení citlivosti, schopnosti vidět věci jinak, chuti přemýšlet, dotahovat nápady ko konce
Projekty: Barevný týden -skupinová výtvarná tematicky zaměřená práce dětí z různých ročníků ke Dni Země Vánoční dílny -výroba předmětů s vánoční tématikou společně s rodiči Velikonoční jarmark - výroba a výstava velikonočních výrobků Školní akademie - výstava prací žáků Školní časopis a Lukovský zpravodaj - publikace výtvarných dílek	Doporučené výtvarné prostředky a materiály Kresba (dřívko, křída aj.). Malba (krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel). Kombinované techniky, tiskátka, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů aj. Modelovací hlína, modurit, těsto. Přírodní materiály (kaménky, kůra, tráva, plody aj.). Papír, dřevěné odřezky, špejle, krabičky aj. Panelové stavebnice, pískoviště.	EVV Ekosystémy upevňování učiva pomocí kresby MDV Produktivní činnosti příspěvky do školního časopisu
2.ročník		
Dokáže si organizovat vlastní výtvarnou práci, následně i zhodnotit (představit svou práci	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	MA-tělesa

ostatním)

Rozeznává různý charakter lineární kresby

Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

Má povědomí o pojmech týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností

Dovede výtvarně zpracovat, vyjádřit své představy, vymýšlet, dokončovat, měnit a interpretovat je verbálně.

Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro iejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření;

Projekty: Barevný týden Vánoční dílny Velikonoční jarmark

Školní akademie Školní časopis a Lukovský zpravodaj

- hry s linii (poznávání různých druhů linii, přítlak, odlehčení), práce s linií, vytváření, dotváření linie, kresba

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY pokus o zachycení děje, vyprávění příběhu, ilustrace textu, obrázková

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU

- práce ve dvojicích

Doporučené výtvarné prostředky a materiály Kresba (tužka, dřívko, křída aj.).

Malba (temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel). Kombinované techniky, tiskátka, dotváření, kombinace přírodních materiálů ai.

Modelovací hlína, modurit, těsto. Přírodní materiály (kaménky, kůra, tráva, plody aj.).

Papír, dřevěné odřezky, špejle, krabičky aj.

Jednoduché grafické techniky. Panelové stavebnice, makety domů, stromů, pískoviště.

ČJ- obrázková osnova

všechny předměty grafická úprava sešitů.činnostní učení

osv Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání.

Kreativita

cvičení citlivosti, schopnosti vidět věci jinak, chuti přemýšlet, dotahovat nápady ko konce

EVV Ekosvstémv

upevňování učiva pomocí kresby

MDV Produktivní činnosti

příspěvky do školního časopisu

3.ročník

Objevuje a poznává různé způsoby modelace, různé postupy při modelaci objemu

Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty);

Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti;

Uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

Má povědomí o některých malířích a ilustrátorech dětských knih

Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

Dokáže si organizovat vlastní výtvarnou práci, následně i zhodnotit (představit svou práci ostatním)

Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

 rozlišuje pozadí a popředí, pracuje s plochou, tvarem, prolínáním tvarů, překrýváním, vrstvením

kompozice plochy

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

 poznávání vlastností vyjadřovacích prostředků, získávání základních zkušeností při používání materiálů a nástrojů, jejich rozvoj

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- práce ve dvojicích, skupině
- zhodnocení vlastní tvorby
- aktivní práce s ilustrací (seznámení se s nejznámějšími ilustrátory a
- seznamování se s různými druhy výtvarného umění – malířství. sochařství, grafika, architektura

Doporučené výtvarné prostředky a materiály

tuš, křída aj.).

Malba (temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel). Kombinované techniky, koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů aj.

Kresba (uhel, rudka, tužka, dřívko,

Modelovací hlína, modurit, těsto.

všechny předměty – grafická úprava sešitů, činnostní učení

ČJ - komiks

AJ – vlastní obrázkový slovník

osv Rozvoi schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání,

Kreativita

cvičení citlivosti. schopnosti vidět věci jinak, chuti přemýšlet, dotahovat nápady ko konce

EVV

MDV

Ekosystémy

upevňování učiva pomocí kresby

Produktivní činnosti

příspěvky do školního časopisu a Lukovského zpravodaje

Projekty:
Barevný týden
Vánoční dílny
Velikonoční jarmark
Školní akademie
Školní časopis a Lukovský zpravodaj

Přírodní materiály (kaménky, kůra, tráva, plody aj.).
Papír, dřevěné odřezky, špejle, krabičky aj.
Jednoduché grafické techniky.
Panelové stavebnice, makety domů, stromů, obytný prostor, pískoviště.

Poznámka: *Očekávané výstupy* jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

2.období – 4. - 5.ročník

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
4.ročník	1 Tojokty	Traiozova tomata
7.10Cllik		
Dle svých možností je schopen výtvarně vyjádřit své vnímání skutečnosti	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - prohlubování poznávání vlastností	ČJ– popis osoby
Projevuje, dle svých možností, smysl a cit pro prostorové vyjádření na základě svých zkušeností, emocí, apod.	barvy, teplé * studené, doplňkové, kontrast v barvě, malba temperou, krycími vodovými barvami,	Př – stavba těla rostlin, živočichů
Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky	 kresba, grafické materiály a techniky uspořádání objektů do celku na základě jejich velikosti, vztahů, 	VI – stavební slohy, místo, kde žijeme
Vnímá proporce lidského těla, vztahy mezi jednotlivými částmi těla. Vnímá proporce věcí	barevnosti apod různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmota, tvar, socha, plastika)	Kreativita cvičení citlivosti, schopnosti vidět věci
Rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívá písmo	- výtvarné vyjádření vizuálních prožitků z fotografie, filmu, tiskovin, televize, reklamy, elektronických médii	jinak, chuti přemýšlet, dotahovat nápady ko konce Poznávání lidí
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních	vnímání různými smysly	figurální kresba VGS
životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - zachycení velikosti a tvaru věcí, rostlin, živočichů	Evropa a svět významní výtvarníci
Dokáže si organizovat vlastní výtvarnou práci, následně i zhodnotit (představit svou práci ostatním)	- prohlubování sebepoznání a smyslového cítění - vyjádření pocitů, nálad (prvky arteterapie)	MKV Multikulturalita nástroj k dorozumívání způsob oblékání
Je schopen (v rámci svých možností) aktivně pracovat ve skupině, spolupracovat	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	MDV Receptivní činnosti
Má povědomí o rozdílech ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih; uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa	- práce ve dvojicích, skupině, komunikace se spolužáky - zhodnocení vlastní tvorby, skupinové tvorby - péče o pomůcky a materiál, dodržování čistoty, vytvoření	kreslené filmy, dokumenty, filmová tvorba Produktivní činnosti příspěvky do školního časopisu a
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako	pracovního prostředí	Lukovského
ke zdroji inspirace, nalézá a do komunikace	Doporučené výtvarné materiály a	zpravodaje práce v realizačním
v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně	techniky:	týmu – tvorba školního
obrazných vyjádření, která samostatně	Kresba (pero, dřívko, štětec, tužka,	časopisu , příprava
vytvořil, vybral či upravil	uhel, rudka aj).	kulis pro představení
Projekty:	Malba (tempera, krycí barva, akvarel aj.). Kombinované techniky; koláž;	EVV

Barevný týden Vánoční dílny Velikonoční jarmark Školní akademie Školní časopis a Lukovský zpravodaj Modelování, prostorové vytváření (hlína, sádra, dřevo, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel ap.).
Papír - různé druhy; přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápění, posouvání a další.

emocionální prožitek z výtvarné práce se přenáší i do oblasti vnímámí ekologických souvislostí

5.ročník

Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné

Uplatňuje výrazové vlastnosti malby, kresby, experimentuje s různými druhy linie; orientuje se v prostorových a barevných vztazích

Orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řešit úlohy dekorativního charakteru v ploše (symetrická, asymetrická, řešení)

Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

Vnímá proporce lidského těla, vztahy mezi jednotlivými částmi těla. Vnímá proporce věcí

Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

Projevuje smysl a cit pro rozlišení užitkové, materiální, technické a estetické stránky předmětů

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) Porovnává různé interpretace vizuálně

Projekty:
Barevný týden
Vánoční dílny
Velikonoční jarmark
Školní akademie

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

různé způsoby výtvarného
zobrazování prostorových jevů a
vztahů (hmota, tvar, socha, plastika)
výtvarné vyjádření vizuálních
prožitků z fotografie, filmu, tiskovin,
televize, reklamy, elektronických
médii
vnímání různými smysly

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

 hlava (anfas, profil), figura, stavba těla, umístění v prostoru, pohyb, proporce, schéma, pozorování, porovnávání, poměřování
 práce s různými druhy písma,

 práce s různými druhy písma, písmo jako prostředek k vyjádření pocitů, osobních zkušeností apod.

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

 tvorba českých ilustrátorů a malířů dětských knih

Doporučené výtvarné materiály a techniky

Kresba (pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka aj).

Malba (tempera, krycí barva, akvarel aj.).

Kombinované techniky; koláž; aplikované grafické techniky;textilní techniky. Modelování, kašírování, prostorové vytváření (hlína, sádra, dřevo, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel ap.).

Papír - různé druhy; přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápění, posouvání a další. ČJ -komiks

MA – sítě prostorových těles

Př – podnebné pásy

VL – mapky, vlajky států

OSV Kreativita

cvičení citlivosti, schopnosti vidět věci jinak, chuti přemýšlet, dotahovat nápady ko konce

Poznávání lidí figurální kresba

VGS Evropa a svět

významní výtvarníci

MKV

Multikulturalita

nástroj k dorozumívání způsob oblékání

MDV

Receptivní činnosti

kreslené filmy, dokumenty, filmová tvorba

Produktivní činnosti

příspěvky do školního časopisu a Lukovského zpravodaje práce v realizačním týmu – tvorba školního časopisu , příprava kulis pro představení

EVV

emocionální prožitek z výtvarné práce se

přenáší i do oblasti
vnímámí ekologických
souvislostí

2.stupeň – 6 9.ročník základní školy:		
Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo Projekty	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
6.ročník		
Vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění. Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	Vizuálně obrazné vyjádření: Kresebné studie: linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Uspořádání objektů do celků v ploše. Jednoduché plošné kompozice: z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka. Smyslové vnímání: Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra. Malba: Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné. Plastická a prostorová tvorba: Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace (pravěké umění) Nauka o perspektivě: perspektiva paralelní a šikmá, umístění postav na plochu, velikost objektů. Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s www stránkami. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při	OSV - kreativita, rozvoj schopností poznávání, komunikace, sebepoznání a sebepojetí ČJ – poezie a próza s tématem Vánoc MDV – fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS – jsme Evropané VDO – principy demokracie

Přírodní motivy:

rostliny, neživá příroda, živočichové, člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.

Lidská figura:

tvarová stylizace - Řecko, Řím Tvarová a barevná kompozice.

Dekorační práce:

využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů.

Písmo a užitá grafika:

Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis

Tematické práce:

Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.

Subjektivní výtvarné vyjádření reality: Vnímání okolních jevů.

7.ročník

Vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.

Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích

Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích

Užívá VOV k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta.

Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.

Barevné vyjádření. Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).

Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.

Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce

Vlastní prožívání. Interakce s realitou.

Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.

OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí

EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí

MKV – multikulturalita

MDV – tvorba mediálního sdělení

Výtvarný projekt – v duchu českých tradic

Čj – literární texty

EGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané

fantazie

Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření

Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obr. Vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.

Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geom. tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou.

Architektura – románský styl, gotika

Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.

8.ročník

Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích

Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem.
Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.

Seznámení s linorytem, tisk z koláže.

Práce s uměleckým dílem.
Teoretické práce - renesance,
baroko, klasicismus - na příkladech
konkrétních výtvarných děl
vyhledávat a srovnávat různé
způsoby uměleckého vyjadřování.
Zařazují do historických souvislostí
základní stavební prvky architektury
(římsa, okno, portál, sloup, sgrafita,
mozaika) - renesance, baroko.

Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.

Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.

Práce s netradičními materiály.

Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.

Lineární perspektiva Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě. Správná technika malby zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel. OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice, sebepoznání a sebepojetí

MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

D – renesance – objev perspektivy

EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí

MKV – lidské vztahy

EGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané

ČJ, D – renesance, baroko, klasicismus, romantismu

9.ročník

Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích

Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly

K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

Technika kresby – tužka, perko, uhel, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).

Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, míšení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).

Tisk z výšky, plochy, hloubky.

Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus.
Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby). Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).

Společná práce - komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.

Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.

Animovaný film – spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály).

Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.

Krajinomalba

OSV – hodnoty, postoje, praktická etika, komunikace, sebepoznání a sebepojetí

EV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy

EGS – jsme Evropané

MDV – práce v realizačním týmu

Poznámka: *Očekávané výstupy* jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost

5.13 Vyučovací předmět Občanská výchova

5.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Občanská výchova je vyučován na druhém stupni ZŠ. Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Předmět je vyučován jako povinný v dotaci 1 vyučovací hodina týdně v 6.,7. a 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídách nebo v počítačové učebně. Občanská výchova v sobě zahrnuje po stránce obsahové především snahu poskytnout žákům informace, dovednosti a postoje, které budou schopni uplatnit ve svých občanských postojích. V žácích je budováno přiměřené sebevědomí, reálný pohled na současnost, minulost i budoucnost s uvědomělou snahou o aktivní účast ve všech oblastech lidského života. Seznamují se složením a fungováním státních a jiných institucí.

5.13.2 Výchovné a vzdělávací strategie, klíčové kompetence:

Kompetence k učení - žáci předkládají dostatečné množství vhodných materiálů, které jsou schopni třídit, porovnávat, popisovat a sepisují informace, též pracují s texty, tabulkami, mapami, přehledy, obrázky, umí používat potřebné základní pomůcky.

Kompetence k řešení problémů - při vytváření projektů se žáci učí pochopit problém a nalézt vhodné a přijatelné řešení.

Kompetence komunikativní - je potřeba, aby naslouchali, formulovali a obhajovali své názory a myšlenky, aby dovedli uplatňovat vhodné vyjadřovací prostředky.

Kompetence sociální a personální - učí se vybrat si spolupracovníky, rozdělit si práci, vytvářet pozitivní atmosféru, respektovat odlišnost pohlaví, národností, kultur i charakteru.

Kompetence občanské - snaží se pochopit a v praxi využívat demokratické principy při nesčetných příležitostech, kdy se musejí zodpovědně rozhodnout, respektovat práva a snahu druhých, rozpoznat názory a postoje ohrožující důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití a morálky, poznat hodnotu domova a rodiny, zdraví, národního, kulturního i přírodního bohatství země a naučit se je chránit, naplnit význam slova vlast, porozumět základním právům a normám, ekonomickým vztahům a jejich dopadu na život každého atd.

Kompetence pracovní - vedeme žáky k využití nabytých znalostí a zkušeností, k dodržování dohodnutých pravidel, plnění pracovních povinností na zadaných projektech, samostatných pracích, snažíme se rozvíjet osobnost dítěte v oblasti sebepoznání

Kompetence digitální - rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení
- žáci dodržují a uplatňují zásady bezpečnosti v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

5.13.3 Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchovaPro doplnění, zkvalitnění a zpestření výuky je využíváno pořadů nabízených okolními státními i nestátními organizacemi – besedy, naučné pořady, filmy, výstavy, soutěže apod.

Handicapovaní žáci jsou zohledňováni dle svého postižení. Možnost rozvíjet své schopnosti mají také nadaní jedinci - doplňováním znalostí na internetu, studiem doporučených knih, tiskovin a jiných materiálů, jsou jim nabízeny úkoly navíc, na kterých zdokonalují také své dovednosti.

5.13.4 Očekávané výstupy podle RVP

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání, rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu, zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje, zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají, kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí, zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem, objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti, posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života, posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek, rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání, popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení,

vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít, uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu, na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz, rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané, rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky, rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu, objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů,

vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů, přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťováni obrany státu, objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství, provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci, dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování, rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů, rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování, uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích, uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory, uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva, objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu, uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

5.13.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

		Mezipředmět
Očekávané výstupy	Učivo Projekty	ové vazby Průřezová
Dílčí školní výstupy	Projekty	témata
6.ročník		
	Člověk v rytmu času	7 D ČI
	- čas nezastavíš + cyklus přírody (způsoby určování a měření času; gregoriánský kalen-	Z, D, ČJ
	dář)	EV
	- kalendář (roční období; svátky, tradice, události v průběhu roku)	
-objasní potřebu tolerance ve společnosti,	Život mezi lidmi	
respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názo- ry, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,	- patříme k lidem (socializace, záměr- né/nezáměrné působení; minorita/majorita,	
zaujímá tolerantní postoje k menšinám	sociální skupiny)	
- posoudí a na příkladech doloží přínos spo-	Rodinný život - rodina + rodinné a příbuzenské vztahy-	Př, D, CJ, Z, M, IT
lupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a	funkce rodiny; role v rodině; rodokmen; man-	"
dosahování cílů v rodině, škole, obci - uplatňuje vhodné způsoby chování a ko-	želství + děti, pokračování života - manželská smlouva, svatební tradice;	OSV MKV
munikace v různých živ, situacích, případné	rodina dělá z domu domov - majetek, peníze,	VDO
konflikty řeší nenásilným způsobem	rodinný rozpočet; žebříček hodnot)	MDV
- posoudí vliv osobních vlastností na dosa- hování individuálních i společných cílů, ob-	když vlastní rodina chybí -náhradní péče Život ve škole	EGV
jasní význam vůle při dosahování cílů a	- škola základ života, naše škola	
překonávání překážek	- i ve škole s pravidly, úloha školy, vliv školy; umění učit se (plánování, organizace práce,	
-objasní potřebu tolerance ve společnosti,	soustředění, pracovní metody, odpočinek)	
respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názo- ry, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,	- mezi vrstevníky (kamarádi, parta; přátelství, šikana)	- celková orga-
zaujímá tolerantní postoje k menšinám	,	nizace práce ve
- kriticky přistupuje k mediálním informacím,	- tolerance k národnostním menšinám (lidské rasy, předsudky, diskriminace, rovnost)	všech předmě- tech
vyjádří svůj postoj k působení propagandy a	- komunikace + média (verbální/neverbální	
reklamy na veřejné mínění a chování lidí	komunikace, osobní prostor; sdělovací pro- středky, informace, nebezpečí médií)	
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a	Člověk a kultura	
cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - rozpoznává projevy záporných charaktero-	- kultura + umění (duchovní/hmotná kultura, životní styl)	
vých vlastností u sebe i u druhých lidí, kritic-	- krása kolem nás + kam za kulturou	
ky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- slušnost pro každý den (etiketa, základní pravidla chování)	
	- víra a náboženství (judaismus, křesťanství,	Vv, Hv, D, Př, Z,
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názo-	islám, nejstarší formy náboženství, mytolo- gie)	CJ, IT
ry, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,		OSV
zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Přírodní a kulturní bohatství - krásy naší země (přírodní jevy, architektura	MKV VDO
	 umělecké styly; významné památky) 	MDV
	- ochrana přírodního a kulturního bohatství + zachraňme zemi (NP, CHKO, UNESCO;	EGV EV
- rozlišuje a porovnává formy vlastnictví,	ekologie, TUR)	M, ICT
uvádí příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany	Majetek v našem životě	
duševního vlastnictví a jejich znalost uplat-	- naše potřeby + mít nebo být? (co potřebu-	001
ňuje ve svém jednání - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a	ji/co chci, pyramida potřeb, statky a služby; žebříček hodnot)	OSV VDO
objasní vlastní způsoby zacházení s penězi	- majetek a vlastnictví + mít nebo být?	
a se svěřeným i se svým majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	(hmotný/nehmotný majetek, osobní vlastnic- tví, vandalismus, životní úroveň)	
- zhodnotí a na příkladech doloží význam	,	Tv, Pc
vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby po-	Když rozhodují vteřiny - zásady první pomoci (zástava dýchá-	

máhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu

ní/činnosti srdce, prudké krvácení, zásady bezpečnosti, kde hledat pomoc)

- ochrana obyvatel za mimořádných událostí

7.ročník		
-objasní, jak může realističtější poznání a	Osobnost	
hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu	- co už je za mnou + kde právě jsem (život jako	
pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vzta-	film, biologické, psychické a sociální změny,	
hy s druhými lidmi i kvalitu života	předpoklady a prostředí; osobnost)	Vv, Př, IT
- posoudí vliv osobních vlastností na	- kam jdu (cesta života, budoucnost, dospělost)	
dosahování individuálních i společných	- jak se znám + co jsem (sebepojetí; sebevědo-	osv
cílů a překonávání překážek - rozpozná projevy záporných charakte-	mí, vůle; temperament, charakter) - co chci + co mohu (motivy, potřeby a zájmy,	USV
rových vlastností u sebe i druhých, kritic-	hodnoty; vlohy, schopnosti, dovednosti, inteli-	
ky hodnotí a vhodně koriguje své chová-	gence, tvořivost)	
ní a myšlení	+ vývojové fáze lidského života a jejich charakte-	Př
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat	ristika	- získané po-
charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet	Psychické procesy a stavy	znatky lze uplat-
osobní přednosti, překonávat osobní	- jak poznávám a vnímám (vnímání, klamy a	nit ve všech
nedostatky a pěstovat zdravou sebedů-	iluze, představy, fantazie; sociální poznávání)	předmětech
věru	- jak myslím a tvořím nové (myšlení a řeč, myš- lenkové operace, abstraktní/konkrétní myšlení)	OSV
- posoudí vliv osobních vlastností na	- jak si pamatuji a soustředím se (paměť – typy a	001
dosahování individuálních i společných	fáze, zapomínání, pozornost)	
cílů a překonávání překážek	-jak se učím (hra – učení – práce)	- získané po-
	- jak prožívám své city (pocity, afekt, nálada,	znatky lze uplat-
	vášeň, projevy citů, představy a realita)	nit ve všech
	Člověk v sociálních vztazích	předmětech
- uplatňuje vhodné způsoby chování a	- umím se přiměřeně prosazovat? (chování, prožívání, jednání, pasivita – agresivita - aserti-	osv
komunikace v různých životních situa-	vita)	VDO
cích, případné neshody či konflikty řeší	- zvládnu i náročné životní situace? (stres +	EV
nenásilným způsobem	stresory, konflikt a jeho řešení, rozhodování)	
	- umím žít zdravě? (zdraví, duševní hygiena,	
	relaxace a odpočinek)	D, Z, CJ
- posoudí a na příkladech doloží přínos	Domov je tam, kde	
spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, škole,	- místo, kde žijeme + obec (domov, naše obec;	osv
obci	obecní samospráva, státní správa) - obecní zřízení (obecní úřad, zastupitelstvo,	VDO
ODGI	druhy obcí)	EV
	Řízení společnosti	
 objasní výhody demokratického způso- 	- stát (složky, formy, funkce státu)	
bu řízení státu pro každodenní život	- cesta k demokracii (demokracie, pří-	Vv, Hv, D, Př, Z,
člověka	má/nepřímá d.)	CJ
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a	- volby + začlenění do veřejného života (volební	001/
na příkladech porovnává jejich znaky	právo, parlament; politické strany, organizace, kraje)	OSV MKV
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v	- politika (politické strany, levice – střed – pravi-	VDO
demokratických státech a uvede příkla-	ce, já a politika)	*20
dy, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat	Má vlast	
každodenní život občanů	- život v regionech + kolik řečí znáš (regiony,	Vv, Hv, D
	národopis; národnost, jazyk, čeština – základní	
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů	vrstvy jazyka)	OSV
nacionalismu	- státní symboly + Česká republika – demokra- tický právní stát (ústava; moc zákonodárná,	MKV
	výkonná a soudní) – podrobnější informace v 9.	VDO
	třídě	
- objasní účel důležitých symbolů našeho	– Z historie	
státu a způsoby jejich používání	- v hlubinách dávných časů + o zlatý dukát (nej-	
	významnější události z historie)	

- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	 významné osobnosti + naši prezidenti + stověžatá Praha (kultura, vynálezy, osobnosti, sport; hlavní město) Lidská práva právo je minimum morálky (etické normy, právní normy, spravedlnost) svoboda a autorita + morálka a mravnost (svoboda není anarchie, co/kdo je autorita?; dobro a zlo, svědomí) lidská práva v dokumentech + rovnost a nerovnost (Všeobecná deklarace lidských práv; zlaté pravidlo) základní práva a svobody (Listina základních práv a svobod, ombudsman, odpovědnost) Úvod do lidských práv ty, já, on – jsme rozdílní? + první krok k lidským právům (diskriminace, rasismus, tolerance, lidská důstojnost, VDLP) dvě strany mince + práva dětí (práva a povinnosti, pravidla a zákony; potřeby a přání, odpovědnost) moje práva - tvoje práva (svoboda, řešení problémů) 	
9.ročník		
 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, posoudí jejich význam ve světovém 	Občan - já jako občan obce (občan obce – práva a povinnosti, život v obci, naše obec) - na úřadu (obecní úřad, odbory, na co mám právo, žádosti, stížnosti) - jsem občanem státu (státní občanství, občan státu – práva a povinnosti, doklady; migrace, emigrace, imigrace) - jsem občanem EU (EU – státy, výhody/nevýhody členství, Eurozóna, Schengenský prostor) - právo v Evropě (EU, Evropská rada, Evropský parlament, Rada EU, Evropská komise, poradní, kontrolní a soudní orgány) - nadnárodní společenství (OSN, NATO)	D, Z, CJ, IT OSV MKV VDO MDV EGV D, CJ, IT
dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práva svobod - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svěřeným i se svým majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	Občan a právo - odvětví práva ČR (právní řád, zákon, právní předpis, norma, druhy práva) - právo je systém + Ústava (právní vztahy, právní způsobilost, oblasti práva, právní řád) - občanskoprávní vztahy (právní vztahy — práva a povinnosti, fyzická/právnická osoba) - moc zákonodárná + moc výkonná + moc soudní (Parlament ČR, tvorba zákonů; vláda, prezident, ministerstva; soudy, občanskoprávní/trestní spor) - vlastnictví zavazuje (majetek, vlastnictví, odpovědnost vlastníka, způsoby nabytí majetku, občanský zákoník) - ochrana majetku (majetková práva, přiměřená/nepřiměřená obrana, pojištění majetku,	OSV VDO MDV D, CJ, IT OSV VDO MDV
 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvádí příklady jejich činnosti a spolupráci při objasňování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede příklady dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování diskutuje o příčinách a důsledcích korupč- 	autorská práva) + odpovědnost za škodu - smlouvy (způsoby uzavírání smluv, druhy smluv, náležitosti smlouvy, princip smluvní volnosti) Právo v každodenním životě - Právní ochrana - orgány právní ochrany a sankce (policie, soud, státní zastupitelství, notář, advokát, sankce) - přestupky a správní řízení (průběh správního	OSV VDO

ního iednání

- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
- na příkladu chování kupující, prodávající vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny
- -bude znát souvislost mezi různými prac. činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon, uvede hlavní problémy, které mohou nastat v nezaměstnanosti, popíše, jak si může v takové situaci poradit
- -bude znát význam vzdělání ví, jak napsat životopis
- -zná význam právních norem, které upravují důležité právní vztahy -prac. smlouva
- rozlišuje správné postavení a funkce členů v rodině,
- -vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu
- -popíše základní povinnosti manželů-zná typy náhradní rodinné péče
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek, které ze státního rozpočtu získávají občané
- charakterizuje složení státního rozpočtu, rozlišuje daně přímé a nepřímé i způsob jejich platby,
- uvědomuje si význam daní pro stát
- na příkladu objasní fungování výroby (co, jak, pro koho)
- seznámí se s proměnami na trhu práce
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro lidstvo
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízej
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni -obec, region
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- uvede příklady projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
   posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a

řízení, sankce, svědek, příklady přestupků)

- občanské soudní řízení (průběh, soustava soudů ČR, žaloba, rozhodčí řízení)
- trestní právo (trestný čin, úmyslné jednání/nedbalostní chování, průběh vyšetřování...)
- děti a paragrafy (trestní odpovědnost, nezletilý/mladistvý, pachatel/oběť, týrání, šikana, kde hledat pomoc)
- -Korupce, boj s korupcí

V pracovním poměru

- správná volba (povolání/zaměstnání, předpoklady, možnosti, IPS)
- každé povolání si žádá své (schopnosti, vlastnosti, požadavky, poradenství, příprava)
- první brigáda, první zaměstnání (kde a jak hledat, ÚP, žádost, životopis, pohovor, rekvalifikace)
- -v zaměstnání (pracovní smlouva, pracovní poměr, zákoník práce, pracovní kázeň, zaměstnávání mladistvých)

Životní perspektivy

 životní plány a cíle (seberealizace, smysl života)

Rodina a zákony

- rodina (zákon o rodině, manželství/partnerství, civilní/církevní sňatek, vyživovací povinnost, státní příspěvky)
- rodiče a děti (způsoby výchovy, řešení konfliktů v rodině, střídavá/společná péče, pěstounství, osvojení, poručnictví)

Hospodaření

- -ten umí to a ten zas tohle... (dříve a dnes, dělba práce specializace, vývoj výroby)
- přejete si, prosím? + nakupujeme (výrobní a nevýrobní činnosti; obchod, poptávka a nabídka, cen, trh; ekonomie)

Stát a národní hospodářství (ekonomika/ekonomie, role státu v tržním hospodářství, veřejné výdaje, dotace)

- státní rozpočet (příjmy/výdaje, daně přímé/nepřímé, odvětví národního hospodářství, veřeiné finance)
- záchytná sociální síť (pomoc státu, dobrovolné organizace, sociální problémy, pojištění, sociální podpora, životní minimum)
- peněžní ústavy (banky, jejich funkce, služby, burza, cenné papíry, úrok, úvěr, půjčka, provozní náklady, ČNB)
- právní subjekty podnikání (podnikatelé, živnostníci, výhody a nevýhody podnikání, rizika, obchodní společnosti)

Globální svět

- problémy současného světa (lokální/globální problémy, společenské/ekologické problémy)
- ohrožené životní prostředí (ekologie, TUR, příčiny, následky, řešení)
- příliš mnoho lidí příliš mnoho problémů (globalizace, populační exploze, vyspělé státy, rozvojové země, chudoba)

Př, Z, CJ, IT

OSV MKV MDV EGV EV

OSV

překonávání překážek

5.14 Vyučovací předmět Dějěpis

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Rozvíjí tématické okruhy: Člověk v dějinách (Časová a prostorová orientace), Počátky lidské společnosti (pravěk), Nejstarší civilizace (starověk), Kořeny evropské kultury, Křesťanství a středověká Evropa (středověk), Objevy a dobývání, Počátky nové doby (raný novověk), Modernizace společnosti (novověk), Moderní doba (20. století, Rozdělený a integrující se svět (Současnost), Náboženské systémy v dějinách + prevence sekt a dále prohlubuje, systematizuje a třídí znalosti a dovednosti získané na 1. stupni.

Dějepis je povinným předmětem ve všech ročnících 2. stupně. Je vyučován 2 hodiny týdně.

5.14.2 Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

5.14.3 Výchovné a vzdělávací strategie, klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- -umožnit žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa
- -důraz je položen především na hlubší poznání vlastního národa a ostravského regionu v kontextu s evropským (světovým) vývojem
- -předkládat žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů k poznání dějin vlastního národa (regionu) v evropském (světovém) kontextu
- -nabízet žákům aktivační metody k přiblížení kultury jednotlivých civilizací (historické exkurze, návštěvy muzeí, besedy, projektová výuka)
- -vést žáky k osvojení práce s dokumenty různého charakteru a využívat je jako zdroj informací (mapy, atlasy, encyklopedie, historické listiny a dokumenty, internet...)

Kompetence k řešení problémů

- -učit žáky kriticky myslet, uvědomovat si souvislosti vývoje lidské společnosti
- -schopnost poučit se z chyb
- -vést žáky k tomu, aby získané vědomosti aplikovali při zpracovávání referátů, projektů.

Kompetence komunikativní

-umožnit žákům při diskuzích na daná témata formulovat a vyjádřit svůj názor, přitom respektovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

- -navozovat dostatek situací pro práci ve skupině
- -umožnit žákům podílet se na utváření pohodové a příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

-vést žáky k poznání našich kulturních tradic a historického dědictví při návštěvách kulturních a historických památek

Kompetence pracovní

-vést žáky k využití znalostí a zkušeností ze vzdělávacích oblastí v zájmu svého osobnostního rozvoje a přípravy na budoucí povolání

Kompetence digitální - rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- učitel vede žáky k porozumění čtenému a mluvenému slovu v elektronické podobě
- učitel podporuje žáky v samostatném používání digitálních zdrojů a tvorbě vlastních sdělení

- žáci dodržují a uplatňují zásady bezpečnosti v digitální komunikaci
- žáci zvládnou kriticky hodnotit informační zdroje
- žáci prezentují získané nové informace pomocí digitálních nástrojů

Žáci jsou vyučováni v kmenových třídách a mají k dispozici učebnice dějepisu, mapy, atlasy, encyklopedie, dějepisné knihy, interaktivní materiály. Součástí výuky v jednotlivých ročnících je vlastivědný zájezd, příp. beseda s pamětníky, návštěva knihovny, archivu nebo muzea.

5.14.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Očekávané výstupy	Učivo Projekty	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
Dílčí školní výstupy 6.ročník	Fiojekty	Fiulezova leiliala
Žák se orientuje v čase a prostoru. Poznává základní zdroje informací o minulosti, uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány, snaží se orientovat na časové přímce, v historické mapě Seznamuje se s vývojem lidské společnosti s důrazem na vztah sociálního a přírodního prostředí života člověka. Charakterizuje období stěhování národů, dokáže vysvětlit příčiny a důsledky stě-	ČLOVĚK V DĚJINÁCH Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách Historické prameny Historický čas a prostor POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI Člověk a lidská společnost v pravěku Specifikum střední Evropy Rasy a jazyky, stěhování národů,	Ov - Výchova k občanství Jč – umění a kultura Z – srovnání současné a historické mapy VV – práce s ilustracemi Př – Darwinova vývojová teorie Z – orientace na mapě, PT(MV – Etnický původ): zařazení do učiva
hování národů Poznává kulturu a náboženství nejstarších civilizací a její vliv na vývoj Evropyseznamuje se s přírodními podmínkami starověkých států -charakterizuje, vyhledává a srovnává starověké civilizace a jejich přínos pro	Keltové, Germáni, první Slované NEJSTARŠÍ CIVILIZACE A JEJICH KULTURNÍ ODKAZ KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY Mezopotámie, Indie, Čína, Egypt	VV- vývoj výtvarného umění a architektury PT (VDO – Občan, ob- čanská společnost a stát) : (zařazení do výuky)
rozvoj lidské společnosti -uvede nejvýznamnější památky, které se staly součástí světového kulturního dě- dictví -objasňuje vliv přírodních poměrů na vznik a rozvoj antické společnosti -demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury -poznává osobnosti antiky -snaží se vysvětlit podstatu antické de- mokracie -uvědomuje si význam křesťanství a jeho souvislost s judaismem Chápe antickou kultuuy a její vliv na další vývoj evropských i světových dějin.	ANTIKA Řecko První civilizace v Evropě Vznik a fungování městských států Vznik a význam demokracie v antice Helénská kultura, věda, umění Řím Státní zřízení Ovládnutí Středomoří Punské války Krize římského impéria STŘEDNÍ EVROPA A JEJÍ STYKY S ANTICKÝM STŘEDOMOŘÍM	PT (VDO – Principy de- mokracie jako formy vlády a způsobu rozho- dování): (zařazení do výuky) ČJ – vývoj jazyka, vznik písma, první literární památky (eposy, báje, pověsti, Bible - Starý zákon, vznik divadla M, F – uplatňování ma- tematických a fyzikálních zákonů (Archimedův zákon) TV – olympijské hry
7.ročník	W TOTALIOTI (A OTPEDOVÉKÁ	7
Žák se seznamuje se s vznikem a vývo- jem středověké společnosti. Důraz klade na národní dějiny v kontextu s evropským vývojem. Chápe pojem stavovstvípopíše osídlení Evropy po zániku zápa- dořímské říše a způsob života barbar- ských kmenů -porovnává základní rysy západoevrop-	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA STŘEDOVĚK 5. – 12. STOLETÍ Nový etnický obraz Evropy Vytváření států ve východoevrop- ském a západoevropském kultur- ním okruhu	Z – orientace na mapě, srovnávání historické a současné politické mapy ČJ – slovanské jazyky (staroslověnština, cyrilice, hlaholice), kulturní přínos Velké Moravy, první písemné památky VV – vývoj umění a architakty vy – vývoj umění a architakty v poměnské umění
ské, byzantské, slovanské a islámské kulturní oblasti -snaží se charakterizovat první státní	Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové a Turci) Společnost a kultura raného stře-	tektury, románské umění OV – vliv náboženství na myšlení lidí, vývoj lidské

útvary na našem území -dovede objasnit postavení těchto stát- ních útvarů v evropských souvislostech	dověku (Románská kultura) Velká Morava a Český stát jeho vývoj a postavení v Evropě	společnosti v prvních stát- ních útvarech
Chápe pojem Islám a důsledky islám- ských výbojů do Evropy	vyvoj u postavom v Evropo	PT(VMEGS): exkurze do muzea
Vnímá význam křesťanství pro základy evropské vzdělanosti a kultury	Křesťanství, papežství a císařství Křížové výpravy	(Muzeum Velké Moravy Staré Město u U.H.)
Snaží se vymezit úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka -ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	Struktura středověké společnosti, struktura jednotlivých vrstev	
-porovnává vznik, vývoj a charakter jed- notlivých středověkých států		
Chápe význam propojení evropských a národních dějin. Porovnává významné osobnosti českých a evropských dějin, objasňuje jejich význam pro dnešní dobu-charakterizuje významná období vývoje českého státu (poslední Přemyslovci,	STŘEDOVĚK 1317. STOLETÍ Český stát a střední Evropa za vlády Lucemburků (Jan Lucembur- ský, Karel IV., Václav IV.) Hospodářské poměry českého státu	OV – úloha náboženství v dějinách Z – geografický profil Evro- py ČJ – středověká literatura (letopisy, kroniky) HV – husitské chorály,
vláda Karla IV., husitství, Jiřího z Poděbrad a Jagellonců) v kontextu s evropským vývojem -dokáže popsat hospodářskou strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev -dovede vymezit význam husitství pro český politický a kulturní život Orientuje se v husitství, reálně posuzuje klady a zápory tohoto fenoménu pro další	Husitství Jiří z Poděbrad Jagellonci Gotická kultura	gotická hudba ČJ – Jan Hus a pravopis, cestopisy, gotická a rene- sanční literatura VV – gotické a renesanční umění HV – renesanční hudba PT (VMEGS): Vlastivědné exkurze: hrady, zámky, městská historická jádra
vývoj a směřování českých dějin Orientuje se na mapě světa v souvislosti se zámořskými objevy pozdního středo- věku, dokáže popsat a demonstrovat průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky -charakterizuje střediska vzdělanosti ve	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ Zámořské objevy a počátky dobý- vání světa	Z –trasy objevných plaveb, mořeplavci
středověku -uvede nejvýznamnější gotické a rene- sanční památky v Evropě, v našich ze- mích a regionu	Renesance a humanismus	VV – gotické a renesanční umění
-charakterizuje postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center	Velmoci a Český stát v 1617. st. Habsburkové	
-snaží se objasnit příčiny a důsledky třicetileté války	Třicetiletá válka	ČJ, VV, HV – baroko
-rozpozná základní znaky barokní kultu- ry, uvede její představitele a příklady významných kulturních památek	Barokní kultura	
8.ročník		
Žák se seznamuje s pojmy, renesance,	POČÁTKY NOVÉ DOBY	
reformace, kolonizace, absolutismus, parlamentarismus, osvícenství -dokáže rozlišit pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Osvícenství MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	M, F, Př – nové vědecké poznatky vedoucí ke vzni- ku průmyslové společnosti,
a srovnává je na příkladech z evropských dějin -vyhledává z textů v učebnici neznámé pojmy a snaží se je svými slovy objasnit	Rozvoj vědy a změny ve společnos- ti Předpoklady vzniku průmyslové	objevy a vynálezy PT (MV): referáty
-snaží se odhalit souvislost mezi udá- lostmi napoleonského období a rozbitím starých společenských struktur	společnosti Velká francouzská revoluce a	
 vymezí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují mo- 	napoleonské období	

		LUKOV
derní společnost -porovná fáze utváření novodobého čes- kého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Průmyslová revoluce Industrializace a její důsledky pro společnost Sociální otázka	PT(OSV)návštěva muzea
Seznamuje se s fenoménem revolucí a jejich dopadem na společnost -snaží se vysvětlit rozdílné tempo modernizace jednotlivých částí Evropy	Národní hnutí velkých a malých národů Utváření novodobého českého národa	ČJ – Národní obrození
Seznamuje se se základními konflikty mezi velmocemi tohoto období a významem kolonialismu pro další vývoj společnosti.	Revoluce 19. st. Politické proudy a strany (konservatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus)	OV – politické strany a systémy
 pracuje s mapou a atlasem, vyhledává nejdůležitější kolonie snaží se pochopit význam kolonií pro následné soupeření mezi velmocemi Seznamuje se s prvním vážným celosvě- 	Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, Kolonia- lismus	Z – práce s mapou a atla- sem
tovým válečným konfliktem na poč. 20.st. a jeho vlivem na současné dění, pracuje s mapou a atlasem, snaží se podle ní charakterizovat fáze 1. sv. války a její průběh	MODERNÍ DOBA První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	Z – práce s mapou a atla- sem PT (MV): referáty
9.ročník		
Communication of Albert ŠOD to 00 of	MODERNÍ DOBA	PT (MV- Kritické čtení a
S eznamuje se s úlohou ČSR ve 20.st., snaží se charakterizovat jednotlivé etapy vývoje ČSR ve 20.st.	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě	vnímání mediálních děle- ní): Srovnávání života v různých hist. obdobích na
-pracuje s historickými dokumenty týkají- cími se vzniku samostatné ČSR (fotogra- fie, audio a videonahrávky)	Vznik ČSR – hospodářský a politic- ký vývoj, sociální a národnostní problémy	základě čtení a rozboru dobového tisku ČJ, HV, VV – meziválečná literatura, hudba a výtvarné
Seznamuje se s pojmy komunismus, fašismus, nacismus, -učí se rozlišovat a charakterizovat jed-	Mezinárodně politická a hospodář- ská situace ve 20. a 30. letech	umění PT (MV): referáty
notlivé totalitní systémy a chápat příčiny jejich vzniku a důsledky pro svět Seznamuje se s nejdůležitějšími váleč-	Totalitní systémy- komunismus, fašismus, nacismus a jejich důsled- ky pro ČSR a svět	
nými konflikty 20.st. (II.svět.válka) a jejich vlivem na současné dění. Seznamuje se	Druhá světová válka – holocaust,	OV – totalitní systémy vlády
s pojmem holocaust	situace v našich zemích, politické, mocenské a ekonomické důsledky	Z – prostorová a časová orientace na mapě a
Srovnává a snaží se najít a charakterizovat východní a západní blok	války	v atlase, vyhledávání ohni- sek napětí a konfliktů
-snaží se pochopit a vysvětlit příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa (vše	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT	PT (VDO – význam demo- kracie v dějinách - projekty
na konkrétních příkladech) -na vybraných příkladech Na příkladech se snaží vyložit antisemi-	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků Politické, hospodářské, ideologické	videodokumenty "Bojov- níci proti totalitě", "Děti točí hrdiny", ad))
tismus a rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv -pracuje s mapou a snaží se posoudit	a sociální soupeření supervelmocí Východní blok – charakteristika států	PT (MV – Multikulturalita)
postavení rozvojových zemí v současném světě	Československo 1948-1989 Vznik ČR	Z – prostorová a časová
-prokáže základní orientaci v problémech současného světa -seznamuje se se základními světovými náboženskými systémy a učí se je roze-	Rozpad koloniálního systému, mi- moevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako	orientace na mapě a v atlase, vyhledávání ohni- sek napětí a konfliktů
znávat a charakterizovat jejich shodné a	faktory vývoje, sport a zábava	OV – náboženství, sekty a

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje vzdělávání v oblastech spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům znalosti a dovednosti pro porozumění přírodním zákonitostem.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat svět jako vzájemně propojený anorganický a organický systém, který je nutné udržovat v rovnováze.

Vzdělávací obory jsou:

Fyzika Chemie Biologie Zeměpis

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se odhalovat příčiny a následky ovlivňování ekosystémů a využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a jeho životním prostředím v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě utváří společně fyzikální, chemické a přírodopisné a zeměpisné vzdělání.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné a vlastivědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, Kooperuje i s dalšími vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů

- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření pracovních návyků
- rozvoji otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.
- chápání vzájemných vztahů a souvislostí
- pozorování, pojmenovávání, porovnávání poznatků a zkušeností
- poznávání propojení mezi člověkem a přírodou a jejich vzájemného ovlivňování, vytváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě, ochraně životního prostředí
- upevňování zásad zdravého životního stylu, preventivního chování, zásad bezpečnosti a chování při mimořádných situacích
- -samostatnému jednání, bezkonfliktní komunikaci, bezpečné komunikaci prostřednictvím médií, hledání potřebných informací a jejich užití v běžném životě
- -činnostním a badatelským charakterem výuky žáci hlouběji porozumí zákonitostem přírodních procesů a jejich aplikací v praktickém životě
- -žáci se učí pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy,, analyzovat výsledky, vyvozovat závěry
- -učí se hledat souvislosti, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování

Využíváme široké spektrum metod a forem práce:

vycházky,besedy,exkurze, názorné pomůcky, vytváření modelových situací, práce s atlasy a klíči,encyklopediemi, pozorování, pokusy, práce s internetem, PC programy, malé školní arboretum se skleníkem a meteorologickou stanicí, odborné učebny, práce v terénu.

5.15 Vyučovací předmět Fyzika

5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět navazuje na výuku zejména matematiky a oblasti Člověk a jeho svět na prvním stupni. Výuka Fyziky je realizována formou vyučovací hodiny, případně projektem nebo exkurzí. Metody a formy práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, hlavní důraz je kladen na praktické činnosti realizující se formou pokusů nebo měření. Je využívána frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, samostatná pozorování, referáty, aktuality. Žákům se zájmem a nadáním umožňujeme individuální rozvoj např. zadáváním složitějších problémových úloh, přípravou pokusů, zapojením do fyzikálních soutěží.

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika je tvořen těmito tematickými okruhy: Látky a tělesa Pohyb těles, Síly Mechanické vlastnosti tekutin Energie Zvukové děje Elektromagnetické a světelné děje Země a Vesmír

5.15.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku v časové dotaci:

6.až 9.ročník - 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně fyziky.

pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.15.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

hledání a rozpoznávání fyzikálních jevů a faktů a jejich vzájemných souvislostí vyhledávání, třídění a propojování informací souvisejících s fyzikou osvojování základních fyzikálních pojmů a správného používání odborné terminologie společné i samostatné pozorování, měření, experimentování a následné porovnávání a zpracování získaných údajů

využívání získaných poznátků při řešení fyzikálních problémů a úloh z praxe otevřené, kritické myšlení, rozvíjení logického uvažování

Kompetence k řešení problémů

žáci se učí využívat základní metody, které fyzika používá při poznávání a popisu fyzikálních jevů a dějů, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení vhodného postupu jeho řešení, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení, vyvození závěrů, rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat, zkoumat a měřit fyzikální veličiny, zákony, přírodní děje a souvislosti mezi nimi

Kompetence pracovní

dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence komunikativní

žák umí pracovat ve skupině, respektuje názory druhých a dokáže diskutovat

Kompetence digitální

učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací souvisejících s fyzikou učitel podporuje žáky ve využívání digitálních nástrojů při pokusech i jejich zpracování žáci prezentují výsledky svých bádání pomocí digitálních technologií

5.15.4. Integrace dalších vzdělávacích oborů:

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Mediální výchova

5.15.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

2.stupeň – 6.- 9.ročník základní školy:

Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy 6.ročník	Učivo Projekty	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
Rozliší těleso a látky, uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí Změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny, které charakterizují látky a tělesa Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů Vysvětlí pojmy elektrický náboj, elektrické pole, zelektrizování těles, el. proud a el. napětí, vodič a nevodič, chápe vztah mezi nábojem, elektrickým proudem a elektrickým napětím Vysvětlí pojem magnet, magnetismus a magnetické pole, zmagnetování, rozliší druhy magnetů a vzájemné působení magnetů Sestaví jednoduchý elektrický obvod podle	Látky a těleso: složení látek, skupenství látek, vlastnosti atomů a molekul, difúze Fyzikální veličiny: Délka, hmotnost, objem, teplota a její změna, čas, hustota Magnetické a elektrické vlastnosti látek: Elektrický náboj, zelektrizování těles, zdroje el. náboje, elektrické pole, vodiče a nevodiče, el. výboj Magnety a jejich vlastnosti, druhy magnetů, magnetické pole, magnetické pole Země, kompas	CH - vlastnosti a složení látek EV – přeprava nákladů (škody na pozemních komunikacích), silniční doprava D – historie fyzikálních veličin a jednotek, osobnosti fyziky, osobnosti fyziky OSV – bezpečnost silničního provozu EGS – výchova k evropským a

schématu, při kreslení elektrického obvodu používá schematické značky	Elektrický obvod: Elektrický proud a elektrické napětí, účinky elektrického proudu, elektrické spotřebiče Elektrický obvod a schematické značky prvků obvodu Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech Bezpečnost při práci s elektrickými zařízeními	globálním souvislostem (jednotky SI a jiné) M – aritmetický průměr ESG – mezinárodní elektrotechnické normy M – práce se zlomky
7.ročník		
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů Rozhodne, jak bude světlo procházet různými optickými prostředími, rozliší stín a polostín, chápe postavení těles při zatmění Slunce a Měsíce Využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh Rozhodne, jak se bude světlo šířit při průchodu dvěma optickými prostředími Zná použití jednotlivých typů zrcadel Rozliší typy čoček a zná jejich použití	Pohyb tělesa: pohyb posuvný, otáčivý, přímočarý, křivočarý, rovnoměrný a nerovnoměrný, vztah mezi rychlostí, dráhou a časem Síla a její vlastnosti: síla a skládání sil, tíhová síla, tlak a tlaková síla, třecí síla Kapaliny a plyny: výpočet tlaku, výpočet tlaku v kapalině, Archimedův zákon, atmosférický tlak a jeho měření, podtlak, přetlak, vakuum, proudění vzduchu Světelné jevy: světelný zdroj a vlastnosti světla, chování světelného paprsku při dopadu na různá tělesa, stín a polostín, zatmění Slunce a Měsíce Zákon odrazu, zákon lomu Rovinná, kulová zrcadla Čočky	Dopravní výchova Ov – bezpečnost silničního provozu EGS – pohyb obyvatel M – výpočet zlomků EV – silniční a železniční doprava (vliv tlaku na komunikaci) – viz přetěžování kamionů a škody na komunikacích, sluneční elektrárny Ov – doprava a obchod Př – kapaliny v praxi MDV, VDO
8.ročník		
používá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Práce, výkon, energie: mechanická práce a výkon tělesa výpočet mechanické práce a výkonu tělesa, pohybová a polohová energie v praxi, zákon zachování energie, účinnost, jednoduché stroje Tepelné jevy: teplo a změna vnitřní energie, výpočet změny tepla, kalorimetrická rovnice, způsoby šíření tepla, podstata skupenských změn, tepelné motory Zvukové jevy: podstata vzniku kmitavého pohybu, druhy vlnění a jejich příklady v praxi, vznik zvuku a jeho šíření, ultrazvuk a infrazvuk, hlasitost zvuku	EV – změny teploty a její vliv na změnu klimatu Země, vliv zvuku na organismus D – kladkostroj – práce dříve a dnes TV – práce v různých sportech Z – klimatické jevy, Př – termoregulace zvířat, fotosyntéza rostlin ČSP – ekonomické využití energie doma M – obecná úprava rovnic
9.ročník		
Rozliší el. vodič a el. izolant na základě analýzy	Elektrický proud: elektrický proud a napětí a jejich	ČZV – dodržuje

jejich vlastností, zná zdroje el. napětí Sestaví správně podle schématu elektrický obvod, analyzuje schéma reálného obvodu, posoudí energetickou náročnost spotřebičů v praxi

Využívá prakticky poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní a o působení magnetického pole na vodič s proudem Rozliší stejnosměrný proud od střídavého, zná charakteristiky střídavého proudu

Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

Rozumí odlišným vlastnostem polovodičů a vodičů

Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a o jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh, zhodnotí výhody a nevýhody

Rozliší využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zná základní meteorologické jevy a jejich vliv na změny počasí měření, elektrický odpor v praxi, elektrické obvody – rozdílná zapojení spotřebičů, elektrická energie a práce, výkon elektrického proudu

Elektromagnetické děje:

magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet, působení magnetu na vodič s proudem, elektromotor, elektromagnetická indukce, vznik střídavého proudu a jeho charakteristiky, transformátor, elektromagnetické vlnění a záření a jeho využití

Polovodiče:

elektrický proud v polovodičích, základní pojmy, části a druhy polovodičových součástek, PNpřechod, dioda, tranzistor, LED dioda a jejich použití

Jaderná fyzika – atom a záření:

složení a model atomu a jeho přeměna, využití energie při rozpadu jader atomu, radioaktivita, princip výroby el. energie v jaderné elektrárně Meteorologie – stručný přehled

Země a Vesmír:

Sluneční soustava, hvězdy a planety, galaxie, vznik a vývoj Vesmíru, historie kosmonautiky

Souhrnné opakování učiva:

6. – 9. ročník

pravidla bezpečného zacházení s el. zařízením, zapojení spotřebičů v domácnosti

EV – důsledky působení na člověka a na životní prostředí, moderní elektronika a život člověka, výroba elektrické energie

ČSP – využití digitálních technologií, polovodičových součástek

EV, EGS – role jaderných elektráren ve světě

Z – na mapě ČR ukáže různé druhy elektráren, Země jako vesmírné těleso

OSV – postavení člověka jako součást vesmíru D – vývoj kosmologických představ, historie dobývání Vesmíru

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

5.16 Vyučovací předmět Chemie

5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v předmětu Chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor.

vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s chemickými látkami.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními a nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách, demonstrační pokusy.

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda - Matematikou, Zeměpisem, Fyzikou a Přírodopisem.

5.16.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. až 9. ročníku v časové dotaci:

8.až 9.ročník - 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v kmenové třídě a v odborné učebně chemie.

pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

5.16.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení

Vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek

Dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů:

Předkládá problémové situace související s učivem chemie

Dává žákům možnost volit různé způsoby řešení

Dává možnost obhajovat svá rozhodnutí

Vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení

Vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty

Klade důraz na aplikaci poznatků v praxi Kompetence komunikativní

Vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek

Podněcuje žáky k argumentaci

Zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální:

Učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Podněcuje žáky ke smysluplné diskuzi

Vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské:

Učitel společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád

Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnou první pomoc)

Kompetence pracovní:

Učitel vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, pomůcek a vybavení Vyžaduje dodržování vymezených pravidel, povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí

Zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací souvisejících s chemií učitel podporuje žáky ve využívání digitálních nástrojů při pokusech i jejich zpracování žáci prezentují výsledky své samostatné práce pomocí digitálních technologií

5.16.4. Integrace dalších vzdělávacích oborů:

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Environmentální výchova
Myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.16.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

2.stupeň – 8.- 9.ročník základní školy:

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
8.ročník		
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Úvod do chemie:	EGS – znečistění
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a	Chemie jako přírodní věda Látky a jejich vlastnosti, chemický a	životního prostředí jako globální problém,
běžně používanými látkami a hodnotí jejich	fyzikální děj	čistota vody - globální
rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných	Vlastnosti látek:	problém, dotace EU a snaha o snížení emisí
dostupných látek, se kterými zatím pracovat	barva, skupenství, rozpustnost,	
nesmí	hustota	Z a Př – koloběh vody, kvslík
Objasní nejefektivnější jednání v modelových	Zásady bezpečnosti práce:	,
příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	první pomoc při poleptání a popálení	EV – voda a vzduch jako základní
Rozlišuje směsi a chemické látky	Směsi:	podmínky života –
Vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného	různorodé a stejnorodé směsi, výpočet hmotnostního zlomku	likvidace nebezpečných a
složení		zdraví škodlivých
Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění	Oddělování složek směsí: usazování, odstřeďování, vyluhování,	látek, solení silnic, nebezpečí pro životní
pevných látek	filtrace, destilace, krystalizace,	prostředí – těžké kovy
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich	chromatografie, sublimace	a nebezpečné plyny
výskytu a použití	Vzduch a voda:	OSV – zodpovědnost
Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	destilovaná, odpadní, pitná, tvrdost vody, úpravna a čistička	člověka v práci s látkami ohrožujících
Používá pojmy atom a molekula ve správných	složení vzduchu, čistota a ozónová	zdraví
souvislostech	vrstva, skleníkový efekt	F – zákon zachování
Rozlišuje chemické prvky a sloučeniny a pojmy	Částicové složení látek:	hmotnosti, ionty
používá ve správných souvislostech	atom a stavba atomu, molekula, druhy chemických vazeb, ionty	OSV – zodpovědnost
Orientuje se v periodické soustavě prvků,		za zdraví / hypertenze
	Chemické prvky a sloučeniny:	 NaCl, zodpovědnost

rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí názvy a značky prvků, protonové a hmotnostní číslo, izotopy, druhy chemických vazeb, oxidační číslo

Periodická soustava prvků

Anorganická chemie Kovy

Nekovy

Oxidy:

názvosloví, vlastnosti a použití vybraných oxidů

Halogenidy:

názvosloví, vlastnosti a využití

Hydroxidy:

názvosloví, vlastnosti a využití

jedince – revize spotřebičů v domácnostech, skleníkový efekt

9.ročník

Rozliší kyselé a zásadité roztoky, orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet

Uvede příklady použití neutralizace v praxi Orientuje se v chemickém názvosloví halogenidů, oxidů, hydroxidů, kyselin a solí

Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich vyčíslení a zhodnotí jejich využívání v praxi

Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky či produktu

Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu Orientuje se v praktickém využití redoxních reakcí

Zná faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí, rozliší tepelný efekt reakce

Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a využití

Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a využití

Zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie, zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi

Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy, enzymy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska

Opakování učiva 8. ročníku

Bezpečnost při experimentální činnosti

Kyseliny, kyselost a zásaditost: názvosloví, některé známé kyseliny, kyselost a zásaditost, stupnice pH, indikátory, kyselé deště, neutralizace, vznik solí, některé důležité soli a jejich použití v praxi

Chemické reakce, chemické rovnice: chemický děj, reaktanty a produkty, látkové množství, molární hmotnost, zákon zachování hmotnosti, chemické reakce a jejich druhy

Redoxní reakce:

vyčíslení redoxních reakcí, využití – elektrolytické děje, elektrochemické články, koroze

Rychlost chemických reakcí: srážková teorie, katalyzátory

Exotermické a endotermické reakce

Organická chemie

Uhlovodíky a deriváty uhlovodíků: vlastnosti organických látek, typy vzorců, názvosloví jednoduchých alkanů Vybrané uhlovodíky a deriváty

Vybrané uhlovodíky a deriváty uhlovodíků

Fosilní paliva:

ropa, uhlí, zemní plyn, jejich zpracování a využití, motorová paliva Př a EGS – znečistění životního prostředí jako globální problém

EV – ochrana živ. prostředí, vliv pH na život ve vodě, nebezpečí havárií při přepravě

OSV – osobní zodpovědnost při práci se žíravinami, první pomoc, osobní zodpovědnost jedince při používání hnojiv

Př – zásady první pomoci

EV – ochrana životního prostředí

obecně uznávaných zásad zdravé výživy Zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě Zná význam enzymů, hormonů a vitamínů pro život a zdraví člověka

Zná pojmy monomer, polymer, polymerace, makromolekula

Rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností a použití

Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody i nevýhody při jejich používání Přírodní látky:

sacharidy, tuky, mýdla, bílkoviny, enzymy, vitamíny, hormony

Plasty a syntetická vlákna:

polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, PET, polyuretan, kaučuky

Polyestery, polyamidy, elastany Recyklace plastů

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

5.17 Vyučovací předmět Biologie

5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Přírodopis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Má přímou návaznost na vzdělávací obsah oblasti Člověk a jeho svět, který je vyučován na prvním stupni.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis směřuje k získání přehledu o vzniku a vývoji Země a života, seznamuje žáka se základními poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, o nerostech, horninách a dalších složkách neživé přírody, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou navzájem propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka. Formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce, pozorování, pokus, práce s mikroskopem, přírodovědné vycházky a exkurze, krátkodobé projekty, využití interaktivní tabule, dataprojektoru.

Předmět Přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: Chemie – chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, ochrana životního prostředí

Fyzika – světelná energie, sluch - zvukové jevy, zrak – optika,

Zeměpis – biomy (rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy), CHKO, národní parky.

5.17.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku v časové dotaci:

6. ročník - 2 hodiny týdně

7.- 9.ročník - 1 hodina týdně

Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně přírodopisu.

pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením, žákům mimořádně nadaným je možné zadávat náročnější samostatné úkoly, individuální práce s odbornou literaturou, pověřit je vedením skupiny

5.17.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k vyhledávání, třídění a propojování informací
Ke správnému používání odborné terminologie
K samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
K nalézání souvislostí Kompetence k řešení problémů
Žákům jsou zadávány úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
Zařazovány metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, umožňuje prezentaci práce žáků

Žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální:

Využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů Učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské:

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní:

Učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami

Kompetence digitální

učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací souvisejících s biologií učitel podporuje žáky ve využívání digitálních nástrojů při laboratorních a terénních pracích i ieiich zpracování

žáci prezentují výsledky svých samostatných úkolů pomocí digitálních technologií

5.17.4 Integrace dalších vzdělávacích oborů:

Průřezová témata: Environmentální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova

5.17.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

2.stupeň – 6.- 9.ročník základní školy:

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
6.ročník		
Rozliší základní projevy a podmínky života,	Obecná biologie	ENV – základní
orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vývoj, vznik života,	pomínky života,
Popíše buňku rostlin, živočichů a bakterií a	Látky anorganické a organické	potravní pyramida,
objasní funkci základních organel	Buňka, pletiva, orgány,	význam reducentů
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do	Organismy jednobuněčné a	(destruentů) pro život
říší a nižších taxonomických jednotek	mnohobuněčné	na Zemi, význam řas
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů,	Systematické třídění organismů	pro vznik života na
určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních		Zemi, ekosystémy,
taxonomických skupin	Přehled organismů	aktivní přístup k
Uvede na př. z běžného života význam virů a	Viry a bakterie	ochraně životního
bakterií v přírodě i pro člověka Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich	Houby Plísně a kvasinky	prostředí, principy udržitelného rozvoje
význam v ekosystémech a místo v potravních	První pomoc při otravě houbami	darziteirierio rozvoje
řetězcích	Řasy, sinice – stavba těla, rozdělení,	JČ – jednoduchý popis
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté	zástupci	journoudony popio
houby s plodnicemi a porovná je podle	Lišejníky – stavba těla, zástupci,	VV – kresba podle
charakteristických znaků	význam	předlohy, jednoduchá
Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Prvoci – trepka velká a další zástupci	kresba
Odvodí na základě pozorování základní projevy	Žahavci – nezmar obecný, medúzy,	
chování živočichů v přírodě, na příkladech	koráli a sasanky	OV – drogy -
objasní jejich způsob života a přizpůsobení	Ploštěnci – ploštěnka mléčná,	lysohlávky
danému prostředí Porovná základní vnější a vnitřní stavbu	tasemnice bezbranná Hlísti – škrkavka a roup dětský	MDV – přemnožení
vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých	Měkkýši – plži – hlemýžď zahradní,	sinic – varování
orgánů	další druhy plžů, mlži – škeble	Siriic — varovarii
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro	rybničná, další druhy mlžů	Z – potrava sobů
člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování	Hlavonožci – chobotnice, krakatice,	v tundře, globální
ve styku se živočichy	sépie	problémy, chráněná
Uvede příklady výskytu organismů v určitém	Kroužkovci – žížala obecná, další	území
prostředí a vztahy mezi nimi	druhy	
Rozlišuje a uvede příklady systému organismů –	Členovci - pavouci, roztoči, sekáči,	RV – základní
populace, společenstva, ekosystémy a objasní na	štíři, korýši, hmyz	hygienické návyky
základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Člověk a příroda	
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních	Základy ekologie	
řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich	Organismy a prostředí – vzájemné	
význam	vztahy mezi organismy, mezi	
	organismy a prostředím	
	Populace, společenstva, přirozené a	
	umělé ekosystémy, potravní řetězce,	
	rovnováha v ekosystému	

Y . /I	Ochrana přírody	
7.ročník		
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (org. soustav) živočichů Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování rostlin Rozpozná, porovná a objasní funkci základních rostlinných orgánů Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin a jeho význam z hlediska dědičnosti Odvodí na základě pozorování uspořádání rostl. těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Porovná vnější a vnitřní stavu jedn. orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje významné zástupce pomocí klíčů a atlasů Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	Obratlovci Stavba těla, způsob života a rozmnožování, hlavní zástupci, význam Paryby – žraloci a rejnoci Ryby – kapr obecný, další druhy ryb Obojživelníci – bezocasí, žáby □ ocasatí – mloci, čolci Plazi – ještěři, hadi, krokodýlové, želvy Ptáci – kur domácí (vnitřní stavba těla), některé čeledi: hrabaví, měkkozobí, vrubozobí, dravci, sovy, šplhavci, kukačky, papoušci, pěvci, nelétaví ptáci – plavci, běžci Rostliny Fyziologie rostlin: základní princip fotosyntézy a dýchání rostlin, význam rostlin pro život na Zemi Mechy Kapraďorosty – plavuně, přesličky, kapradiny Rostliny nahosemenné - jehličnany – rozmnožování, zástupci Rostliny krytosemenné – anatomie a morfologie: stavba a význam jednotlivých částí těla (kořen, stonek, list, květ), rozmnožování krytosemenných rostlin, květenství, plody, semena Rozdělení krytosemenných rostlin - jednoděložné, dvouděložné, znaky Vybrané čeledi dvouděložných a jednoděložných rostlin - hlavní zástupci, rozdělení, význam – využití hospodářsky významných rostlin, plevele, rostliny lečivé, rostliny jedovaté, zvláštní druhy Ochrana rostlin Významní biologové a jejich objevy	RV – základní hygienické návyky OSV – rozvoj schopnosti poznávání ENV – rostliny-producenti, jejich význam v potravním řetězci, rostlinná společenstva – les, louka, ochrana rostlin PČ – druhy dřeva, praktické použití, péče o půdu MDV – pylové zpravodajství – alergeny v ovzduší Z – rozšíření významných druhů rostlin na Zemi, rostlinná společenstva (deštný prales, savana, poušť, step, apod.), typická fauna jednotlivých světadílů VV – jednoduchá kresba
O.I OCITIK		
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy Upřesní umístění dané soustavy v těle Vyjmenuje základní části soustav Stručně popíše význam jednotlivých částí a význam soustav jako celku Uvede příklady některých onemocnění v rámci daných soustav a způsob jejich prevence	Savci znaky, rozdělení -psovité, kočkovité, kunovité, medvědovité, ploutvonožci, zajícovci, hlodavci, sudokopytníci, lichokopytníci, hmyzožravci, letouni, chobotnatci, kytovci, primáti, vačnatci, vejcorodí rozšíření, význam, ochrana chování živočichů (etologie) Biologie člověka původ a vývoj člověka lidská plemena Soustava opěrná tkáně, vývin, složení, stavba a spojení kostí, kloubů, kostra Soustava pohybová stavba a funkce svalu, svalová tkán, některé kosterní svaly Soustava oběhová tělní tekutiny srdce, krevní oběh, krevní cévy	Z - nebezpečí kouření, regionálního hlediska (savci jednotl. svět. biomů – trop. dešt. les, savana, step, apod.) VV- kresba EGS, Z – mezinárodní smlouvy – lov velryb, ochrana živočichů MKV – různé rasy, národnostní menšiny VDO – tolerance k odlišnostem D – vývoj člověka TV – správné držení těla, kondice ENV – znečištěné ovzduší F –zákon zachování energie CH – cukry, tuky,

bílkoviny Objasní vznik a vývin nového jedince od početí Soustava dýchací stavba a funkce, EGS, Z-problémy Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního nemoci zemí třetího světa, rozmnožování a jeho význam z hlediska přístup k pitné vodě OV – pubescence. dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a dospívání, výchova k příklady vlivu prostředí na utváření organismů rodičovství Objasní význam zdravého způsobu života MDV – kritické čtení a Rozlišuje příčiny, příp. příznaky běžných nemocí vnímání mediálních sdělení o výživě a a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění civilizačních nemocech a jiném poškození těla CH - léčiva a návykové látky

9.ročník

Objasní vliv jednotlivých sfér na vznik a trvání života

Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě

Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků

Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nim

Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

Rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních

Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam

Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a důsledky pro rovnováhu ekosystémů

Neživá příroda Vznik a stavba Země

Nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků principy krystalografie

Vnější a vnitřní geologické procesy příčiny a důsledky

Půdy

pedologie – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady její rekultivace hydrologie

Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi

geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí

Geologický vývoj a stavba území ČR Český masiv, Karpaty

Základy ekologie

organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému praktické metody poznávání neživé přírody významní biologové a jejich objevy

Člověk a životní prostředí

CH – působení vody ve vápencích, prvky, sloučeniny, chemické názvosloví

ENV – ekosystémy, aktivní přístup k ochraně životního prostředí, principy udržitelného rozvoje

MDV – přírodní katastrofy, zemětřesení

Z – zvětrávání, stavba Země, litosférické desky, globální problémy, chráněná území, vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

5.18 Vyučovací předmět Zeměpis

5.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Zeměpis vychází z vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Poskytuje žákům informace o základních geografických a kartografických pojmech. Žáci aktivně pracují s mapami, globusy, orientují se v zeměpisné síti. Učivo týkající se mapy, měřítka, cvičení a pozorování krajiny v terénu je názorně probráno v okolí školy a místní krajině. Žáci si osvojují vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejich hlavních složkách, geografických pásech a přírodních oblastech. Učí se orientovat na mapě světa a jednotlivých světadílů, oceánů a makroregionů světa - jsou schopni přiměřeně charakterizovat přírodní a socioekonomické poměry. Jejich poznatky se zaměřují především na informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu a postavení v celosvětovém měřítku.

Vyučování předmětu zeměpis je v rámci mezipředmětových vztahů blízké zejména předmětům:

Přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky,

Dějepis – kultura národů, historie národů,

Fyzika – Sluneční soustava, Vesmír, meteorologie,

Chemie – prvky, atmosféra, hydrosféra, biosféra,

Matematika – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve výuce zohledňováni na základě podpůrných opatření, doporučených školským poradenským zařízením.

5.18.2 Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku v časové dotaci:

6.a 8.ročník - 2 hodiny týdně 7. a 9.ročník - 1 hodina týdně

Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně zeměpisu.

• pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením, žákům pomáhá při práci používání názorných materiálů, fólií, předtištěných textů a map, do kterých pouze doplňují správné odpovědi. Nadaní žáci jsou zaměstnáváni složitějšími úlohami, mohou se také zapojit do zeměpisných olympiád a soutěží. V rámci práce ve skupinách pomáhají slabším žákům při řešení složitějších úloh.

5.18.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

Podporovat u žáka orientaci v prostoru, zejména prací s mapami, prací s buzolou a kompasem v terénu

Kompetence k řešení problému

Učit žáky kriticky přemýšlet, dělat vlastní rozhodnutí a umět obhájit své názory při řešení politických a ekologických témat

Kompetence komunikativní:

Pomocí práce ve skupině vést žáky k zásadám správné komunikace K souvislému a kultivovanému ústnímu a písemnému projevu

Rozvíjet schopnosti vzájemně si pomáhat a respektovat se, učit se vyjadřovat správně, logicky a k tématu

Kompetence sociální a personální:

Při práci ve skupině umožnit žákům rozdělit si role Vytvářet při práci příjemnou atmosféru Ohleduplně spolu jednat a komunikovat, vzájemně se respektovat a tolerovat

Kompetence občanské:

Učit žáky respektovat vlastní kulturní tradice, cítit se součásti národa, vážit si kulturního dědictví a památek

Vést je k aktivnímu zapojení do společenského a politického dění - žáci v rámci výuky sledují aktuální politické dění doma i v zahraničí, vytváří si vlastní názor na něj Žák si je vědom svých práv a povinností občana.

Kompetence pracovní:

Vést žáky k využití dosavadních poznatků v praktickém životě zadáváním samostatných prací a projektů, kdy si žáci sami musí časově rozvrhnout zpracování úkolu Při práci ve skupinách si rozdělují náplň práce

Učí se respektovat pravidla slušné komunikace a chování při práci v terénu, při práci s mapami

Kompetence digitální

učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací souvisejících s fyzikou učitel podporuje žáky ve využívání digitálních nástrojů při práci ve škole i v terénu žáci prezentují výsledky své samostatné práce pomocí digitálních technologií

5.18.4. Integrace dalších vzdělávacích oborů:

Průřezová témata:
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Environmentální výchova
Mediální výchova
Osobnostní a sociální výchov

5.18.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

2.stupeň – 6.- 9.ročník základní školy:

0.17	114.	Mezipředmětové
Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo Projekty	vazby Průřezová témata
6.ročník	7, 7	
Žák ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny, uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě Žák zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy, prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a grafů, diagramů, statických a dalších informačních zdrojů Žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu Žák přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Žák rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Geografické a topografické pojmy: Základní topografické útvary Hlavní kartografické produkty: mapy, plány, jazyk mapy: symboly, smluvené značky Orientace v místní krajině Vesmír Země ve vesmíru: tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace, sítě, povrchy Geografická kartografie a topografie: glóbus, měřítko, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty orientace v základních objektech, jevech a procesech krajinné sféry. Socioekonomická sféra Krajinná sféra: přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry na planetární úrovni a regionální úrovni – geografické pásy, přírodní oblasti Práce s mapou: atmosféra, biosféra, hydrosféra, pedosféra	TV – orientace v krajině F - Sluneční soustava, skupenství látek PŘ - litosféra, stavba Země, nerosty M - jednotky délky, porovnávání velikostí planet, úhly MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (snímky z kosmu) OSV - kreativita a komunikace EV - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy MKV - kulturní diference lidské vztahy etnický původ multikulturalita EGS - objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá
7.ročník		
Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy a kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnost, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají,	Regiony světa: Amerika: vyjmenuje, vyhledá na mapě a charakterizuje jednotlivé kulturní a zeměpisné oblasti Ameriky, popisuje Severní Ameriku, uvádí na mapě významné oblasti koncentrace obyvatelstva, hlavní průmyslové a zemědělské oblasti, určuje a vyhledává hlavní a největší města USA a Kanady a vyjmenuje a vyhledává na mapě významné státy Latinské Ameriky	EV - základní podmínky života ekosystémy lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k životnímu prostředí PŘ - nerosty EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - kulturní

mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v

Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy a kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa

Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn

Afrika:

socioekonomická a přírodní charakteristika oblasti, odlišnosti od dalších makroregionů světa, ekonomické a politické problémy v afrických regionech, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter. vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje Zvyky nejvýznamnějších skupin obyvatelstva a hospodářských aktivit v Africe

Indický oceán

Asie:

charakterizuje hospodářský rozvoj zemí Jižní a Jihovýchodní Asie vyhledává na mapách významné oblasti koncentrace obyvatelstva a hospodářských aktivit v Rusku, charakterizuje je, určuje hlavní města a další významná města určuje polohu vůči ostatním světadílům na mapě světa

Austrálie

Tichý oceán

Antarktida: ochrana polárních oblastí, mezinárodní území diference lidské vztahy etnický původ multikulturalita

8.ročník

Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny, porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Žák hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště nebo školy

Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům Regiony světa:

Evropa:

objasňuje aktuální politické a hospodářské rozdělení Evropy, určuje a vyhledává na mapách jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti Evropy, hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářství chápe pojem Evropská unie, vyjmenuje, vyhledá na mapě a porovnává hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, hlavní a největší města těchto států

Česká republika:

poloha, rozloha, členitost, přírodní poměrv a zdroje Obvvatelstvo a sídla. hospodářská charakteristika, sektorová struktura, ochrana území. Transformační společenské, politické a hospodářské procesy, jejich dopady na hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodního dění a organizací Regiony České republiky -Pražský, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Pardubický, Královehradecký, Vysočina, Jihomoravský, Zlínský, Olomoucký kraj, Moravskoslezský

EV – objevujeme Evropu a svět, ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

VDO - občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS - Evropa a svět nás zajímá jsme Evropané objevujeme Evropu a svět

OSV - mezilidské vztahy

HV – regionální písně

ČJ – regionální pověsti, významné osobnosti regionu

VV - region ve výtvarném umění

	That is a	Γ
	Místní region: Zlínský kraj, Zlín a okolí, Valašsko	D – historie regionu, historické památky
		PŘ – rostliny a živočichové v regionu, ZOO ekologické problémy, nerosty
9.ročník		
Posoudí na přeměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst a pohyby, zhodnotí mozaiku multikulturního světa	Obyvatelstvo světa: Základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	VDO - občan, občanská společnost principy demokracie jako formy vlády a
Pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel, posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy: Sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Regionální	způsobu rozhodování MDV - kritické čtení a vnímání mediálních
hlavní světové surovinové a energetické zdroje Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů	společenské, politické a hospodářské útvary – kraje, města, aglomerace, aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa	sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality fungování a vliv médií ve společnosti
hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech Porovnává různé krajiny jako součásti krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek, prostorové rozmístění	Světové hospodářství: Sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – národní, mnohonárodnostní státy,	MKV - lidské vztahy etnický původ multikulturalita princip sociálního smíru a solidarity kulturní diference
ekosystémů Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	části států, správní oblasti, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečností a hospodářská seskupení států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	EGS - Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané
	Krajina: přírodní a společenské prostředí, typy krajiny vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva zaměřuje se na	EV - Ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí
Poznámka: Očekávané výstupy isou uváděny v	klíčové ekologické problémy přesném znění podle RVP ZV tehdy ko	luž očokávámo žo jich

Poznámka: **Očekávané výstupy** jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny **tučnou kurzívou**. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na

čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí

k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě

vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku

poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka

osvojení si zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně

vytvoření aktivního vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů

získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce

vytvoření pozitivního vztahu k práci a racionálního, odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě

získání prvotních poznatků a dovedností významných pro jejich další životní a profesní orientaci.

5.19 Vyučovací předmět Pracovní činnosti

5.19.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět zahrnuje všechny 4 okruhy vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí.

Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do pátého ročníku. Zahrnuje široké spektrum nejen manuálních činností, ale i činností rozvíjejících klíčové kompetence, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení komunikačních, motorických a tvořivých schopností, zmírňuje motorické poruchy, zdokonaluje kognitivní funkce, stimuluje řeč a myšlení. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, k budoucímu pracovnímu zařazení a k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti.

5.19.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět s časovou dotací:

1.až 5.ročník – 1 hodina týdně 7. až 9..ročník – 1 hodina týdně

V 1.období se spojuje do bloků s výtvarnou výchovou.

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

Výuka probíhá ve výtvarné dílně, kuchyňce a prostorách školní družiny, na školní zahradě, v přírodě a v rámci projektů.

5.19.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Vycházíme z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Je nutné zaměřit se cíleně na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplnit tak celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje pracovní výchova od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků, využívá se v mezipředmětových vztazích. Těžiště pracovní výchovy bude spočívat v péči o třídu a její výzdobu, včetně péče o květiny ve třídě, a drobných, převážně úklidových, pracích na školní zahradě. Oblast přípravy pokrmů lze v podmínkách naší školy zajistit jen velmi omezeně, nezbytně nutná je úzká spolupráce s rodiči.

Kompetence k učení

žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí žáci používají vhodné nástroje, nářadí a pomůcky žáci se seznamují s různými materiály a pracují s nimi učitel zaznamenává jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů učitel rozvíjí u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů žáci promýšlejí a navrhují pracovní postupy při řešení zadaných úkolů žáci volí nejjednodušší pracovní postup a nejvhodnější techniku

Kompetence komunikativní

žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek žáci popisují postup práce učitel vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci žáci pracují ve skupině žáci respektují nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci učitel vede žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

Kompetence pracovní

žáci dodržují bezpečnostní pravidla a hygienické návyky žáci správně a zodpovědně zacházejí s pracovními pomůckami učitel vede žáky k používání ochranných pracovních prostředků učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

učitel vede žáky k využívání videonávodů z internetových zdrojů žáci prezentují svoje praktické dovednosti pomocí digitálních nástrojů

5.19.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1.období – 1.- 3.ročník

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
1.ročník		
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	Pěstitelské práce: ošetřování pokojových květin	PRV-poznávání rostlin, zdravá výživa
Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	seznamování s plodinami, pletí	VV – různé výrobky
(modelovací hmota, textil. papír, přírodnina, karton)	Práce s drobným materiálem určování vlastností materiálu: tvar, barva, povrch, tvrdost	OSV Rozvoj schopností
pracuje podle slovního návodu a předlohy	rozlišování přírodních a technických materiálů	poznávání pozornosti,
umí používat běžné pomůcky a nářadí	práce s papírem a kartonem skládanky, vystřihovánky	soustředění

pozná různé druhy materiálů

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálů

samostatně skládá didaktické stavebnice

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

samostatně zalévá svěřené pokojové rostliny

používá drobné nástroje pro práci na pozemku

pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování

umí pojmenovat nadobí, příbory, kuchyňské spotřebiče

chová se vhodně při stolování

osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce práce s modelovací hmotou

lidové zvyky, tradice a řemesla - poznání na základě přímých ukázek, videa a filmu, návštěvy regionálních muzeí, exkurzí ap.

Konstrukční činnosti

užití přírodnin a přírodních materiálů dětské stavebnice

Příprava pokrmů

obsluha a chování u stolu zdobné prvky při úpravě stolu

Projekty:

Vánoční dílny -výroba vánočních ozdob

Velikonoční jarmark – výrobky s velikonoční tématikou

Malé školní arboretum Lukovský šikula – soutěž ve zručnosti

Klub debrujárů- experimenty z oblasti fyzikálních zákonů

VDO

Občanská společnost a škola

škola jako model světa práce

MKV

Multikulturalita

způsob oblékání podle práce

EVV Ekosystémy

zahrada, pole, lesní školka

2.ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (modelovací hmota, textil. papír, přírodnina, karton ...)

spolupracuje ve dvojicích

přišije si knoflík

pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálů

staví ve skupině

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

dokáže pojmenovat zahradní náčiní a nářadí

zná fáze růstu rostlin

pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování

Pěstitelské práce

ošetřování pokojových květin jednoduchá vazba a úprava květin pěstování některých plodin (např. hrách, fazole, ředkvička, letničky, zelenina) úprava půdy, setí, sázení,ošetřování

úprava půdy, setí, sázení,ošetřování během vegetace,sklízení poznávání semen, rostlin, plodů, plevele pokusy a pozorování:klíčivost

Práce s drobným materiálem

Práce s textilem navlečení nitě, uzlík ,stehy, přišití knoflíku, výroba maňáska lidové zvyky a tradice, lidová řemesla techniky

Příprava pokrmů

příprava jednoduchých snídaní, přesnídávek

Konstrukční činnosti

sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálů

seznámení se s návodem a předlohami stavebnice, s jednotlivými částmi, možnostmi užití

Projekty:

PRV-poznávání rostlin, zdravá výživa

VV – různé výrobky

Rozvoj schopností poznávání

pozornosti, soustředění

Poznávání lidí

respektování odlišností,úcta ke všem povoláním

VDO Občanská společnost a škola

škola jako model světa práce

MKV

Multikulturalita

způsob oblékání podle práce

EVV

Ekosystémy

zahrada, pole, lesní školka

Základní podmínky života

růst rostlin

Vánoční dílny zná stolovací zvyklosti Velikonoční jarmark Malé školní arboretum umí připravit studený a teplý nápoj, uvařit vejce, Lukovský šikula ukrojit a namazat chleba Klub debruiárů chová se vhodně při stolování 3.ročník PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM PRV-poznávání Pěstitelské práce poznávání rostlin (okrasné, jedovaté, rostlin, Žák vytváří jednoduchými postupy různé - tradiční řemesla drogy, alergie) předměty z tradičních i netradičních materiálů exkurze do zahradnictví, sadu, na - zdravá výživa (modelovací hmota, textil. papír, přírodnina, VV – různé výrobky karton ...) Práce s drobným materiálem OSV seznamování se základními nástroji seznamuje se s prvními technikami lidové Rozvoj schopností tvořivosti a pomůckami, s jejich účelem, poznávání způsobem použití pozornosti, pracuje podle slovního návodu a předlohy vytváření návyku organizace a soustředění plánování práce sebeorganizace KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce s modelovací hmotou organizace vlastního Práce s papírem a kartonem času a práce Žák vytváření vlastních plošných i určování vlastností papíru: tloušťka, osvojování základních prostorových kompozic ze stavebnicových povrch, barva, pružnost, tvrdost, pravidel soužití prvků a volného materiálů savost aj. Kreativita rozlišování a pojmenování druhů cvičení chuti zpracovávaného papíru: novinový, kooperuje s ostatními žáky na spojení přemýšlet, dotahovat jednotlivých konstrukčních prvků do větších celků balící, kancelářský, kreslicí, karton nápady ko konce ap., druhy papíru v běžné praxi. Poznávání lidí PĚSTITELSKÉ PRÁCE lidové zvyky a tradice, lidová řemesla respektování užití některé z technik zpracování odlišností,úcta ke Žák provádí pozorování přírody, zaznamená a např. vizovické pečivo, práce se všem povoláním zhodnotí výsledky pozorování slámou VDO poznává další využití rostlin, kromě potravy Příprava pokrmů Občanská společnost obsluha a chování u stolu a škola pečuje o nenáročné rostliny udržování pořádku a čistoty, čistící škola jako model světa prostředky práce PŘÍPRAVA POKRMŮ Konstrukční práce MKV sestavování jednoduchých modelů z Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování Multikulturalita konstrukčních stavebnic se způsob oblékání podle umí používat běžné čistící prostředky spojovacími prvky a díly práce vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze dokáže uklidit ze stolu **EVV** stavebnicových prvků a volného Ekosystémy chová se vhodně při stolování materiálů zahrada, pole, lesní poznávání vlastností materiálů a školka jejich porovnávání, funkční využití Projekty: Základní podmínky práce se stavebnicemi z kartónových Vánoční dílny života prvků Velikonoční jarmark růst rostlin Malé školní arboretum Lidské aktivity zemědělství, plýtvání Lukovský šikula Klub debrujárů potravinami

Poznámka: *Očekávané výstupy* jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

2.období – 4. - 5.ročník

Výstupy	čivo	Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby

Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
4.ročník		
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	Pěstitelské práce	Př-poznávání rostlin,
Žák vytváří přiměřenými pracovními	ošetřování pokojových květin: zalévání, kypření, hnojení, rosení,	zdravá výživa
operacemi a postupy na základě své	řez, jednoduchá vazba	VV – různé výrobky
představivosti různé výrobky z daného	poznávání rostlin (okrasné, jedovaté,	,
materiálu	drogy, alergie)	VL – tradiční řemesla
pojmenuje různé materiály, zná jejích využití	exkurze do zahradnictví a sadu uplatňování požadavků bezpečnosti	osv
pojitienuje ružite materialy, žna jejičn využiti 	a hygieny práce	Rozvoj schopností
bezpečně používá běžné nářadí	pěstování některých plodin (např.	poznávání
	hrách, fazole, ředkvička, letničky,	pozornosti, soustředění
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	zelenina); úprava půdy, setí, sázení,	sebeorganizace
ппатепатет ргуку поочуст tradic	hnojení, ošetřování během vegetace, jednocení, sklízení;	organizace vlastního času a práce
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a	poznávání semen, plodů, plevele	osvojování základních
náčiní vzhledem k použitému materiálu	pokusy a pozorování: ověřování	pravidel soužití
udržuje nežádek ne proceuním místě e	podmínek života rostlin, klíčivost,	Kreativita
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	růst rostlin Materiál, nástroje a pomůcky:	cvičení chuti přemýšlet, dotahovat nápady ko
asa. Lajo Lucaay nygisiiy a nozpoonosti piace	květináč, truhlík, konévka, kolíky,	konce
Propojeno s výtvarnou výchovou – viz. VV.	hrábě, nůž, rýč, motyčka, lopatka,	Poznávání lidí
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	váza, nůžky	respektování
PESTITELSKE PRACE	Práce s drobným materiálem	odlišností,úcta ke všem povoláním
umí připravit půdu, sadit, pěstovat, sklízet,	určování vlastností materiálu: tvar,	Morální rozvoj -
připravit pokrm a servírovat	barva, povrch, tvrdost	praktická etika
741	rozlišování přírodních a technických	učení přijímání
Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy	materiálů osvojování si základů bezpečnosti a	odpovědnosti za svoji práci
a pozorování	hygieny práce	praci
	seznamování se základními nástroji	VDO
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad	a pomůckami, s jejich účelem,	Občanská společnost
pokojové i jiné rostliny	způsobem použití, s jejich vlastnostmi	a škola škola jako model světa
dokáže provést jednoduchou výzdobu květinami	vytváření návyku organizace a	práce
	plánování práce	
volí podle druhu pěstitelských činností		VGS
správné pomůcky, nástroje a náčiní	Práce s modelovací hmotou hnětení, válení, stlačování,	Evropa a svět nás zajímá
umí připravit výstavku přírodnin	přidávání, ubírání, ohýbání, sušení,	tradice, zvyky, lidová
	vaření, dělení na části; poznávání	tvořivost
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	vlastnosti materiálu: tvrdost,	MKV
	soudržnost, tvárnost, porovnávání materiálů a jejich vlastností;	Multikulturalita
	ovládání a používání pracovních	způsob oblékání podle
Projekty:	nástrojů a pomůcek: způsob použití,	práce
Vánoční dílny	vhodný výběr materiálů a nástrojů uplatňování požadavků bezpečnosti	EVV
Velikonoční jarmark	a hygieny práce	Ekosystémy
Malé školní arboretum Lukovský šikula	Materiál, nástroje a pomůcky:	zahrada, pole, lesní
Klub debrujárů	modelovací hlína, plastelína,	školka
	modurit, těsto, vosk podložka, špachtle, modelovací	Základní podmínky života
	očko, drát, nůž, nůžky	růst rostlin
		Lidské aktivity
	Práce s papírem a kartonem	zemědělství, plýtvání
	překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, slepování, sešívání	potravinami Vztah člověka k
	vystřihování jednoduchých	prostředí
	symetrických tvarů z přeloženého	práce v přírodě
	papíru, obkreslování podle šablony,	MDV
	jednoduché kartonážní práce, skládanky, vystřihovánky	MDV tvorba mediálního
	určování vlastností papíru: tloušťka,	sdělení –reportáž z
	Laroovanii viasiiiosii papiilu. iiousika,	Judicini –i choi laz z

povrch, barva, pružnost, tvrdost, savost aj.
rozlišování a pojmenování druhů zpracovávaného papíru: novinový, balící, kancelářský, kreslicí, karton ap., druhy papíru v běžné praxi. rozlišování tvarů a formátů určování vhodného materiálu Materiál, nástroje a pomůcky: papír různých vlastností a kvality, vzorkovník papíru, karton nůžky, tužka, pravítko, lepidlo, nůž, jehla

Práce s textilem odměřování a navlečení nitě, uzlík šití stehem: předním, zadním, křížkovým sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev, navlékání gumy, šňůrky, látání textilní materiály: nitě, bavlnky, stehovka, šňůrky, stužky, příze, plsť, knoflík, háčky užívání vhodných nástrojů a pomůcek, jejich výběr, užité vlastnosti, způsoby použití, uživatelské dovednosti Materiál, nástroje a pomůcky: textilie různého druhu a kvality, šňůrky, stužky, plsť, knoflík, nitě, háčky, vyšívací a látací bavlnky, pletací příze, spínátka nůžky, jehla, špendlíky, náprstek, křída, krejčovský metr, podložka na látání

exkurze

5.ročník

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

při práci využívá znalosti z jiných předmětů dle svých možností a schopností (magnetismus, elektřina, anglický návod k obsluze,...)

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

pozná výrobek s prvky lidové tvořivosti

Propojeno s výtvarnou výchovou – viz. VV

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák se orientuje v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm

ovládá jednoduché prostírání - rodinný stůl pro běžné každodenní stolování

ovládá slavnostní prostírání - rodinný stůl pro oslavu narozenin, vánoc (v souvislosti s regionálními tradicemi)

Lidové zvyky, tradice a řemesla

lidové zvyky a tradice, lidová řemesla: poznání na základě přímých ukázek, videa a filmu, návštěvy regionálních muzeí, exkurzí ap.

techniky zpracování: tkaní, batikování, drhání, vizovické pečivo, zpracování kraslic, práce se slámou, ap.

užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, šperk, svícen, vánoční ozdoba ap. užití některé z technik zpracování např. vizovické pečivo, práce se slámou, batika, ap.

Materiál, nástroje a pomůcky: materiál, nástroje a pomůcky volené podle charakteru vytvářeného výrobku a zvolené techniky zpracování

Příprava pokrmů

obsluha a chování u stolu zdobné prvky při úpravě stolu příprava jednoduchých snídaní, přesnídávek udržování pořádku a čistoty, čistící prostředky VV – různé výrobky VL – tradiční řemesla

osv

Rozvoj schopností poznávání

pozornosti, soustředění sebeorganizace organizace vlastního času a práce osvojování základních pravidel soužití

Kreativita

cvičení chuti přemýšlet, dotahovat nápady ko konce

Poznávání lidí

respektování odlišností,úcta ke všem povoláním

Morální rozvoj praktická etika

učení přijímání odpovědnosti za svoji práci

VDO Občanská společnost a škola

základní vybavení kuchvně. ovládá zdobné prvky při úpravě stolu, vazba a škola jako model světa úprava květin bezpečná obsluha elektrických a práce plynových spotřebičů dodržuje pravidla správného stolování a jednoduché pohoštění ze studené VGS společenského chování kuchvně Evropa a svět nás jednoduché prostírání - rodinný stůl zajímá pro běžné každodenní stolování tradice, zvyky, lidová tvořivost Konstrukční práce Projekty: sestavování jednoduchých modelů z MKV Vánoční dílny konstrukčních stavebnic se Multikulturalita Velikonoční jarmark spojovacími prvky a díly oblékání podle práce Malé školní arboretum vytváření vlastních plošných i Lukovský šikula prostorových kompozic ze **EVV** Klub debrujárů stavebnicových prvků a volného **Ekosystémy** materiálů zahrada, pole, lesní poznávání vlastností materiálů a školka jejich porovnávání, funkční využití Základní podmínky života seznámení se s návodem a předlohami stavebnice, s růst rostlin iednotlivými částmi, možnostmi užití Lidské aktivity Materiál, nástroje a pomůcky: zemědělství, plýtvání potravinami jednoduché stavebnice z plastů, stavebnice z kartónových prvků Vztah člověka k karton, špejle, odřezky dřeva, prostředí lepidlo, brusný papír práce v přírodě nůžky, lepidlo, šroubovák, maticový klíč MDV tvorba mediálního sdělení –reportáž z

2.stupeň – 7.- 9.ročník základní školy:

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
7.ročník		
volí vhodné pracovní postupy při pěstování	Pěstitelské práce, chovatelství:	OSV – kreativita,
vybraných rostlin	základní podmínky pro:	komunikace, řeč lidských
	pěstování – půda a její zpracování,	skutků ve vztahu k
pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je	výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy	rostlinám i zvířatům, řeč
k výzdobě	zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování;	předmětů a prostředí vytvářeného člověkem,
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí	pěstování vybraných druhů zeleniny	kooperace, řešení
jejich údržbu	ovocné rostliny – druhy ovocných	konfliktů při skupinové
, ,	rostlin, způsob pěstování,	práci, osobnostní rozvoj,
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat	uskladnění a zpracování	sebepoznání, kultura
a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	léčivé rostliny, koření – pěstování	stolování
	vybrané rostliny; rostliny a zdraví	
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny	člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny	VDO - vede k pochopení
a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při	jedovaté; rostliny jako drogy a jejich	významu řádu, pravidel a
úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	zneužívání; alergie	zákonů, vede k uvažování o problémech v širších
jedovatyffii fostiiffaffii	okrasné rostliny – základy	souvislostech a ke
používá základní kuchyňský inventář a	ošetřování pokojových květin,	kritickému myšlení,
bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	pěstování vybraných okrasných	osobní zodpovědnost za
	dřevin a květin; květina v interiéru	své zdraví, respektování
připraví jednoduché pokrmy podle daných	(hydroponie, bonsaje), řez,	a dodržování předpisů a
postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	jednoduchá vazba, úprava květin,	norem
×op	využívání květin k výzdobě	
ČSP-dodržuje základní principy stolování a	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	MV - recepty a návody v
obsluhy u stolu	údržba a správné používání	tisku, televizní a

exkurze

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni pracovních pomůcek při pěstování rostlin a při údržbě zahrady

chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci na zahradě, při péči o zvířata

Příprava pokrmů

kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině

bezpečnost práce, hygienické návyky při vaření, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci v kuchyni rozhlasové pořady

EGS a MKV - stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů

EV - lidské aktivity a problém životního prostředí

8.ročník

volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

organizuje svoji pracovní činnost

pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny

Pěstitelské práce, chovatelství: základní podmínky pro: pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin

údržba a správné používání pracovních pomůcek při pěstování rostlin a při údržbě zahrady

bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci na zahradě, při péči o zvířata

Práce s technickými materiály: vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování

jednoduché pracovní operace a postupy

OSV – kreativita. komunikace, řeč lidských skutků ve vztahu k rostlinám, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, kooperace, řešení konfliktů při skupinové práci, osobnostní rozvoj, historie odívání, módní trendy, kultura odívání, stanovení osobních cílů. spolupráce a komunikace v týmu, osobní zodpovědnost za své iednání

VDO - vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů, vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení, osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, pravidla bezpečné práce, vlastní

při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

provádí jednoduché operace platebního styku

ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci s nástroji a nářadím

Provoz a údržba v domácnosti rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti

údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti, elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika

drobná domácí údržba, údržba domácích elektrospotřebičů, správné zacházení s pomůckami, nástroji a nářadím

bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, poskytování první pomoci při údržbě domácnosti, při úrazech elektrickým proudem

Svět práce:

trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce

volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

zodpovědnost, respektování a dodržování pravidel a legislativy

EV - energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí, separace odpadu, konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, přírodní a umělé materiály, vliv prostředí na život, zodpovědnost za stav prostředí

MV - módní časopisy, odborné časopisy kritický postoj k odívání

MKV - tolerance k tradicím jiných národů

EGS - objevujeme Evropu a svět, uplatnění na trhu práce, módní trendy v Evropě a ve světě

9.ročník

volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

Pěstitelské práce, chovatelství: základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, OSV – kreativita, komunikace, řeč lidských skutků ve vztahu k rostlinám, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, kooperace, řešení konfliktů při skupinové práci, stanovení osobních cílů,

dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

organizuje svoji pracovní činnost

pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

jednoduchá vazba, úprava květin

údržba a správné používání pracovních pomůcek při pěstování rostlin a při údržbě zahrady

bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci na zahradě, při péči o zvířata

Práce s technickými materiály vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování

jednoduché pracovní operace a postupy

organizace práce, důležité technologické postupy

technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci s nástroji a nářadím

Svět práce:

trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce

volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby

zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

podnikání - druhy a struktura

spolupráce a komunikace v týmu, osobní zodpovědnost za své jednání

VDO - vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů, vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení, osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, respektování a dodržování pravidel a legislativy

EV - energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí, separace odpadu, konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, vliv prostředí na život, zodpovědnost za stav prostředí

EGS - objevujeme Evropu a svět, uplatnění na trhu práce

organizací, nejčastější formy	
podnikání, drobné a soukromé	
podnikání	

Poznámka: Očekávané výstupy jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny tučnou kurzívou. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody . K osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků, které ovlivní způsob celého jejich života, je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vede je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví a uvědomění si povinnosti péče o své zdraví v přiměřené míře věku a schopnostem.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností

- vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu vztahu ke sportu
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů a formování osobnosti

5.20 Vyučovací předmět **Tělesná výchova**

5.20.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Tělesná výchova tvoří spolu s Výchovou ke zdraví náplň vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro dobrou pracovní výkonnost, stává se rozvoj a ochrana zdraví stále významnější součástí vzdělávacího procesu. Heslo Ve zdravém těle zdravý duch stále platí, v naší společnosti trpící řadou civilizačních nemocí obzvlášť. Proto význam Tělesné výchovy nepodceňujeme:

Rozšířili jsme týdenní časovou dotaci hodin tělesné výchovy.

V rámci vyučování spolupracujeme s HC Zlín na projektu Miniházené.

Pořádáme řadu soutěžních akcí a mimoškolních pobytů zaměřených na harmonický tělesný a psychický rozvoj žáků.

Nabízíme žákům mimo povinnou výuku širokou nabídku zájmových pohybových činností.

Do vyučování zařazujeme relaxační chvilky a přestávky.

Dbáme na správné držení těla, stravovací návyky a pitný režim.

Vzdělávací obsah předmětu je rozčleněn na tyto tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví: organizace, cvičení a bezpečnost v Tv, hygiena, bezpečnost při přípravě a úklidu nářadí a náčiní, vhodné oblečení a obutí, pohybový režim, odhad vlastních možností, význam zátěže a relaxace pro organismus, zranění a první pomoc

Pohybové dovednosti: průpravná cvičení i zvládnutí atletických, gymnastických, akrobatických a rytmických cvičení, cvičení na nářadích a s náčiními, druhy běhu, skoků, odrazů , hodů míčem, základy atletických, míčových a dalších sportovních her, rytmická cvičení, turistika, plavání, zimní sporty, jízda na kole, dopravní výchova, zimní sporty

Pohybové učení: jednání fair play, názvosloví, signály a povely, úcta k pohlaví a individuálním možnostem ostatních, organizace Tv ve škole, význam OH a dalších sportovních soutěží ve škole i regionu, spolupráce v týmu, měření a testy výkonů, zdroje informací

5.20.2 Časové a organizační vymezení:

Tělesné výchově jsou v 1. ročníku věnovány dvě hodiny týdně, od 2.ročníku z důvodu vyvážení psychického i fyzického vývoje žáků posilujeme tělesnou výchovu z disponobilní dotace o 4 hodiny :

1.- 9.ročník 2 hodiny

 pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením

Výuka probíhá ve speciálně upravených prostorách (tělocvična) a při vhodném počasí venku na školním hřišti. Velmi vhodné je také využít sportovní zařízení v blízkosti školy a také možností, které nabízí příroda. Sportovat či provozovat pohybové činnosti se při dobré vůli dá skoro všude, samozřejmě s ohledem na bezpečnost žáků.

V rámci předmětu dbáme i na tělesné a hygienické aktivity během celého týdne, zejména na správné držení těla.

5.20.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Tento předmět je převážně činnostní. Na jedné straně vede žáky k poznání pohybových možností vlastního těla, na druhé straně směřuje k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, ochranu zdraví a bezpečnost vlastní i ostatních. Při jednotlivých pohybových činnostech je potřeba brát zvýšený ohled na individuální pohybové a tělesné odlišnosti žáků, a na zvýšenou bezpečnost. I drobné pochybení v jednom i druhém případě může vést k vážným zdravotním problémům.

Klíčové kompetence žáků rozvíjíme tak, že :

Kompetence k učení

žáci užívají znalostí z mezipředmětových vztahů, zejména v oblasti měření, porovnávání výkonů

snaží se hodnotit výkony své i ostatních podle dohodnutých pravidel ví, kde získat informace

Kompetence k řešení problémů

žáci si uvědomují pravidla her a soutěží při problémech jsou vedeni ke klidné diskusi, které se účastní i učitel učitel s žáky hovoří o nesportovním chování a jeho důsledcích učitel dodává žákům zdravou sebedůvěru

Kompetence komunikativní

žáci reagují na smluvené povely a signály, tvoří si vlastní při týmových soutěžích snaží se o vlastní zorganizování sportovních činností

Kompetence sociální a personální

žáci si uvědomují rozdílnost výkonů spolužáků a respektují je uvědomují si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti i výběru sportů jsou vedeni ke spolupráci ve skupině

spolužáci i učitel kladně hodnotí každé zlepšení jedince i týmu

Kompetence občanské

žáci si uvědomují význam sportu a zdravé životosprávy pro sebe a tím i pro své okolí ví o nebezpečí zneužívání návykových látek isou vedeni k ohleduplnosti k ostatním i mimo sport

Kompetence pracovní

žáci akceptují pravidla žáci snadno rozeznají přímou úměru mezi podaným výkonem a výsledkem žáci se se zvyšující tělesnou i duševní odolností snáze adaptují na pracovní školní nároky

Kompetence digitální

učitel vede žáky k fair play chování na příkladech mediálních přenosů ze sportovních klání včetně olympiád

učitel využívá internetové sportovní, tělovýchovné a taneční zdroje žáci prezentují svoje pohybové a taneční dovednosti pomocí digitálních nástrojů

5.20.4. Integrace dalších vzdělávacích oborů

V rámci tělesné výchovy probíhá řada projektů, které mají na žáky výrazný výchovný efekt a tím naplňují nejen vzdělávací obsah předmětu, ale především rozvijí klíčové kompetence žáků a jejich morální vlastnosti. Časový prostor na pobytových akcích je velkým přínosem pro nenásilné zařazování témat **etické výchovy** do denního programu žáků:

- mezilidské vztahy a komunikace
- důstojnost lidské osoby, (nejen) pozitivní sebehodnocení
- (nejen) pozitivní hodnocení druhých
- kreativita a iniciativa, řešení problémů, přijetí vlastního a společného rozhodnutí
- komunikace citů
- interpersonální a sociální empatie
- asertivita, zvládnutí agresivity a soutěživosti, sebeovládání, řešení konfliktů
- reálné a zobrazené vzory
- prosociální chování v osobních vztazích, pomoc, darování, dělení se, přátelství
- etické hodnoty
- sexuální zdraví
- rodinný život
- duchovní rozměr člověka
- ekonomické hodnoty
- ochrana přírody a životního prostředí
- hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

5.20.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1.období – 1.- 3.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
1.ročník	1 TOJCKLY	T Tutozova temata
	děti og uží obování v bodinách	DDV zdroví a nomoc
Ví, že by měl aktivně cvičit a snaží se o to Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou	děti se učí chování v hodinách tělesné výchovy (zvýšené nároky na kázeň, dodržování pokynů a	PRV -zdraví a nemoc – důležitost pohybu na čerstvém vzduchu,
činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	pravidel, sebekontrola), osvojují si základní terminologii (pohov, pozor, nástup vřad, dvojřad,	cvičení, sportování HV - jednoduchý pohyb
Zná základní pravidla chování při tv a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele)	povely při cvičení, tvorba družstev, dvojic), hygiena při cvičení (cvičební úbor, úprava vlasů u dívek, ozdoby)	s hudbou
Zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání	význam a smysl pohybové aktivity (rozvoj tělesné zdatnosti, radosti z pohybu, pohyb jako možná náplň	osv sebeovládání a sebekázeň v hodinách Tv, činnosti v kolektivu,
Ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost	volného času) zdravotně zaměřené činnosti (přiměřená zátěž, správné držení	tolerance k tělesným schopnostem a odlišnostem spolužáků
Ví, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nejvhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka	těla, význam rozcvičení, relaxační a kompenzační cviky) kondiční cvičení (lavičky – chůze,	EVVO
Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky	přeskoky, dlouhé lano – podbíhání, přeskakování, plné míče –	základní podmínky života – tělesná aktivita jako součást zdravého
Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se	přenášení, koulení, předávání, švédská bedna – zdolávání, seskok,	životního stylu
spolužáky i mimo tělesnou výchovu	rozložení) gymnastika (držení těla – chůze,	<u>Projekty:</u> Den plný her –
Zná základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště	kotouly vpřed) úpoly (přetahování, kohoutí zápasy) atletika (rychlý běh z polovysokého startu, nácvik vytrvalosti, skok	sportovní a herní dopoledne před pololetním vysvědčením
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	z místa i s rozběhem – nácvik, hod míčkem, všechny disciplíny bez měření) základy sportovních her (házení a chytání jednou rukou horním obloukem, drobné míčové hry – orientace v prostoru) rytmické formy cvičení (jednoduché tanečky – národní písně, poskoky, chůze, běh – rytmus) netradiční cvičení a drobné pohybové hry	Atletické závody – celoškolní čtyřboj Lukovský famfrpál – netradiční florbalový turnaj tříd Lukov-brána Hostýnských vrchů- turistika
2.ročník		
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci Umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc	prohlubování znalostí terminologie (obraty, nástup, družstva, přesuny ve družstvech, povely při cvičení – předpažit…, stoj rozkročný,	PRV – zdraví a nemoc MA – měření výkonů a jejich zapisování do

Ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje

Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

Ví, jak odstranit cvičením únavu při výuce (s pomocí učitele)

Ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly

Umí pojmenovat základní postoje

Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem (jednoduché tanečky)

Zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny

Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem

Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit

Umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní

Manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou), základní přihrávky rukou

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení předklon...,

důraz na bezpečnost – důsledky nekázně.

hygiena při cvičení, příprava organismu na zátěž – význam rozcvičení, pohybový režim v životě – význam cvičení a pohybu pro zdraví)

zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací a posilovací cviky, cviky kompenzační, relaxační, správné dýchání, napětí a uvolnění) kondiční cvičení (lavičky i zavěšené, žebřiny – bez visů, dlouhé lano, plné míče, švihadla – základní technika skoků, švédská bedna)

úpoly (přetahování, kohoutí zápasy) gymnastika (kotouly vpřed, vzad, přes překážku, stoj na lopatkách, rovnovážná cvičení na obrácené lavičce)

atletika (rychlý běh s nízkým startem 50 m, rozvoj vytrvalosti, skok z místa i s rozběhem, hod míčkem, výkony již měříme) základy sportovních her (házení a chytání jednou rukou, orientace v prostoru, kolektivní hra – člen týmu, vybíjená – pravidla a jejich dodržování)

rytmické formy cvičení (cvičení s říkankami, jednoduché tanečky – řemesla)

plavecký výcvik - 20 hodin

netradiční cvičení a drobné pohybové hry

tabulky, jednotky délky

Hudební výchova – pohyb s hudbou

osv

zásady čestné hry –
při sportu, soutěžích,
učí se přijmout
porážku, obdiv
k lepším výkonům – ne
pomsta,
nespravedlnost

Projekty:

Den plný her –
sportovní a herní
dopoledne před
pololetním
vysvědčením
Atletické závody –
celoškolní čtyřboj
Lukovský famfrpál –
netradiční florbalový
turnaj tříd
Lukov-brána
Hostýnských vrchůturistika
Plavecký výcvik
Házená do škol

3.ročník

Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

Zvládá základní pojmy aktivně

Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů a snaží se o to

Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus

prohlubování znalostí terminologie (názvosloví, povely, pravidla her a jejich dodržování, význam pohybové aktivity, hygiena při cvičení, bezpečnost vlastní i ostatních) zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, posilovací a kompenzační cviky také se švihadly, na lavičkách, koordinace pohybu) kondiční cvičení (lavičky i zavěšené, dlouhé lano, plné míče i hody oboubuč, švihadla, švédská bedna, šplh na tyči s přírazem)

PRV – člověk – stavba těla, svaly – jejich činnost

MA,PRV- (měřitelné vlastnosti látek) – jednotky délky, měření a zapisování výkonů do tabulky, měření času – délka zápasu

HV- pochod, polkový krok,

Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

Snaží se samostatně o estetické držení těla Umí poznat hezký a nezvládnutý pohyb

Chápe, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti

Umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, tvar, náladu

Uvědomuje si význam sportovních her pro dovedností a herního myšlení (tvořivosti)

Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti gymnastika (kotoul vpřed, vzad. přes překážku, na zvýšené podložce, přeskoky přes kozu odraz z můstku, roznožka, skrčka, dopomoc, záchrana) úpoly (vytláčení z kruhu, přetahování i ve dvojicích) atletika (rychlý běh s nízkým startem 50 m. vvtrvalostní běhv. štafety s předávkou, skok z místa i s rozběhem, hod kriketovým míčkem, plným míčem obouroč, měření výkonů) sportovní hry (vybíjená – házení a chytání na větší vzdálenost, hra a pravidla, použití míčů na odbíjenou, florbal – pohyb s hokejkou, vedení míče, přihrávky, střely na branku, pravidla, hra)

plavecký výcvik – 10 hodin v rámci školy v přírodě

rytmické formy cvičení (polkový krok,rytmika s moderní reprodukovanou hudbou – prvky aerobicu)

netradiční cvičení a drobné pohybové hry lyžařský výcvik – 20 hodin v rámci školy v přírodě plavecký výcvik – 8 hodin v rámci školy v přírodě Etická výchova –

Komunikace, hodnocení, tvořivost, spolupráce, asertivita

osv

 učí se respektovat rozhodnutí rozhodčího, pravidla čestné hry, sám přiznám např. vybití, přešlap

VGS

mezinárodní
sportovní podniky –
olympiády,
paralympiády,
mistrovství Evropy,
světa – sportovní
soutěžení zástupců
odlišných kultur,
náboženství apod.

osv

kolektivní hra –
 jedinec je součástí
 týmu, vzájemná pomoc
 a podpora, zdravé
 soutěžení

Projekty:
Den plný her
Atletické závody
Lukovský famfrpál
Lukov-brána
Hostýnských vrchů-a
Škola v přírodě –
lyžařský a plavecký
výcvik

Házená do škol

Poznámka: *Očekávané výstupy* jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

2.období – 4. - 5.ročník

Očekávané výstupy Dílčí školní výstupy	Učivo Projekty	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
4.ročník		
projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po	upevňování znalosti terminologie	MA – měření a
zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do	směřujeme k jejímu používání	zapisování výsledků
pohybového režimu korektivní cvičení,	dětmi, učí se velet ostatním –	do tabulky, sestavení
především v souvislosti s jednostrannou	nástup, hlášení, družstva, velení	tabulky, práce s údaji
zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	družstvu, řízení jednoduché	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady	pohybové činnosti)	HV- 2/4 a ¾ takt -
osvojované pohybové dovednosti;	zdravotně zaměřené činnosti (	polkový a valčíkový
	mají zásobu průpravných,	krok
ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj.	posilovacích, kompenzačních a relaxačních cviků – užití i mimo	OSV – překonávání

změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

umí zaznamenat základní údaje o pohyb. výkonech a rozumí jim

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví,

zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně (s pomocí učitele, rodičů i samostatně)

podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti:

dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti;

umí poskytnout základní dopomoc a záchranu při cvičení

umí roznožku přes nářadí odpovídající výšky

zná názvy některých základních lidových a umělých tanců

umí pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní

dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod

dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her

vytváří varianty osvojených pohybových her

zvládá hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, basketbal, florbal, fotbal) a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) hodiny tělesné výchovy, cvičení by se mělo stávat samozřejmou součástí života)

součástí života) kondiční cvičení (lavičky i zavěšené, žebřiny i cvičení ve visu. švihadla, šplh na tyči s přírazem švédská bedna, kombinovaná cvičení kondiční, gymnastická a prvky sportovních her) úpoly (vytláčení z kruhu, přetahování i ve dvojicích, zápas pravidla, bezpečnost) gymnastika (kotouly a jejich kombinace, kotoul vzad do roznožení, váha, stoj o rukou s dopomocí, kladinka – chůze přes špičku, změny směru, přeskoky přes kozu – roznožka, skrčka) atletika (základní atletické disciplíny, rychlý běh 50 m, vytrvalostní běhy, štafety, hod kr. míčkem, skok z místa i s rozběhem, měřené výkony, sledování vlastních výkonů) sportovní hry (vybíjená, florbal, košíková - práce s míčem, dribling, přihrávky trčením, střelba na koš, základní pravidla, hra, fotbal vedení míče nohou, přihrávky, střela na branku, základní pravidla, hra) rytmické formy cvičení (procvičování polkového a valčíkového kroku, rytmika s moderní hudbou s prvky aerobicu. rytmika s náčiním – švihadla) netradiční cvičení a drobné

plavecký výcvik – 8 hodin v rámci školy v přírodě

lyžařský výcvik – 20 hodin v rámci školy v přírodě

pohybové hry

cykloturistika zdravotní tělesná výchova osobních
nepříjemných pocitů –
např. nácvik
vytrvalosti
radost z úspěchu (ne
za každou cenu)
-možnost sledování
vlastní výkonnosti
(práce na sobě) –
atletika

EVVO – vztah člověka k prostředí – udržení zdravého prostředí pro zdravý životní styl – součástí je také pohybová aktivita v přírodě

VGS- mezinárodní sportovní podniky

MDV - hudba a pohyb

Projekty:

Den plný her –
sportovní a herní
dopoledne před
pololetním
vysvědčením
Atletické závody –

Atleticke zavody –
celoškolní čtyřboj
Lukovský famfrpál –
netradiční florbalový
turnaj tříd
Lukov-brána

Lukov-brána Hostýnských vrchůturistika

Lukovský famfrpál – netradiční florbalový turnaj tříd Školo v přírodě

Škola v přírodě Cykloputování Házená do škol

5.ročník

uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí;

zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat (za pomoci učitele)

adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

ovládá základní **názvosloví** a povely , sám tyto termíny a povely dokáže používat při cvičení, učí se velet ostatním, podílí se na organizaci drobných pohybových her, na základě znalosti pravidel řídí kolektivní hru (vybíjená, florbal, fotbal)

Př – člověk a jeho zdraví

HV- polkový a valčíkový krok, spojení hudby s pohybem

ví, kde je možné získat informace o TV a sportu orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.

zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy

umí kotoul vřed, vzad a stoj na rukou

nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví

respektuje při sportu opačné pohlaví,

umí valčíkový a polkový krok

umí upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start

zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

umí si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele)

vytváří varianty osvojených pohybových her

zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel

zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře

jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti, jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje,

zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

kondiční cvičení (lavičky i zavěšené, žebřiny i cvičení ve visu, švihadla, dlouhé lano, plné míče i hody obouruč, šplh na tyči,

kombinovaná cvičení) gymnastika (kotouly a jejich kombinace – krátké sestavy, rovnovážná cvičení – váha. kladinka, stoj o rukou, přemet stranou, přeskok – koza- roznožka, skrčka, švédská bedna – skrčka) atletika (základní atletické disciplíny – rychlý a vytrvalostní běh, štafety, skok z místa i s rozběhem, hod kr. míčkem, pomoc při měření výkonů, měření výkonů, sledování vlastních výsledků)

sportovní hry (vybíjená, florbal, fotbal, baskedbal – hra a znalost základných pravidel, týmová spolupráce, pomoc při organizaci a řízení hry na základě znalostipravidel)

rytmické formy cvičení (polka a valčík také v páru, cvičení s moderní reprodukovanou hudbou s prvky aerobicu)

zdravotní tělesná výchova

plavecký výcvik - 8 hodin v rámci školy v přírodě

lyžařský výcvik - 20 hodin v rámci školy v přírodě

cykloturistika

netradiční cvičení a drobné hry

Projekty:

Den plný her – sportovní a herní dopoledne před pololetním vysvědčením

Atletické závody – celoškolní čtvřboi

Lukovský famfrpál – netradiční florbalový turnaj tříd

Lukov-brána Hostýnských vrchůturistika

Lukovský famfrpál – netradiční florbalový turnaj tříd Škola v přírodě Cvkloputování

Házená do škol

ICT - tabulky výsledků,info o sportech a soutěžích

osv

Rozvoj schopností poznávání soustředění. Seberegulace. cvičení sebekontroly, sebeovládání osvojování pravidel Kreativita řešení herní situace. vyjádření se pohybem Morální rozvoj přijímání

jednání (hodnocení, odměny, tresty)

odpovědnosti za svoje

MKV Lidské vztahv týmová práce Multikulturalita olympijská myšlenka **EVV** turistika MDV Receptivní činnosti sportovní zpravodajství,

Etická výchova -Komunikace, hodnocení, tvořivost,

spolupráce, asertivita

sledování sportovních

přenosů

2.stupeň – 6 9.ročník základní školy:			
		Mezipředmětové	
Očekávané výstupy	Učivo	vazby	
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata	
6.ročník			
Aktivně vstupuje do organizace svého	Činnosti ovlivňující zdraví:	OSV – seberegulace a	
pohybového režimu.	význam pohybu pro zdraví	sebeorganizace,	
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	rekreační a výkonnostní sport sport	integrace do předmětu,	
Samostatně se připraví před pohybovou činností	dívek a chlapců zdravotně	psychohygiena,	
a ukončí ji ve shodě s hlavní činností	orientovaná zdatnost průpravná a	mezilidské vztahy,	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně	jiná zdravot. Zaměřená cvičení	komunikace,	
známém prostředí sportovišť, přírody, silničního	hygiena a bezpečnost při	sebepoznání, praktická	
provozu	pohybových činnostech v	etika	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady	nestandardním prostředí		
osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je	¥	PT – lidové zvyky a	
aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti	Činnosti ovlivňující úroveň	tradice, turistické	
Posoudí provedení osvojované pohybové	pohybových dovedností:	vycházky do přírody	
činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné	pohybové hry s různým zaměřením	v rámci akcí tříd	
příčiny	Gymnastika průpravná cvičení,		
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů,	cvičení na nářadí, přeskoky, hrazda, estetické a kondiční formy cvičení s		
uživatele internetu	hudbou a rytmickým doprovodem		
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice	(dívky) pro daný věk žáků Tance		
vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	základy úpolů (chlapci) základy		
readaci it appestia arazetta a acarzaje ji	sebeobrany Atletika rychlý běh (běh		
Uplatňuje ve školních podmínkách základní	na 50, 150m) vytrvalý běh (běh 600		
olympijské myšlenky čestné soupeření, pomoc	m – D, běh 800 m - CH) přespolní		
handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví	běh ve volné přírodě, skok do dálky,		
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti	hod kriketovým míčkem Badminton.		
vyplívající z role hráče, rozhodčího, diváka,	Sportovní hry-utkání vybíjená-fotbal,		
organizátora orientuje se a cvičí na stanovištích	florbal, basketbal, házená - herní		
dle písemného zadání učitele dokáže si	činnosti jednotlivce výběr místa,		
nachystat nářadí a náčiní ke cvičení na	uvolňování, nabíhání, zpracování		
stanovištích dle pokynů učitele zná roli diváka a	míče, vedení míče, přihrávka po		
sportovce při sportu poznává olympijskou tradici	zemi, vhazování, střelba,		
dokáže vyhledat informace o sportovním dění ve	obsazování, herní kombinace, herní		
škole na nástěnkách, na internetu měří výkony	systém, manipulace s míčkem,		
svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními	vedení míčku, přihrávka, střelba, rozskok Pravidla osvojovaných		
spolužáky poznává a snaží se dodržovat pravidla	pohybových činností, her, závodů a		
jednoduchých her, závodů a soutěží učí se jak	soutěží Turistika ochrana přírody		
přežít v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový	Soutozi ranotina princay		
přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Činnosti podporující pohybové		
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany	učení:		
v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i	Komunikace v Tv tělocvičné		
mimořádných událostí projevuje odpovědné	názvosloví osvojovaných činností		
chování v rizikových situacích silniční a	základy pořadové přípravy		
železniční dopravy; aktivně předchází situacím	smluvené povely, signály, gesta,		
ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě	značky vzájemná komunikace a		
potřeby poskytne adekvátní pomoc	spolupráce při osvojovaných		
	pohybových činnostech Organizace		
	prostoru a pohybových činností		
	Historie a současnost sportu		
	významné soutěže a sportovci		
	olympismus Zásady jednání a		

chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností, evidence, vyhodnocování posuzování pohybových dovedností Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných okolností ochrana člověka za mimořádných událostí klasifikace mimořádných událostí. varovný signál a iiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech -dopravní výchova

7.ročník

Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu

Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora orientuje se a cvičí na stanovištích dle písemného zadání učitele dokáže si nachystat nářadí a náčiní ke cvičení na stanovištích dle pokynů učitele zná roli diváka a sportovce při sportu poznává olympijskou tradici dokáže vyhledat informace o sportovním dění ve škole na nástěnkách, na internetu měří výkony svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními spolužáky poznává a snaží se dodržovat pravidla jednoduchých her, závodů a soutěží zvládá zásady jednání a chování v roli hráče, diváka poznává zásady jednání a chování v roli rozhodčího, organizátora měří výkony svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží

Činnosti ovlivňující zdraví:
význam pohybu pro zdraví
rekreační a výkonnostní sport sport
dívek a chlapců Zdravotně
orientovaná zdatnost Průpravná a
jiná zdravotně zaměřená cvičení
Hygiena a bezpečnost při
pohybových činnostech v
nestandardním prostředí v různém
prostředí a klimatických
podmínkách

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení. cvičení na nářadí, přeskoky, hrazda po ramena Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky), kondiční formy cvičení pro daný věk žáků Tance Úpoly (chlapci) průpravné úpoly základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 50, 150 m) vytrvalý běh (běh 600 m - D, běh 800 m - CH) přespolní běh ve volné přírodě, skok do dálky, hod kriketovým míčkem Badminton Sportovní hry-utkání: vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal: herní činnosti jednotlivce výběr místa (uvolňování, nabíhání) zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém, turistika a ochrana přírody

Činnosti podporující pohybové učení: OSV – seberegulace a sebeorganizace, integrace do předmětu, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, kreativita, sebepoznání, praktická

PT – lidové zvyky a tradice, turistické vycházky do přírody v rámci akcí tříd

zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními spolužáky jak přežit v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Komunikace v Tv tělocvičné názvosloví osvojovaných činností základy pohybové přípravy smluvené povely, signály, gesta, značky vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností měření, evidence, vyhodnocování Posuzování pohybových dovedností Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných okolností ochrana člověka za mimořádných událostí klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

8.ročník

Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činnostízatěžovanými svaly

Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím

Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplívající z role hráče, rozhodčího, diváka,

Činnosti ovlivňující zdraví: Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost kondiční programy manipulace se zátěží Prevence a korekce iednostranného zatížení a svalových dysbalancí průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravot. zaměřená cvičení Zdravý životní styl a odmítání anabolik, drog, návykových látek Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech -v nestandardním prostředí v různém prostředí a klimatických podmínkách

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení, cvičení na nářadí, přeskoky, hrazda Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky), kondiční formy cvičení pro daný věk žáků rytmická gymnastika Úpoly základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 60 m, 150 m) vytrvalý běh (běh 800 m – D, běh 1000 m – CH) přespolní běh ve

OSV – seberegulace a sebeorganizace, integrace do předmětu, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, sebepoznání, praktická etika, reprezentace školy, školní soutěže

PT – lidové zvyky a tradice, turistické vycházky do přírody v rámci akcí tříd

F,Z – práce s buzolou

organizátora

Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci zvládá herní a taktické činnosti ve hře zvládá dle svých předpokladů základní herní činnosti jednotlivce a používá je ve hře zvládá dle svých předpokladů útočnou kombinaci založenou na "přihraj a běž" zvládá dle svých předpokladů základ postupného útoku orientuje se a cvičí na stanovištích dle písemného zadání učitele dokáže si nachystat nářadí a náčiní ke cvičení na stanovištích dle pokynů učitele zná roli diváka a sportovce při sportu poznává olympijskou tradici dokáže vyhledat informace o sportovním dění ve škole na nástěnkách, na internetu měří výkony svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními spolužáky poznává a snaží se dodržovat pravidla jednoduchých her, závodů a soutěží uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí Dbá o ochranu zdraví a života při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a využívá osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

volné přírodě, štafetový běh, skok do dálky, vrh koulí Badminton Sportovní hry-utkání: vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal: herní činnosti jednotlivce výběr místa (uvolňování, nabíhání) zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém, voleibal herní činnosti jednotlivce odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (lob), podání (spodní, vrchní) přihrávka, nahrávka utkání na zmenšeném hřišti-3:3 herní systém herní kombinace základy orientačního běhu

Činnosti podporující pohybové učení:

Komunikace v TV vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností, měření, evidence, vyhodnocování Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Obrana vlasti

9.ročník

Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činnostízatěžovanými svaly

Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu

Dbá o ochranu zdraví a života při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a využívá osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti

Činnosti ovlivňující zdraví: Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost kondiční programy manipulace se zátěží Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravot. zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí problematika dopingu a návykových látek Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Obrana vlasti

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení cvičení na nářadí přeskoky hrazda Estetické a kondiční formy cvičení s OSV – seberegulace a sebeorganizace, integrace do předmětu, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, sebepoznání, praktická etika, reprezentace školy, školní soutěže

PT – lidové zvyky a tradice, turistické vycházky do přírody v rámci akcí tříd, projekty na sportovní téma

F,Z – práce s buzolou

Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplívající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci zvládá dle svých předpokladů útočnou kombinaci založenou na "přihraj a běž" zvládá dle svých předpokladů základ postupného útoku orientuje se a cvičí na stanovištích dle písemného zadání učitele dokáže si nachystat nářadí a náčiní ke cvičení na stanovištích dle pokynů učitele zná roli diváka a sportovce při sportu poznává olympijskou tradici dokáže vyhledat informace o sportovním dění ve škole na nástěnkách, na internetu měří výkony svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními spolužáky poznává a snaží se dodržovat pravidla jednoduchých her, závodů a soutěží

hudbou a rytmickým doprovodem (dívky) kondiční formy cvičení pro daný věk žáků rytmická gymnastika Úpoly základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 60 m. 150 m) vytrvalý běh (běh 800 m-D, běh 1000 m - CH) přespolní běh ve volné přírodě štafetový běh skok do dálky vrh koulí Badminton Sportovní hry-utkání: vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal: herní činnosti jednotlivce výběr místa (uvolňování, nabíhání) zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém, volejbal herní činnosti jednotlivce odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (lob), podání (spodní, vrchní) přihrávka, nahrávka utkání na zmenšeném hřišti-3:3 herní systém herní kombinace základy orientačního běhu Základy orientačního běhu

Činnosti podporující pohybové učení:
Komunikace v TV vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus
Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností,

měření, evidence, vyhodnocování

Poznámka: *Očekávané výstupy* jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny *tučnou kurzívou*. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

5.21 Vyučovací předmět Výchova ke zdraví

5.21.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Výchova ke zdraví je vyučován na druhém stupni v 7. ročníku. Některé očekávané výstupy jsou součástí učiva TV v 6. ročníku (Dopravní výchova).

Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Výchova ke zdraví v sobě zahrnuje po stránce obsahové především snahu poskytnout žákům informace, dovednosti a postoje, které budou schopni uplatnit ve svých občanských postojích. Žáci si v rámci výuky rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

V žácích je probouzeno přiměřené sebevědomí, reálný pohled na současnost, minulost i budoucnost s uvědomělou snahou o aktivní účast ve všech oblastech lidského života. Žáci se seznamují také se zdravou výživou, problematikou návykových látek a sexuální výchovou. Pro doplnění, zkvalitnění a zpestření výuky jsou zařazovány naučné pořady a filmy.

5.21.2 Časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 8. až 9. ročníku v časové dotaci:

1 hodina týdně

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami od třetího stupně podpory je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV a na základě Doporučení školského poradenského zařízení je rozpracována pro konkrétní ročník žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Tolerován je řečový nebo písemný projev, dbáme na akceptaci kolektivem, přizpůsobujeme tempo atp. Možnost rozvíjet své schopnosti mají také nadaní jedinci doplňováním znalostí na internetu, studiem doporučených knih, tiskovin a jiných materiálů, jsou jim nabízeny úkoly navíc, na kterých zdokonalují také své dovednosti.

Výuka probíhá kmenových učebnách, ve speciálně upravených prostorách (tělocvična).

5.21.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Kompetence k učení:

Žáci předkládají dostatečné množství vhodných materiálů, které jsou schopni třídit, porovnávat, popisovat a sepisují informace, též pracují s texty, tabulkami, mapami, přehledy, obrázky, umí používat potřebné základní pomůcky

Kompetence k řešení problémů:

Při vytváření projektů se žáci učí pochopit problém a nalézt vhodné a přijatelné řešení Vedeme je k toleranci, snažíme se, aby viděli souvislosti a hledali řešení problémů i v evropském až globálním měřítku.

Kompetence komunikativní:

Je potřeba, aby naslouchali, formulovali a obhajovali své názory a myšlenky, aby dovedli uplatňovat vhodné vyjadřovací prostředky

Komunikativní dovednosti pak uplatňují i při využití informačních prostředků

Kompetence sociální a personální:

Učí se vybrat si spolupracovníky, rozdělit si práci, vytvářet pozitivní atmosféru, respektovat odlišnost pohlaví, národností, kultur i charakteru. Kompetence pracovní

Vedeme žáky k využití nabytých znalostí a zkušeností

K dodržování dohodnutých pravidel

Plnění pracovních povinností v samostatných pracích

Snažíme se rozvíjet osobnost dítěte v oblasti sebepoznání, zapojení se v různých typech kolektivů, vyrovnat se s životními změnami

Vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování a přijetí důsledků, proto jsou seznamováni s riziky a nebezpečími, jež nás obklopují, a s možnostmi prevence

Kompetence digitální

učiteľ vede žáky k zdravému životnímu stylu na příkladech z mediálních zdrojů učitel využívá internetové informační kanály

žáci prezentují svoji představu upevňování zdraví pomocí digitálních nástrojů

5.21.4. Integrace dalších vzdělávacích oborů:

Průřezová temata:
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Mediální výchova

5.21.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

2.stupeň – 6.- 9.ročník základní školy:

		Mezipředmětové
Očekávané výstupy	Učivo	vazby
Dílčí školní výstupy	Projekty	Průřezová témata
9.ročník		
Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady	Rodina a širší sociální prostředí	OSV – multikulturní
pozitivního a negativního vlivu na kvalitu	(postavení a role ženy a muže, vliv	výchova, Výchova
sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	rodiny, komunikace, osvojování	demokratického
respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky	komunikačních dovedností,	občana,
a partnery a pozitivní komunikací a kooperací	kamarádství, přátelství, láska, práva	sebeorganizace,
přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v	a povinnosti členů rodiny, rodina a	sebepoznání,
širším společenství	domov, komunikace, rodina a	psychohygiena,
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi	bydlení, ekonomika domácnosti,	seberegenerace
tělesným, duševním a sociálním zdravím-vysvětlí	faktory ovlivňující stabilitu rodiny,	-
vztah mezi uspokojováním základních lidských	sňatek ano-ne, neshody	TV,VV, Př
potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé	v manželství	
způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za	Rozvoj osobnosti (duševní a tělesné	Uplatňování
vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich	zdraví, vyrovnávání se s	relaxačních technik,
osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory	problémem) Sebepoznání a	výchovy emoční
zdraví	sebepojetí – vztah k sobě samému,	zralosti ve všech
Projevuje odpovědné chování v situacích	vztah k druhým lidem; zdravé a	předmětech
ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při	vyrovnané sebepojetí, utváření	
mimořádných událostech, v případě potřeby	vědomí vlastní identity, stanovení	
poskytne adekvátní pomoc dává do souvislostí	osobních cílů a postupných kroků k	
zdravotní a psychosociální rizika spojená se	jejich dosažení; zaujímání	
zneužíváním návykových látek a životní	hodnotových postojů a	
perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené	rozhodovacích dovedností pro	
sociální dovednosti a modely chování při kontaktu	řešení problémů v mezilidských	
se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni,	vztazích; pomáhající a prosociální	
v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě	chování, efektivní a asertivní	
nebo druhým	komunikace a kooperace v různých	
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o	situacích, dopad vlastního jednání a	
aktivní podporu zdraví projevuje odpovědný vztah	chování	
k sobě samému, k vlastnímu dospívání a	Osobní bezpečí způsoby chování v	
pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se	kriz. situacích, při pobytu v různých	
podílí na programech podpory zdraví v rámci	prostředích, dětská krizová centra,	
školy a obce dává do souvislostí zdravotní a	linky důvěry, nebezpečné situace,	
psychosociální rizika spojená se zneužíváním	agresoři a oběti, násilí v sexualitě,	
návykových látek a životní perspektivu mladého	nácvik první pomoci	
člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a	Péče o zdraví osobní hygiena,	
modely chování při kontaktu se sociálně	odívání, režim dne, volný čas	
patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě	Prevence zneužívání návykových	
potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo	látek pozitivní cíle a hodnoty,	

druhým dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky zná význam zdravé výživy pro organismus rozpozná typy alternativní výživy zná nebezpečí poruch příjmu potravy ví, jak se postarat o nemocné zná vybrané civilizační choroby a jejich prevenci naučí se pečovat o nemocné a handicapované optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za své bezpečné sexuální chování Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v neibližším okolí uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními i jinými chorobami, svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky chápe význam výživy na zdravotní stav organismu zná způsoby nežádoucí výživy zná význam zdravé výživy pro organismus rozpozná typy alternativní výživy zná nebezpečí poruch příjmu potravy chápe, co je zdravý způsob života a péče o zdraví učí se dbát na zdravé podmínky pro život - odpočinek, pravidelný pohyb ví, jak se postarat o nemocné zná vybrané civilizační choroby a jejich prevenci naučí se pečovat o nemocné a handicapované učí se chránit před chorobami a před úrazy učí se základům první pomoci a chování v nepředvídaných situacích Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím. etikou. morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí

alkoholismus, kouření, propagace tabákových výrobků a alkoholu, modelové situace odmítání podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stvlu. programy podpory zdraví Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, tělesná a duševní hygiena, denní režim zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, ochrana před přenosnými chorobami) základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci Sexuální výchova (proměny v období dospívání, vztahy mezi chlapci a děvčaty, sexuální zneužívání pedofilie) Člověk ve zdraví a nemoci (infekční choroby, postižení mezi námi, klíče ke zdraví, člověk ve zdraví a nemoci, pomoc nemocným, strava nemocných, léky, prevence, civilizační choroby) Zdravá výživa (zdravá výživa, vliv výživy, nežádoucí způsoby výživy výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy Zdravý způsob života a péče o zdraví - vlivy vnějšího a vnitřního

prostředí na zdraví – kvalita ovzduší

přijímá odpovědnost za své bezpečné sexuální chování

Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí učí se základům první pomoci a chování v nepředvídaných situacích

a vody, hluk, osvětlení, teplota, tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, ochrana před přenosnými chorobami) základní cestv přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci Zneužívání návykových látek a jejich prevence (drogy, doping, legislativa drog, závislosti a obrana) Sexuální výchova (odlišnosti, pohl.org.muže a ženy, reprodukční zdraví dospívajících, plánované rodičovství a prevence) Změny v životě člověka a jejich reflexe, dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny, sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti, autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu, skryté

formy a stupně individuálního násilí

a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci, bezpečné chování a komunikace komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti), manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt. ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

Poznámka: Očekávané výstupy jsou uváděny v přesném znění podle RVP ZV tehdy, když očekáváme, že jich bude v daném ročníku dosaženo. V textu jsou vyznačeny tučnou kurzívou. Ostatní výstupy, které předchází dosažení očekávaného výstupu a k němu směřují (dílčí výstupy), jsou zapsány normálním písmem.

Nepovinné předměty

5.22 Vyučovací předmět Křesťanská výchova

5.22.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Křesťanská výchova rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici, seznamuje s křesťanským způsobem života a pomáhá v orientaci základních lidských hodnot ve světě. Tento nepovinný předmět je vyučován podle platných předpisů římskokatolické církve. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zpracovává učitel křesťanské výchovy podle platných osnov vydaných Českou biskupskou konferencí v roce 2004 nebo osnov schválených diecézním biskupem a podle Kompendia katechismu katolické církve, vydaného Karmelitánským nakladatelstvím v Kostelním Vydří v roce 2006.

5.22.2 Časové a organizační vymezení :

Předmět je nepovinný a je nabízen žákům všech ročníků. Podle počtu přihlášených žáků se dělí na skupiny. Vyučování má časovou dotaci jednu hodinu týdně.

5.22.3 Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření klíčových kompetencí :

Náboženská výchova rozšiřuje a obohacuje kompetence:

Kompetence k učení

- rozumí křesťanským symbolům, se kterými se setkává v kultuře a umění,
- získá komplexnější pohled na úlohu náboženství v historii národa.

Kompetence k řešení problémů

- využívá získané vědomosti k vytváření osobního hodnotového systému i transcendentní rovině a je schopen své názory obhájit,
- vnímá situace v oblasti kulturně historických památek a kriticky zpracovává informace o řešení konkrétních problémů

Kompetence komunikativní

- je ohleduplný k názorům druhých, jeho argumenty nejsou ovlivněny předsudky, ale vychází ze získaných vědomostí, v dialogu se projevuje kultivovaně s vědomím, že před Bohem jsou si všichni rovni.
- orientuje se v biblických textech podle jejich literárních druhů, rozlišuje v náboženské literatuře mýty od historicky doložených textů.

Kompetence sociální a personální

- vnímá svou sounáležitost s druhými na základě generačních, náboženských, kulturních a národnostních vazeb.
- aktivně se podílí na vytváření pozitivních vztahů v rodině a společenství (škola i mimoškolní aktivity) s přihlédnutí ke svým možnostem a limitům.

Kompetence občanské

- uvědomuje si, že pro fungování lidské společnosti je nezbytným předpokladem dodržování práv svobodně projevovat své náboženství nebo víru stejně jako dodržování lidských práv, jak je uvedeno v " Listině základních lidských práv a svobod",
- respektuje náboženské, kulturní a národnostní odlišnosti jiných národů, se kterými s

Kompetence pracovní

- je schopen využívat svých znalostí, vědomostí a schopností k zapojení do pracovního procesu s vědomím, že hodnota lidské práce není měřitelná pouze výkonem,
- poznává, že společnost ve svých podnikatelských záměrech musí s ohledem na lidskou solidaritu dávat pracovní příležitosti i fyzicky nebo mentálně postiženým lidem s přihlédnutím k jejich možnostem a limitům.

Kompetence digitální

-učitel vede žáky k orientaci ve světě moderních technologií, které též mohou být nástrojem evangelizace

5.22.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1.třída: seznamujeme se a vysvětlujeme si základní pojmy: kostel, kříž, vybavení kostela. Křtitelnice – křest. Andělé. Panna Maria, modlitba růžence a jiné modlitby. Zpovědnice – hřích. Stvoření, dědičný hřích. Liturgický rok. Advent, vánoce. Bůh je jako... Popeleční středa, doba postní. Křížová cesta. Svatý týden. Velikonoce. Nejsvětější Trojice. Svátosti. Desatero Božích přikázání.

2.třída: STARÝ ZÁKON: Stvoření, svobodná vůle. Hřích, svědomí. Noe, vděčnost. Abraham, Boží příslib. Jákobův podvod. Josef Egyptský. Mojžíš. Poušť – místo zkoušky. Jozue. Desatero. Proroci. David. NOVÝ ZÁKON: Narození Ježíše, andělé, pastýři, mudrci. Povolání apoštolů. Zázraky. Podobenství. Svatý týden. Seslání Ducha Svatého. Církev.

3.třída: Čas, jako dar od Boha. Jak využívám času? Hřích. Andělé. Svědomí. Církev. Svátosti. Modlitba. Panna Maria. Svatý týden. Svědectví víry. Pokušení. Zpytování svědomí. Proroci. Stručné opakování SZ. NZ – zázraky, podobenství. Svatý týden. Církev. Povolání. Příprava na první svaté přijímání: zpytování svědomí, lítost, předsevzetí, vyznání hříchů, pokání.

4.třída: Bible, rozdělení. Stvoření. Kain a Ábel – svědomí, svobodná vůle. Noe. Abrahám. Josef. Mojžíš. Desatero. Vyznání víry. Proroci. David. Jeruzalémský chrám. Liturgický rok. Zázraky v Novém Zákoně. Podobenství. Svatý týden. Pokora. Služba jako projev lásky. Eucharistie. Oběť. Vzkříšení.

5.třída: Skutky apoštolů. Modlitba. Prvotní církev. Volba Matěje. Letnice. Petrovo kázání. Uzdravení chromého. Apoštolové u výslechu. Ananiáš a Safíra. Pronásledování apoštolů. Jáhen Štěpán. Jáhen Filip. Křest etiopského dvořana. Pronásledovatel Saul. Saulovo obrácení. Pavla se ujímá Barnabáš. Divy Petrovy. Kornélius. Vidění plachty se zvířaty. Křest pro všechny. Jakub popraven. Petr uniká z vězení. Herodes zuří a jeho konec.

6. třída: Život s Bohem. Porozumění principům křesťanské etiky v návaznosti na biblické příběhy – SZ, NZ. Symbolická forma řeči. Znalost základních tezí křesťana (vč. modlitby, základní pravdy víry, svátosti). Prohlubování vztahu s Bohem v návaznosti na duchovní rozměr žáků - výchova v duchu křesťanské spirituality. Život v Duchu a v Pravdě.

7. třída: Život s Bohem a s lidmi kolem nás. Konfrontace se světem – žijeme v tomto světě, v této době; přesto z tohoto světa nejsme. Čas žít, čas umírat – život smrtí nekončí. Smrt z pohledu křesťanské naděje věčnosti. Ideál Božího království jako zdroj inspirace pro dobře prožitý život (příklady dnešních světců). Hlas Boha v mém srdci. Praktický a pravdivý život křesťana dnešních dnů.

8.třída: Církevní rok, liturgie, křesťanské slavnosti svátky. Znalost základních tezí křesťanského učení - modlitby, svátosti, dary DS. Církevní dějiny. Poselství Bible - pramen výpovědí o Bohu: křesťanská víra v Mesiáše, mesiánské předpovědi ve SZ, Ježíšovo lidství, historické prameny dokládající historicitu Ježíše z Nazareta, Ježíšovo božství, pojetí Krista v evangeliích (1 K 15,17-22; J 1. kap.), podstata Ježíšovy radostné zvěsti. Boží obraz člověka jako muže a ženy (Gn 2,22), mužské a ženské vzory, sociální role muže a ženy. Život ve společenství - společenství s Bohem a lidmi.

9.třída: Církevní dějiny. Znalost základních tezí křesťanského učení - svátosti, znamení Boží blízkosti a pomoci člověku, která se uskutečňují skrze církev; druhy modlitby, denní modlitba církve. Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka. Porozumění principům křesťanské etiky a morálky - sociální učení církve, prosociální jednání, sedmé Boží přikázání (Sk 20,35; Jk 2,15-17). Rodina jako společenství církve - formy vzájemného soužití muže a ženy, kvalita mezilidských vztahů měřená Boží láskou k člověku, odpovědná známost, liturgie svátosti manželství, manželský slib. Živá víra v Trojjediného Boha - výzva ke hledání a odkrývání smyslu života.

Předmět obsahuje vybrané tematické okruhy těchto průřezových témat :

Osobnostní a sociální výchova

- učí uvědomovat si sama sebe jako jedinečnou a neopakovatelnou bytost,
- vede k reflexi svého jednání,
- napomáhá v hledání smyslu života,
- prostřednictvím obřadů a symbolů působí jako harmonizační faktor duševního zdraví.
- vychovává k dodržování mravních a etických norem,
- pomáhá utvářet osobní identitu,
- motivuje k naplňování hodnot tzv. " vyššího principu".

Výchova demokratického občana

- učí zachovávat mravní a etické normy jako předpoklad pro fungování demokratické společnosti,
- vychovává k uvědomování si osobní odpovědnosti za své jednání
- vede k uplatňování ideálů solidarity a lásky k bližnímu.
- motivuje k postoji toleranci vůči druhým,
- vychovává k uvědomování si hodnot každého lidského života ve všech jeho fázích,
- vede k participaci na životě společnosti v oblasti solidarity a altruismu.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- prohlubuje vědomosti o souvislostech a kontinuitě dvoutisíciletých křesťanských dějin
- učí kritickému srovnání evropské kultury s kulturami ostatních světadílů,
- vede k poznání životních osudů významných křesťanských osobností a iniciuje zájem o osobní vzory,

- pomáhá překonávat předsudky,
- kultivuje vztah sekularizované společnosti k náboženským tématům,
- podporuje pozitivní postoj k tradičním křesťanským hodnotám.

Multikulturní výchova

- prohlubuje všeobecné znalosti z oblasti světových náboženstvích,
- učí tolerantnosti k jiným náboženským skupinám a tím také k jiným skupinám etnickým a kulturním,
- umožňuje rozšíření znalosti multikulturní terminologie: církev, řeholní život, misie atd.
- učí vnímat odlišnosti náboženských, etnických a kulturních skupin jako obohacující faktor,
- na základě křesťanského učení o lásce k bližnímu pomáhá uvědomovat si neslučitelnost jakékoliv diskriminace s principy moderní společnosti,
- vede k angažovanosti v oblasti lidských práv

Environmentální výchova

- zasazením do kontextu světa stvoření ukazuje přírodu jako jedinečnou a neopakovatelnou a vede tím ke schopnosti žasnout nad jejím uskupením,
- svým eschatologickým učením pomáhá uvědomovat si nadčasové souvislosti mezi jednáním člověka a stavem životního prostředí,
- pomáhá uvědomovat si mravní a etické hranice v oblasti výzkumu a rozvoji věd.
- poukazem na nezměrnost stvoření a neopakovatelnost lidství vymezuje předpoklady k utvoření pravdivé a úplné představy o velikosti lidského bytí.

Mediální výchova

- naznačuje i jiné rozměry komunikace než mediální,
- rozvíjí komunikační schopnosti pro vedení dialogu v pluralitní společnosti s odkazem na úctu k partnerovi, se kterým je dialog veden,
- pomáhá rozvíjet analytický přístup k obsahu mediálních informací a obohacuje jeho prostor o mravní rozměr,
- vede je schopnosti rozeznávat platnost a význam argumentace ve veřejném projevu.
- rozvíjí citlivost vůči stereotypům, předsudkům a zjednodušujícím úsudkům v mediálních projevech o náboženských hodnotách,
- napomáhá uvědomění si vlastní odpovědnosti za způsob komunikace a vytváří základy pro pochopení spravedlnosti a mravnosti v mediální komunikaci,
- učí formulovat vlastní názor a kriticky hodnotit obsahy mediálních zpráv.

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

K hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení používáme klasifikaci, u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami kombinaci klasifikace se slovním hodnocením v souladu se zákonem č.561/2004 Sb. a vyhláškou č.48/2005 Sb. v platném znění..

6.1. Klasifikace

Průběh vzdělávání je v případech písemných zkoušek, ústního zkoušení či jiného způsobu zjišťování úrovně osvojení potřebných dovedností, vědomostí a návyků hodnocen klasifikačními stupni podle dále uvedených zásad:

Stupeň 1: Žák ovládá požadované dovednosti, poznatky, pojmy, definice, zákonitosti a fakta uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje aktivní přístup, samostatnost a tvořivost. Jeho ústní i písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je estetický.

Stupeň 2: Žák ovládá požadované dovednosti, poznatky, pojmy, definice, zákonitosti a fakta v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev může mít menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností.

Stupeň 3: Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných dovedností, poznatků, pojmů, definic, zákonitostí a fakt nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky.

Stupeň 4: Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných dovedností, poznatků, pojmů, definic, zákonitostí a fakt závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, v grafickém projevu se projevují

nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5: Žák si požadované dovednosti, poznatky, pojmy, definice, zákonitosti a fakta neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Chyby žák nedovede opravit ani s pomocí učitele.

Zásady pro jednotlivé klasifikační stupně uvedené výše jsou formulovány především pro celkovou klasifikaci. V průběžném hodnocení mohou učitelé používat i mezistupně hodnocení, bodování, soutěžení, slovní hodnocení, obrázková razítka apod.

Při hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáka a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt, přihlíží k okolnostem hodnocení.

Učitel žádnou z uvedených zásad nepřeceňuje, posuzuje žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu.

6.2. Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka.

Po ústním vyzkoušení ihned oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení, slovně zdůvodní své hodnocení.

Termín písemné zkoušky, která má trvat déle než 25 minut a termín kontrolní písemné práce prokonzultuje vyučující s třídním učitelem, který koordinuje plán zkoušení.

Zkoušku dle předchozího bodu mohou žáci v jednom dni konat pouze jednu.

Žáci budou zpravidla s dostatečným předstihem seznámeni s rámcovým obsahem a přibližným termínem zkoušky.

V průběhu vzdělávání učitel využívá slovního hodnocení aktuální práce s důrazem na vyzdvižení kladných aspektů žákova snažení.

V průběhu vzdělávacího procesu učitel užívá průběžné flexibilní, neformální metody hodnocení (razítka, domluvené značky, pochvaly správně splněných úkolů) a metody pro posouzení výkonů žáka po zvládnutí tematických celků (bodové hodnocení, počet chyb).

Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Žákům je vyučujícím poskytnut prostor pro elementární zhodnocení svých výkonů v uplynulém období (formou komunitního kruhu, individuálním ppohovorem s učitelem, písemně podle zadané osnovy,...).

Podklady pro hodnocení získává vyučující zejména pomocí uvedených metod, forem a prostředků:

- cílevědomým soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním dovedností, postojů a výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),didaktickými testy
- kontrolními písemnými pracemi ve čtvrtém a pátém ročníku
- analýzou různých činností žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky školského poradenského zařízení
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

6.3. Slovní hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány výsledky vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka.

Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Při použití slovního hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení učitel posuzuje tyto složky výkonu dítěte:

- a/ Klíčové kompetence žáka k učení úroveň získaných vědomostí a dovedností.
- b/ Klíčové kompetence žáka k řešení problému úroveň myšlení.
- c/ Klíčové kompetence žáka komunikativní úroveň vyjadřování.
- d/ Klíčové kompetence žáka pracovní úroveň aplikace vědomostí.
- e/ Klíčové kompetence žáka personální píle a zájem o učení.

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon.

Při výběru způsobu hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno vždy individuálně.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení:

Ovládnutí učiva

1 – výborný	ovládá s jistotou
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	občas chybuje
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje nepřesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně a s jistotou
2 – chvalitebný	používá vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se se zájmem
2 – chvalitebný	snaživý

3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Navíc pro žáky s odlišným mateřským jazykem:

Komunikace s pedagogy		
1 – výborný	snaží se, otevřeně komunikuje	
2 – chvalitebný	snaží se, komunkuje jen nezbytně	
3 – dobrý	nemá snahu o komunikaci, komunikuje jen nezbytně	
4 – dostatečný	nemá snahu o komunikaci, komunikuje jen nezbytně přes ukrajinského asistenta	
5 - nedostatečný	bez snahy o začlenění	
Spolupráce s žáky s odlišným mateřským jazykem		
1 – výborný	aktivně spolupracuje, má schopnost vést ostatní	
2 – chvalitebný	aktivně spolupracuje	
3 – dobrý	spolupracuje	
4 – dostatečný	pasivně sleduje práci skupiny	
5 - nedostatečný	nespolupracuje, nejeví zájem	
Spolupráce s žáky se stejným mateřským jazykem		
1 – výborný	aktivně spolupracuje, má schopnost vést ostatní	
2 – chvalitebný	aktivně spolupracuje	
3 – dobrý	spolupracuje	
4 – dostatečný	pasivně sleduje práci skupiny	
5 - nedostatečný	nespolupracuje, nejeví zájem	
Celková integrace do nového prostředí		

1 – výborný	plně zapojen do vzdělávání, minimum absencí
2 – chvalitebný	plně zapojen do vzdělávání, přiměřená docházka do školy
3 – dobrý	zapojen do vzdělávání, slabá docházka do školy
4 – dostatečný	zapojen do vzdělávání, vysoká absence
5 - nedostatečný	bez snahy o začlenění, vysoká absence

6.4. Hodnocení chování žáků

Chování žáků během vyučování a školních akcí je hodnoceno průběžně slovně jednotlivými vyučujícími či pedagogickým dozorem na školních akcích, vyučující své hodnocení žákům opět zdůvodní a přihlédne k okolnostem.

Klasifikace chování se provádí pouze na vysvědčení a to v souladu s vyhláškou podle dále uvedených zásad.

Stupeň 1 – velmi dobré. Stupněm 1 je klasifikován žák, který se v průběhu klasifikačního období zpravidla nedopouští porušování školního řádu a obecných norem chování, pokud k drobnému porušení dojde, je žák po vysvětlení učitelem ochoten změnit své chování.

Stupeň 2 – uspokojivé. Stupněm 2 je klasifikován žák, který v průběhu klasifikačního období závažným způsobem opakovaně porušuje školní řád a normy chování, projevuje nedostatečnou ochotu změnit své chování. Udělení tohoto klasifikačního stupně je podmíněno důkladným projednáním v pedagogické radě.

Stupeň 3 – neuspokojivé. Stupněm 3 je klasifikován žák, který zvlášť závažným a nebezpečným způsobem opakovaně porušuje školní řád a normy chování, odmítá své chování změnit. Udělení tohoto klasifikačního stupně je podmíněno projednáním v pedagogické radě.

6.5. Výstupní hodnocení žáka

Výstupní hodnocení výsledků vzdělávání žáka obsahuje údaje o zvládnutí oblastí všech klíčových kompetencí :

- k učení
- k řešení problémů
- personálních
- sociálních
- komunikativních
- občanských
- pracovních.

Výstupní hodnocení obsahuje dále i vyjádření o možnostech žáka a jeho nadání, předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka,chování žáka v průběhu povinné školní docházky a dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka.

Výstupní hodnocení zpracuje třídní učitel a předloží je ke schválení vedení školy.

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí devátého ročníku, jestliže se hlásí k přijetí na střední školu a škola toto hodnocení požaduje.

6.6 Komisionální a opravné zkoušky

Pokud se na žáka vztahuje případ uvedený v § 18 vyhlášky nebo pokud má žák povoleno individuální vzdělávání a pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad.

Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka podle § 22 školského zákona.

6.7. Udělování pochval a jiných ocenění

Pochvala – vyučující nebo vedoucí akce může na základě vlastního rozhodnutí, nebo na základě podnětu ostatních vyučujících, žákovi udělit pochvalu za projev školní iniciativy nebo za úspěšnou práci. O udělení pochvaly informuje vyučující nebo vedoucí akce třídního učitele.

Pochvala třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících, žákovi udělit pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Pochvala ředitele školy - ředitel může žákovi na základě vlastního rozhodnutí, na návrh Rady školy, občanů, obce, či jiné instituce, udělit za projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy, pochvalu ředitele školy.

Cena roku - ředitel může žákovi udělit po projednání v pedagogické radě za vysoce záslužný čin přesahující rámec pochvaly uvedený v předchozím bodě, za vynikající úspěchy ve školní práci spojené se vzornou reprezentací školy, cenu roku, která je spojena s věcným darem.

Třídní učitel bez otálení oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly zaznamenává třídní učitel do osobní dokumentace žáka. Uvádí se znění , datum a jména autora pochvaly či ocenění.

Udělení ceny roku a jiného mimořádného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6.8. Ukládání napomenutí a důtek

Výchovná opatření nemají vliv a nejsou závislá na klasifikaci a hodnocení vzdělávání ve vyučovacích předmětech, nejsou závislá ani na klasifikaci z chování, ale ovlivňují ji.

Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo:

Napomenutí – ústní napomenutí ukládá vyučující bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí, takové napomenutí si zaznamenává do své dokumentace o hodnocení žáka. Napomenutí písemné ukládá vyučující za méně závažné porušení školního řádu a o jeho udělení informuje třídního učitele.

Napomenutí třídního učitele – Ústní napomenutí ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí, takové napomenutí si zaznamenává do své dokumentace o hodnocení žáka. Napomenutí písemné ukládá učitel za méně závažné porušení školního řádu, např. za zapomínání pomůcek, pozdní příchody, nevhodné chování apod.

Důtka třídního učitele – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje zpravidla před třídou.

Důtka ředitele školy - ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým "krádež, opakované třídní důtky a další závažná provinění.

Třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Uložení písemného napomenutí nebo důtky se zaznamená do osobní dokumentace žáka.

7. Přílohy

Příloha č.1 Strategie tvorby školního preventivního programu ZŠ Lukov

1.Základní údaje

Adresa: Základní škola Lukov, příspěvková organizace, Pod Kaštany 32, Lukov

2.Stručná specifika a charakteristika školy

Škola zabezpečuje vzdělávání žáků prvního i druhého stupně ZŠ. Dětem a jejich rodičům nabízíme otevřené vzdělávání v přátelském prostředí lukovského podhradí na úpatí Hostýnských vrchů v duchu Komenského odkazu: Správná škola je pro děti modelem světa, správná škola je pro děti hrou.

Bohatou nabídkou mimoškolních, zájmových, sportovních a kulturních aktivit poskytuje škola možnost, zejména žákům a jejich rodičům, smysluplně trávit volný čas.

Je nezbytností spojit primární prevenci sociálně patologických jevů s výchovou dětí k zdravému životnímu stylu a péči o životní prostředí.

Respektujícím způsobem se snažíme vést děti k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a činy, k smysluplnému a kvalitnímu naplňování volného času, ke zdravému způsobu života a k odmítání všech negativních společenských jevů. S tímto pak souvisí další dovednosti, znalosti a postoje, které si žáci osvojí a jež musí korespondovat s jejich věkem a předchozí zkušeností.

3. Cíle školního preventivního programu

Zvyšování sociální kompetence (napomáhat dětem rozvíjet sociální dovednosti, aby se dokázaly efektivně orientovat v sociálních vztazích, cítily odpovědnost za své chování a v náročnějších situacích si uvědomovaly možné důsledky svého jednání)

Žít zdravě- děti chtějí žít zdravě, uvědomují si svou vlastní odpovědnost za zdraví.

Umění efektivní komunikace - zvyšovat schopnost dětí řešit, popřípadě se vyrovnávat s problémy a konflikty, umět požádat jasně a vhodně o pomoc, adekvátně reagovat na nejrůznější podněty, na kritiku apod.).

Učím se být - zvyšovat schopnost dětí efektivně ovládat své emoce, umět reagovat na stres

a účinně se bránit všem formám sebedestrukce, učit je, aby porozuměly svým emocím a zvládaly jejich extrémní podoby, např. prudké návaly hněvu, výbuchy vzteku.

Jsem zdravě sebevědomý - nabídnout mládeži důvěryhodné a bezpečné prostředí, které bude rozvíjet a zvyšovat jejich sebevědomí a posilovat jejich schopnost umět se vyrovnat s neúspěchem.

Učím se žít a vybírat si - respektovat společensky obecně akceptovatelné hodnoty, budování úcty k zákonu, posilování právního vědomí, zdravé postoje ke konvencím apod.

4. Vymezení cílové populace

1. - 5. ročník

žáci dokážou pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků

umí jednoduchým způsobem odmítat návykové látky

dokážou adekvátně reagovat při styku s cizími osobami

v případě nouze ví na koho a jakým způsobem, se obrátit se žádostí o pomoc

mají potřebné vědomosti pro upevňování a ochranu svého zdraví, vědomě preferují zdravý životní styl

mají právní povědomí v oblasti sociálně patologických jevů

6. - 9. ročník

žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě

znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si a preferují zdravý životní styl

znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví

vědí že, kouření, požívaní alkoholu, užívání a šíření drog je v rozporu se zákony umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc

umí pojmenovat základní mezilidské vztahy

umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti

ví na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva

mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní

znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

5. Soulad preventivního programu s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školního vzdělávacího programu

Hlavní aktivity

- systematické vzdělávání pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy, v technikách pedagogické preventivní práce, nácviky praktických psychologických a sociálně psychologických dovedností, techniky rozvíjení osobnosti, metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky a řešení problémových situací,
- systémové zavádění etické výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu, oblastí preventivní výchovy do výuky,
- uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny dětí a mládeže, zaměřeného na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování,
- vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí,

- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu,
- průběžné sledování konkrétních podmínek a situace ve škole či školském zařízení z hlediska rizik výskytu patologických jevů a uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených dětí a mladistvých,
- diferencované uplatňování preventivních aktivit a programů speciálně zaměřených na jednotlivé rizikové skupiny dětí a mládeže,
- poskytování poradenských služeb a zajišťování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro žáky, rodiče a pedagogy

Oblast rozvoje osobních kompetencí žáků

Kompetence třídních učitelů:

- -zařadit do výuky témata: péče o zdraví, předcházení nemocem a úrazům, osobní a duševní hygiena, zdravá výživa, režim dne, biologie člověka
- -pěstovat v dětech pozitivní vztah k pohybovým aktivitám, vést je k zařazování těchto aktivit do jejich denního režimu
- -dodržovat hygienu práce v jednotlivých hodinách
- -dohlížet na pitný režim během vyučování
- -bezpečně znát zdravotní stav svých žáků, jejich případná omezení a potíže
- -svými vlastními postoji a chováním (nejen ve škole) být dětem pozitivním příkladem (kouření, pití alkoholu)

Školní zájmové útvary:

- zaměřené na oblast zdraví, rozvoj tělesné zdatnosti a rozvoj kompetencí k řešení problémů

Projekty, akce, soutěže:

 zaměřené na harmonický rozvoj osobnosti žáka jednorázové střednědobé (týden, měsíc) dlouhodobé (pololetí, školní rok) periodické

Oblast rozvoje kompetencí sociálních a komunikativních

Kompetence třídních učitelů:

- bezproblémové zařazení všech žáků do tř. kolektivu vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- posilování komunikačních dovedností nejen při výuce v k tomu určených předmětů
- komunitní kruhy výcvik schopnosti hodnocení a sebehodnocení, řešení problémů
- nácvik prosociálního chování vztahy ve třídě, pomoc kamarádům, pomoc rodičům, pomoc starším či hendikepovaným osobám
- posilování zdravého sebevědomí a sebeúcty umím říkat ne, zvládání zátěžových a stresových situací
- tísňová volání nácvik
- nácvik reakcí ve styku s cizími osobami adekvátní způsoby chování
- posilování důvěry a otevřenosti- schopnost svěřit se s případnými problémy
- naučit děti využívat školní "schránku důvěry" přesná a bezpečná pravidla provozu
- posilování schopnosti empatie vůči problémům a trápení kamarádů intolerance k negativním či agresivním projevům v chování spolužáků

Školní zájmové útvary:

- zaměřené na týmovou spolupráci

Projekty, akce, soutěže:

 zaměřené na komunikaci uvnitř sociálních skupin (rodina, třída, škola, kamarádi) jednorázové střednědobé (týden, měsíc) dlouhodobé (pololetí, školní rok) periodické

Oblast rozvoje kompetencí občanských

Kompetence třídních učitelů:

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli východiskem je řád školy
- pěstování vědomí odpovědnosti za své činy a možných důsledků za prohřešky proti společnému soužití
- normy soužití a pomoc mladším spolužákům
- základy právního vědomí učit se znát svá práva a povinnosti, vědět na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva
- mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní
- vědí o existenci zákonů omezujících kouření, požívaní alkoholu a zákonů týkajících se užívání a šíření drog
- dopravní výchova bezpečnost, nácvik správných návyků a reakcí, má schopnost pomáhat v případě dopravní nehody- modelové situace, dramatika

Školní záimové útvarv:

- zaměřené na rozvoj občanských a pracovních kompetencí

Projekty, akce, soutěže:

 zaměřené na oblast výchovy k občanství, environmentálního vzdělávání a zapojení do komunity obce jednorázové střednědobé (týden, měsíc) dlouhodobé (pololetí, školní rok) periodické

6. Zařazování témat primární prevence do vzdělávacích oblastí školního vzdělávacího programu

Preventivní témata jsou frekventována ve všech vzdělávacích předmětech.

7. Hodnocení preventivního programu

O programu vede školní metodik prevence průběžné záznamy s jejichž výsledky bude pravidelně seznamovat vedení školy, ostatní pedagogické pracovníky a rodiče žáků. Vyhodnocení se týká věcné podstaty realizace jednotlivých akcí a aktivit, dává přehled o počtech účastníků, finančních nákladech, schopnosti realizovat jednotlivé programy apod.

Vyhodnocení výsledků uskutečňovaného procesu:

- zhodnocení psychosociálního klimatu ve škole, kázně žáků
- zhodnocení posunu v postojích a hodnotových systémech dětí
- zhodnocení výskytu rizikového chování ve škole.

Za každý školní rok bude provedena autoevaluace preventivního programu.

Příloha č.2 Strategie orevence školní neúspěšnosti

dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění

1. Charakteristika školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost chápeme jako selhávání žáka nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních postojů ve vztahu ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji žáka, motivaci, volních vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí.

Podpora školního úspěchu vychází zejména z wellbeingu školy s důrazem na individuální přístup ke každému žákovi a z aktivní spolupráce se zákonnými zástupci.

2. Cíl strategie

Cílem je vyhledávaní potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

§ 7 (3) Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků uvedených v odstavci 1, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Strategie reaguje také na kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání České školní inspekce pro školní rok 2022/2023:

5. Vzdělávací výsledky žáků

5.4 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.

Popis kritéria

Škola efektivně <u>vyhodnocuje úspěšnost žáků</u> v průběhu a ukončování jejich vzdělávání na všech úrovních řízení pedagogického procesu, umí doložit procesy a výsledky tohoto hodnocení <u>a dokáže zpracovat opatření, která vedou ke zkvalitňování procesu</u> <u>hodnocení úspěšnosti žáků.</u> S výsledky hodnocení cíleně pracují pedagogové i vedení školy, <u>jejich činnosti a opatření zkvalitňují vzdělávání žáků a snižují jejich</u> neúspěšnost.

2. Faktory školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, především osobností a zdravotním stavem nezletilého, dále rodinným a mimoškolním prostředím a výchovně vzdělávacím procesem ve

škole.

Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce školy, dalších odborníků, rodiny a samotného žáka. Podpora rodiny je v tomto procesu nenahraditelná i s ohledem na volbu budoucího povolání a budoucí život.

Jedná se o tyto faktory:

- osobnost dítěte snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži,
- poruchy chování, PAS,
- zdravotní problémy žáka dlouhodobá absence,
- vysoká absence,
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu,
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče,
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou.
- nadměrně ochranitelské rodinné prostředí,
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy,
- dítě cizinec.

3. Žák je ohrožen školní neúspěšností, když

- na konci pololetí z některých předmětů neprospěl, nebo je z některých předmětů nehodnocen.
- dlouhodobě neplní zadané úkoly,
- svým chováním soustavně porušuje školní řád a jsou vůči němu uplatňována výchovná opatření.
- jeho příprava není systematická.

4. Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- neurotické příznaky bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,
- poruchy chování zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,
- obranné mechanismy ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.

5. Přecházení školní neúspěšnosti

- klást na dítě přiměřené nároky,
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- oceňovat jeho jedinečnost,
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,
- motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

6. Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

Včasné podchycení žákových potíží jednotlivými vyučujícími, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti informují rodiče žáka a třídního učitele.

Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

Podle závažnosti problému třídní učitel kontaktuje rodiče, nabídne osobní jednání

s jednotlivými vyučujícími, případně s výchovným poradcem, metodikem prevence rizikového chování, školním psychologem či dalšími členy školního poradenského pracoviště. Kromě individuálních pohovorů je možné svolat jednání výchovné komise. O jednáních se vedou písemné záznamy, které vždy obsahují doporučení školy vůči rodičům a postoj rodičů k nim (individuální doučování, vyšetření v PPP, apod.).

Je uplatňován třístupňový model péče

- 1. Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.
- 2. Zapojení školního poradenského pracoviště.
- 3. Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.

Vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen u některých vyučovacích předmětů, nebo jen u některých vyučujících. Na toto téma případně zaměřuje svoji kontrolní a hospitační činnost, zajišťuje zpětnou vazbu od rodičů žáků (evaluační dotazníky).

Na základě této diagnostiky se stanoví možná opatření:

- zvýšená motivace žáka k učení důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity – oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení,
- zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preference vizuálního, nebo audio vnímání),
- žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj nejvýhodnější,
- individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC),
- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu,
- stanovení přiměřeného rozsahu učiva,
- práce zadaná pro domácí přípravu odpovídá žákovým vzdělávacím možnostem,
- sestavení plánu pedagogické podpory,
- zvýšená práce pedagogů s kolektivem třídy, náprava narušeného klimatu třídy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- včasné informování rodičů o mimořádném zhoršení prospěchu žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení souhrnné klasifikace žáka na konci každého pololetí,
- u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Škola průběžně vyhodnocuje úspěšnost těchto opatření, dlouhodobě sleduje žáky s riziky neúspěšnosti, poskytuje jim pomoc k jejímu překonání, zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, přijímá případná opatření k zamezení rizikového chování.

Na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je vyhodnocována situace vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností.

Škola si v prevenci stanovuje dlouhodobé cíle

- vytváření kvalitního prostředí ve třídách a škole,
- trvalé sledování a vyhodnocování této problematiky, poskytování informací o úspěšných i neúspěšných řešeních.
- v rámci DVPP rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů pro tuto oblast,

- je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace,
- školní poradenské zařízení vytváří a aktualizuje strategii prevence školní neúspěšnosti, seznamuje s ní pedagogy školy a vyhodnocuje její účinnost.